

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Srbistika – Srpska i južnoslovenske književnosti / Montenegrinstika – Crnogorska i južnoslovenske književnosti i nematične studije** na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 01.04.2024. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR SVETLANA KALEZIĆ-RADONJIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam u Podgorici 1980. godine gdje sam završila osnovnu školu i gimnaziju kao nosilac diplome *Luča* i jedan od najboljih učenika svoje generacije. Završila sam u roku (1998-2002) studije Srpskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Nikšiću (Univerzitet Crne Gore) sa prosjekom 9,92. Tokom školovanja bila sam korisnica stipendije za talentovane studente koju dodjeljuje Ministarstvo prosvjete i nauke Republike Crne Gore.

Postdiplomske studije (2002-2005) završila sam s prosjekom 9,86 na istoj ustanovi, gdje sam 2006. godine odbranila i magistersku tezu *Umjetnost rijeći Ivane Brlić-Mažuranić*. Tri godine potom, 2009. godine, na Filozofskom fakultetu (Univerzitet Srbije) u Nišu odbranila sam i doktorsku tezu pod nazivom *Tipologija crnogorskog romana za djecu i omladinu (1953-1978)* što predstavlja prvi i jedini doktorat iz ove oblasti u Crnoj Gori.

U toku školovanja bila sam dobitnica *Plakete Univerziteta* i dvije godine zaredom (2000, 2001) bila sam proglašena najboljim studentom Crne Gore u oblasti društvenih nauka. Dobitnica sam *Brankove nagrade* Matice srpske za nabolji diplomski rad u toku 2002. godine, kao i nagrade *Vuk Karadžić* za najbolji esej (2005). Još u toku studija počela sam da objavljujem svoje radove i da saradujem sa mnogim književnim listovima i časopisima (*Književne novine, Bagdala, Ovdje, Mostovi, Stvaranje, Sveske...*) baveći se raznovrsnim temama od srednjovjekovne do moderne književnosti.

Kao posebna izdanja objavila sam sedam zbirki poezije (*Iz ugla ruže* (1995), *Cveće nedeljne samilosti* (1997), *Pozni dažd* (1998), *Zauzdati bezdan* (2002), *El manuscrito del silencio* (Havana, 2006) na španском jeziku, *Algebra naricanja* (2008) i *Uporedna gramatika stradanja i strasti* (2009)) i monografiju *Oblak nad Kamenim vratima* (2011). Dobitnica sam velikog broja književnih nagrada, među kojima su od domaćih najznačajnije *Blažo Šćepanović* i *Risto Ratković*, a od međunarodnih italijanska nagrada *Nosside*. Učestvovala sam na raznim književnim manifestacijama i konferencijama u zemlji, regionu i inostranstvu (Švedska, Malta, Bugarska, Francuska, Njemačka, Čile, Poljska, Rumunija, Grčka, Izrael), a organizovala sam i veliki broj naučnih konferencija, od kojih desetak u Crnoj Gori. Najznačajnija od njih je svakako internacionalna *The Child and the Book* konferencija (*The Magic of Sound: Children's Literature and Music*), koju sam organizovala u Podgorici (15-17. maja 2023) okupivši 136 renomiranih proučavalaca djeće i omladinske književnosti iz 25 zemalja svijeta.

Tokom studiranja imala sam kraće studijske boravke u nekoliko zemalja (Francuska, Italija, Kuba, Norveška i Njemačka). Poslednjih godina, u cilju internacionalizacije Univerziteta Crne Gore, u okviru Erasmus + programa mobilnosti držala sam predavanja na univerzitetima u Berlinu, Vroclavu, Poznanju, Hajdelbergu, Sivasu, Leonu, Marburgu, Nisi, Kadizu, Alba Juliji, Šćećinu i

Zarlandu. Na Univerzitetu u Kadizu, na poziv Pedagoškog fakulteta, održala sam i javno predavanje u biblioteci kampusa Puerto Real (mart 2023), kao i na poziv Udruženja doktoranada

Instituta za studije engleskog jezika i književnosti Univerziteta u Vroclavu (aprila 2024).

U okviru postdoktorskog usavršavanja 2015. godine bila sam dobitnica stipendije *International Youth Library* iz Minhena za projekat koji se ticao uticaja Eriha Kestnera na jugoslovensku dječiju književnost, a 2022., kao jedna od rijetkih koja je po drugi put uspjela da dobije stipendiju najveće svjetske biblioteke za dječju i omladinsku književnost – za projekt posvećen istraživanju nonsensne književnosti ex-jugoslovenskog konteksta.

Predvodila sam tim za izradu *Čitanki* za I., II i III razred srednjih stručnih škola koje su od strane stručne javnosti u regionu i inostranstvu ocijenjene najvišim ocjenama, te nominovane za nagradu *BELMA* (Best European Learning Material Award).

S obzirom na činjenicu da posjedujem dvostruko književno iskustvo – kao književnica i kao naučnica – često sam bila članica žirija za dodjelu renomiranih književnih nagrada (*Meša Selimović, Stjepan Mitrov Ljubiša, Risto Ratković, Milo Bošković, Godišnja nagrada Udruženja crnogorskih pisaca za djecu i mlade, Mali princ, Dragan Radulović*) i nagrada na anonimnim književnim konkursima (*Limske večeri poezije, Konkurs Zavoda za udžbenike i nastava sredstva za vanudžbeničku literaturu* (najbolja knjiga poezije, kratke priče ili romana), *Nagrada Sindikata prosvjete Crne Gore za najbolju kratku priču...*).

Pored književnosti, bavim se muzikom i prevodilaštvom. Sa suprugom i troje djece živim u Podgorici.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Od februara 2003. godine honorarno sam angažovana kao saradnica u nastavi na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, a od oktobra 2004. na ovoj ustanovi, potom i na Filološkom fakultetu od 2015., zasnovavši kontinuirani radni odnos assistirajući na predmetima *Srednjovjekovna književnost, Prosvjetiteljstvo i romantizam, Realizam, Književnost prve polovine XX vijeka, Specijalni kurs Ljubiša i Matavulj i Književnost za djecu i omladinu*, što je plodotvorno uticalo na širinu mojih naučnih interesovanja.

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore izabrana sam u akademsko zvanje docenta 2013. godine (odluka broj 08-1421 od 27.06.2013) i 2019. godine (odluka broj 03-1900 od 20.06.2019). Moja najuža stručna profilacija, pored velikog broja radova iz drugih oblasti (u širokom rasponu od antičke i srednjovjekovne do moderne književnosti) vezana je za književnost za djecu i omladinu što se vidi iz tema mog magistrskog i doktorskog rada. Dati predmet predajem od 2013. godine na osnovnim studijama Studijskog programa za obrazovanje učitelja i Studijskog programa za predškolsko vaspitanje i obrazovanje Filozofskog fakulteta, kao i na master studijama Studijskog programa za srpski jezik i južnoslovenske književnosti, a od 2019. i na master studijama Studijskog programa za crnogorski jezik i i južnoslovenske književnosti Filološkog fakulteta. Takođe, kao predavač djeće i omladinske književnosti od 2020. godine angažovana sam i na osnovnim studijama Studijskog programa za obrazovanje učitelja na albanskom jeziku. Septembra 2014. godine osnovala sam *Institut za dječiju i omladinsku književnost* čija sam izvršna direktorka. Glavnina aktivnosti Instituta tiče se popunjavanja naučnih praznina u treťmanu crnogorske dječje književnosti, a posredno i bogaćenja bibliotečkih fondova u vidu poklanjanja njegovih izdanja svim školskim i gradskim bibliotekama u Crnoj Gori.

Od osnivanja Centra mladih naučnika pri Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti (2010) bila sam njegova članica, tokom perioda 2011-2013 – potpredsjednica, a u dva mandata (2014-2016) obavljala sam dužnost predsjednice. Dalju saradnju sa CANU nastavila sam učešćem u projektu *Leksikon književnosti Crne Gore*, čiji sam član redakcije (2023).

Članica sam Hrvatske udruge istraživača dječije književnosti (HIDK) i Evropske mreže za književne komparativne studije (Réseau européen d'études littéraires comparées/ European Network for Comparative Literary Studies REELC/ENCLS). Ne pripadam ni jednom udruženju književnika.

Gоворим енглески, француски и италијански језик, а служим се шпанским.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2023). "The Changing Conception of the Child Citizen in Montenegrin Novels for Children", in: Bettina Kümmelring-Meibauer and Farriba Schultz (Eds.) <i>Political Changes and Transformations in Twentieth and Twenty-first Century Children's Literature</i> , Heidelberg: Universitätsverlag Winter, p. 39-54, ISBN 978-3-8253-4947-9	6	6
2.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2024). „Slovenstvo u djelu Ivane Brlić-Mažuranić”, u: <i>Slavdom past and present: language, literature, culture. Monograph from Slavic Studies VI</i> , ur. Agnieszka Kolodziej, Wrocław: Instytut Filologii Słowiańskiej, (in print) * S potvrdom urednice da će rad biti objavljen.	6	6
3.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2025). "The Hero Called a Pioneer: Constructing a Socialist Citizen in Yugoslavia", in: Giuliana Fenech and Justyna Descz-Tryhubzak (Eds.) <i>Geopolitics, Activism and Citizenship in Children's and Young Adult Literature</i> , Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins (in print) * S potvrdom urednice edicije da će rad biti objavljen.	6	6
M4 Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2024). „Na valu odbjegle sreće djetinjstva”, u: <i>Kulturano pamćenje i žanrovska raznolikost u književnom djelu Bajružina Hajre Planjea: monografska studija</i> , ur. Mirzana Pašić-Kodrić, Tešanj: Institut za dječju književnost, str. 101-109. ISBN 978-9926-8690-5-2	2	2
Radovi u naučnim časopisima			
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2019). „Umberto Eko kao pisac za djecu”, <i>Folia Linguistica et Litteraria. Časopis za nauku o jeziku i književnosti</i> , br. 30, str.79-91. ISSN 2337-0955 DOI: 10.31902/fll.30.2020.5	4	4
2.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2023). „Ratni omladinski romani Dušana Kostića u jugoslovenskom i crnogorskom kontekstu”, <i>Folia Linguistica et Litteraria. Časopis za nauku o jeziku i književnosti</i> , br. 46, str. 199-218. ISSN 2337-0955 DOI: 10.31902/fll.46.2023.10	4	4
3.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2023). „‘Romantičarska’ slika djetinjstva u stvaralaštvu Jovana Sundićića”, <i>Poznańskie Studia Slawistyczne 25</i> . Poznań 2023. Wydawnic-two “Poznańskie Studia Polonistyczne,” Adam Mickiewicz University, Poznań, pp. 233–255. ISSN 2084-3011. https://doi.org/10.14746/pss.2023.25.11	4	4
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2019). „Taško Oraško Grozdane Olujić – interdisciplinarni pristup, u: <i>Djetinjstvo: časopis o književnosti za decu</i> , godina XLV, broj 4, Novi Sad: Međunarodni centar književnosti za decu “Zmajeve dečje igre”, str. 22-27. UDC 821.112.2(436)-93-31.09 Salten F. ISSN 0350-5286	2	2

2.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2021). „Rani radovi Ivane Brlić-Mažuranić, u: <i>Godišnjak Instituta za dječju književnost</i> , Beograd: Institut za dečiju književnost, str. 42-53, UDK 821.163.42.09-93 Brlić-Mažuranić I ISSN 2812-765X	2	2
3.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2023). „ <i>Bambi</i> kao politička alegorija”, u: <i>Detinjstvo: časopis o književnosti za decu</i> , godina XLIX, broj 4, Novi Sad: Međunarodni centar književnosti za decu “Zmajeve dečje igre”, str. 111-118. UDC 821.163.41-93-32.09 Olujić G ISSN 0350-5286	2	2
4.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2024). „Emocionalni kovitlac u romanu <i>Plava Magdalene Miković</i> ”, u: <i>Detinjstvo: časopis o književnosti za decu</i> , godina XLX, broj 1, Novi Sad: Međunarodni centar književnosti za decu “Zmajeve dečje igre”, str. 82-93. UDC 821.163.41-93-31.09 Miković M. ISSN 0350-5286	2	2

Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično

	K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2021). „Remitologizacija kao umjetnički postupak u bajkama Ivane Brlić-Mažuranić”, u: <i>Večeraslovniška odprtost pravljic: mednarodni znanstveni simpozij: Novo mesto, 17. September 2020: zbornik prispevkov</i> , ur. Jožica Jožef Beg, Novo mesto: Slavistično društvo Dolenjske in Bele Krajine, str. 118-125. ISBN 978-961-94719-5-1	2	2
2.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2021). „Novo čitanje Jaše Dalmatina Ivane Brlić-Mažuranić”, u: <i>Kroatistika unutar slavističkoga, europskog i svjetskog konteksta: Zbornik radova s 2. Međunarodnoga znanstvenog skupa</i> , ur. Irena Mikulaco i Daniel Mikulaco, Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, str. 359-374. ISBN 978-953.8278-85-3.	2	2
3.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2022). „Novi doživljaj djetinjstva u poeziji Dejana Đonovića i Velimira Ralevića”, u: <i>Nova promišljanja o djetinjstvu. Reckinking Childhood: Zbornik radova s međunarodne znanstveno-umjetničke konferencije održane u Zadru 4. i 5. lipnja 2021.</i> , ur. Maja Cindrić, Katarina Ivon i Slavica Šimić Sašić, str. 309-320. ISBN 978-953-331-321-4	2	2
4.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2022). „Fantastika i humor u trilogiji Čeda Vukovića”, u: <i>Marginalni i marginalizovani žanrovi u književnosti</i> , ur. dr Bojan Jović i dr Tijana Tropin, Beograd: Institut za književnost i umetnost, str. 121-150. UDK 821.163.41.09-93-311.9 Vuković Č. ISBN 978-86-7095-317-8	2	2
5.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2023). „Ima li klimatskih promjena na Balkanu? Klimatska fikcija za djecu kao angažovana književnost, u: <i>Moć i uloga književnosti za djecu i mlade u savremenom društvu – zbornik radova s Okruglog stola održanog 28.aprilja 2021. godine u okviru manifestacije Dani Dragana Radulovića</i> , ur. Svetlana Kalezić-Radonjić, str. 47-56. ISBN 9789940-774-11-0	2	2

	K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2023). „Literarne osobenosti <i>Priča iz potaje</i> Nenada Gruičića, u: <i>Stvaralaštvo Nenada Gruičića: zbornik radova</i> , ur. Rastko Lončar, Sremski Karlovci – Novi Sad: Brankovo kolo, str. 269-279. ISBN 978-86-80036-46-5	1	1
2.	Kalezić-Radonjić, Svetlana. (2023). „Zemne opreke sedmonebice: o romanu <i>Muža duša</i> Nenada Gruičića”, u: <i>Stvaralaštvo Nenada Gruičića: zbornik radova</i> , ur. Rastko Lončar, Sremski Karlovci – Novi Sad: Brankovo kolo, str. 280287. ISBN 978-86-80036-46-5	1	1

	K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Zadar – 14 th International Child and the Book Conference – Beyond the Canon (of Children’s Literature), 8-10 May.	0.5	0.5
2.	Stockholm – IRSCL Congress 2019 – Silence and Silencing in Children’s Literature, August 2019.	0.5	0.5

3.	Berlin – 15 th Child and the Book Conference – Transformation and Continuity: Political and Cultural Changes in Children's Literature from the Past Century to the Present Day – 24-26 March 2021.	0.5	0.5
4.	Santiago, Chile - 25th Congress of the International Research Society of Children's Literature 2021 - Aesthetic and Pedagogic Entanglements, 19-20 October 2021.	0.5	0.5
5.	Tel Aviv – 8 th International Conference of the European Network of Picturebook Research, Picturesbooks in Time, 4 th October 2021.	0.5	0.5
6.	Sarajevo – 70 ans d'Etudes romanes culturelles, linguistiques et littéraires à l'Université de Sarajevo – 03-04.12.2021.	0.5	0.5

Uredivačka i recenzentska djelatnost

R3 Uredništvo u međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) – Q3, Q4		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Urednica za književnost u časopisu <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> (od septembra 2023)	4	4
R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Članica redakcije književnog časopisa „Osmijeh“ (UCPDM)	2	2
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Folia Linguistica et Litteraria – 27.06.2019.	0.5	0.5
2.	Detinjstvo – časopis o književnosti za decu – april 2020.	0.5	0.5
3.	Detinjstvo – časopis o književnosti za decu – april 2020.	0.5	0.5
4.	Ars Educandi (University of Gdańsk) – maj 2020	0.5	0.5
5.	Folia Linguistica et Litteraria – 09.01.2021.	0.5	0.5
6.	Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje – 24.01.2021.	0.5	0.5
7.	Folia Linguistica et Litteraria – 23.05.2021.	0.5	0.5
8.	Folia Linguistica et Litteraria – 05.12.2021.	0.5	0.5
9.	Godišnjak Instituta za dječju književnost – 15.12.2021.	0.5	0.5
10.	Folia Linguistica et Litteraria – 25.01.2022.	0.5	0.5

Projekti

I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Članica Naučnog savjeta e-lab UniTwin Compex Systems Digital Campus UNESCO, „Les Figures du jeu“	4	4
I9 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Članica redakcije Leksikona književnosti Crne Gore (2023-)	2	2
I10 Rukovodenje međunarodnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Rukovoditeljica projekta (zajedno sa prof. dr Lilijanom Burcar), „Siromaštvo i socijalna pravda kroz prizmu književnosti za djecu“ (2018-2020, Crna Gora – Slovenija)	6	6

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE REZULTATA U OBLASTI UMJETNOSTI

2. UMJETNIČKA DJELATNOST			
U 5.2 Učešće u radu žirija, selektorskoj komisiji, umjetničkom savjetu na takmičenjima, konkursima, manifestacijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Članica Žirija za dodjelu nagrade Limskih večeri poezije (tokom 2019, 2020, 2021, 2022, 2023)	do 4	4
2.	Članica Žirija za dodjelu pjesničke nagrade „Milo Bošković“ 2022. godine	do 4	4
3.	Članica Žirija za dodjelu književne nagrade „Dragan Radulović“ (tokom 2021, 2022 i 2023)	do 4	4
4.	Predsjednica Žirija za dodjelu godišnje nagrade Udruženja crnogorskih pisaca za djecu i mlade (2021, 2023)	do 4	4

5.	Članica Žirija za konkurs ZUNS-a za najbolju knjigu poezije, kratke proze ili romana za djecu i mlade i za odrasle (tokom 2019, 2023)	do 4	4
6.	Članica Žirija Sindikata prosvjete za najbolju kratku priču „Žensko pismo“ (2023)	do 4	4

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Udžbenici			
P4 Udžbenik koji se koristi kod nas			
1.	Kalezić-Radonjić, Svetlana, Jovetić-Koprivica, Svetlana, Čečović, Radoman. (2020). <i>Čitanka s elementima teorije književnosti za prvi razred srednjih stručnih škola, prvi i drugi dio</i> , Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva – Podgorica, prvi dio – 200 str. drugi dio – 140 str. ISBN 978-86-303-2321-8 ISBN 978-86-303-2322-5	2	2
2.	Kalezić-Radonjić, Svetlana, Jovetić-Koprivica, Svetlana, Čečović, Radoman. (2021) <i>Čitanka za drugi razred srednjih stručnih škola</i> , Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva – Podgorica, 348 str. ISBN 978-86-303-2404-8	2	2
3.	Kalezić-Radonjić, Svetlana, Jovetić-Koprivica, Svetlana, Milić, Miroslav. (2023). <i>Čitanka za treći razred srednjih stručnih škola, prvi i drugi dio</i> , Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva – Podgorica, 301. str. ISBN 978-86-303-2459-8	2	2
Gostujući profesor			
1.	Humboldt – University of Berlin, jun 2019.	5	5
2.	University of Wroclaw, novembar/decembar 2021.	5	5
3.	Adam Mickiewicz University in Poznań, decembar 2021.	5	5
4.	University of Heidelberg, maj/jun 2022.	5	5
5.	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, oktobar 2022.	5	5
6.	Universidad de Leon, oktobar 2022.	5	5
7.	University of Marburg, oktobar 2022.	5	5
8.	University of Applied Sciences in Nysa, februar/ mart 2023.	5	5
9.	Universidad de Cádiz, mart 2023.	5	5
10.	“1 Decembrie 1918” University of Alba Iulia, maj 2023.	5	5
11.	University of Szczecin, maj/jun 2023.	5	5
12.	University of Saarland, jun 2023.	5	5
Mentorstvo			
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vasilije Savić „Evolucija naracije u video-igramama za djecu i mlade”, datum odbrane: 18.12.2024.	2	2
2.	Isidora Jovović „Detabuizacija porodičnog nasilja u književnosti za djecu i mlade”, datum odbrane: 31.01.2024.	2	2
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Lazar Srđanović „Metaforizacija kao umjetnički postupak u Beskrajnoj priči Mihaela Endea”, datum odbrane: 22.06.2020. *za ovaj rad kandidat je dobio Brankovu nagradu Matice srpske za najbolji diplomski rad u toku 2020. godine	1	1
2.	Božica Grujičić „Magična pomoć u srpskim narodnim bajkama”, datum odbrane: 15.09.2021.	1	1
3.	Nataša Ana Klikovac „Omladinska poezija Velimira Ralevića”, datum odbrane: 06.06.2022.	1	1
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	U skladu sa potvrdom 03-507, izdatom 21.03.2024. od strane Filološkog fakulteta.	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj rada		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	24	93	78	231,2
2. UMJETNIČKI RAD	6	6	24	24
2. PEDAGOŠKI RAD	21	98	78	159,2
UKUPNO	51	197	180	414,4

IZVJEŠĆE RECENTZENTA

I. OCJENA UVJETA

ISPUNJENOST UVJETA U POGLEDU STUPNJA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore imenovana sam za članicu Komisije za razmatranje natječajnog materijala i pisanje izvješća za izbor u akademsko zvanje iz područja *Srbistika – Srpska i južnoslovenske književnosti / Montenegrinistika – Crnogorska i južnoslovenske književnosti i nematicne studije* na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Na raspisani Konkurs, objavljen u dnevnom listu *Pobjeda* 01.04.2024. godine, javila se kandidatkinja dr. sc. Svetlana Kalezić-Radonjić.

Dr. sc. Svetlana Kalezić-Radonjić rođena je u Podgorici 1980. godine. Tijekom svoga školovanja od početka je ostvarivala iznimne rezultate – u osnovnoj i srednjoj školi zavrjedila je diplomu *Luča* koja se dodjeljuje najboljim učenicima (1986.-1998.), a tijekom studija srpskog jezika i književnosti na Filozofskome fakultetu u Nikšiću (1998.-2002.) koje je završila kao najkvalitetniji student svoje generacije – dva puta bila je dobitnicom *Plakete Univerziteta Crne Gore* i proglašena najboljim studentom Crne Gore na području društvenih znanosti. Za diplomski rad nagrađena je *Brankovom nagradom* Matice Srpske (2003.) čime je postala prva dobitnica iz Crne Gore ovog važnog priznanja. Poslijediplomski studij na Filozofskome fakultetu u Nikšiću (2002.-2005.) završila je sa najvišim ocjenama (9,86) te bila nagrađena nagradom *Vuk Karadžić* za najbolji esej na području Srbije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine (2005.).

Opredjelivši se za književnosti za djecu i mlađe, kao najuže polje svog interesa, obranila je magistrski rad na temu *Umjetnost rijeći Ivane Brlić-Mažuranić* 2006. godine na Filozofskome fakultetu u Nikšiću, a potom 2009. godine i doktorski rad na temu *Tipologija crnogorskog romana za djecu i mlađe (1953-1978)* na Filozofskome fakultetu u Nišu. U zvanje docentice izabrana je 2013., te potom 2019. godine.

Dvostruka je dobitnica prestižne stipendije *International Youth Library* (2015., 2022.), najveće svjetske biblioteke dječje i omladinske književnosti, visoko poštovane među istraživačima književnosti za djecu i mlađe.

Godine 2023. organizirala je u Crnoj Gori jednu od najvažnijih svjetskih konferencija iz područja dječje književnosti *The 17th International Child and the Book Conference*, s pokroviteljstvom Filološkog fakulteta, Muzičke akademije i Fakulteta likovnih umjetnosti u Podgorici, koja je okupila preko sto trideset istraživača iz dvadeset pet zemalja i zabilježila veliki uspjeh u međunarodnoj znanstvenoj zajednici budući da se bavila nedovoljno istraženom temom odnosa dječje književnosti i glazbe.

Svoje višestruke talente počela je iskazivati u ranoj dobi, te već od svoje petnaeste godine počinje objavljivati pjesme kao darovita pjesnikinja, višestruko nagradjivana u Crnoj Gori, regiji i inozemstvu, koja je do svoje tridesete godine objavila čak sedam poetskih zbirk, od kojih jednu na španjolskom jeziku, u Havani. Krunu njezinoga stvaralaštva svakako predstavlja počasna nagrada (*Honoris causa*) koju joj je grčki univerzitet West Macedonia dodijelio za izvrsnost na polju književnosti (2024.).

ANALIZA ZNANSTVENO ISTRAŽIVAČKOG RADA

Znanstveno istraživačka djelatnost dr. sc. Svetlane Kalezić-Radonjić odlikuje se visokom kvalitetom i raznovrsnošću, što potvrđuju znanstveni radovi objavljeni u relevantnim međunarodnim publikacijama, prije svega u monografijama objavljenim od strane renomiranih, svjetski poznatih izdavača; potom u brojnim časopisima i zbornicima radova izloženih na međunarodnim konferencijama. Spektar njezinih interesa izuzetno je širok i obuhvaća istraživanja podjednako književnosti za djecu i

mlade, kao i književnosti za odrasle, uz dominantno interdisciplinarni pristup kojim kombinira znanja iz historiografije, psihologije, pedagogije sa bogatim znanjem književne teorije. Aktivnosti kandidatkinje na međunarodnom planu i sudjelovanje u nacionalnim i internacionalnim projektima potvrđuju njezine intenzivne interese i sposobnosti. U dalnjem tekstu osvrnut ću se na tri rada dr. sc. Svetlana Kalezić-Radonjić koji su objavljeni u vrhunski recenziranim publikacijama.

Rad *The Hero Called a Pioneer: Constructing a Socialist Citizen in Yugoslavia*, koji će u ljeto 2025. godine biti objavljen u monografiji *Geopolitics, Activism and Citizenship in Children's and Young Adult Literature* (ur. Giuliana Fenech i Justyna Descz-Tryhubzak) kod jednog od najprestižnijih svjetskih izdavača za radove iz područja humanistike – John Benjamins – predstavlja važan doprinos temi aktivizma djece u književnosti za djecu i mlađe. U uvodnom dijelu rada kroz etnoautobiografsku bilješku osvjetljava se širi politički i socijalno-historijski kontekst koji je uvjetovao nastanak književnosti za djecu u kojoj su dječji protagonisti često bili modelirani kao heroji. S obzirom na činjenicu da je tek u doba Jugoslavije dječja književnost dobila onu važnost koja joj pripada, jer je bila shvaćena kao „državni projekt“ za oblikovanje mlađih umova budućih socijalističkih građana, Svetlana Kalezić-Radonjić nizom dragocjenih podataka osvjetljava koje su sve institucije bile zadužene za organiziranu brigu o djeci, te kako je opća ideološka klima utjecala na stvaranje tekstova dječje književnosti, a naročito na oblikovanje dječjih junaka koji su često zadobijali obrise „svemoći“. Praveći selekciju u bogatoj literarnoj produkciji toga vremena, na nivou svih šest bivših jugoslavenskih republika, kandidatkinja je analizom odabranih književnih djela dokazala osnovnu tezu rada – da je socijalistička doktrina uvjetovala povećanje dječjeg aktivizma tretirajući najmlađe članove društva odraslijim nego što su zaista bili, što je u velikoj suprotnosti s trendom infantilizacije koji karakterizira suvremeni trenutak.

Rad *The Changing Conception of the Child Citizen in Montenegrin Novels for Children*, objavljen je u monografiji *Political Changes and Transformations in Twentieth and Twenty-first Century Children's Literature*, (ur. Bettina Kümmeling-Meibauer i Farriba Schultz) od strane jednog od najstarijih europskih sveučilišta u Hajdelbergu, prošao je također dvostruku slijepu recenziju i ocijenjen je kao jedan od najboljih priloga u toj publikaciji. U njemu je Svetlana Kalezić-Radonjić pratila promjene osnovnoškolskih kurikulumu književnosti u Crnoj Gori, prije i poslije raspada SFRJ, te način na koji se obrazovanje prilagođavalo novonastaloj političkoj situaciji. Posebno se fokusirajući na dječji roman (znanstveno-fantastični, ratni, roman o djetinjstvu, roman o životinjama i avanturički roman), te na način na koji narativi usvojeni u djetinjstvu oblikuju etičke stavove odraslih, kandidatkinja je dokazala da je smjena realističkog koda fantastičnim uvjetovala manju osvještenost djece kada su u pitanju goruci problemi današnjice, naročito problem socijalne nejednakosti.

Rad *'Romantičarska' slika djetinjstva u stvaralaštvu Jovana Sundečića* objavljen u časopisu *Poznańskie Studia Slawistyczne*, čiji je izdavač Univerzitet Adam Mickiewicz, također je ocijenjen visokim ocjenama od strane dva anonimna recenzenta. U njemu se Svetlana Kalezić-Radonjić bavi poetskom zbirkom Jovana Sundečića *Niz dragocjenoga bisera ili duhovne i moralne pjesme za djecu* objavljenom 1856. u Zadru, odnosno 1865. na Cetinju. Kako je riječ o jednoj od prvih publikacija namijenjenih djeci na ovim prostorima, spomenutu zbirku podjednako prisvajaju i u Crnoj Gori, i u Srbiji, i u Hrvatskoj, budući da je autor živio u Hrvatskoj, bio crnogorskog podrijetla, a izjašnjava se kao pisac srpskoga jezika. Uspoređujući oba izdanja, objavljena u Zadru i na Cetinju, kandidatkinja je na osnovu različitih posveta, predgovora i pjesama dodatih u drugom izdanju – iščitala društveno-historijski kontekst, a samom analizom pjesničkoga sadržaja izvukla uvjerljivo argumentirane zaključke o statusu romantizma u okviru književnosti za djecu. Iako su se ove pjesme pojavile u doba kada je romantizam

kao književna epoha uveliko vladao ovim prostorima, književnost za djecu je imala mnogo više karakteristika prosvjetiteljstva, koji mu je prethodio. Također, ton i tema pjesama upućuju na namjenu odrasloj, mlađoj publici, iz čega Svetlana Kalezić-Radonjić izvlači zaključak da se koncept djetinjstva u 19. stoljeću obilato diferencira od suvremenog poimanja toga fenomena, te da oba predstavljaju – društvene i kulturne konstrukte.

Pored ovih, vrlo su zanimljivi radovi kojima Svetlana Kalezić-Radonjić čita u političkom ključu klasik Feliksa Saltena *Bambi*, što je britko i originalno, otkriva stvaralaštvo za djecu Umberta Eca (u vidu iznimnih slikovnica koje je realizirao u suradnji s Eugenijom Carmijem), analizira reprezentaciju emocija u omladinskom romanu Magdalene Miković, vraća se radovima Ivane Brlić-Mažuranić novim čitanjem čime je dokazala veliku intelektualnu radoznalost i kreativnost.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Bogato pedagoško iskustvo dr. sc. Svetlane Kalezić-Radonjić ogleda se u njezinom angažmanu kao suradnice na gotovo svim

II. VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI I BODOVANJE

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. ZNANSTVENO ISTRAŽIVAČKI RAD	69	24	93	153,2	78	231,2
2. UMJETNIČKI RAD	-	6	6	-	24	24
3. PEDAGOŠKI RAD	77	21	98	81,2	78	159,2
UKUPNO	146	51	197	234,4	180	414,4

III. MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Nakon analize znanstveno istraživačke djelatnosti, u kojoj je pokazala vrsno vladanje književnim teorijama i metodikom, pedagoškom i stručnom osposobljenosti čime, u konačnici, promovira i Univerzitet Crne Gore širom Europe, smatram da kandidatkinja ispunjava sve uvjete za izbor u više zvanje, te sa zadovoljstvom preporučujem Vijeću Filološkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr. sc. Svetlanu Kalezić-Radonjić izaberu u zvanje izvanredne profesorice iz područja *Srbistica – Srpska i južnoslovenske književnosti / Montenegristica – Crnogorska i južnoslovenske književnosti i nematične studije*.

RECENTZENT

Dr. sc. Diana Zalar, red. prof. u trajnom izboru
Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

IZVJEŠTAJ RECENTZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Doc. dr. Svetlana Kalezić Radonjić (Podgorica, 1980) završila je u roku studije Srpskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Nikšiću (1998-2002), potom postdiplomske studije na istoj ustanovi (2002-2005) gdje je godinu dana kasnije (2006) odbranila i magistrski rad na temu *Umjetnost rijeći Ivane Brlić-Mažuranić*. Godine 2009. odbranila je doktorsku disertaciju *Tipologija crnogorskog romana za djecu i mlade (1953-1978)* na Filozofskom fakultetu u Nišu, čime je stekla zvanje doktora filoloških nauka. U toku školovanja više je puta bila nagrađena za izuzetne rezultate (dvostruka Plaketa Univerziteta Crne Gore, Brankova nagrada Matice srpske, nagrada Vuk Karadžić), a njen književni rad takođe je prepoznat kao vrijedan (nagrada Limskih večeri poezije, nagrada Risto Ratković, nagrada Blažo Šćepanović, nagrada Spasoje Pajo Blagojević, nagrada Nosside (Italija)...).

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore, broj 03-969/4 od 14. 06. 2024. godine imenovan sam za člana Komisije za izbor u akademsko zvanje doc. dr Svetlane Kalezić-Radonjić. Na osnovu priloženih radova doc. dr. Svetlane Kalezić Radonjić dajem sljedeći rezime:

kolegijima iz područja književnosti, a potom kao docentice na kolegiju Književnost za djecu i omladinu. Visoku profesionalnost i stručnost u izvođenju nastave potvrđuju i rezultati studentskih anketa, u kojima je kvaliteta njezinog pedagoškoga rada ocijenjena vrlo visokim ocjenama koje su se kretele od 4,40 do 4,87. Dr. sc. Svetlana Kalezić-Radonjić bila je mentorica na izradi diplomskih i master radova, od kojih su neki i nagrađeni, a njezin pedagoški dar posebno je došao do izražaja u predavanjima u Berlinu, Wrocławu, Poznanju, Heidelbergu, Sivasu, Leonu, Marburgu, Nisi, Cadizu, Alba lulji, Szczecinu i Saarlandu.

Također, pedagoški talent i znanje Svetlane Kalezić-Radonjić istaknuti su i njezinim radom na Čitankama za I, II i III razred srednjih stručnih škola koje su ove godine ušle u uži izbor za prestižnu europsku nagradu BELMA (Best European Learning Material Award), što predstavlja veliki uspjeh za Crnu Goru i regionalnu prosvjetnu zajednicu.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Kandidatkinja odgovorno i kreativno prati i vrednuje domaće i strano književno stvaralaštvo za djecu. Njeni su naučni članci informativni i aktuelni, pisani jasno, fokusirani su na tezu koju uspješno ilustruju ili dokazuju, na osnovu precizne književne analize konkretnog djela, bez suvišnog teoretičiranja ali čvrsto u odgovarajućem kontekstu, prije svega obrazovnom. Književno stvaralaštvo za djecu prati u širokom dijahronijskom spektru, u tri koncentrična kruga: crnogorsko, južnoslavensko (štokavsko) i internacionalno. Za stvaralaštvo iz prvog, po angažmanu i mobilnosti, rekao bih da je *ambasadorica* crnogorske književnosti za djecu i mlade. Tri rada koja izdvajam po važnosti su članak *Fantastika i humor u trilogiji Ćeda Vukovića*, jer objedinjuje sve navedene kvalitete, zatim rad *'Romantičarska' slika djetinjstva u stvaralaštvu Jovana Sundečića*, kao primjer afirmativno-kritičkog odnosa prema baštini i rad *The Changing Conception of the Child Citizen* u zborniku *Political Changes and Transformations in Twentieth and Twenty-first Century Children's Literature* (Heidelberg, 2023), u kojem se daje pregled glavnih tendencija u crnogorskom stvaralaštvu za djecu, kroz izmjene školskih kurikulum (od 1984. do 2017.), kojima se autorica detaljno bavila. Iz uvida u ostalu priloženu dokumentaciju zaključujem da je kandidatkinja pokazala zadivljujuću radnu, istraživačku i kreativnu energiju, kako učestvujući u radu naučnih konferenciјa (Pariz, Tel Aviv, Sarajevo, Berlin, Tbingen, Wrocław, Štokholm, Zadar...) tako i recenzentskim angažmanom, radom u redakcijama časopisa i zbornika.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Smatram da je kandidatkinja "pedagošku osposobljenost" potvrdila prije svega visokom ocjenom kojom su je tokom pet godina ocijenili sami studenti (od 4,40 do 4,87). Kao mentorica većeg broja diplomskih radova i članica komisija za njihovu odbranu također je dala očekivani doprinos. Najzad, predavanjima koja je održala gostujući na univerzitetima u Marburgu, Sivasu, Poznanju, Berlinu, Kadizu, Hajdelbergu, Šćecinu, Wrocławu, Leonu, Nisi, Alba Juliji i Zarlandu učinila je svoj rad dostupnim stranim kolegama i studentima.

Budući da ovaj obrazac nema rubriku društveni angažman, pomenuo bih ovdje i njen rad u žirijima i, posebno, koautorstvo u izradi udžbenika za srednje stručne škole (čitanke nominirane za

međunarodnu nagradu BELMA) kao oblik njenog stručnog i naučnog doprinosa javnom obrazovanju.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI I BODOVANJE

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI RAD	69	24	93	153,2	78	231,2
2. UMJETNICKI RAD	-	6	6	-	24	24
3. PEDAGOŠKI RAD	77	21	98	81,2	78	159,2
UKUPNO	146	51	197	234,4	180	414,4

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u dostavljene priloge mišljenja sam da kandidatkinja Svetlana Kalezić Radonjić po kvalitetu i obimu svog rada na polju humanistike (iskazanom i kroz ukupan broj sakupljenih bodova – 414,4!) i po društvenom angažmanu i posvećenosti, kojima na najbolji način predstavlja i naučnu zajednicu i akademsku sredinu iz koje dolazi, **zaslužuje izbor u zvanje vanredne profesorice.**

RECENTZENT
Prof. dr. Nenad Veličković
Filozofski fakultet
Univerzitet u Sarajevu

REVIEWER REPORT

I ASSESSMENT OF REQUIREMENTS

FULFILLMENT OF EDUCATIONAL QUALIFICATIONS

Svetlana Kalezić Radonjić was born in Podgorica (Montenegro) in 1980. She has a PhD in Philology, and she is a literary critic and essayist. A poet by vocation, she has been publishing her poetry since the age of 15.

She completed her studies of Serbian language and literature (1998-2002) at the Faculty of Philosophy in Niksic with average grade of 9.92 (out of 10), as well as postgraduate studies (2002-2005) at the same faculty with 9.86 average. She wrote a Master thesis on *The Art of Word of Ivana Brlić - Mažuranić*, and received her Masters degree at the University of Montenegro in 2006. Three years later she completed her PhD study, *Typology of Montenegrin Novel for Children and Youth (1953-1978)*, and received her PhD Degree at the University of Serbia.

Since February 2003 she has been working as a teaching assistant at the Faculty of Philosophy, and since 2013 as an Assistant professor at the Faculty of Philology, teaching Literature for Children and Young Adults at five departments.

During her studies she won several awards for her excellent results. She has been awarded many times in Montenegro, the Balkan region, and abroad for her poetic achievements.

ANALYSIS OF SCIENTIFIC-RESEARCH (ARTISTIC) WORK (A reviewer's summary of the candidate's scientific and research (Artistic) work based on the attached references, including the selection of three scientific and research papers (artistic works) that the reviewer considers to represent the candidate's most significant contributions during the reporting period, in accordance with the Selection Criteria)

. I met Svetlana Kalezić Radonjić at different conferences and I estimate her as an unpretentious, friendly, and knowledgeable scholar who is highly interested in academic discussions and exchange. Our first contact had been in 2012 at an international conference on "Children's Literature and European Avant-Garde" (University of Nörköping), which was funded by the European Science Foundation. Svetlana Kalezić Radonjić presented a paper on the breakthrough of Surrealism in Serbian children's literature. Her excellent presentation showed the presenter's keen knowledge of Serbian literature in general and of children's literature in particular. As a chair of this conference, I had the opportunity to discuss relevant developments in the realm of Serbian, Croatian,

and Montenegrin children's literature with her. I was impressed by her keen knowledge of literary theory, history of literature, and cultural studies.

Svetlana Kalezić Radonjić's research agenda is impressive: her publications (in Montenegrin and English) and international talks cover a broad range of topics, ranging from the literature of the Enlightenment to modern children's literature in Montenegro and the neighboring countries. Since she is fluently in different languages, including English, Italian, and French, she is able to read primary sources in these languages, thus enabling her to undertake concise comparative literature studies.

Svetlana Kalezić Radonjić is very research active; her research activities definitely increased during the last three years, with more than eight articles and chapters in international journals and books, and a number of invited papers at different international conferences in Europe. She got grants and awards for her academic activities, including a scholarship from the International Youth Library in Munich (this scholarship is in high demand). Since the number of scholarships is restricted, it is quite unusual that Svetlana Kalezić Radonjić got this scholarship twice). Although Svetlana Kalezić Radonjić specializes in Montenegrin children's literature, the range of topics dealt with in her articles and book chapters is astounding: canon processes, representation of characters in Montenegrin novels, the work of Croatian author Ivan Brlić-Mazuranic, picturebooks by Umberto Eco, the work of Felix Salten and Erich Kästner, Nonsense literature, and storybooks for children.

Svetlana Kalezić Radonjić has written two English articles, one about the conception of the child citizen in Montenegrin children's novels that has been published in the peer-reviewed collection "Political Changes and Transformations in Twentieth and Twenty-first Century Children's Literature" (2023), co-edited by Farriba Schulz and me. The external reviewers praised this chapter as one of the best of the whole book. Another chapter, "The Hero Called a Pioneer. Constructing Socialist Citizens in Yugoslav Children's Literature", has been accepted for a volume that will be published in the peer-reviewed book series "Children's Literature, Culture and Cognition" (Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins), of whom I am one of the editors. Here again, the external reviewers agreed on the high academic quality of this chapter.

In May 2023, Svetlana Kalezić Radonjić was the main organizer of the international conference "The Magic of Sound: Children's Literature and Music". This conference was part of the conference series "The Child and the Book" that takes place every year in another European country. I attended several of these conferences. For this reason, I can safely say that the Montenegrin conference was one of the best conferences I attended in the last few years – with excellent presentations, a wonderful program, and a perfect organization. Svetlana Kalezić Radonjić is since then a member of the Advisory Board of "The Child and the Book".

Therefore, I evaluate her research activities as **outstanding**.

ANALYSIS OF PEDAGOGICAL APTITUDE (A summary of the results of the candidate's teaching work, with an emphasis on the outcomes from official student surveys, assessment of the entrance lecture, and assessment of the inaugural lecture)

Throughout her academic career, Svetlana Kalezić Radonjić had been constantly involved in teaching courses on different levels and the supervision of graduate and post-graduate students. She covered a broad scope of topics related to Preschool and Primary School Education, Montenegrin Language and Literature, Slavic

Literatures, and Children's and Young Adult Literature. She is also the Director of the Institute for Children's and Youth Literature, founded in 2014. In this regard, she is collaborating with local and national libraries in Montenegro to bolster the appreciation of children's books. Moreover, Svetlana Kalezić Radonjić has lectured widely at different European Universities within the ERASMUS+ program, with guest lectures in Croatia, France, Germany, Italy, Poland, and Spain. The applicant's teaching skills and her relentless dedication to students and the development of courses on children's literature definitely contribute to the high quality of teaching at the University of Montenegro.

Svetlana Kalezić Radonjić consistently served on different administrative committees, among others, she was a member of the Center for Young Scientists at the prestigious Montenegrin Academy of Sciences & Arts and served as a Vice-President from 2011 to 2013. She is also co-editor (responsible for the literature

section) of the peer-reviewed journal "Folia Linguistica et Litteraria".

Finally, she created – in tandem with two colleagues – a set of textbooks for first, second, and third grades of secondary vocational schools, which is shortlisted for the prestigious BELMA award (Best European Learning Material Award). More information can be found here: <https://www.belma-award.eu/Shortlist.html>. This is an exceptional achievement, as it seems to be the first time that a textbook from Montenegro has been considered for this award.

The administrative and teaching tasks of Svetlana Kalezić Radonjić are impressive and it is an almost incredible tour de force that she also achieved being so research active at the same time. Therefore, I emphasize that her general contribution is of **outstanding** evidence.

II SCORE VERIFICATION

CUMULATIVE SUMMARY OF THE TOTAL NUMBER OF REFERENCES BY AREAS OF ACTIVITY AND POINTS

AREA	Number of works			Score		
	Before appointment	After appointment	Total	Before appointment	After appointment	Total
1. SCIENTIFIC AND RESEARCH WORK	69	24	93	153,2	78	231,2
2. ARTISTIC WORK	-	6	6	-	24	24
3. PEDAGOGICAL WORK	77	21	98	81,2	78	159,2234,
TOTAL	146	51	197	234,4	180	414,4

III OPINION ON THE APPOINTMENT

(Clear conclusion on meeting the requirements for appointment to the respective title and opinion, in accordance with the appointment criteria)

Svetlana Kalezić Radonjić is an outstanding scholar due to her extensive publications and lectures presented at international conferences and at different European universities as guest lecturer in the framework of the ERASMUS+ program. In addition, she is an excellent university teacher who devotes herself to the needs of the students and the staff members of her university. Accordingly, **I strongly recommend the promotion of Svetlana Kalezić Radonjić to the position of Associate Professor** at the University of Montenegro

Tübingen, 28.8.2024

Prof. Dr. Bettina Kümmelring-Meibauer

Prevod 1/1

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Svetlana Kalezić Radonjić rođena je u Podgorici (Crna Gora) 1980. godine. Doktorirala je filologiju, književna je kritičarka i eseistkinja. Po vokaciji pjesnikinja, svoju poeziju objavljuje od svoje 15. godine.

Završila je studije srpskog jezika i književnosti (1998-2002) na Filozofskom fakultetu u Nikšiću sa prosječnom ocjenom 9,92 (od 10), kao i postdiplomske studije (2002-2005) na istom fakultetu sa prosjekom 9,86. Napisala je magistrski rad pod nazivom *Umjetnost rijeći Ivane Brlić - Mažuranić* i stekla titulu magistra na Univerzitetu Crne Gore (2006). Tri godine kasnije završila je doktorski rad *Tipologija crnogorskog romana za djecu i omladinu (1953-1978)* i dobila titulu doktora nauka na Univerzitetu Srbije.

Od februara 2003. godine radi kao asistent u nastavi na Filozofskom fakultetu, a od 2013. kao docent na Filološkom fakultetu, gdje predaje književnost za djecu i mlade na pet odsjeka.

Tokom studija osvojila je nekoliko nagrada za odlične rezultate.

Za svoja pjesnička ostvarenja višestruko je nagradjivana u Crnoj Gori, regionu Balkana i u inostranstvu.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Svetlanu Kalezić Radonjić upoznala sam na različitim konferencijama i ocenjujem je kao nepretencioznu, druželjubivu i obrazovanu naučnicu koja je veoma zainteresovana za akademske diskusije i razmjenu. Naš prvi kontakt bio je 2012. godine na međunarodnoj konferenciji "Children's Literature and European Avant-Garde" (University of Nörköping), koju je finansirala Evropska naučna fondacija. Svetlana Kalezić Radonjić je tom prilikom predstavila rad o prooru nadrealizma u srpskoj književnosti za djecu. Njeno odlično izlaganje pokazalo je dobro poznavanje srpske književnosti uopšte, a posebno književnosti za djecu. Kao predsjedavajuća ove konferencije, imala sam priliku da sa njom razgovaram o relevantnim dešavanjima u oblasti srpske, hrvatske i crnogorske književnosti za djecu. Bila sam impresionirana njenim temeljnim poznavanjem teorije književnosti, istorije književnosti i studija kulture.

Istraživački program Svetlane Kalezić Radonjić je impresivan: njene publikacije (na crnogorskom i engleskom jeziku) i međunarodne prezentacije pokrivaju širok spektar tema, od književnosti prosvjetiteljstva do savremene književnosti za djecu u Crnoj Gori i zemljama okruženja. Budući da tečno govoriti različite jezike, uključujući engleski, talijanski i francuski, u stanju je da čita primarne izvore na ovim jezicima, što joj omogućava da se na sadržajan način bavi studijama komparativne književnosti.

Svetlana Kalezić Radonjić je veoma istraživački aktivna; njena istraživačka aktivnost je definitivno porasla u posljednje tri godine, sa više od osam članaka i poglavljia u međunarodnim časopisima i knjigama, te nizom radova predstavljenih na različitim međunarodnim konferencijama u Evropi. Za svoje akademske aktivnosti dobijala je stipendije i nagrade, uključujući i stipendiju International Youth Library u Minhenu (ova stipendija je veoma tražena. Pošto je broj stipendija ograničen, prilično je neobično što je Svetlana Kalezić Radonjić ovu stipendiju dobila dva puta). Iako se Svetlana Kalezić Radonjić specijalizovala za crnogorskiju književnost za djecu, raspon tema koje obradjuju njeni članci i poglavљja knjiga je zapanjujući: kanonski procesi, predstavljanje likova u crnogorskim romanima, rad hrvatske autorkе Ivane Brlić-Mažuranić, slikovnice Umberta Eka, rad Feliksa Saltena i Eriha Kestnera, nosnesna književnosti i knjige priča za djecu.

Svetlana Kalezić Radonjić je napisala dva članka na engleskom jeziku, jedan o koncepciji djeteta građanina u crnogorskim dječjim romanima koji je objavljen u recenziranoj monografiji „Political Changes and Transformations in Twentieth and Twenty-first Century Children's Literature“ (2023), koju smo uredile Farriba Schulz i ja. Spoljni recenzenti pohvalili su ovo poglavlje kao jedno od najboljih u čitavoj knjizi. Drugo poglavlje, „

The Hero Called a Pioneer. Constructing Socialist Citizens in Yugoslav Children's Literature", prihvaćen je za izdanje toma koji će biti objavljen u recenziranoj ediciji „Children's Literature Culture and Cognition“ (Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins), u kojoj sam jedna od urednica. I ovdje su se spoljni recenzenti saglasili oko visokog akademskog kvaliteta ovog poglavljia.

U maju 2023. godine, Svetlana Kalezić Radonjić bila je glavni organizator međunarodne konferencije „The Magic of Sound: Children's Literature and Music“. Ova konferencija bila je dio serijala konferencija „The Child and the Book“ koja se održava svake godine u drugoj evropskoj zemlji. Učestvovala sam na nekoliko ovih konferencija. Stoga sa sigurnošću mogu reći da je konferencija u Crnoj Gori jedna od najboljih konferencija kojima sam prisustvovala u posljednjih nekoliko godina – sa odličnim prezentacijama, divnim programom i savršenom organizacijom. Svetlana Kalezić Radonjić je od tada član Savjetodavnog odbora „The Child and the Book“. Stoga njene istraživačke aktivnosti ocenjujem **izvanrednim**.

Prevod 2/1

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Svetlana Kalezić Radonjić je tokom svoje akademske karijere bila konstantno uključena u predavanja na različitim nivoima i u superviziju studenata diplomskih i postdiplomskih studija. Obradila je širok spektar tema vezanih za predškolsko i osnovno obrazovanje, crnogorski jezik i književnost, slovenske književnosti i

književnost za djecu i mlade. Takođe je i direktorka Instituta za dječiju i omladinsku književnost, osnovanog 2014. godine. U tom smislu sarađuje sa lokalnim i nacionalnim bibliotekama u Crnoj Gori na jačanju poštovanja dječije knjige. Osim toga, Svetlana Kalezić Radonjić je predavala na raznim evropskim univerzitetima u okviru ERASMUS+ programa, gostujući u Hrvatskoj, Francuskoj, Njemačkoj, Italiji, Poljskoj i Španiji. Predavačke sposobnosti kandidatkinje i njena neumorna posvećenost studentima i razvoju kurseva književnosti za djecu definitivno doprinose visokom kvalitetu nastave na Univerzitetu Crne Gore.

Svetlana Kalezić Radonjić je konstantno radila u različitim upravnim odborima, između ostalih, bila je član Centra mlađih naučnika prestižne Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i bila je potpredsjednica od 2011. do 2013. godine. Takođe je i urednica za književnost recenziranog časopisa "Folia Linguistica et Litteraria".

Konačno, napravila je – u tandemu sa dvoje kolega – komplet udžbenika za prvi, drugi i treći razred srednjih stručnih škola, koji je ušao u uži izbor za prestižnu nagradu BELMA (Best European Learning Material Award). Više informacija može se pronaći na sajtu: <https://www.belma-award.eu/Shortlist.html>. Ovo je izuzetno dostignuće, jer izgleda da se prvi put udžbenik iz Crne Gore razmatra za ovu nagradu.

Administrativni i nastavni zadaci Svetlane Kalezić Radonjić su impresivni i gotovo je nevjerojatan *tour de force* koji je postigla budući da je istovremeno i istraživački aktivna. Stoga, naglašavam da je njen opšti doprinos **izvanredan**.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

CUMULATIVE SUMMARY OF THE TOTAL NUMBER OF REFERENCES BY AREAS OF ACTIVITY AND POINTS

AREA	Number of works			Score		
	Before appointment	After appointment	Total	Before appointment	After appointment	Total
1. SCIENTIFIC AND RESEARCH WORK	69	24	93	153,2	78	231,2
2. ARTISTIC WORK	-	6	6	-	24	24
3. PEDAGOGICAL WORK	77	21	98	81,2	78	159,2
TOTAL	146	51	197	234,4	180	414,4

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Svetlana Kalezić Radonjić je izuzetan naučnik zbog svojih brojnih publikacija, izlaganja na međunarodnim konferencijama i predavanja na različitim evropskim univerzitetima kao gostujući predavač u okviru programa ERASMUS+. Osim toga, ona je odličan univerzitetski profesor koji se posvećuje potrebama studenata i osoblja svog univerziteta. Shodno tome, **toplo preporučujem unapređenje** Svetlane Kalezić Radonjić **u zvanje vanrednog profesora** Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT
prof. dr Bettina Kümmeling-Meibauer
Filozofski fakultet
Eberhard Karls Univerzitet u Tbingenu

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Germanistika – književnost i civilizacija njemačkog govornog područja** na Filološkom fakultetu u Nikšiću.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 28.06.2024. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR JELENA KNEŽEVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Jelena Knežević (Novi Sad, 1977), teoretičarka književnosti, od 2014. docent za oblast njemačka književnost na Univerzitetu Crne Gore, Filološki fakultet. Doktorirala na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, radom na temu *Koncept ljestvica u njemačkoj baladi* kod prof. dr Slobodana Grubačića. Magistarski rad na temu *Recepција njemačke književности u Crnoj Gori do 1945. godine* odbranila na istom fakultetu, gde je 2001. završila i osnovne studije na grupi Opšta književnost i teorija književnosti. Gimnaziju društveno-jezičkog smjera i osnovnu školu završila je u Novom Sadu. Dodatna edukacija u oblastima: projektni rad, obrazovanje odraslih, razvoj kurikuluma, menadžment studija i nastave. Alumna Fondacije Robert Boš. Od oktobra 2018. angažovana kao gostujući predavač na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu na katedri za germanistiku. Od 2014. do 2020. bila je angažovana na Fakultetu za Crnogorski jezik i književnost na Cetinju za oblast svjetska književnost. Od 2012. rukovodilac Studijskog programa za njemački jezik i književnost, od 2015-2019. prodekan za međunarodne odnose i nauku Filološkog fakulteta. Član nacionalnog tima za reforme u visokom obrazovanju (HERE) od decembra 2017. do 2023, član Centra mlađih naučnika Crnogorske akademije nauka i umjetnosti od 2016. do 2017, urednica časopisa *Folia linguistica et litteraria* (SCOPUS, WoS) od 2019. do 2023,

članica upravnog odbora Udrženja germanista jugoistočne Evrope (SOEGV). Učešće u nekoliko međunarodnih i bilateralnih projekta i u nacionalnom projektu Crnogorske akademije nauka „Strane književnosti u Crnoj Gori do 1914. godine“. Istražuje i objavljuje u oblasti komparativistike, na teme iz savremene njemačke i svjetske književnosti. Bavi se književnim prevodenjem. Udata i majka troje djece, živi u Podgorici. Aktivna u promociji savremene crnogorske književnosti na njemačkom govorom području i uspostavljanju kulturnih i književnih veza sa Austrijom i Njemačkom.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Od 2014. do danas – docent za oblast Germanistika – njemačka književnost, na Studijskom programu za njemački jezik i književnost na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore po odluci Senata UCG od 24. decembra 2019. odnosno od 16. juna 2014. godine.

Angažovana za predavanja iz njemačke književnosti 19., 20. i 21. vijeka na osnovnim i master studijama na Studijskom programu za njemački jezik i književnost, a od 2012-2020. godine i za predavanja iz svjetske književnosti na Studijskom programu za crnogorski jezik.

Od septembra 2012. do danas – rukovoditeljka Studijskog programa za njemački jezik i književnost.

Od maja 2022. do danas – članica Vijeća društvenih nauka Senata Univerziteta Crne Gore

Od novembra 2015. do marta 2019. – prodekanica za međunarodnu saradnju i nauku Filološkog fakulteta u Nikšiću.

Od 2015. do 2020. – gostujuća nastavnica na Fakultetu za Crnogorski jezik i književnost na Cetinju za predavanja iz opšte književnosti od renesanse do romantizma.

Od oktobra 2018. do danas – gostujuća nastavnica na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu za predavanja iz njemačke književnosti 19. vijeka.

Od septembra 2017. do 2023. – članica Stručnog tima za reformu visokog obrazovanja u Crnoj Gori (HERE) po Rješenju Ministarstva prosvjetе Crne Gore od 6. 9. 2017.

Od 2003. do 2014. – saradnica u nastavi njemačke književnosti na Studijskom programu za njemački jezik i književnost na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Ranije radila u medijima (IN TV) i u Ambasadi SR Njemačke u Podgorici.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M3 Monografija nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Kilibarda, V. i Knežević, J. (2021) <i>Strange književnosti u Crnoj Gori do 1918. godine — bibliografska grada</i> ; Podgorica: CANU. [ISBN 978-86-7215-412-2] https://canupub.me/knjiga/strane-knjizevnosti-u-crnoj-gori-do-1918-godine/	4	2
2.	Kilibarda, V. i Knežević, J. (2021) <i>Njegoševa biblioteka</i> , 2. izdanje, Novi Sad: Akademска knjiga. [ISBN 978-86-7215-518-1] https://akademskaknjiga.com/katalog/njegoseva-biblioteka	4	/
Radovi u naučnim časopisima			
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Knežević, J. i Köck, J.† (2022) Theodor Mommsen in Montenegro (1862), <i>Acta Histriae</i> 30, 2022, 2, 347–376. [ISSN 1318-0185] DOI 10.19233/AH.2022.15 https://zdjp.si/wp-content/uploads/2022/11/AH_30-2022-2_KNEZEVIC_K%C3%96CK.pdf	12	12
2.	Knežević, J. (2019) Metapoetics in Norbert Gstrein's Novel „The Years to Come“ („Die kommenden Jahre“), <i>Primerjalna književnost</i> Vol. 42 No. 2 (2019), Ljubljana: Slovensko društvo za primerjalno književnost, 131–152. [ISSN 2591-1805] UDK 821.112.2(436).09Gstrein N. https://ojs-gr.zrc-sazu.si/primerjalna_knjizevnost/article/view/7484/6972	12	12
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Knežević, J. (2023) Der Tod des Schriftstellers in der Prosa Norbert Gstreins, <i>Jahrbuch für internationale Germanistik – Beihefte</i> (Laura Auteri (Hrsg.) Wege der Germanistik in transkultureller Perspektive, Bd. 2). Lausane, Switzerland: Peter Lang Verlag, LV, 2023, 299–310. https://www.peterlang.com/document/1311761	6	6
2.	Knežević, J. (2019) Od elegičnog ka himničnom kod Hölderlina i Laze Kostića, <i>Književna smotra – časopis za svjetsku književnost</i> , br. 191(1), Zagreb: Hrvatsko filološko društvo, 61–68. [ISSN 0455-0463] https://www.hfiloskod.hr/images/HFD/Casopisi/Knjizevna_smotra/ks191zaweb.pdf	6	6
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Knežević, J. (2021) Transkulturelle Vermittlung von Literatur – die kompetenzfördernde Erfahrung des ästhetischen Lernens, <i>Informatologia</i> 54, 1-2, 14–21. [ISSN 1330-0067] DOI: 10.32914/i.54.1-2.2 https://hrcak.srce.hr/file/366598	4	4

2.	Aćimović, Lj., George, J., Knežević , J., Meyer-Fraatz, A., Pajić, I., Tunić Ž. (2020) K/Eine Utopie(n) mehr? Ein Forum für junge engagierte Literatur – Einleitung, <i>LICHTUNGEN – Zeitschrift für Literatur, Kunst und Zeitkritik</i> , 164/LVI, Graz: Lichtungen – Verein für Literatur & Kunst, S. 72–81. [ISSN 1012-4705] https://lichtungen.at/ausgaben/164-41-jg/	4	0.67
3.	Knežević , J., Minić, A. (2019) Montenegro als exotischer Raum in deutschsprachigen Reiseberichten in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts, <i>Ars & Humanitas</i> 13(2), 147–162. [ISSN 1854-9632] DOI: 10.4312/ars.13.2.147-162 https://journals.uni-lj.si/arshumanitas/article/view/8981/8827	4	4
4.	Knežević , J. i Vojinović, L. (2019) Umjetnik između apolinjskog i dionizijskog principa – Smrt u Veneciji Tomasa Mana, <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> 28, 101–111. [ISSN 1800-8542] DOI: 10.31902/fll.28.2019.6 https://folia.ucg.ac.me/image/28/Vojinovic_Knezevic.pdf	4	4

Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Knežević , J., Knežević V. (2021) Mlada crnogorska poezija, <i>Povelja – časopis za književnost, umetnost i kulturu</i> , LI/1, Kraljevo: Narodna biblioteka „Stefan Prvovenčani“, 136–142. [ISSN 0350-1469] https://povelja.kv-biblio.org.rs/povelja/2021/05/mlada-crnogorska-poezija/	2	2
2.	Knežević , J. (2020) Teaching Humanities in (Post-)Virtual Era. <i>Reforms Inside</i> . Publication of Higher Education Reform Experts in Montenegro, Podgorica: National Erasmus+ Office, 20–22. ISSN 2704-5102.	2	2
3.	Knežević , J. (2019) The Position of Humanities in European Research Area (ERA) and in Montenegro, <i>Reforms Inside</i> . Publication of Higher Education Reform Experts in Montenegro, Podgorica: National Erasmus+ Office, 23–28. ISSN 2704-5102. https://eras.webexperts.me/wp-content/uploads/Kona%C4%8Dna-verzija-HERE.pdf	2	2

Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično

K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Knežević , J. (2023) Granice književnosti ili književnost granice / Grenzen der Literatur oder Literatur der Grenze. U: Ljumović, J. (ur). <i>Moć kulture: književnost i granice / Macht der Kultur: Literatur und Grenzen</i> . Fondacija Konrad Adenauer: Podgorica, 27–38 / 31–44. [ISBN 978-9940-9970-5-2] – dvojezično izdanje	2	2
2.	Kilibarda, V., Knežević , J. (2021) Strane književnosti u Crnoj Gori do 1918. godine – grada i mogući pristupi. U: Vujović, N. (ur). <i>Cetinjski filološki dani II – zbornik radova sa naučnog skupa održanog na Cetinju 10–12. septembra 2019.</i> , Cetinje: FCJK & Kansas: KU Libraries, str. 289 – 300. [ISBN 978-9940-40-060-6] https://kuscholarworks.ku.edu/handle/1808/31665	2	2
3.	Knežević , J. (2021) Šta može književnost? Nekoliko književnih postupaka Norberta Gestraina / Was kann Literatur? Einige Literaturverfahren von Norbert Gstrein. U: Ljumović, J. (ur). <i>Moć kulture: Literatura i istorija / Macht der Kultur: Literatur und Geschichte</i> . Fondacija Konrad Adenauer: Podgorica, 48–55 / 54–63. [ISBN 978-9940-9970-3-8] – dvojezično izdanje	2	2

Uredivačka i recenzentska djelatnost

R2 Uredništvo u renomiranom međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) - kategorije Q2		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Međunarodni časopis <i>Folia linguistica et litteraria</i> - časopis za nauku o jeziku i književnosti / Journal od Language and Literary Studies, Filološki fakultet, Niškić, ISSN 1800-8542 (Print), 2337-0955 (Online) – glavna urednica od 2018. do jula 2023. (od broja 25 do broja 45) Baze SCOPUS, Web of Science – ESCI, ANVUR, ERIH PLUS, CEEOL, MLA https://folia.ucg.ac.me/index.html Q2 za godinu 2021. i 2023.	8	12

R3 Uredništvo u međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) – Q3, Q4		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Međunarodni časopis <i>Folia linguistica et litteraria</i> - časopis za nauku o jeziku i književnosti / Journal od Language and Literary Studies, Filološki fakultet, Niškić, ISSN 1800-8542 (Print), 2337-0955 (Online) – glavna urednica od 2018. do jula 2023. (od broja 25 do broja 45) Baze SCOPUS, Web of Science – ESCI, ANVUR, ERIH PLUS, CEEOL, MLA https://folia.ucg.ac.me/index.html Q3 za godinu 2022. Q4 za godinu 2020.	4	8

R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. <i>Reforms Inside. Publication of Higher Education Reform Experts in Montenegro, Podgorica: National Erasmus+ Office ISSN 2704-5102 – glavna urednica od 2019-2020. tj. Issue 1-2. https://eras.webexperts.me/wp-content/uploads/Kona%C4%8Dna-verzija-HERE.pdf</i>		2	4
R6 Uređivanje monografije nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Urednica zbornika poezije i proze Forum mladih pisaca KIC-a „Budo Tomović“ <i>Pjesma – zagrljaj</i> , Podgorica: KIC „Budo Tomović“, 2023. ISBN - 978-9940-8971-0-9		2	2
2. Urednica zbornika poezije i proze Forum mladih pisaca KIC-a „Budo Tomović“ <i>Krošnja koja raste</i> , Podgorica: KIC „Budo Tomović“, 2022. ISBN - 978-9940-9704-9-9		2	2
3. Urednica zbornika poezije i proze Forum mladih pisaca KIC-a „Budo Tomović“ <i>Pretresanje bilježnice</i> , Podgorica: KIC „Budo Tomović“ 2021. ISBN - 978-9940-9704-8-2		2	2
4. Urednica zbornika poezije i proze Forum mladih pisaca KIC-a „Budo Tomović“, <i>Pisci ne padaju s neba</i> , Podgorica: KIC „Budo Tomović“, 2020. ISBN - 978-9940-9704-5-1		2	2
5. Urednica zbornika poezije i proze Forum mladih pisaca KIC-a „Budo Tomović“, <i>Kolažiranje</i> , Podgorica: KIC „Budo Tomović“, 2019. ISBN - 978-9940-9704-4-4		2	2
R7 Recenziranje monografije međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Knežević, J. (2022) Flachwasser der Erinnerung. Pogovor austrijskom izdanju poeme Jane Radičević, <i>Zone des neutralen Druckes</i> . Edition Thanhäuser: Ottensheim, 67–71. ISBN 978-3-903409-03-3 https://thanhaeuser.at/zone-des-neutralen-druckes/		2	2
R9 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Recenzija stručne monografije Aleksandre Lazić-Gavrilović (2021) <i>Pregled nemacke književnosti od početaka do vajmarske klasike</i> , Beograd: Univerzitet, Filološki fakultet ISBN - 978-86-6153-663-2		0.5	0.5
2. Recenzija knjige prikaza Ljiljane Aćimović (2022) <i>Njemačka književnost u srpskom ogledalu</i> , Banja Luka: Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske. ISBN - 978-99976-27-59-9		0.5	0.5
3. Recenzija naučne monografije Ljiljane Aćimović (2022) <i>Vajmarski dioskuri u srpskom ruhu: Geteove i Šilerove drame na srpskom jeziku</i> , Banja Luka: Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske. ISBN - 978-99976-27-62-9		0.5	0.5
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Recenziranje jednog rada za <i>Journal of Austrian Studies</i> u 2024. (Q3 za godinu 2023)		2	2
2. Recenziranje jednog rada za časopis <i>Anafora</i> (Q3 za godinu 2021)		2	2
R13 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Recenziranje jednog rada za tematski zbornik <i>Jezici i kulture u vremenu i prostoru 10</i> , Novi Sad: Filozofski fakultet : Pedagoško društvo Vojvodine, 2022. ISBN - 978-86-6065-717-8		0.2	0.2
2. Recenziranje jednog rada za zbornik radova u čast profesora dr Aleksandra Ilića <i>Teorija i interpretacija</i> , Beograd: Filološki fakultet, 2021. ISBN - 978-86-6047-376-1; 978-86-6153-666-3		0.2	0.2
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Učešće u međunarodnom projektu <i>Na istoku mnogo toga novog – rat i mir u južnoslovenskoj i njemačkoj savremenoj književnosti za mlade</i> sa Slavističkim seminarom Univerziteta u Haleu i Odsjekom za germanistiku Filozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu u okviru projektne sheme Njemačke akademske razmjene (DAAD) „Dijalog Istoka i Zapada: univerzitetski dijalog sa zemljama zapadnog Balkana 2023“ od januara do decembra 2023. https://blogs.urz.uni-halle.de/imostenvielneues/		4	4
2. Učešće u međunarodnom projektu <i>Mladi pisci za budućnost – scenariji krize i (nova) književnost u dijalogu istoka i zapada</i> sa Slavističkim seminarom Univerziteta u Haleu i Odsjekom za germanistiku Filozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu u okviru projektne sheme Njemačke akademske razmjene (DAAD) „Dijalog Istoka i Zapada: univerzitetski dijalog sa zemljama zapadnog Balkana 2023“ od januara do decembra 2021.		4	4

	https://blogs.urz.uni-halle.de/krisenszenarien/2021/02/hallo-welt/		
I9 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Istraživač u nacionalnom projektu CANU <i>Strane književnosti u Crnoj Gori do 1918. od 2018. do 2020.</i> https://canupub.me/knjiga/strane-knjizevnosti-u-crnoj-gori-do-1918-godine/	2	2
I10 Rukovođenje međunarodnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Rukovođenje bilateralnim projektom <i>Višejezični putevi obrazovanja u Crnoj Gori (Multilingual Educational Pathways in Montenegro (MEPiM))</i> sa Studijskim programom za obrazovanje Univerziteta u Beču od januara 2021 – decembra 2023. https://mepim.univie.ac.at/about-mepim/	6	6

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Gostujući profesor			
P7 Gostujuci profesor na inostranim univerzitetima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Univerzitet u Beogradu – Filološki fakultet, Germanistika, od oktobra 2018. do danas, po jedan kurs u svakom semestru https://www.fil.bg.ac.rs/sr-lat/katedre/germanistika	5	5
2.	Univerzitet u Marburgu – gostovanje u okviru ERASMUS+ partnerstva od 11–17. juna 2023.	5	5
3.	Univerzitet u Zagrebu – gostovanje u okviru CEEPUS programa razmjene studenata i nastavnika od 20–27. marta 2022.	5	5
4.	Univerzitet u Beču – gostovanje u okviru 7. ljetne akademije u organizaciji TRANS mreže za razmjenu studenata i nastavnika od 23–30. septembra 2019.	5	5
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Bogdan Lazarević, <i>Intermedijalnost u nastavi njemačkog jezika – uticaj upotrebe različitih medija na kvalitet nastave u osnovnom školama u Nikšiću</i> , rad odbranjen 27. 12. 2023.	2	2
2.	Zana Pejaković, <i>Muzika u nastavi njemačkog jezika u Crnoj Gori</i> , rad odbranjen 2. 11. 2023.	2	2
3.	Ivan Mujović, <i>Promjene u nastavi njemačkog jezika u školama Crnoj Gori uslijed pandemije koronavirusa</i> , rad odbranjen 2. 11. 2023.	2	2
4.	Ljeposava Gagović, <i>Implicitna i eksplicitna poetika u izabranim delima Petera Handke-a</i> , rad odbranjen 16. 10. 2023.	2	2
5.	Gordana Tmušić-Radulović, <i>Kreativne metode u nastavi njemačkog jezika u osnovnim školama u Crnoj Gori</i> , rad odbranjen 11. 5. 2023.	2	2
6.	Anela Reković, <i>Književnost u nastavi njemačkog jezika na primjeru romana Čas njemačkog Zigfrida Lenca – didaktizacija književnog teksta i planiranje nastave</i> , rad odbranjen 23. 3. 2023.	2	2
7.	Anđela Dobrović, <i>Elektronske platforme i onlajn igrice u savremenoj nastavi njemačkog jezika – upotreba i recepcija u školama u Crnoj Gori</i> , rad odbranjen 16. 2. 2023. - rad proglašen najboljim master radom na Filološkom fakultetu odbranjenim u 2023. godini	2	2
8.	Jelena Mandić, <i>Hibridni identiteti u romanima Preletač Zigfria Lenca i Doba mjeni Slobodana Šnajdera</i> , rad odbranjen 30. 11. 2022.	2	2
9.	Lidija Vojinović, <i>Kosmolosko i individualno vrijeme u romanima Čarobni brijež Tomasa Mana i Peščanik Danila Kiša</i> po rješenju o formiraju komisije od 30. 11. 2020. rad odbranjen 20. 1. 2021.	2	2
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ksenija Cicmil, <i>Problem identiteta i genijalnosti u Parfemu Patrika Ziskinda</i> , po rješenju o formiraju komisije od 2. 9. 2022.	1	1
2.	Lazar Dedović, <i>Paradoksalno u paraboli Pred zakonom</i> , po rješenju o formiraju komisije od 17. 11. 2021.	1	1
3.	Nada Pejović, <i>Junaci Heseove proze između akcije i kontemplacije</i> , po rješenju o formiraju komisije od 17. 11. 2021.	1	1
4.	Vera Mardonović, <i>Plava boja u Traklovoj lirici</i> , po rješenju o formiraju komisije od 13. 5. 2021.	1	1
5.	Maja Đurović, <i>Aktuelni pristupi interkulturnoj nastavi civilizacije – didaktičke preporuke za modernu nastavu</i> , po rješenju o formiraju komisije od 5. 2. 2021.	1	1
6.	Vaso Vukotić, <i>Induktivno posredovanje gramatike. Hronološka analiza udžbenika</i> ,	1	1

	po rješenju o formiranju komisije od 25. 12. 2020.		
7.	Lejla Alibašić, <i>Zlatne dvadesete u Berlinu. Društvenopolitička i umjetnička scena u Vajmarskoj republici</i> , po rješenju o formiranju komisije od 24. 9. 2020.	1	1
8.	Larisa Kalač, <i>Film u nastavi njemačkog kao drugog stranog jezika – potencijal i didaktizacija</i> , po rješenju o formiranju komisije od 24. 9. 2020.	1	1
9.	Martina Lutovac, <i>Igre u nastavi njemačkog kao drugog stranog jezika – potencijal, mogućnost primjene, granice</i> , po rješenju o formiranju komisije od 24. 9. 2020.	1	1
10.	Jana Radičević, <i>Odnos sigurnosti i dlobode u Kafkinim priповјеткамa</i> , po rješenju o formiranju komisije od 24. 9. 2020.	1	1
11.	Mirjana Đurić, <i>Viševjekovno putovanje doktora Faustusa od anateme do katarze</i> , po rješenju o formiranju komisije od 29. 6. 2020.	1	1
12.	Nikola Radulović, <i>Eksplicitna i implicitna poetika Franca Kafke u Dnevnicima – analiza fenomenoloških i biografskih aspekata, aspekata recepcije i imaginacije</i> , po rješenju o formiranju komisije od 4. 3. 2020.	1	1
13.	Ksenija Račić, <i>Grupa 47 – uloga intelektualaca u posljeratnoj njemačkoj književnosti</i> , po rješenju o formiranju komisije od 13. 2. 2020.	1	1
14.	Katarina Bubanja, <i>Pojam slobode u Šilerovim dramama Razbojnici i Vilhelm Tel</i> , po rješenju o formiranju komisije od 19. 12. 2019.	1	1
15.	Amila Pupović, <i>Odgovornost intelektualca – Brechtov Zivot Galileja i Durenmatovi Fizičari</i> , po rješenju o formiranju komisije od 19. 12. 2019.	1	1
16.	Mirza Hadović, <i>Parfem Patrika Ziskinda i filmska interpretacija romana</i> , po rješenju o formiranju komisije od 26. 11. 2019.	1	1
17.	Biljana Nišavić, <i>Hajne i romantizam</i> , po rješenju o formiranju komisije od 9. 10. 2019.	1	1
18.	Aleksandar Orman, <i>Simbolika likova u Doktoru Faustusu</i> , po rješenju o formiranju komisije od 19. 12. 2019.	1	1

Članstvo u komisijama

P15 Član komisije za ocjenu ili odbranu doktorske disertacije na drugom univerzitetu - rangiranom u prvih 500		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Aleksandar Đokanović, <i>Postmodernistička obrada mita o Argonautima u romanima Jedno strano pleme me je opljačkalo Vilema Bakmana, Medeja, Glasovi Kriste Volfi i Zlatno runo Borislava Pekića</i> , članica komisije za pregled i ocjenu doktorske disertacije po odluci Nastavno-naučnog veća Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu od 6. 5. 2022.	4	4
2.	Ana Minić, <i>Njemački putopisi o Crnoj Gori za vrijeme vladavine Petra I Petrovića Njegoša</i> , članica komisije za pregled i ocjenu doktorske disertacije po odluci Nastavno-naučnog veća Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu od 16. 9. 2021.	4	4

Kvalitet nastave

P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ocjena pedagoškog rada u periodu nakon prethodnog izbora na osnovu anketa studenata i izveštaja prodekanu za nastavu	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	16	58	120,57	223,77
2. PEDAGOŠKI RAD			69	100,50
UKUPNO	16	58	189,57	324,27

IZVJEŠTAJ RECENTA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore od 20. 9. 2024. imenovana sam za recenzenta za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izveštaja za izbor u akademsko zvanje za predmete iz oblasti Germanistika – nemačka književnost na Univerzitetu Crne Gore. Na objavljeni konkurs prijavila kandidatkinja doc. dr Jelena Knežević. Dostavljena mi je prijava kandidatkinje i celokupni konkursni materijal, na osnovu kojeg podnosim Senatu izveštaj o ispunjenosti uslova kandidatkinje Knežević za izbor u više zvanje.

I OCJENA USLOVA**ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA**

Prema Merilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademска zvanja, Statutu Univerziteta Crne Gore i Zakonu o visokom obrazovanju, doc. dr Jelena Knežević u pogledu stepena obrazovanja, ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje.

Diplomirala je 2001. na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu na grupi Opšta književnost i teorija književnosti. Postdiplomske studije teorije književnosti završila je na istom fakultetu 2007. odbranivši magistersku tezu na temu iz oblasti germanistike. Na istom fakultetu je 2013. odbranila doktorsku disertaciju u oblasti nemačke književnosti pod nazivom „Koncept lepote u nemačkoj baladi“ čime je stekla zvanje doktora književnih nauka koje je kvalificuje za sticanje nastavničkih zvanja na univerzitetu.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA (Rezime recezenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izveštajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Bibliografija naučnih radova dr Jelene Knežević svedoči o njenom značajnom doprinosu u oblasti germanistike, komparativne književnosti i recepcije strane književnosti u Crnoj Gori. Knežević se u svojim naučnoistraživačkim projektima i publikacijama bavila

ključnim pitanjima savremene i svetske književnosti. Fokusirala se na interkulturne književne odnose, metapoetiku i uticaj nemačke književnosti na južnoslovenske književne i kulturne tokove. Njen naučnoistraživački rad obuhvata publikacije u visoko rangiranim međunarodnim časopisima, što potvrđuje njenu međunarodnu prepoznatljivost. Važni radovi kandidatinje objavljeni su u časopisima kao što su „Acta Histriae“, „Književna smotra“ i „Primerjalna književnost“. U njima je analizirala značajne teme književne nauke koristeći se pristupima savremene komparativistike i metodama filoloških nauka na značački način. Tematska raznovrsnost i relevantni metodološki pristupi kandidatinje doprinose širenju naučne baze u oblastima germanistike i savremene književnosti.

Posebno želim da se osvrnem na rad u kojem se Knežević bavi metapoetičkim aspektima romana „Die kommenden Jahre“ autora Norberta Geštrajna. Reč je o temelnjom i jasno organizovanom istraživanju koje se oslanja na relevantne teorijske okvire i prethodne studije o metapoeticama. Autorka koristi pristup koji kombinuje teorijsku eksplikaciju sa akribičnom analizom, čime pruža slojevitu interpretaciju Geštrajnovog dela. Autorka u ovom radu uspešno povezuje formalne elemente romana sa njegovim filozofskim i estetskim aspektima demonstrirajući sposobnost da složene pojmove i teorije prevede u koherentnu analizu književnog teksta. Kredibilitetu ovog istraživanja dodatno doprinosi činjenica da se autorka oslanja na širok spektar sekundarnih izvora. Precizno napisan rad nudi duboko razumevanje složenih književnih fenomena, što potvrđuje stručnost autorke u oblasti književno-teorijskih proučavanja.

I u radu „Šta može književnost? Nekoliko književnih postupaka Norberta Geštrajna“ uvrštenom u zbornik „Literatura i istorija“ Knežević pokazuje izuzetne kompetencije u izdvajajuju književnih postupaka i utvrđivanju njihovih implikacija na semantičku ravan teksta i na društveni kontekst u kojem delo nastaje. Knežević demonstrira temeljno razumevanje teorijskih aspekata književnosti i njene moći da reflektuje i pokreće političke i društvene debate, kao i ulogu istorije u literarnom stvaralaštvu. Autorka koristi jasne i precizne primere koji ističu složenost odnosa između književnosti i politike, posebno u kontekstu revizionizma i identitetskih pitanja. Rad je primer akademske rigoroznosti i jasnoće, čime autorka dokazuje kompetentnost u svojoj oblasti.

Takođe, monografije u kojima je Knežević koautor „Strane književnosti u Crnoj Gori do 1918. godine“ i „Njegoševa biblioteka“ istinski su referentna dela koja stavljuju pod lupu istorijske i kulturne veze Crne Gore s nemačkom i svetskom književnošću. Ove publikacije potvrđuju posvećenost kandidatinje istraživanju uticaja stranih književnosti na crnogorski kulturni prostor, čime doprinosi proučavanju kulturno-istorijskog konteksta Crne Gore. Slično važi i za koautorski rad kandidatinje sa Anom Minić „Crna Gora kao egzotični prostor u nemačkim putopisima iz prve polovine 19. veka“ koji se fokusira na diskrepancu između objektivnog prikaza i subjektivne percepcije putopisaca, što doprinosi dubljem razumevanju reprezentacija Crne Gore kao egzotičnog i drugog prostora. Ovaj rad značajno doprinosi razumevanju kako su egzotizmi oblikovali percepciju Crne Gore u evropskom kulturnom imaginariju, čime je autorka dala važan doprinos nacionalnoj humanistici.

Na osnovu biobibliografije Jelene Knežević i njen urednički rad se može oceniti kao veoma značajan i visoko profesionalan, posebno u oblasti naučnih publikacija. Istiće se njeno doprinos kroz uređivanje prestižnih naučnih časopisa i zbornika, kao i uloga glavne urednice međunarodnog časopisa „Folia linguistica et litteraria“ od 2018. do 2023, kada je časopis indeksiran u relevantnim bazama podataka (SCOPUS, ERIH PLUS) i visoko rangiran (Q2), što potvrđuje njeno doprinos u unapređenju kvaliteta i međunarodne prepoznatljivosti publikacije. Osim toga, Knežević je uređivala i zbornik poezije i proze crnogorskih pisaca mlađe generacije u kojima je promovisala mlade autore i omogućila njihovu stvaralačku afirmaciju. Ovi zbornici predstavljaju njeno doprinos književnoj sceni Crne Gore.

Knežević je takođe bila glavna urednica novoosnovanog časopisa „Reforms Inside“, publikacije koja je posvećena reformama visokog obrazovanja u Crnoj Gori. Kao urednica, Knežević je bila odgovorna za sadržaj i kvalitet radova u prva dva broja koji se odnose na izazove i perspektive crnogorskog visokog obrazovanja u kontekstu evropskih obrazovnih standarda. Ova uloga dodatno ističe njeno doprinos obrazovnim reformama i njeno angažman u promociji visokoškolskih standarda, kako u nacionalnom, tako i u evropskom kontekstu.

Naučni angažman kandidatinje ogleda se i u njenom učešću na međunarodnim skupovima, gde predstavlja rezultate svojih istraživanja u oblastima komparativne književnosti, germanistike i kulturnih studija. Njeno učešće na konferencijama odražava s jedne strane njenu budnu prisutnost i međunarodnu prepoznatljivost u filološkim, pre svega germanističkim krugovima, kao i njenu sposobnost da kroz multidisciplinarne pristupe promoviše svoja istraživanja.

Važno je pomenuti i učešće Jelene Knežević u naučnim projektima u kojima se ističe njena sposobnost da učestvuje u kolaborativnim interdisciplinarnim istraživačkim poduhvatima, kako na međunarodnom, tako i na nacionalnom nivou. Međunarodni projekti u kojima je učestvovala u prethodnom periodu predstavljaju važan doprinos kulturnoj i obrazovnoj razmeni između različitih akademskih sredina, dok je nacionalni projekat na kojem je radila pod pokroviteljstvom Crnogorske akademije nauka i umjetnosti od posebnog značaja za proučavanje istorije književnosti u Crnoj Gori, jer direktno doprinosi očuvanju i interpretaciji crnogorske kulturne baštine.

Na osnovu celokupne bibliografije kandidatinje i priloženih radova možemo zaključiti da njeno naučnoistraživački rad odlikuje visok nivo kvaliteta, kompetentnost, internacionalna relevantnost i tematska raznolikost. Svojim naučnoistraživačkim radom Knežević u kontinuitetu daje značajan doprinos naučnoj zajednici, kako na nacionalnom, tako i na međunarodnom nivou.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Sudeći po aktivnostima navedenim u prijavi pedagoški rad dr Jelene Knežević veoma je raznovrstan. Od 2004. angažovana je u nastavi na Studijskom programu za nemački jezik Univerziteta Crne Gore na više kurseva iz nemačke književnosti, prvo kao asistent, a zatim od 2014. i kao docent za oblast Germanistika – nemačka književnost i civilizacija.

Njeno pedagoško iskustvo uključuje i gostujuće nastavničke angažmane na univerzitetima u regionu, kao što su Univerzitet u Beogradu i Univerzitet u Zagrebu, te aktivno učešće u međunarodnim programima nastavničke razmene, poput Erasmus+ i CEEPUS-a, čime je pokazala spremnost na umrežavanje i sposobnost prenošenja znanja studentima u različitim akademskim kontekstima.

Pedagoški rad kandidatinje nije ograničen samo na držanje nastave, već uključuje i veliki broj mentorstava, na master i specijalističkim studijama, na teme iz nemačke književnosti i metodike nastave nemačkog jezika, što ukazuje na njeno sposobnost da istraživanja mlađih kolega isprati od ideje do uspešne javne odbrane.

Sudeći po izveštaju prodekana za nastavu pedagošu stručnost kandidatinje Knežević dodatno potvrđuju visoke ocene studenata u anketama, što svedoči o njenoj posvećenosti kvalitetnom obrazovanju i o njenom afirmativnom odnosu prema studentima. Na osnovu svega izloženog možemo zaključiti da se pedagoška aktivnost Jelene Knežević odlikuje inovativnim pristupima, posvećenim mentorstvom i kontinuiranim angažmanom u nastavnom procesu na više univerziteta, čime doprinosi obrazovanju novih generacija studenata i afirmaciji germanistike i književnih studija u Crnoj Gori i šire.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	16	58	120,57	223,77
2. PEDAGOŠKI RAD			69	100,50
UKUPNO	16	58	189,57	324,27

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Na osnovu uvida u biografiju, bibliografiju i priložene naučne radeove zaključujem da doc. dr Jelenu Knežević odlikuju izuzetni profesionalni, naučni i pedagoški kvaliteti, stičeni kroz bogato radno iskustvo na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, kao i na univerzitetima u EU (Marburg, Beč, Zagreb). Na osnovu svega navedenog u ovoj recenziji, zadovoljstvo mi je da Senatu Univerziteta Crne Gore predložim da kolegicu Jelenu Knežević **izabere u zvanje vanrednog profesora** za oblast Germanistika – njemačka književnost i civilizacija na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENTENT
Aleksandra Lazić Gavrilović

IZVJEŠTAJ RECENTENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVARANJA

Kandidatkinja dr Jelena Knežević javila se na raspisani konkurs za izbor u akademsko zvanje za oblast: germanistika – nemačka književnost i civilizacija na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Knežević je docent na Univerzitetu Crne Gore. Osnovne studije Opšte književnosti i teorije književnosti završila je 2001. godine na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, a na istom fakultetu je 2007. godine pod mojim mentorstvom odbranila i magistarsku tezu pod naslovom „Recepcija nemačke književnosti u Crnoj Gori“ do 1945. godine, čime je stekla zvanje magistra filoloških nauka. Zvanje doktora književnih nauka stekla je 2013. godine, takođe na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, odbranivši disertaciju na temu „Koncept lepote u nemačkoj baladi“ pisano pod mojim mentorstvom.

U svojstvu recenzenta potvrđujem da u pogledu stepena obrazovanja kandidatkinja dr Jelena Knežević ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsku i naučnu zvanja da bude izabrana za vanrednog profesora za oblast Germanistika – nemačka književnost i civilizacija.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA (Rezime recezenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

U periodu od prethodnog izbora dr Jelena Knežević objavila je u koautorstvu sa akademikom prof. dr Vesnom Kilibardom jednu (1) naučnu monografiju, dok je knjiga Njegoševa biblioteka iste dve autorke, ranije objavljena u izdanju Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, objavljena i u Srbiji 2021. godine kod uglednog izdavača Akademika knjiga. Pored toga, Knežević je od 2019. godine objavila osam (8) samostalnih i pet (5) koautorskih naučnih radova, recenzirala tri (3) studijske knjige i jednu (1) monografiju od međunarodnog značaja, kao i četiri (4) naučna rada. U istom periodu uredivala je dva (2) časopisa, od čega je jedan visoko rangiran, i aktivno učestvovala u tri (3) međunarodna i jednom (1) nacionalnom projektu.

Objavljene publikacije svedoče da se njeno naučno i teorijsko interesovanje i dalje razvija u dva dominantna pravca – istraživanja na germanističke teme i radovi u oblasti komparativistike uz

oslanjanje na sistematski i integrativni metod proučavanja književnosti.

Upečatljivo je interesovanje koleginice Knežević za stvaralaštvo austrijskog pisca Norberta Geštrajna (Norbert Gstrein) čijim romanima pristupa sa različitim polazišta ne gubeći iz vida njihovu postmodernističku orientaciju. Njena razmatranja ne ograničavaju se samo na interpretaciju književnog teksta, već uključuju ispitivanje njegove autopoeitičke ravni, te načina na koji ona utiče na stvaranje složenih semantičkih struktura unutar Geštrajnovne proze. Knežević identificuje karakteristične postupke, poput ironije, patetike, simboličke funkcionalizacije konkretnih predmetnosti i dovodi ih u vezu sa filozofskim i estetskim temama, pitanjima o ulozi umetnosti i poziciji umetnika u savremenom društvu. Njen rad osvetljava kulturne, istorijske i etičke implikacije Geštrajnovne proze što pokazuje njenu svestranost i istinsko razumevanje svrhe književnih proučavanja.

Sa druge strane, u komparativnom teorijskom istraživanju odnosa elegičnog i himničnog kod Fridriha Hölderlina (Fridrich Hölderlin) i Laze Kostića, koleginica Knežević fokusirala se na složene tematske i stilске aspekte poezije oba pesnika, uspešno povezujući prelaz od elegičnog ka himničnom tonu njihove lirike sa spoznajnim i preoblikujućim iskustvom lepote, ljubavi i iskustva smrti koje u njoj tematizuju. Knežević pokazuje temeljno poznavanje poetike romantizma i uticaja filozofskih ideja na pesnički izraz. Interpretacija je čvrsto teorijski utemeljena i metodološki superiorna, što ovaj rad čini izvanrednim primerom promišljenog i stručnog čitanja književnog teksta.

Ističem i rad koleginice Knežević o poseti Teodora Momzena (Theodor Mommsen) Crnoj Gori 1862. godine, napisan u koautorstvu s Julianom Kekom (Julian Köck), jer proizilazi iz istraživačke radoznanosti i shvatanja važnosti proučavanja putopisne književnosti 19. veka za razumevanje savremenih odnosa među kulturama i nacijama. U radu su brižljivo izdvojeni pojedinačni aspekti Momzenovog donekle ambivalentnog doživljaja Crne Gore koji je nedvosmisleno obeležen perspektivom evropskog intelektualca tog doba. Rad povezuje istorijske, kulturne i političke aspekte, osvetljavajući Momsenovu percepciju „drugosti“ i egzotičnog kroz prizmu evropskog superiornog gledišta.

U radu pod nazivom „Granice književnosti ili književnost granice“ u dvojezičnoj monografiji u izdanju Fondacije Konrad Adrenauer koleginica Knežević bavi se složenim pitanjem granica (u) književnosti na izuzetno kompetentan način, pristupajući mu iz teorijskog, tematskog i estetičkog ugla. Nesumnjivo je da Knežević veoma dobro poznaje kako klasičnu, tako i savremenu književnu teoriju, kao i da sa lakoćom primenjuje hermeneutički interpretativni metod, kao i close reading, posebno u vezi sa identifikovanjem načina na koji književnost problematizuje pitanja identiteta, kulture i granica između književnih žanrova i umetničkih disciplina. Rad odlikuje akademski precizan stil pisanja, promišljenost i akribičnost, jasna struktura i ubedljiva argumentacija. Knežević demonstrira svestranost u poznavanju i razumevanju književnih granica kao prostorno-geografskog koncepta, ali i kao epistemološkog i kulturnog fenomena. U radu uspeva da kombinuje teorijsku refleksiju sa kritičkom jasnoćom, što ga čini vrednim doprinosom savremenim književnim i kulturološkim diskusijama.

Kao veoma upočatljiv ističem i rad koleginice Knežević pod naslovom „Transkulturno posredovanje književnosti – iskustvo estetskog učenja usmereno na razvoj kompetencija“ u časopisu *Informatologija* (2021). U njemu je očigledno njeno veoma dobro poznavanje ključnih teorijskih pojmove u oblasti interkulturne komunikacije i estetskog učenja, na kojima se rad temelji. Knežević demonstrira i izuzetno razumevanje savremenih nastavnih metoda i potrebe za povezivanjem lingvističkih i književnih studija, s naglaskom na sticanje celovite transkulturne kompetencije. Njena elaboracija ukazuje na kompleksnu povezanost jezičkog posredovanja i estetskog učenja, polazeći od toga da književna dela mogu služiti kao most između različitih kulturnih i jezičkih konteksta. Rad je posebno zanimljiv zbog temeljnog sagledavanja

mogućnosti integriranja praktičnih i teorijskih aspekata nastave, kao i korišćenja književnih prevoda kao alata za razvoj interkulturnih kompetencija. Knežević uspešno pokazuje kako estetsko može preći granice jezika i kultura, što je od suštinske važnosti za razvoj kritičkog mišljenja kod studenata. Rad je inovativan, predstavlja značajan doprinos proučavanju interkulturnog učenja i podučavanja, i jasno svedoči o umeću autorke da dovede u vezu književnu teoriju, didaktiku i estetsko iskustvo.

Naučni stil koleginice Jelene Knežević dinamičan je i odmeren. U radovima na srpskom, nemačkom i engleskom jeziku Knežević uspeva da nemametljivo skrene pažnju na istorijske i kulturne reference, uklapajući ih u koherentnu naraciju, a zadržavajući istovremeno objektivan ton. U radovima je evidentna sposobnost autorke da sažeto i koncizno predstavi ključne argumente, što doprinosi celokupnoj preglednosti i razumljivosti njenog istraživanja. Lako iznosi složene koncepte, Knežević koristi jasne formulacije i neguje argumentativni pristup, vešt balansirajući između teorijskih uvida i konkretnih primera, što čini njene radeve istovremeno i informativnim i naučno ubedljivim.

Značajno mesto u radu koleginice Knežević zauzima njen urednički i recenzentski rad kojim posvećeno doprinosi razvoju akademskih publikacija u oblasti jezika i književnosti. Njena uloga glavne urednice međunarodnog časopisa *Folia linguistica et litteraria* u periodu od 2018. do 2023. godine objedinila je njene organizacione kapacitete i stručnost u izboru relevantnih tema, kao i sposobnost da prepozna kvalitetna istraživanja. Sudeći po sadžaju i obimu publikacija, Knežević se pokazala kao urednica koja uspeva da balansira između kvaliteta i inovativnosti u odabiru naučnih radova. Posebno želim da skrenem pažnju na konceptualno i sadržinski uspele tematske brojeve časopisa posvećene Dostojevskom i Njegošu, germanističkim i italijanističkim temama. Spremnost koleginice Knežević da uloži svoje vreme i kompetencije u uređivanje i recenziranje naučnih publikacija svedoči o njenoj posvećenosti visokim akademskim standardima.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	42	16	58	103,20	120,57	223,77
2. UMJETNIČKI RAD						/
3. PEDAGOŠKI RAD				31,50	69	100,50
UKUPNO		16	58	134,70	189,57	324,27

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Imajući u vidu sve navedeno smatram da dr Jelena Knežević u potpunosti ispunjava sve formalne i suštinske uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju i drugim relevantnim aktima za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora. Naučni rad kandidatkinje Knežević predstavlja značajan doprinos kako germanistici, tako i nauci o književnosti uopšte, pa na osnovu priloženih referenci i rezultata koje je kandidatkinja ostvarila kontinuiranim naučnim i nastavnim radom na Univerzitetu Crne Gore i na univerzitetima gde je gostovala, sa izrazitim zadovoljstvom predlažem Vecu Filološkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Jelenu Knežević **izabere u zvanje vanrednog profesora** za oblast Germanistika – književnost i civilizacija njemačkog govornog područja.

RECENTZENT

Akademik prof. emeritus dr Slobodan Grubačić
Srpska akademija nauka i umetnosti

IZVJEŠTAJ RECENTZENTA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore, broj 03-3417/4 od 20. 9. 2024. godine, imenovana sam za članicu Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Germanistika – književnost i civilizacija njemačkog govornog područja na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, za kandidata dr Jelenu Knežević. Stoga Senatu Univerziteta Crne Gore u nastavku podnosim izvještaj.

U svojstvu recenzenta naučnoistraživačkog rada Jelene Knežević potvrđujem da je njen rad u prethodnom izbornom periodu rezultirao objavljenom vrednom nacionalnom monografijom, naučnim člancima od izuzetnog značaja, uredničkim, recenzentskim i projektnim angažovanjem, što sve potvrđuje njenu čvrstu opredeljenost za naučni rad, svestranost u proučavanju germanističkih i komparativističkih tema, te njenu sposobnost da pruži vredan doprinos savremenim filološkim i kulturno-iskustvenim debatama.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Dr Jelena Knežević ima dvadeset i jednu godinu pedagoškog iskustva na Filozofskom, odnosno Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, pre svega na Studijskom programu za nemački jezik i književnost, gde je bila angažovana na kursevima iz nemačke književnosti na svim nivoima studija. Predavala je i na Studijskom programu za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, kao i na Fakultetu za Crnogorski jezik i književnost na Cetinju, gde je držala predavanja iz opšte književnosti. Od oktobra 2018. godine kurseve iz književnosti 19. veka drži i na Univerzitetu u Beogradu. Studentske ocene i mentorstva na uspešno odbranjenim radovima potvrđuju da koleginica veoma odgovorno pristupa svojim nastavnim i pedagoškim obavezama. Koleginica Knežević je i dobar pedagog i savestan nastavnik – njena predavanja poznata su po izuzetnoj umešnosti da nemačku i svetsku književnost približi studentima na prijemčiv način, koristeći savremene nastavne metode i multimedijalna sredstva i unoseći inovacije u nastavni proces. Njeno angažovanje na predavanjima i u radu sa mladima može se oceniti kao uzorno.

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na konkurs za izbor u akademsko zvanje za oblast Germanistika – književnost i civilizacija njemačkog govornog područja na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, prijavila se jedna kandidatkinja, dr Jelena Knežević, docent Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

Na osnovu uvida u dokumentaciju koja mi je dostavljena kao recenzent utvrdila sam da kandidatkinja dr Jelena Knežević ispunjava uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora.

Doc. dr Jelena Knežević završila je osnovne i magistrске studije na Univerzitetu u Beogradu u predviđenom roku i s visokim prosjekom, na istom Univerzitetu je uspješno odbranila magistrski rad, kao i doktorsku disertaciju sa temom iz germanistike, čime je stekla zvanje doktora književnih nauka.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA (Rezime rezecenca o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

U domenu naučnoistraživačkog rada kandidatkinja se u prethodnom izbornom periodu na pronicljiv i originalan način bavila preispitivanjem postmodernističke paradigme u njemačkoj književnosti na primjeru stvaralaštva austrijskog pisca Norberta Geštrajna, o čemu svjedoči činjenica da su njeni originalni naučni

radovi o toj temi objavljeni u visokorangiranim časopisima *Primerjalna književnost* i *Jahrbuch für internationale Germanistik*. Ispitivanjem tematskih, ali i čisto poetičkih aspekata stvaralaštva jednog od najviše nagrađivanih pisaca njemačkog govornog područja današnjice i jednog od najozbiljnijih kandidata za Nobelovu nagradu za književnost, Knežević kontinuirano doprinosi savremenim književno-teorijskim istraživanjima, a time i ulazi i ugledu germanistike van njemačkog govornog područja.

S druge strane, radom o boravku njemačkog nobelovca Teodora Momzena u Crnoj Gori kandidatkinja dokazuje da ima svijest i o važnosti proučavanja nacionalnih tema, odnosno kulturnih kontakata između Crne Gore i njemačkog govornog područja, čime se nadovezuje na svoja prethodna istraživanja i interesovanja za teme drugosti i odnosa zapadno evropskog obrazovanog građanina prema evropskom Istoku. Rad nudi temeljan uvid u način kako istorijski putopisni tekstovi oblikuju percepcije stranih kultura. Koautorski rad uz koji je prvi put publikованo i Momzenovo pismo vrijedan je doprinos proučavanju putopisne književnosti i istorijskih percepcija Crne Gore.

Doc. dr Jelena Knežević je koautorka značajnih naučnih monografija od nacionalnog značaja. Smatram da ove monografije predstavljaju važan doprinos kulturnoj i književnoj istoriji Crne Gore. U tom kontekstu posebno ističem činjenicu da je studija *Njegoševa biblioteka* doživjela svoje izdanje van Crne Gore i tako postala dostupna i vidljiva široj publici u regionu. U pogledu uredničke djelatnosti posebno treba naglasiti da je doc. dr Knežević bila glavna urednica međunarodnog časopisa *Folia linguistica et litteraria* kada je indeksiran u bazi SCOPUS. Ovaj časopis je u našem regionu od neprocjenjive važnosti, budući da omogućava objavljivanje radova iz oblasti lingvistike i književnosti na nekoliko svjetskih jezika, kao i na južnoslovenskim jezicima. Svojom ulogom urednice od 2018. do 2023. godine Jelena Knežević je značajno uticala na oblikovanje naučnog diskursa na južnoslovenskim jezicima, čime je dodatno ojačala i svoju reputaciju u akademskim krugovima.

Doc. dr Jelena Knežević je bila urednica nekoliko zbornika poezije i proze mlađih crnogorskih pisaca. Ove publikacije nisu samo zbirke književnih radova, već predstavljaju i platformu za afirmaciju mlađih autora, što je direktni doprinos razvoju

savremene crnogorske književne scene. Njenu posvećenost za rad sa mladima potvrđuje i recenziranje knjige mlade crnogorske pjesnikinje Jane Radičević za objavljivanje na njemačkom jeziku i učešće u projektu *Mladi pisci za budućnost – scenariji krize i (nova) književnost u dijalogu Istoka i Zapada* sa Slavističkim seminarom Univerziteta u Halem i Odsjekom za germanistiku Filozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu.

Sveukupno, u naučno-istraživačkom radu doc. dr Jelene Knežević prepoznajem visok nivo kvaliteta, internacionalnu relevantnost i tematsku raznolikost, čime je ostvarila vrlo važan doprinos naučnoj zajednici, kako na nacionalnom, tako i na međunarodnom nivou.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Doc. dr Jelena Knežević zaposlena je na Univerzitetu Crne Gore od 2004. godine, prvo kao saradnik u nastavi, a od 2014. i kao docent. Nastavu iz oblasti književnosti izvodi na svim nivoima studija, a bila je angažovana i na Studijskom programu za crnogorski jezik i književnost na predmetu Opšta književnost. Kvalitet njenog nastavnog rada studenti univerziteta Crne Gore u kontinuitetu ocjenjuju najvišim ocjenama. Posebno naglašavam činjenicu da je doc. dr Jelena Knežević već duži niz godina angažovana na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu kao gostujući profesor, čemu je bez sumnje razlog njena stručnost za oblast njemačke književnosti, ali i pedagoška sposobnost kandidatkinje udružena sa spremnošću da prenese znanje mlađim ljudima. Upečatljiv je i broj odbranjenih master i završnih radova pod mentorstvom dr Knežević koji svjedoče o njenoj sposobnosti da studente uvede u više od samo jedne oblasti filoloških istraživanja. Na osnovu svega navedenog zaključujem da doc. dr Jelena Knežević ima natprosječno iskustvo u univerzitetskoj nastavi književnosti koje je preporučuje za dalji rad sa studentima u višem nastavno-naučnom zvanju.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAŽIVAČKI RAD	42	16	58	103,20	120,57	223,77
2. UMJETNICKI RAD	/	/	/	/	/	/
3. PEDAGOSKI RAD				31,50	69	100,50
UKUPNO			16	134,70	189,57	324,27

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju i nakon analize klasifikacione bibliografije, uvida u monografije i pojedinačne radove kandidatkinje, smatram da doc. dr Jelena Knežević u potpunosti ispunjava sve zakonom propisane uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora na Univerzitetu Crne Gore.

Na osnovu Zakona o visokom obrazovanju, Statuta Univerziteta Crne Gore i Mjerila za izbor u akademска i naučna zvanja, a imajući u vidu sve navedene stručne, naučno-istraživačke i pedagoške kvalitete kandidatkinje, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da doc. dr Jelena Knežević izabere u zvanje vanrednog profesora za oblast Germanistika – književnost i civilizacija njemačkog govornog područja na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENTZENT
Prof. dr Ljiljana Aćimović
Banja Luka

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Zaštita bilja** na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 12.06.2024. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR PAJOVIĆ IGOR**.

BIOGRAFIJA

Roden sam 05. maja 1972. godine u Beranama. Osnovnu školu i Gimnaziju "Slobodan Škerović", prirodno-matematički smjer, završio sam u Podgorici 1991. godine i stekao zvanje – saradnik u prirodnim naukama. Poljoprivredni fakultet u Novom Sadu, smjer Zaštita bilja, završio sam 1999. godine, odbranivši diplomski rad: "Ekonomski aspekti proizvodnje breskve sa posebnim osvrtom na troškove zaštite", stekavši stručni naziv Diplomirani inženjer poljoprivrede, smjer Zaštita bilja. Postdiplomske, magistrarske studije, na istom fakultetu završio sam 2005. godine odbranivši magistrski rad "Entomofauna kupusnjača u Crnoj Gori" i na taj način stičem akademski naziv Magistra poljoprivrednih nauka. Na istom fakultetu 2010. godine odbranio sam doktorsku disertaciju "Fitoparazitne nematode u plastenicima

Zetske ravnice", stekavši naučni stepen - Doktor poljoprivrednih nauka.

U više navrata boravio sam na stručnim usavršavanjima u inostranstvu. U periodu novembar 2001. - jun 2002. obavio sam stručno usavršavanje na "22nd Profesional Master: Geomatics and Natural Resources Evaluation", na Istituto Agronomico per l'Oltremare u Firenci, Italija. Od novembra 2002. do jula 2003. godine bio sam na "2nd Course on Sustainable Agriculture in the Mediterranean and Balkan Areas" na Istituto Agronomico Mediterraneo, Bari, Italija. Tokom 2006. godine bio sam na specijalizaciji na Consiglio Nazionale delle Ricerche – Istituto per la Protezione delle Piante – Sez. di Bari, Italija. 2007. godine boravio sam u sklopu "Norman E. Borlaug International Agricultural Science and Technology Fellows Program – 2007." na Michigan State University, East Lansing, MI, USA, Department of Entomology, Nematology Laboratory. Obavio sam niz kraćih usavršavanja, seminaru i studijskih boravaka u više zemalja: Njemačkoj, Austriji, Italiji, Sloveniji, Albaniji...

Kao istraživač ili rukovodilac, bio angažovan na više nacionalnih i međunarodnih naučnih projekata. Autor ili koautor sam većeg broja naučnih radova objavljenih u časopisima koji se nalaze u referentnim bazama podataka. Bio sam predsjednik organizacionog odbora "VIII European Mosquito Control Association Conference" održane 12.-16. marta, 2017. u Budvi. A, objavio sam i veći broj popularno stručnih članaka posebno vezanih za tematiku vektorskih vrsta arthropoda i bolesti koje one mogu prenosi na ljude i domaće životinje.

Koeditor sam i tehnički urednik časopisa Poljoprivreda i šumarstvo kojeg izdaje Biotehnički fakultet Univerziteta Crne Gore od 2012 do danas. Član sam redakcije (Editorial Board Member) časopisa Archives of Veterinary Medicine kojeg izdaje naučni veterinarski institut „Novi Sad“ iz Novog Sada. Aktivni sam član European Mosquito Control Association (EMCA); Society for Vector Ecology, USA (SOVE) i Entomološkog društva Srbije.

Govorim engleski jezik. Živim u Podgorici. Oženjen sam i imam dvoje djece.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

2000.-2002. radio sam kao pripravnik Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore na Poljoprivrednom institutu - Podgorica, Centar za zaštitu bilja (danas Biotehnički fakultet). 2003.-2004. radio sam kao savjetodavac za zaštitu bilja u Republičkoj savjetodavnoj službi u biljoj proizvodnji koja je radila pri Biotehničkom fakultetu (danas služba Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore). 2004. godine zasnovam radni odnos kao istraživač na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. 28.09.2009. godine izabran sam u istraživačko zvanje viši istraživač za oblast Zaštita bilja - Nematologija. 24.12.2019. izabran sam u zvanje docent Univerziteta Crne Gore, za oblast Zaštita bilja.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
	Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Stéphanie Sherpa, Maya Guéguen, Julien Renaud, Michael G. B. Blum, Thierry Gaude, Frédéric Laporte, Mustafa Akiner, Bulent Alten, Carles Aranda, Hélène Barre-Cardi, Romeo Bellini, Mikel Bengoa Paulis, Xiao-Guang Chen, Roger Eritja, Eleonora Flacio, Cipriano Foxi, Intan H. Ishak, Katja Kalan, Shinji Kasai, Fabrizio Montarsi, Igor Pajović , Dušan Petrić, Rosa Termino, Nataša Turić, Gonzalo M. Vazquez-Prokopec, Enkelejda Velo, Goran Vignjević, Xiaohong Zhou, Laurence Després (2019): Predicting the success of an invader: Niche shift versus niche conservatism. <i>Ecol Evol</i> . 2019; 9: 12658– 12675. https://doi.org/10.1002/ece3.5734 .	10	0,34
2.	Kavran, M., Pajović, I. , Petrić, D., Ignjatović-Cupina, A., Latinović, N., Jovanović, M., Quarrie, S.A. and Zgomba, M. (2020): Aquatain AMF efficacy on juvenile mosquito stages in control of <i>Culex pipiens</i> complex and <i>Aedes albopictus</i> . <i>Entomol Exp Appl</i> , 168: 148-157. https://doi.org/10.1111/eea.12884	10	1,25
3.	Romeo Bellini, Antonios Michaelakis, Dušan Petrić, Francis Schaffner,	10	0,4

Uz kandidate kojima sam bio mentor, u periodu od poslednjeg izbora u zvanje do danas, bio sam član komisija za odbranu specijalističkih radova kandidata: Radulović Marijane, Živković Danijele i Šabotić Jasmina. Kao i master radova kandidata: Šabotić Jasmina, Noković Mladena i Jokić Anastasije.

Pored, u klasifikacionoj bibliografiji, prikazanih recenzija učestvovao sam u ocjenjivanju 14 projektnih prijava mladih naučnika iz cijelog svijeta, koje su, kao posebni podprojekti, finansirani kroz EU projekte "Research Infrastructures for the Control of Vector-borne Diseases (InfraVec2)" i "Integrated Services for Infectious Disease Outbreak Research (ISIDORe)".

Član sam radne grupe za izradu i sprovođenje "Programa za nadzor i kontrolu vektora 2023-2025.", sa akcionim planom za period od 2023. do 2025. godine", Ministarstva zdravlja, od 30.05.2022. godine. Član sam Odbora za nadgledanje IPARD III programa Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, od 13.04.2023. Član sam "Komisije za procjenu invazivnosti strane vrste" Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, od 19.01.2024. godine. U međunarodnim okvirima: član sam "VEN - VectorNet Entomological Network", European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC) i European Food Safety Authority (EFSA), od 30.09.2020. i kroz "One-Health VectorNet Entomological Network (OHVEN)" član, tačnije "operative contact person, entomology", u okviru "Network for Veterinary Entomology (NVE)" EFSA-e, od aprila 2024. Kao član European Mosquito Control Association (EMCA), dio sam radne grupe "Biocide WG", od 13.02.2023. godine.

Više od deceniju učestvujem u zdravstvenoj kontroli sjemena i sadnog materijala koji se proizvodi u Crnoj Gori i zdravstvenoj kontroli uzorka bilja i biljnog materijala u međunarodnom i državnom prometu. Odgovorno sam lice za sprovođenje određenih agrobudžetskih programa zdravstvene zaštite bilja, posebnih nadzora nad štetnim organizmima, monitoringa i fitosanitarnih, odnosno hitnih fitosanitarnih, mjera za potrebe Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Angažovan sam u nastavi na Biotehničkom fakultetu na predmetima: Mikrobiologija, Urbana zoologija, Biocidi, Nematologija i Sredstva za zaštitu bilja u kontinentalnom voćarstvu. 24.10.2022. imenovan sam za člana "Komisije za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta" i "Komisije za postdiplomske studije", a od 27.02.2023. godine rukovodilac sam studijskog programa "Biljna proizvodnja", na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Nagrađen sam od strane Ministarstva nauke, koje me proglašilo za "Najuspješnijeg naučnika u Crnoj Gori u 2017. godini".

	Bulent Alten, Paola Angelini, Carles Aranda, Norbert Becker, Marco Carrieri, Marco Di Luca, Elena Falcuta, Eleonora Flacio, Ana Klobučar, Christophe Lagneau, Enrih Merdić, Ognjan Mikov, Igor Pajović , Dimitrios Papachristos, Carla A. Sousa, Arjan Stroo, Luciano Toma, Marlen I. Vasquez, Enkelejda Velo, Claudio Venturelli, Marija Zgomba (2020): Practical management plan for invasive mosquito species in Europe: I. Asian tiger mosquito (<i>Aedes albopictus</i>). <i>Travel Medicine and Infectious Disease</i> , 35(2020), 101691-101697. https://doi.org/10.1016/j.tmaid.2020.101691		
4.	Vit Dvorak, Ozge Erisoz Kasap, Vladimir Ivovic, Ognjan Mikov, Jovana Stefanovska, Franjo Martinkovic, Jasmin Omeragic, Igor Pajovic , Devrim Baymak, Gizem Oguz, Kristyna Hlavackova, Marketa Gresova, Filiz Gunay, Slavica Vaselek, Nazli Ayhan, Tereza Lestinova, Aleksandar Cvetkovikj, Darinka Klarić Soldo, Ivelina Katerinova, Simona Tchakarovska, Ayda Yilmaz, Begum Karaoglu, Jose Risueno Iranzo, Perparim Kadriaj, Enkelejda Velo, Yusuf Ozbel, Dusan Petric, Petr Volf and Bulent Alten (2020): Sand flies (Diptera: Psychodidae) in eight Balkan countries historical review and region-wide entomological survey. <i>Parasites & Vectors</i> 13, 573 (2020). https://doi.org/10.1186/s13071-020-04448-w	10	0,34
5.	Georgios Balatsos, Arianna Puggioli, Vasileios Karras, Ioanna Lytra, George Mastronikolos, Marco Carrieri, Dimitrios P. Papachristos, Marco Malfacini, Angeliki Stefopoulou, Charalampos S. Ioannou, Fabrizio Balestrino, Jérémie Bouyer, Dušan Petrić, Igor Pajović , Apostolos Kapranas, Nikos T. Papadopoulos, Panagiotis G. Milonas, Romeo Bellini, Antonios Michaelakis (2021): Reduction in egg fertility of <i>Aedes albopictus</i> mosquitoes in Greece following releases of imported sterile males. <i>Insects</i> 2021, 12 (2), 110. https://doi.org/10.3390/insects12020110	10	0,53
6.	Georgios D. Mastronikolos, Apostolos Kapranas, George K. Balatsos, Charalampos Ioannou, Dimitrios P. Papachristos, Panagiotis G. Milonas, Arianna Puggioli, Igor Pajović , Dušan Petrić, Romeo Bellini, Antonios Michaelakis, Nikos T. Papadopoulos (2022): Quality Control Methods for <i>Aedes albopictus</i> Sterile Male Transportation. <i>Insects</i> 2022, 13, 179. https://doi.org/10.3390/insects13020179	10	0,83
7.	Verena Pichler, Beniamino Caputo, Vera Valadas, Martina Micocci, Cintia Horvath, Chiara Virgillito, Mustafa Akiner, Georgios Balatsos, Christelle Bender, Gilles Besnard, Daniel Bravo-Barriga, Ruben Bueno-Mari, Francisco Collantes, Sarah Delacour-Estrella, Enkelejda Dikolli, Elena Falcuta, Eleonora Flacio, Ana L. Garcia-Perez, Katja Kalan, Mihaela Kavran, Gregory L'Amberg, Riccardo P. Lia, Eduardo Marabuto, Raquel Medialdea, Rosario Melero-Alcibar, Antonios Michaelakis, Andrei Mihalca, Ognjan Mikov, Miguel A. Miranda, Pie Muller, Domenico Otranto, Igor Pajovic , Dusan Petric, Maria Teresa Rebelo, Vincent Robert, Elton Rogozi, Ana Tello, Toni Zitko, Francis Schaffner, Joao Pinto and Alessandra della Torre (2022): Geographic distribution of the V1016G knockdown resistance mutation in <i>Aedes albopictus</i> : a warning bell for Europe. <i>Parasites & Vectors</i> 15, 280 (2022). https://doi.org/10.1186/s13071-022-05407-3	10	0,24
8.	Enkelejda Velo, Fabrizio Balestrino, Përparrim Kadriaj, Danilo Oliveira Carvalho, Ahmadou Dicko, Romeo Bellini, Arianna Puggioli, Dusan Petrić, Antonios Michaelakis, Francis Schaffner, David Almenar, Igor Pajovic , Alfred Beqirilli, Migel Ali, Gjergji Sino, Elton Rogozi, Vjola Jani, Adelina Nikolla, Tanja Porja, Thanas Goga, Elena Fălcuă, Mihaela Kavran, Dubravka Pudar, Ognjan Mikov, Nadya Ivanova-Aleksandrova, Aleksandar Cvetkovikj, Muhammet Mustafa Akiner, Rados Mikovic, Lindita Tafaj, Silva Bino, Jeremy Bouyer and Wadaka Mamai (2022): A Mark-Release-Recapture Study to Estimate Field Performance of Imported Radio-Sterilized Male <i>Aedes albopictus</i> in Albania. <i>Front. Bioeng. Biotechnol.</i> 10:833698. https://doi.org/10.3389/fbioe.2022.833698	10	0,31
9.	Nil Rahola, Filiz Güney, Murat ÖzTÜRK, Bulent Alten, Hanan A. Aqeeshal, Walid K. Saadawi, Taher Shaibi, Mihaela Kavran, Dušan Petrić, Jelena Mitrović, Igor Pajovic , Enkelejda Velo, Përparrim Kadriaj, Elton Rogozi, Viola Jani, Arsen Manucharyan, Lusine Paronyan, Samir Sawalha, Youmna M'ghirbi, Ali Bouattour, Adel Rhim, Ahmed Ouni, Abdallah Samy, Shaimaa Abozeid, M'hammed Sarih, Najlaa Essaid, Soukaina Arich, Nikolina Sokolovska, Elizabeta Janceska, Kamal Eddine, Nabil Haddad, Renée Zakhia, Nesade Muja-Bajraktari, Kurtesh Sherifi, Majeda Arbaji, Jelena Marić, Violeta Santrac, Nato Dolidze, Philippe Boussès, Isra Deblauwe, Francis Schaffner, Vincent Robert (2022): Assessment of expertise in morphological identification of mosquito species (Diptera: Culicidae) using photomicrographs. <i>Parasite</i> , 29, 45. https://doi.org/10.1051/parasite/2022045	10	0,24
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Igor Pajović , Mihaela Kavran, Kristina Atanasova, Aleksandar Cvetkovikj (2022): Asian tiger mosquito <i>Aedes albopictus</i> (Skuse, 1894)	4	4

	(Diptera: Culicidae) overwintering in Montenegro, North Macedonia and Serbia. Acta Zoologica Bulgarica, 75 (1), March 2023: 97-101. https://www.acta-zoologica-bulgarica.eu/2022/002621.pdf		
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Igor Pajović, Miladin Ralević, Bojan Adžić, Ljiljana Pajović (2019): West Nile Virus detection programme, surveillance of <i>Culex</i> sp. in Montenegro. Agriculture & Forestry. 65(4): 221-231. https://doi.org/10.17707/AgriculForest.65.4.20	4	4
2.	Miguel Angel Miranda, Carlos Barceló, Daniele Arnoldi, Xenia Augsten, Karin Bakran-Lebl, George Balatsos, Mikel Bengoa, Philippe Bindler, Kristina Boršová, Maria Bourquia, Daniel Bravo-Barriga, Viktória Čabanová, Beniamino Caputo, Maria Christou, Sarah Delacour, Roger Eritja, Ouafaa Fassi-Fihri, Martina Ferraguti, Eleonora Flacio, Eva Frontera, Hans-Peter Fuehrer, Ana L. García-Pérez, Pantelis Georgiades, Sandra Gewehr, Fátima Goiri, Mikel Alexander González, Martin Gschwind, Rafael Gutiérrez-López, Cintia Horváth, Adolfo Ibáñez-Justicia, Viola Jani, Péparim Kadriaj, Katja Kalan, Mihaela Kavran, Ana Klobucar, Kornélia Kurucz, Javier Lucientes, Renke Lühken, Sergio Magallanes, Giovanni Marini, Angeliki F. Martinou, Alice Michelutti, Andrei Daniel Mihalca, Tomás Montalvo, Fabrizio Montarsi, Spiros Mourelatos, Nesade Muja-Bajraktari, Pie Müller, Gregoris Notarides, Hugo Costa Osório, José A. Oteo, Kerem Oter, Igor Pajović, John R. B. Palmer, Suncica Petrinic, Cristian Răileanu, Christian Ries, Elton Rogozi, Ignacio Ruiz-Arrondo, Isis Sanpera-Calbet, Nebojša Sekulić, Kivanc Sevim, Kurtesh Sherifi, Cornelia Silaghi, Manuel Silva, Nikolina Sokolovska, Zoltán Soltész, Tatiana Sulesco, Jana Šušnjar, Steffanie Teekema, Andrea Valsecchi, Marlen Ines Vasquez, Enkelejda Velo, Antonios Michaelakis, William Wint, Dušan Petrić, Francis Schaffner, Alessandra della Torre and Consortium AIM-COST/AIM-Surv (2022): AIMSurv: First pan-European harmonized surveillance of <i>Aedes</i> invasive mosquito species of relevance for human vector-borne diseases. Gigabyte, 2022, https://doi.org/10.46471/gigabyte.57	4	0,05
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Igor Pajović, Stanko Vukadinović (2023): Entomofauna kupusnjača u reonu Podgorice, nekad i sada. XIV Simpozijum entomologa Srbije sa međunarodnim učešćem, 13-16 septembar 2023., Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad, Srbija. Abstrakt objavljen u: Zbornik rezimea 2023, p.62.	0,5	0,5
Uredivačka i recenzentska djelatnost			
R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Koeditor i tehnički urednik časopisa „Agriculture and Forestry“ od Volume 65 / Issue 3 – (decembar 2019. – maj 2024.)	2	2
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Hellhammer F, Heidtmann H, Freise F, Becker SC. Effects of color and light intensiy on the foraging and oviposition behavior of <i>Culex pipiens</i> biotype <i>molestus</i> mosquitoes. <i>Insects</i> 2022; 13(11): 993. https://doi.org/10.3390/insects13110993	2	2
2.	Mucci LF, Bergo ES, Deus JTd, Reginato SL, Pereira M, Camargo-Neves VLFd. Evaluation of methods for collecting mosquitoes (Diptera: Culicidae) in canopy and ground strata in the Brazilian savanna. <i>Tropical Medicine and Infectious Disease</i> 2022; 7(12): 446. https://doi.org/10.3390/tropicalmed7120446	2	2
3.	Silva SOF, de Mello CF, Julião GR, Dias R, Alencar J. Sexual proportion and egg hatching of vector mosquitos in an Atlantic Forest fragment in Rio de Janeiro, Brazil. <i>Life</i> . 2023; 13(1):13. https://doi.org/10.3390/life13010013	2	2
4.	Alarcón-Elbal, P.M., Suárez-Balseiro, C., De Souza, C. et al. History of research on <i>Aedes albopictus</i> (Diptera: Culicidae) in Europe: approaching the world's most invasive mosquito species from a bibliometric perspective. <i>Parasitol Res</i> 2024; 123, 130. https://doi.org/10.1007/s00436-024-08137-w	2	2
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	A. Cvetkovikj, I. Djadovski, K. Kristevski, Z. Popova, Lj. Rashikj, K. Atanasova, I. Cvetkovikj, J. Stafnovska (2020): New records of the Asian	0,5	0,5

	tiger mosquito (<i>Aedes albopictus</i>) in North Macedonia. <i>Mac Vet Rev</i> , 43 (2): I-V.		
2.	Ciniviz, G., Mutlu, C. (2020): Effectiveness of some native diatomaceous earth against maize weevil, <i>Sitophilus zeamais</i> (Coleoptera: Curculionidae), under controlled conditions. <i>Agriculture and Forestry</i> , 66 (4): 151-162. doi: 10.17707/AgriculForest.66.4.12	0.5	0,5
3.	Ajerrar, A., Qessaoui, R., Lahmyed, H., Bouharroud, R., Chebli, B., Zafrani, M., Mayad H. (2023): Seasonal occurrence of Ceratitis capitata (Diptera: Tephritidae) on Argan trees (<i>Argania spinosa</i> , Sapotaceae) in Morocco. <i>Agriculture and Forestry</i> , 69 (2): 59-70. doi:10.17707/AgriculForest.69.2.05	0.5	0,5
4.	Gad, H.A., Mohamed, H.A., Oraby, H. K. (2023): Effectiveness of Spinosad as a larvicidal and pupacidal against <i>Culex</i> species in Beni Suef Governorate, Egypt. <i>Agriculture and Forestry</i> , 69 (2): 227-235. doi:10.17707/AgriculForest.69.2.18	0.5	0,5
5.	Rashev, S., Georgiev, S., Nedyalkova, S., Ivanova, S., Palagacheva, N. (2023): Pest monitoring and efficacy of plant extracts for control of cotton bollworm (<i>Helicoverpa armigera</i> Hübner) (Lepidoptera; Noctuidae) on sweet corn (<i>Zea mays</i> ssp. <i>saccharata</i> Sturt.). <i>Agriculture and Forestry</i> , 69 (4): 221-232. doi:10.17707/AgriculForest.69.4.14	0.5	0,5
R13 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Monitoring pojave nematoda prenositelja virusa iz roda <i>Xiphinema</i> u vinogradima Vukovarsko-srijemske, Osječko-baranjske i Istarske županije 2018. godine. – 13 th International Scientific/Professional Conference Agriculture in Nature and Environment Protection. 07-09 th September, 2020, Osijek, Croatia.	0.2	0,2
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	IAEA - International Atomic Energy Agency, Vienna, Austria: REGIONAL PROJECT RER2018029/RER5026 "Enhancing the Capacity to Integrate Sterile Insect Technique in the Effective Management of Invasive <i>Aedes</i> Mosquitoes". 2021-2023, counterpart from Montenegro.	4	4
2.	IAEA - International Atomic Energy Agency, Vienna, Austria: REGIONAL PROJECT RER2018027/RER5025 "Improving Early Detection and Rapid Response to Potential Outbreaks of Priority Animal and Zoonotic Diseases". 2020-2022., counterpart from Montenegro.	4	4
3.	"A European entomology network for vector borne disease surveillance" – VectorNet 2. Funded by ECDC - European Centre for Disease Prevention and Control - Stockholm, Sweden & EFSA - The European Food and Safety Authority - Parma, Italy. ECDC & EFSA VectorNet Entomological Network (VEN). 2019-2022, member from Montenegro.	4	4
4.	COST Action CA20108: FAIR Network of micrometeorological measurements (FAIRNESS). October 2021 - october 2025; MC member.	4	4
5.	COST Action CA21170: Prevention, anticipation and mitigation of tick-borne disease risk applying the DAMA protocol (PRAGMATIC). October 2022 - october 2026; MC member.	4	4
6.	DG-SANCO/EAHC & DEVCO/EuropeAid project (EU Health Programme and the EU Instrument for Stability) "Preventing vector-borne diseases around the Mediterranean, Sahel and Black Sea regions by reinforcing an international network of laboratories and public health institutions - MediLabSecure3"; 2022-2024.	4	4

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P10 Na master studijama	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA	
1. Kandidatkinja Nada Stiepović, "Nadzor komaraca u jednom broju turističkih mjesta Boke Kotorske 2021. godine; poređenje efikasnosti različitih tipova klopki", odbranjen 22.11.2022.	2	2	
2. Kandidat Stanko Vukadinović, "Komparacija entomofaune kupusnjača u Zetsko-Bjelopavličkoj ravnici sa periodom 2000-2001. godine", odbranjen 31.01.2023.	2	2	
Članstvo u komisijama			

P16 Član komisije za ocjenu ili odbranu doktorske disertacije na drugom univerzitetu (koji nije obuhvaćen prethodnim tačkama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Kandidatkinja El Khoury Yara, "Insect pests and wood nematodes threatening pine forests in Lebanon and South Italy and new insights into biocontrol", Dipartimento di Scienze del Suolo, della Pianta e degli Alimenti, Dottorato di ricerca in Biodiversità, Agricoltura ed Ambiente, Università degli Studi di Bari Aldo Moro; Via Amendola, 165/A - 70126 Bari - Italy. Član komisije za ocjenu doktorske disertacije, decembar 2019; teza odbranjena 16. marta 2020.	2	2
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Odluka vijeća Biotehničkog fakulteta	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	30	98	49,73	189,09
3. PEDAGOŠKI RAD	4	5	11	16
UKUPNO	34	103	60,73	205,09

IZVJEŠTAJ RECENZENTA**I OCJENA USLOVA****ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA**

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-2888/6 od 20.09.2024 godine imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izveštaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Zaštita bilja na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Prijavu za izbor u akademsko zvanje predao je jedan kandidat – doc. dr Igor Pajović. Kandidat je uz prijavu uredno podneo neophodnu dokumentaciju, pripremljenu u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademска i naučna zvanja.

Docent dr Igor Pajović je diplomirao 1999. godine na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, smer Zaštita bilja. Na istom fakultetu je magistrirao 2005. godine odbranivši magistarsku tezu "Entomofauna kupusnjača u Crnoj Gori", pod mojim mentorstvom. Na istom fakultetu, Univerziteta u Novom Sadu, odbranio je doktorsku disertaciju na temu "Fitoparazitne nematode u plastenicima Zetske ravnice", 2010. godine čime je stekao naučni stepen doktora nauka iz oblasti zaštite bilja. U zvanje docenta za oblast "Zaštita bilja" izabran je 24.12.2019. godine na sednici Senata Univerziteta Crne Gore.

U pogledu stepena obrazovanja, na osnovu uvida u priloženu dokumentaciju, kandidat doc. dr Igor Pajović ispunjava sve zakonom propisane uslove.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

(Rezime recezenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Klasifikacionu bibliografiju docenta dr Igora Pajovića, čini 13 bibliografskih jedinica naučnih radova i saopštenja u kojima je kandidat prvi autor ili koautor, od kojih je 10 radova u međunarodnim časopisima koji su indeksirani u SCI/SCIE listama. Ne mogu propustiti da na početku analize naučnoistraživačkog rada kandidata potsetim da je doc. dr Igor Pajović 2017. godine izabran za najuspješnijeg naučnika Crne Gore.

Između ostalih bibliografskih jedinica izdvojio bih one koje prikazuju da se kandidat u svom bogatom istraživačkom opusu dominantno bavio temama vezanim za nadzor i kontrolu invazivnih vrsta komaraca, i primenu mark-release-recapture (MRR) i Sterile Insects Techniques (SIT) tehniku. Metode kontrole komaraca zasnovane na genetici i/ili sterilizaciji primenom zračenja dobijaju

na značaju poslednjih godina zbog njihovog potencijala da postignu efikasno suzbijanje vektorskih populacija bez negativnog uticaja na životnu sredinu ili izazivanja bilo kakvog rizika po javno zdravlje. Ove metode zahtevaju masovno uzgajanje (milioni sterilnih mužjaka) ciljnih vrsta, što se preko 50 godina praktikuje za niz insekata od poljoprivredne važnosti. Procena učinka sterilisanih mužjaka u SIT programima je od najveće važnosti za uspeh.

Rad "Practical management plan for invasive mosquito species in Europe: I. Asian tiger mosquito (*Aedes albopictus*)" objavljen je u časopisu Travel Medicine and Infectious Diseases. Plan upravljanja suzbijanjem ove invazivne vrste, je koncipiran da služi kao sveobuhvatan naučni, stručni i tehnički vodič za sve zainteresovane strane u organizovanju aktivnosti suzbijanja vektora na, trenutno, najbolji mogući način. Plan uključuje preporuke za koordinaciju postupaka, standardizovane mere suzbijanja i procedure za kontrolu kvaliteta (efikasnosti izvedenih mera suzbijanja). Takođe, preporučeni su protokoli praćenja i aktivnosti za zainteresovane subjekte i lokalne zajednice kao i plan hitne kontrole vektora u cilju smanjenje rizika od izbijanja epidemije. Plan je sublimacija znanja velikog broja eksperata iz Evrope, a izrađen je zbog velike zabrinutosti u javno zdravstvenom sektoru izazvane visokim vektorskim kapacitetom vrste *Ae. albopictus* za virus ke še denga, čikungunga, zika i virus žute groznice.

U radu pod nazivom: "Reduction in egg fertility of *Aedes albopictus* mosquitoes in Greece following releases of imported sterile males." koji je publikovan u časopisu Insects prikazani su rezultati temeljnih ispitivanja efikasnosti SIT-a u Grčkoj posle puštanja sterilnih mužjaka proizvedenih u Bolonji. Broj položenih jaja po ovipozicionim klopkama je bio približno isti, međutim, konstatovano je značajno smanjenje stope piljenja jaja na tretiranim površinama u poređenju sa kontrolom, počevši od dve nedelje nakon prvog puštanja sterilnih mužjaka. Pored osnovnih istraživanja potvrđen je značaj transporta, rukovanja sa sterilnim jedinkama, praćenja; odnosno cele logistike, kao fundamentalnih koraka ka implementaciji efikasnog i ekološki bezbednog pristupa kontroli invazivnih vrsta komaraca roda *Aedes* u Evropi.

Rad pod nazivom "Quality Control Methods for *Aedes albopictus* Sterile Male Transportation" objavljen u časopisu Insects, je u suštini paralelno istraživanje prethodnom, a skupa čine izuzetno značajne korake u cilju implemenacije SIT tehnike. Rezultati prikazani u radu su podaci dobijeni iz testova kontrole kvaliteta sterilisanih mužjaka *Ae. albopictus* poslatih vazdušnom poštom iz pogona za masovnu proizvodnju koji se nalazi u Italiji u Grčku i Crnu Goru. Masovno su uzgajani sojevi komaraca poreklom iz zemalja gdje su kasnije jedinke puštane u prirodu, Grčke i Crne Gore. Testovi sprovedeni u objektu za masovni uzgoj, pre transporta, otkrili su prilično visoku kontaminaciju ženkama zaostalim posle mehaničkog razdvajanja polova. Rezultati posle transporta pokazuju da pošiljke koje traju do 24 h rezultiraju sa oko 15% smrtnosti, dok je smrtnost kod pošiljki koje traju skoro dva dana, 40%. Sposobnost leta sterilisanih mužjaka nakon jednodnevног transporta bila je zadovoljavajuća (preko 60%).

Dugovečnost sterilnih mužjaka bila je kraća nego kod kontrolnih mužjaka iz prirodnih populacija. Sklonost ka parenju i konkurentnost u parenju sa ženkama iz prirodnih populacija bila je takođe manja u poređenju sa kontrolom. Kako prevoz do Crne Gore traje preko 24h i ima štetne efekte na sterilisane mužjake, dovedena je u pitanje mogućnost upoterbe SIT u Crnoj Gori. Ovaj problem je moguće prevazići na dva načina: (i) uspostaviti efikasan i brz transport sterilisanih mužjaka od mesta proizvodnje do mesta otpuštanja ili (ii) uspostaviti masovnu proizvodnju SIT komaraca u okviru granica zemlje.

Pored navedenih radova ističem i rad "AIMSurv: First pan-European harmonized surveillance of Aedes invasive mosquito species of relevance for human vector-borne diseases", na kojem je kandidat, doc. dr Igor Pajović, koautor i koji je publikovan u časopisu Gigabyte. Navedeni rad pokazuje da je, zahvaljujući angažmanu kandidata Pajovića, Crna Gora jedna od 23 evropske zemlje, a Univerzitet Crne Gore jedna od 51 institucije koje su bile uključene u prvi standardizovani Pan Evropski nadzor nad invazivnim vrstama komaraca roda *Aedes* koji mogu biti od značaja sa medicinskog i veterinarskog aspekta.

Naučno angažovanje kandidata može se sagledati i kroz učešće u implementaciji međunarodnih naučnih projekata. Navodim (i) dva regionalna projekta IAEA na kojima je kandidat Pajović bio koordinator za Crnu Goru; (ii) "A European entomology network for vector borne disease surveillance" - VectorNet 2. kofinansiran od strane ECDC i EFSA; (iii) dve COST akcije FAIRNESS i PRAGMATIC na kojima je član upravnog odbora i (iv) DG-SANCO/EAHC & DEVCO/EuropeAid projekta "Preventing vector-borne diseases around the Mediterranean, Sahel and Black Sea regions by reinforcing an international network of laboratories and public health institutions - MediLabSecure3" finansiranog kroz EU Health Programme and the EU Instrument for Stability.

Kandidat Pajović je član Entomološkog društva Srbije i član je uređivačkog odbora časopisa „Archives of Veterinary Medicine“ koga izdaje Naučni veterinarski institut „Novi Sad“, iz Novog Sada. U Crnoj Gori kandidat je član radne grupe za sprovođenje "Programa za nadzor i kontrolu vektora 2023-2025", sa akcionim

planom za period od 2023. do 2025. godine", Ministarstva zdravlja i "Komisije za procjenu invazivnosti strane vrste" Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera. U međunarodnim okvirima kandidat je član "VEN - VectorNet Entomological Network", Evropskog centra za prevenciju i kontrolu bolesti (ECDC) i Evropske agencije za sigurnost hrane (EFSA). A, kroz "One-Health VectorNet Entomological Network (OHVEN)" je nacionalni kontakt za Crnu Goru, za oblast entomologije, u okviru "Network for Veterinary Entomology (NVE)" EFSA-e. Kandidat je obavio niz usavršavanja i studijskih boravaka vezanih za primenu SIT u Austriji, Italiji i Albaniji.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

(Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

U pogledu pedagoške sposobljenosti potrebno je istaći da je kandidat docent dr Igor Pajović angažovan na više predmeta na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore: Mikrobiologija, Urbana zoologija, Biocidi, Nematologija i Sredstva za zaštitu bilja u kontinentalnom voćarstvu. Vežbe i predavanja izvodi kompetentno i u skladu sa profesionalnim standardima, čemu svjedoče visoke ocjene koje je dobio u anonimnim anketama studenata. Takođe, iz dokumentacije se vidi da je kandidat odlukom Vijeća Biotehničkog fakulteta u Podgorici za kvalitet pedagoškog rada dobio maksimalnu ocenu. Osim toga doc. Pajović je bio i mentor ili član komisije za odbranu većem broju kandidata koji su odbranili specijalističke ili master radove. Na kraju treba istaći da je kandidat bio član komisije za ocenu doktorske disertacije odbranjene na Univerzitetu u Bariju, danas rangiranoj od 401-500 mesta na "Šangajskoj listi" svetskih univerziteta. Na osnovu uvida u dokumentaciju vezanu za pedagoški rad, od izbora u akademsko zvanje do danas, može se konstatovati da kandidat doc. Pajović profesionalno i predano pristupa i izvršava poslove vezane za rad sa studentima.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	68	30	98	139,36	49,73	189,09
2. UMJETNIČKI RAD	/	/	/	/	/	/
3. PEDAGOŠKI RAD	1	4	5	5	11	16
UKUPNO	69	34	103	144,36	60,73	205,09

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Uvidom u dostavljeni konkursni materijal i nakon pregleda podataka o stepenu obrazovanja, klasifikacione bibliografije i podataka o pedagoškom radu mišljenja sam da kandidat docent dr Igor Pajović u potpunosti ispunjava sve zakonom propisane uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora za oblast zaštite bilja. Na osnovu Zakona o visokom obrazovanju, Statuta Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademска i naučna zvanja, a imajući u vidu naučnoistraživačke i pedagoške kvalitete kandidata, sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da se docent dr Igor Pajović izabere u zvanje **vanrednog profesora** za oblast zaštite bilja na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT
Prof. dr Dušan Petrić
Neštin (Srbija)

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-2888/6 od 20.09.2024 godine imenovan sam za člana komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izveštaja za izbor u akademsko zvanje za oblast zaštite bilja na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Na konkurs koji je objavljen na sajtu Univerziteta Crne Gore, Zavoda za zapošljavanje i u dnevnom listu Pobjeda 12.06.2024. godine, za izbor u akademsko zvanje za oblast zaštite bilja prijavio se jedan kandidat doc. dr Igor Pajović.

Iz dokumentacije, koju je kandidat dostavio na osnovu konkursa, vidi se da je docent dr Igor Pajović diplomirao 1999. godine na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, na smjeru zaštite bilja. Na istom fakultetu odbranio je magistarski rada 2005. godine i stekao akademski naziv magistra nauka. Na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu odbranio je i doktorsku disertaciju na temu "Fitoparazitne nematode u plastenicima Zetske ravnice" 2010.godine čime je stekao naučni stepen doktora nauka. U zvanje docenta za oblast "Zaštita bilja" izabran je na sjednici Senata Univerziteta Crne Gore 24.12.2019. godine.

U pogledu stepena obrazovanja kandidat ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje za oblast zaštite bilja na Univerzitetu Crne Gore, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Uslovima i

kriterijumima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

(Rezime recezenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Na osnovu uvida u klasifikacionu bibliografiju i dokumentaciju koju je na konkurs podnio docent dr Igor Pajović može se zaključiti da je kandidat u svom naučno-istraživačkom radu, i nakon izbora u zvanje docenta, postigao značajne rezultate. Izdvajaju se radovi koje je kao autor ili ko-autor objavio iz kategorija Q1, Q4 i Q5. Među radovima iz kategorije Q1 izdvojio bih posebno radove koji se tematikom, svakako iz oblasti zaštite bilja, više odnose na fitofarmaciju i koje smatram interesentnim.

U radu pod nazivom "Aquatain AMF efficacy on juvenile mosquito stages in control of *Culex pipiens* complex and *Aedes albopictus*" publikovanom u naučnom časopisu iz kategorije Q1, Entomologia Experimentalis et Applicata, prikazani su rezultati procjene efikasnosti i postojanosti AMF-a u cilju suzbijanja eklozije odraslih formi komaraca. Aquatain, monomolekularni film na bazi silikona, postigao je visoke stope mortaliteta larvi i lutki vrste *Ae. albopictus*, vektor virusa denga i cikungunja, i *Cx. pipiens*, glavni vektor virusa Zapadnog Nila u Evropi, i u laboratorijskim i u terenskim uslovima. Pored toga efektost tretmana je trajala 21 dan u gusto pokrivenim vodenim tijelima do 56 dana u recipijentima vode sa manje vegetacije. Treba istaći i da je Aquatain AMF odobren za upotrebu u Evropskoj uniji kao biocid koji djeluje ciljano na neželjene, odnosno štetne organizme bez djelovanja na druga živa bića u datom ekosistemu.

Značajan je i rad pod nazivom "Geographic distribution of the V1016G knockdown resistance mutation in *Aedes albopictus*: a warning bell for Europe", objavljen u časopisu Parasites & Vectors u kojem su prikazani rezultati rada većeg broja naučnika iz 19 država Europe, a koji se odnose na utvrđivanje pojave rezistentnosti kod vrste *Aedes albopictus* na pesticide iz grupe piretroida. Bez obzira što je preporuka nauke da se piretroidi koriste samo u slučaju izbijanja epidemija izazvanih virusima koje šire komarci, oni su u stvari u širokoj upotrebi za suzbijanje komaraca, time je značajno povećan rizik od pojave otpornosti/rezistentnosti kod insekata tretiranih njima. Rezistentnost na piretroid je prvo bitno je prijavljena kod *Ae. albopictus* populacija u Italiji i Španiji i povezana je sa mutacijom V1016G gena natrijumovog kanala. Rezultat istraživanja je da je ista mutacija identifikovana na 12 lokaliteta u devet zemalja: mediteranska, priobalna, mesta Italije, Francuske i Malte i pojedinačne lokacije u Španiji i Švajcarskoj; ali i lokaliteti sa obje strane Crnog mora - u Rumuniji, Bugarskoj, Turskoj i Gruziji. Rezultati su u skladu sa genomskim podacima koji pokazuju visoku povezanost i blisku genetsku vezu među zapadnoevropskih i balkanskih populacija što predstavlja poziv na budenje i inoviranje rutinskih programa nadzora komaraca u cijeloj Evropi.

Ključan, sa aspekta upotrebe modernih i avangardnih tehnika zaštite bilja je i rad pod nazivom "A Mark-Release-Recapture Study to Estimate Field Performance of Imported Radio-Sterilized Male *Aedes albopictus* in Albania", objavljen u časopisu Frontiers in

bioengineering and biotechnology u kojem su prikazani rezultati rada naučnika uključenih u IAEA regionalni projekat posvećen upotrebi SIT insekata u cilju kontrole brojnosti populacija komaraca. SIT - Sterile Insect Techniques, podrazumijeva upotrebu insekata sterilisanih radioaktivnim zracima prije njihovog odpuštanja u prirodne populacije, a u cilju redukcije brojnosti istih. Rezultati prikazani u radu su korak prije upotrebe SIT tehnike i odnose se na Mark-Release-Recapture (MRR) i dobijeni su tokom dvodeljnog istraživanja sprovedenog u Tirani, Albanija, državi u kojoj se vrsta *Ae. albopictus* prvi put pojavila na evropskom tlu i u kojem su učestvovali svi koautori rada. Radiosterilisani mužjaci vrste uvezeni su iz Bolonje, Italija, Centro Agricoltura Ambiente (CAA). U Albaniji su mužjaci obilježeni fluorescentnim bojama i puštani u urbanom dijelu grada. Cilj je bio da se u terenskim uslovima sagleda njihov kapacitet disperzije, mogućnost višednevног preživljavanja i konkurentnosti, kao i veličina ciljne populacije. Ukupna stopa rehvatanja je bila 2,36%; sterilni mužjaci su prelazili srednju udaljenost od 93,85m; raspršili bi se na 258 m²; uz prosječan životni vijek od 4,26 dana. Ovakve studije sa puštanjem i rehvatanjem mužjaka daju važne podatke za bolje planiranje prelaska na SIT u Evropskim zemljama.

Uz navedene istakao bih i rad "West Nile Virus detection programme, surveillance of *Culex* sp. in Montenegro", na kojem je kandidat, doc. dr Igor Pajović, prvi autor i koji je publikovan u časopisu Poljoprivreda i Šumarstvo (Agriculture & Forestry). Posebno smatram vrijednim što je u radu prikazan način na koji treba organizovati nadzor i monitoring nad vrstama komaraca, odnosno svih vektora bolesti ljudi i životinja, na državnom nivou, čemu Crna Gora teži već deceniju.

Pored publikovanja radova bitno je istaći angažovanje kandidata kao recenzenta na četiri rada objavljena u međunarodnim časopisima (Q1-Q4); pet radova objavljenih u ostalim časopisima i jednog rada objavljenog u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja. Kandidat je i član Evropske asocijacije za kontrolu komaraca (European Mosquito Control Association - EMCA), u okviru koje je posebno aktivran kao dio radne grupe "Biocidi WG".

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Visoke ocjene za kvalitet pedagoškog rada koje je kandidat docent dr Igor Pajović dodbio od strane studenata prilikom ocjenjivanja rada profesora i nastavnog osoblja u anonimnim anketama potvrđene su i odlukom Veća Biotehničkog fakulteta i dodelom maksimalne ocene za dosadašnji angažman u nastavi. I jednim i drugim ocjenama potvrđen je profesionalan i odgovoran odnos kandidata tokom rada sa studentima. Pored navedenog treba istaći da je kandidat Pajović, od izbora u zvanje docent do danas, bio mentor dvoje kandidata koji su odbranili master radove na našem fakultetu i bio je član komisije za ocjenu doktorske disertacije na Università degli Studi di Bari, "Aldo Moro". Takođe, bio je i član komisije za odbranu specijalističkih radova tri kandidata i master radova tri kandidata. Na osnovu navedenog kandidat Pajović ispunjava kriterijume za izbor u više akademsko zvanje u pogledu pedagoške osposobljenosti.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	68	30	98	139,36	49,73	189,09
2. UMJETNIČKI RAD	/	/	/	/	/	/
3. PEDAGOSKI RAD	1	4	5	5	11	16
UKUPNO	69	34	103	144,36	60,73	205,09

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovaraće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Nakon pregleda i analize priložene konkursne dokumentacije, podataka o stepenu obrazovanja, naučnoistraživačkom i pedagoškom radu, mišljenja sam da kandidat docent dr Igor Pajović ispunjava sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju,

Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja. Na osnovu navedenog predlažem da docent dr Igor Pajović bude izabran u zvanje **vanredni profesor** za oblast zaštite bilja na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENTENT

Prof. dr Nedeljko Latinović, redovni profesor
Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Senata Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 20.09.2024. godine, donio je odluku br. 03-2888/6 kojom sam imenovana za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje iz oblasti Zaštita bilja. Na konkurs objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 12.06.2024. godine prijavio se jedan kandidat – doc. dr Igor Pajović.

Iz priložene dokumentacije vidi se da je dr Igor Pajović diplomirao 1999. godine na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, na smjer Zaštita bilja. Na istom fakultetu završio je magistarske studije 2005. godine, odbranom magistarskog rada pod nazivom „Entomofauna cupusnjača u Crnoj Gori“ i tako stekao akademski naziv magistra nauka. Doktorsku disertaciju pod nazivom "Fitoparazitne nematode u plastenicima Zetske ravnice" odbranio je, takođe, na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu 14.04.2010. godine i stekao naučni stepen doktora nauka. U zvanje docenta za oblast Zaštita bilja izabran je na sjednici Senata Univerziteta Crne Gore 24.12.2019. godine.

Kandidat doc. dr Igor Pajović, u pogledu stepena obrazovanja, ispunjava sve uslove koji su definisani Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje Savjeta za visoko obrazovanje, da bude izabran u akademsko zvanje za oblast Zaštita bilja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

(Rezime recezenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju vidljivo je da je kandidat, doc. dr Igor Pajović, nakon izbora u zvanje docenta, nastavio da pokazuje visok nivo posvećenosti naučnom radu. Kandidat je kao autor ili ko-autor objavio devet radova iz kategorije Q1, jedan rad iz kategorije Q4 i dva rada iz kategorije Q5. Navedeni radovi, sumarno, predstavljaju značajan doprinos razvoju zaštite bilja u Crnoj Gori. Među radovima iz kategorije Q1 izdvojila bih par koje smatram značajnijim.

Rad pod nazivom "Predicting the success of an invader: Niche shift versus niche conservatism" objavljen je u časopisu Ecology and Evolution u kome su prikazani rezultati rada velikog broja timova naučnika i iz Evrope i svijeta, kojima je konačno utvrđeno porijeklo invazivne vrste *Aedes albopictus* širom Evrope. Kada je u pitanju Crna Gora utvrđeno je da su kod nas populacije unijete iz Albanije početkom ovog vijeka, a u Albaniju direktno iz Kine, kao zemlje porijekla, 70-ih godina prošlog vijeka. Interesantno je da su iste populacije unijete iz naše zemlje u južni dio Srbije, dok su populacije na sjeveru Srbije unijete iz Hrvatske.

Od posebnog značaja je i rad "Sand flies (Diptera: Psychodidae) in eight Balkan countries historical review and region-wide entomological survey" publikovan, takođe, od strane većeg broja evropskih naučnih timova, u časopisu Parasites & Vectors. Rezultati prikazani u radu su od značaja jer je napravljen presjek i utvrđeno je prisustvo više vrsta nevida ili pješčanih mušica na prostoru Crne Gore. Nevidi su od posebnog značaja kao vektori lajšmanije, inače autohtone bolesti životinja i ljudi u našoj zemlji, i kao takvi su pod posebnim nadzorom, a konstatovano je prisustvo pet vrsta: *Phlebotomus neglectus* Tonnoir, 1921, *P. tobii* Adler, Theodor & Lourie, 1930 i *Sargentomyia minuta* Rondani, 1843.

Kao i prvi put registrovane vrste *P. simici* Nitzulescu, 1931 i *P. balcanicus* Theodor, 1958.

Kao značajan izdvojila bih i rad "Assessment of expertise in morphological identification of mosquito species (Diptera: Culicidae) using photomicrographs" publikovan u časopisu Parasite. Rad je, posvećen unapredivanju morfološke determinacije ženki i larvi pojedinih evropskih vrsta komaraca upotrebo mikrofotografija. Sam postupak morfološke determinacije je od krucijalne važnosti za sigurno utvrđivanje prisustva vrsta komaraca koji su mogući prenosioča bolesti ljudi i gajenih životinja, a samim tim i uspješne eliminacije prijetnje od izbijanja epidemije u slučaju introdukcije bolesti na teritoriju Crne Gore.

Pored navedenih ukazala bih i na rad "Asian tiger mosquito *Aedes albopictus* (Skuse, 1894) (Diptera: Culicidae) overwintering in Montenegro, North Macedonia and Serbia", na kojem je kandidat, doc. dr Igor Pajović, prvi autor i koji je publikovan u časopisu Acta Zoologica Bulgarica. Smatram vrijednim rezultat prikazan u radu, tačnije prezimljavanje i aktivnost azijskog tigrastog komarca na Balkanu. Ovo posebno u svjetlu klimatskih promjena i njihovog uticaja na dužinu aktivnosti pojedinih, značajnih, insekatskih vrsta.

Vrijedno je istaći angažovanje kandidata kao koeditora i tehničkog urednika časopisa Poljoprivreda i šumarstvo („Agriculture and Forestry“), kojeg izdaje Biotehnički fakultet Univerziteta Crne Gore, od 2012 do danas. Časopis je indeksiran u brojnim bazama, a od 2019. godine i u Scopus-u, kao i aktivno članstvo u prestižnom svjetskom Udruženju za ekologiju vektora (Society for Vector Ecology, USA (SOVE)). Takođe, istakla bih da je kandidat recenzirao više radova u indeksiranim, kao i u ostalim časopisima. Kolega Pajović ima zapaženo učešće u većem broju međunarodnih projekata.

Kandidat je u stručnom djelovanju prošao niz profesionalnih stepenica, od pripravnika Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore; preko savjetodavca za zaštitu bilja u Republičkoj savjetodavnoj službi u biljnoj proizvodnji; višeg istraživača za oblast Zaštita bilja – Nematologija, do docenta Univerziteta Crne Gore, za oblast Zaštita bilja. Takođe, kandidat gotovo dvije decenije učestvuje u zdravstvenoj kontroli sjemena i sadnog materijala koji se proizvodi u Crnoj Gori i zdravstvenoj kontroli uzorka bilja i biljnog materijala u međunarodnom i državnom prometu kao odgovorno lice za sprovođenje pojedinih agrobudžetskih programa zdravstvene zaštite bilja za potrebe Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Doc. dr Pajović je i član Komisije za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta, Komisije za postdiplomske studije i rukovodilac osnovnih akademskih studija Biljna proizvodnja, na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Visoke ocjene studenata date u anonomnim anketama, ukazuju da dr Pajović obaveze u nastavi obavlja na visoko profesionalan način. Navedeno potvrđuje i odluka Vijeća Biotehničkog fakulteta u Podgorici kojom je kandidat za kvalitet pedagoškog rada dobio maksimalnu ocjenu. Pored svih iznesenih ocjena, kao prodekan za nastavu i predsjednik Komisije za postdiplomske studije Biotehničkog fakulteta imam potpuni uvid u izuzetnu posvećenost kolege Pajovića prilikom pregleda, davanja komentara i sugestija kandidatima koji, iz različitih naučnih oblasti, prijavljuju teme master radova na našem fakultetu. Dr Pajović je bio mentor na dva uspјesno odbranjena master rada iz oblasti zaštite bilja, a bio je i član više Komisija za ocjenu i odbranu master radova. Na osnovu svega iznesenog smatram da doc. dr Igor Pajovićem u pogledu pedagoške sposobljenosti, ispunjava sve kriterijume za izbor u više akademsko zvanje.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAZIVAČKI RAD	68	30	98	139,36	49,73	189,09
2. UMJETNIČKI RAD	/	/	/	/	/	/
3. PEDAGOSKI RAD	1	4	5	5	11	16
UKUPNO	69	34	103	144,36	60,73	205,09

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Na osnovu dostavljenog materijala i nakon detaljne analize i provjere, konstatujem da je kandidat doc. dr Igor Pajović poslije izbora u prvo akademsko zvanje ostao posvećen naučnom radu i objavljivanju originalnih naučnih rezultata i dostigao visok stepen bavljenja naukom iz oblasti za koju je konkursao. Pored toga ostvario je i zapažene rezultate na polju pedagoškog rada. Može se zaključiti da kandidat, doc. dr Igor Pajović ispunjava sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

Shodno navedenom, sa velikim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da doc. dr Igora Pajovića izabere u zvanje **vanrednog profesora** za oblast Zaštita bilja.

RECENTZENT

Dr Snježana Hrnčić, redovni profesor
Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Melioracija zemljišta** na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore od 26.06.2024. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR MIRKO KNEŽEVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 21.02.1971. godine u Podgorici. Osnovnu školu završio sam u Spužu, a potom gimnaziju "Slobodan Škerović" u Podgorici.

Po završetku srednje škole, školske 1990/91. godine, upisao sam Poljoprivredni fakultet u Zemunu-Beogradu, Odsjek za Melioraciju zemljišta, koji sam završio 29.09.1995. sa prosječnom ocjenom 9,46.

Postdiplomske studije upisao sam školske 1995/96. godine na Poljoprivrednom fakultetu u Zemunu-Beogradu, Odsjek za Odvodnjavanje zemljišta, koje sam uspješno završio sa prosječnom ocjenom 10 i odbranom magistarskog rada pod naslovom "Odvodnjavanje zemljišta Zetsko-Bjelopavličke ravnice u uslovima održivog razvoja", 19.06.2000. godine.

Doktorsku disertaciju "Planiranje i projektovanje sistema za odvodnjavanje i navodnjavanje u Bjelopavličkoj ravnici" odbranio sam 28.07.2008. godine na Poljoprivrednom fakultetu u Zemunu-Beograd.

U periodu oktobar 2001 - jul 2002. i oktobar 2003 - jul 2004. bio sam na studijskom usavršavanju na Institutu za mediteranske kulture u Bariju (Italija), Odsjek za upravljanje zemljišnim i vodnim resursima, i uspješno odbranio master rad sa temom "Use of GIS and modelling for selection of appropriate crops under different soil, climatic and hydrological conditions: the case study of Bjelopavlicka plain in Montenegro".

U periodu od 24. maja do 29. juna 2005. bio sam na usavršavanju u Centru za međunarodnu saradnju u oblasti poljoprivrede u Shefayim (Izrael) za oblast "Advanced irrigation systems for intensive crop production".

Predstavnik sam Crne Gore kao naučni konsultant pri Konvenciji Ujedinjenih Nacija za borbu protiv desertifikacije zemljišta (UNCCD). Saradnik za izvještavanje za oblast poljoprivrede i zemljišta ka EIONET mreži koju vodi Evropska agencija za životnu sredinu.

Član sam Savjeta za reviziju prostornih planova pri Ministarstvu održivog razvoja i turizma Vlade Crne Gore.

Prvi autor sam monografije međunarodnog značaja "Soils of Montenegro" izdavača Springer (rukopis u fazi recenzije).

Autor sam i koautor 74 naučnih radova i učestvovao sam u realizaciji 56 naučno-istraživačka i stručna projekta.

Aktivnosti na izdvojenim projektima su sljedeće:

- FAO Projekat: Enabling Activities for Implementing UNCCD COP Drought Decisions (u toku) - Priprema izvještaja o ranjivosti i uticaju suša, studije o inovativnim finansijskim instrumentima za suše, pregled Nacionalnog plana za suzbijanje suša i organizacija nacionalnih konsultacija.
- Leksikon poljoprivrede i šumarstva Crne Gore (u toku) - Član uredišačkog odbora i autor leksikografskih članaka.
- Support to Implementation and Monitoring of Water Management Montenegro (u toku) -- Priprema akcionih planova i mjera za ograničavanje primjene azotnih đubriva i obuka farmera o primjeni đubriva.
- Ispitivanje bioloških svojstava ekstrakta dobijenog iz mlade speltine trave (2023) - Realizacija inovacionog vaučera odobrenog od strane Fonda za inovacije Crne Gore.
- Agricultural Policy Dialogue Germany Western Balkans (2023) - Priprema nacionalnog izvještaja za Crnu Goru, analiza statusa zemljišta i adaptivnih kapaciteta.
- Promotion of Economic Diversification in Rural Areas of South Eastern Europe (SEDRA II) (2023 - 2024) - Kreiranje harmonizovanog skupa podataka o zemljištu i prikupljanje nacionalnih klasifikacija zemljišta u regionu SEE.
- GEF Support to UNCCD 2022 National Reporting Process-Umbrella IV (u toku) - Monitoring indikatora degradacije zemljišta za UNCCD i priprema nacionalnih izvještaja za Crnu Goru.
- Assessment of Montenegro's Disaster Risk Management Capabilities (2022 - 2023) - Detaljna analiza tehničkih, finansijskih i administrativnih kapaciteta za upravljanje rizicima od poplava.
- Digitalizing Municipal Land Management (2021 - 2022) - Savjetnik za politike upravljanja poljoprivrednim zemljištem u državnom vlasništvu.
- Development of the Atlas of Honey Plant with the Apairy Cadastre (2021 - 2023) - Definisanje pedoloških karakteristika staništa medonosnih biljaka u Crnoj Gori.
- Enhancing Competitiveness of Olive Production through Cross-Border Cooperation – COOPeR (2021 - 2022) - Razvoj metodologije za mapiranje maslinjaka i kreiranje baze podataka.
- Development of Disaster Risk Assessment for Montenegro (2020 - 2021) - Detaljna analiza rizika od poplava i izrada mapa rizika.
- Developing a National Drought Plan (2019 - 2020) - Razvoj nacionalnog plana za suzbijanje suša zasnovanog na principima smanjenja rizika.
- Third National Communication (TNC) of Montenegro according to the UNFCCC (2018) - Definisanje trenutnih trendova u degradaciji zemljišta u Crnoj Gori, prezentacija koncepta neutralnosti degradacije zemljišta, sinergija implementacije LDN-a i klimatskih promjena u Crnoj Gori.
- Development of the Spatial Plan of Montenegro (2018) - Razvoj osnovne studije o poljoprivredi i integrisana analiza sektorskog razvoja i preporuke za buduće razvojne smjernice.
- Rural Development through Integrated Forest and Water Resources Management in Southeast Europe (2018) - Procjena stanja agro-ekoloških politika za upravljanje zemljištem i vodama Crne Gore, te preporuke za uskladišvanje sa EU politikama.
- Project for Preparation of Legal and Strategic Documents for the Management of Agricultural Land in Montenegro (2017) -

Evaluacija relevantnih podataka i integracija u prijedloge dokumenata.

- Land Degradation Neutrality (LDN) Evaluation (2016 - 2017)
  - Evaluacija potreba Crne Gore za postizanje ciljeva LDN-a SDG 15.3.
- BIO-ICT Centre of Excellence (2014 - 2018) - Rukovođenje istraživačkim timom za oblast primjene IT tehnologija u poljoprivredi.
- LUCAS (Land Use/Cover Area Frame Statistical Survey) in Montenegro (2015 - 2016) - Statističko istraživanje upotrebe i stanja osnovnih karakteristika zemljišta.
- Municipality of Tivat - Rural Development Strategy to 2020 (2012) - Razvoj strategije ruralnog razvoja za opštinu Tivat do 2020. godine.
- The Initial National Communication of Montenegro to the United Nations Framework Convention on Climate Change (2009) - Konsultant za sektor poljoprivrede u pogledu ranjivosti i adaptacije na klimatske promjene.
- Self-Assessment for National Capacity in Montenegro - UN Convention to Combat Desertification (2006 - 2007) - Evaluacija nacionalnih kapaciteta za upravljanje životnom sredinom u Crnoj Gori i poređenje sa UN konvencijom.

U periodu 2004 – 2022 obavljao sam dužnost sindikalnog povjerenika Biotehničkog instituta / fakulteta, kao i vršioća dužnosti predsjednika Sindikata Univerziteta Crne Gore jun-decembar 2022.

Aktivno koristim engleski, a služim se italijanskim jezikom.

PODACI O RADnim MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Radni odnos kao istraživač-saradnik zasnovao sam 01.02.1998. godine u Centru za proučavanje zemljišta i melioracije Biotehničkog instituta.

U zvanje višeg istraživača za oblast pedologija i melioracije na Univerzitetu Crne Gore izabran sam oktobra 2001. godine. Na Biotehničkom institutu potom fakultetu od školske 2005/2006 godine bio sam angažovan kao saradnik i/ili predavač (nakon sticanja zvanja doktora biotehničkih nauka) na sledećim predmetima: Osnovne akademske studije poljoprivrede u Podgorici, studijski program Biljna proizvodnja – Pedologija, Melioracije, Agrometeorologija i GIS u poljoprivredi (izborni); Osnovne primijenjene studije poljoprivrede u Baru, studijski program Mediteransko voćarstvo – Pedologija, Melioracije i uređenje zemljišta, Navodnjavanje i dubrenje voćaka i Agrohemija; Osnovne primijenjene studije poljoprivrede u Bijelom Polju, studijski program Kontinentalno voćarstvo – Pedologija, Melioracije i uređenje zemljišta i Agrohemija.

Osim na Biotehničkom fakultetu bio sam angažovan kao predavač na predmetima Geografija zemljišta i Geografski informacioni sistemi (GIS) na Studijskom programu za geografiju (Filozofski fakultet-Nikšić).

U zvanje docent za oblast melioracije zemljišta na Univerzitetu Crne Gore sam izabran 29. novembra 2019. godine.

U školskoj 2023/2024. angažovan sam kao predavač na sledećim predmetima: Osnovne akademske studije poljoprivrede u Podgorici, studijski program Biljna proizvodnja – Pedologija i Melioracije; Osnovne primijenjene studije poljoprivrede u Baru, studijski program Mediteransko voćarstvo – Pedologija i Melioracije i uređenje zemljišta; Osnovne primijenjene studije poljoprivrede u Bijelom Polju, studijski program Kontinentalno voćarstvo – Pedologija i Melioracije i uređenje zemljišta.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Topalović A., Knežević M., Bajagić B., Ivanović L., Milašević I., Đurović D., Mugoša B., Podolski-Renić A., Pešić M., (2020). Grape (<i>Vitis vinifera</i> L.): health benefits and effects of growing conditions on quality parameters. In: Ozturk M, Dilfuza E, Pešić M, editors. Biodiversity and Biomedicine: Our Future provides. Cambridge (Massachusetts, United States): Academic Press - Elsevier; p. 385-401.	6	0.67
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Topalović, A., Knežević, M., Gačnik, S. and Mikulić-Petkovsek, M., (2020). Detailed chemical composition of juice from autochthonous pomegranate genotypes (<i>Punica granatum</i> L.) grown in different locations in Montenegro. Food chemistry, [online] 330, pp.127261–127261. https://doi.org/10.1016/j.foodchem.2020.127261 .	10	5
2.	Topalović, A., Knežević, M., Ivanović, L., Gačnik, S. and Mikulić Petkovsek, M., (2021). Phytochemical screening of wild pomegranate (<i>Punica granatum</i> L.) juices from the market. Journal of food composition and analysis, 103933(100), pp.1–12.	10	5
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Topalović, A., Knežević, M., Lekić, D., (2022). Assessment of soil fertility and leaf nutrients in olive orchards. Agriculture and Forestry, 68 (4): 31-40. doi:10.17707/AgriculForest.68.4.03	4	2
2.	Božović, D., Knežević, M., Aleksić, M., Ćiker, O., Gostimirović, L. (2022). Forest fire risk management information systems. Agriculture and Forestry, 68 (2): 65-81. doi:10.17707/AgriculForest.68.2.05	4	2
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vidojević, D., Konjević, D., Zdruli, P., Civic, H., Marković M., Sharku, A., Knežević, M., Mukaetov, D., Milic., (2023). Agri-environmental	2	0.22

	Policies in the Western Balkans: soil conservation. 58th Croatian & 18th International Symposium on Agriculture 11-17 February, 2023, Dubrovnik, Croatia ISSN 2459-5551		
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA	
1. Knežević, M., Markoč, M., Topalović, A., Lazović, B., Lekić, (2020). Gajenje Maslina u Crnoj Gori: zatjevi za vodom i zemljишtem. Navodnjavanje i odvodnjavanje u svetu klimatskih promena, Simpozijum sa međunarodnim učešćem. Srpsko društvo za proučavanje zemljišta, Vršac ISBN 978-86-912877-3-3	0.5	0.5	
2. Knežević, M., Topalović, A., Životić, L., (2021). PEDO-EXCEL: A Simple Excel Tool/Database to Prepare and Elaborate Soil Profile Data. in 3rd International and 15th National Congress of Serbian Society of Soil Science: Soils for Future under Global Challenges, Sokobanja, Serbia, 21-24 September 2021, Book of Proceedings Serbian Society of Soil Science., 14. https://hdl.handle.net/21.15107/rclub_agrospace_6734	0.5	0.5	
3. Knežević, M., Kušan, V., Topalović, A., (2022). Biofizička ograničenja poljoprivrednog zemljišta opštine Bar. Simpozijum Zemljište u doba precizne poljoprivrede informacionih tehnologija. Poljoprivredni fakultet Novi Sad. Str. 102 ISBN 978-86-7520-556-2	0.5	0.5	
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA	
1. Agriculture and Forestry, Publisher: Biotechnical Faculty, University of Montenegro ISSN: 0554-5579 (Printed), EISSN: 1800-6492 (Online) DOI: 10.17707/AgriculForest, COBIS.CG-ID: 3758082	0.5	11.5	
2. Zemljiste i Biljka – Soil and Plant, Srpsko društvo za proučavanje zemljišta, Beograd, www.sdpz.rs/index.php/sr-ju/casopis-zemljiste-i-biljka ISSN 0514-6658, eISSN 2560-4279	0.5	0.5	
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA	
1. "Improving Efficiency in Water and Soil Management" (RER5028) - lider CG tima	4	4	
2. Strengthening national – level institutional and professional capacities of country Parties toward enhanced UNCCD monitoring and reporting – Montenegro – lider CG tima	4	4	
3. Capturing and Storing Atmospheric CO ₂ for Improvement of Soil Quality Euro-MED0200456 - CARBON 4 SOIL QUALITY– lider CG tima	4	4	
I9 Učešće u nacionalnom naučnom projektu	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA	
1. Ispitivanje fitohemijskog sastava i biološke aktivnosti plodova šumske borovnice i aronije, aktivni istraživač	2	2	
2. Biodiverzitet gljiva kao indikator zdravstvenog stanja šuma pod pritiskom klimatskih promjena, aktivni istraživač	2	2	

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI**2. PEDAGOŠKA DJELATNOST**

P11 Na specijalističkim studijama	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Mentor - student Aleksandar Rašović	1	1
Kvalitet nastave		
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Potvrda BTF	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	9	74	44,39	132,67
2. PEDAGOŠKI RAD	2	2	6	6
UKUPNO	11	76	50,39	138,67

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-2763/5 od 20.09.2024. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Melioracije zemljišta na Biotehničkom fakultetu. Na osnovu konkursa objavljenog na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore od 26. juna 2024. godine prijavio se jedan kandidat, dr. Mirko Knežević.

Kandidat dr. Mirko Knežević završio je Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Beogradu sa visokim projektom (9,46). Magistarske studije na odsjeku za odvodnjavanje završio je 2000. godine ("Odvodnjavanje zemljišta Žetsko-Bjelopavličke ravnice u uslovima održivog razvoja"), a doktorsku disertaciju iz oblasti melioracija zemljišta pod naslovom "Planiranje i projektovanje sistema za odvodnjavanje i navodnjavanje u Bjelopavličkoj ravnici" odbranio je 2008. godine na istom fakultetu. Takođe, dr. Knežević je prošao dodatna usavršavanja na Institutu za mediteranske kulture u Italiji, kao i u Centru za međunarodnu saradnju u Izraelu, što dodatno potvrđuje njegovu stručnost u oblasti upravljanja zemljištem i vodnim resursima. Na Univerzitetu Crne Gore je 2019. godine izabran u zvanje docenta.

Na osnovu dostavljene dokumentacije, kandidat ispunjava sve potrebne uslove u pogledu stepena obrazovanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Od početka rada (1998.) na Biotehničkom institutu u Podgorici dr. Mirko Knežević je bio uključen u realizaciju naučnih i stručnih projekata iz oblasti melioracija. Stečena iskustva i saznanja proširoje u toku postdiplomskih studija i time nastavio daljnji naučnoistraživački put u oblasti melioracija zemljišta.

U doktorskoj tezi detaljno se posvetio proučavanju melioracija Bjelopavličke ravnice tj. problemima vezanim za odvodnjavanje i navodnjavanje koristeći savremene metode i dajući adekvatna rješenja.

Oblast dosadašnjeg naučnoistraživačkog rada dr. Mirka Kneževića su melioracije zemljišta, sa posebnim naglaskom na probleme odvodnjavanja, navodnjavanja i plodnosti zemljišta. Rezultati naučnoistraživačke aktivnosti dr. Mirka Kneževića prikazani su kroz 76 naučna rada.

Radovi su našli mesta u značajnim referentnim međunarodnim i domaćim časopisima, kao i na kongresima, simpozijumima i seminarima u zemlji i inostranstvu.

Jedan od značajnih naučnih doprinosova dr. Kneževića je njegovo istraživanje o uticaju osobina dva tipa zemljišta (crvenica i eutrični kambisol) na fitohemijski sastav divljeg nara, objavljeno u prestižnom časopisu Food Chemistry. Primjenom savremenih metoda urađena je detaljna analiza hemijskog sastava soka divljeg nara, što je uz adekvatnu statističku obradu rezultata omogućilo kvalitetnu interpretaciju dobijenih veza između karakteristika zemljišta i kvalitetu soka kao poljoprivrednog proizvoda. Imajući u vidu da u novije vrijeme poklanja se pažnja proizvodnji sadnicu divljeg nara radi gajenja u zasadima, kao i drugih vrsta voća, dobijeni rezultati omogućili bi veću proizvodnju soka od divljeg nara u više pogona koji bi se izgradili u južnom dijelu Crne Gore. Gajenje divljeg nara može pomoći u zaštiti zemljišta od degradacije jer korjenovim sistemom stabilizuje se zemljište i smanjuje rizik od degradacije uslijed požara. Takođe, kao autohtona biljka otporna na sušu, divlj nar doprinosi postizanju ciljeva LDN-a (Neutralnosti u degradaciji zemljišta) kroz obnovu degradiranih područja i očuvanje biodiverziteta.

Rad „Gajenje maslina u Crnoj Gori: zahtjevi za vodom i zemljištem“ kao rad po pozivu predstavljen je na Simpozijumu „Navodnjavanje i odvodnjavanje u svijetu klimatskih promjena“. U radu se analizira trenutno stanje maslinarstva u Crnoj Gori, sa posebnim fokusom na potrebe maslina za vodom i zemljištem. Istraživanje je sprovedeno s obzirom na značaj tradicionalnog uzgoja autohtonih sorti bez upotrebe navodnjavanja, ali i izazove koje donose promjenljivi prinosi po godinama i starost stabala. Predstavljen je niz scenarija uticaja različitih zemljišnih i vodnih karakteristika na prinos i kvalitet ploda. Rad prikazuje značajne rezultate koji pokazuju povećanje prinosa između 6,04% i 11,6% na navodnjavanim parcelama u odnosu na one bez navodnjavanja.

Takođe, rad daje preporuke i smjernice za dalji razvoj crnogorskog maslinarstva.

Rad pod naslovom „Sistemi za upravljanje rizikom od šumskih požara u Crnoj Gori“ analizira trenutne kapacitete Crne Gore za upravljanje rizikom od šumskih požara, s posebnim naglaskom na povezanost klimatskih promjena i stanja zemljišta. Šumski požari predstavljaju ozbiljnu prijetnju ekosistemima i ekonomiji Crne Gore, posebno zbog geografskog položaja i sve izraženijih klimatskih promjena, a degradacija zemljišta dodatno povećava ranjivost šumskih područja.

Istraživanje naglašava potrebu za unapređenjem sistema za procjenu rizika i ranu najavu šumskih požara korišćenjem savremenih informacionih sistema. Posebno je važno razumjeti ulogu zemljišta u povećanju rizika od požara, jer faktori poput vlage zemljišta, tipa vegetacije i degradacije zemljišnih površina značajno utiču na učestalost i intenzitet požara. Autori predlažu uspostavljanje jedinstvenog nacionalnog sistema za upravljanje informacijama o riziku od šumskih požara (NFFIS), koji bi se mogao razviti na osnovu postojećih sistema iz regionala, poput makedonskog MKFFIS i hrvatskog IPNAS.

U radu se detaljno analiziraju mogućnosti primjene savremenih tehnologija za rano otkrivanje požara, mapiranje rizika i procjenu izloženosti, kapaciteta i ranjivosti šumskih ekosistema, uz poseban fokus na važnost integriranja podataka o stanju zemljišta. Korišćenje podataka o zemljišnim karakteristikama, kao što su vlažnost, vegetacija i erozija, omogućilo bi preciznije procjene rizika i efikasnije planiranje mjera zaštite.

U zaključku se ističe da Crna Gora trenutno nema dovoljno razvijen i efikasan sistem zaštite od šumskih požara, a degradacija zemljišta dodatno otežava borbu protiv požara. Potrebno je uspostaviti integrirani sistem koji bi omogućio bolju prevenciju i smanjenje rizika, uz korišćenje modularnih softverskih i hardverskih rješenja, te uključivanje podataka o zemljištu u procese upravljanja rizikom.

Dr. Knežević povezuje teorijska saznanja s praktičnim primjenama, što ga čini istaknutim-vodećim stručnjakom u oblasti melioracija zemljišta, sa značajnim uticajem na razvoj nauke i poljoprivrede u Crnoj Gori. Takođe, važno je napomenuti da je dr. Knežević aktivno učestvovao u radu stručnih komisija i odbora, čime je dodatno doprinio razvoju zemljišnih politika u Crnoj Gori. Predstavnik je Crne Gore kao naučni konsultant pri Konvenciji Ujedinjenih Nacija za borbu protiv dezertifikacije zemljišta (UNCCD) kao i saradnik za izvještavanje za oblast poljoprivrede i zemljišta ka EIONET mreži, koju vodi Evropska agencija za životnu sredinu. Njegov rad u Savjetu za reviziju prostornih planova pri Ministarstvu prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine Vlade Crne Gore dodatno potvrđuje njegovu stručnost i relevantnost.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr. Mirko Knežević je tokom svoje karijere pokazao visok nivo pedagoške kompetencije kroz angažman u nastavi na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Njegov rad u obrazovnim programima obuhvata širok spektar predmeta vezanih za melioracije zemljišta i pedologiju. Tokom proteklih godina, dr. Knežević je predavao na osnovnim akademskim i primijenjenim studijama u Podgorici, Baru i Bijelom Polju, pokrivajući ključne predmete kao što su Pedologija, Melioracije zemljišta, Agrometeorologija, GIS u poljoprivredi, te Navodnjavanje i dubrenje voćaka.

Njegova predanost obrazovnom procesu odražava se kroz kvalitet nastave i pažnju koju posvećuje individualnim potrebama studenata. Kao predavač, dr. Knežević je dobio visoke ocjene od studenata, što potvrđuju zvanične ankete sprovedene na fakultetu.

Pored angažmana u nastavi, dr. Knežević je aktivno učestvovao u mentorstvu studenata na specijalističkim studijama. Kao mentor, dr. Knežević je pokazao svoju sposobnost da vodi studente kroz proces istraživačkog rada, pružajući im potrebne smjernice i podršku tokom akademskog razvoja.

Dr. Knežević je takođe značajan doprinos dao kroz vođenje i razvoj nastavnih planova i programa na fakultetu, prilagođavajući ih savremenim trendovima u obrazovanju i istraživanju u oblasti biotehničkih nauka. Kroz svoje predavačke aktivnosti, on nastoji da poveže teorijska znanja sa praktičnim primjenama, posebno u kontekstu agronomskih i ekoloških izazova u Crnoj Gori. Ovaj pristup omogućava studentima da bolje razumiju kako naučna istraživanja mogu direktno doprinijeti rješavanju konkretnih problema u poljoprivredi i upravljanju zemljišnim resursima.

Na osnovu dostavljenih podataka i ocjena, evidentno je da dr Mirko Knežević ispunjava visoke standarde pedagoške izvrsnosti, što je potvrđeno kroz rezultate studentskih anketa, kvalitetu

nastavnog rada i njegovog angažmana u mentorstvu i vođenju nastavnih programa.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodata		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	65	9	74	88.28	44.39	132.67
2. UMETNIČKI RAD	-	-	-	-	-	-
3. PEDAGOSKI RAD	0	2	2	6	6	6
UKUPNO	65	11	76	94.28	50.39	138.67

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Kandidat ispunjava sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, te uslovima i kriterijumima za izbor u akademска zvanja za izbor u vanrendnog profesora. Sagledavajući naučnoistraživački i pedagoški rad dr Mirka Kneževića, sa zadovoljstvom predlažem da se izabere u **akademsko zvanje vanrednog profesora** na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore za oblast melioracije zemljišta.

RECENTENT

dr Budimir Fuštić
viši naučni saradnik u penziji

IZVJEŠTAJ RECENTENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dana 26. juna 2024. godine Univerzitet Crne Gore objavio je konkurs za izbor u akademsko zvanje u oblasti melioracije zemljišta. Na konkurs se prijavio samo jedan kandidat, dr Mirko Knežević, stručnjak iz oblasti pedologije – melioracija zemljišta. Imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja 20.09.2024. godine Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore broj 03-2763/5. Dr Mirko Knežević, prema materijalima dostavljenim na uvid, ispunjava sve uslove u pogledu stepena obrazovanja potrebne za izbor u akademsko zvanje. Njegova akademска karijera započela je na Poljoprivrednom fakultetu u Zenunu, Univerziteta u Beogradu, gdje je 1995. godine završio osnovne studije na Odjeku za melioracije zemljišta i voda s najvišom ocjenom 10 i prosječnom ocjenom 9,46. Nakon toga, dr Knežević je 2000. godine završio magistarske studije na istom Fakultetu, a 2008. godine je odbranio doktorsku disertaciju, čime je stekao zvanje doktora biotehničkih nauka. Pored toga, dodatno je završio master studije na Institutu za mediteranske kulture u Bariju, Italija, a usavršavao se u Centru za međunarodnu saradnju u oblasti poljoprivrede u Izraelu. U zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore je izabran 2019. godine. Na osnovu navedenog, jasno je da dr Mirko Knežević u potpunosti ispunjava uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Kandidat za izbor u akademsko zvanje, dr Mirko Knežević, ima bogato iskustvo i širok portfolio naučnoistraživačkog rada, koji je detaljno predstavljen kroz niz publikacija i projekata. Analizirajući njegove radove, može se zaključiti da je njegov doprinos u oblasti melioracija zemljišta, te biotehničkih nauka značajan i raznovrstan.

Jedan od najznačajnijih doprinosa dr Kneževića je poglavje u monografiji međunarodnog značaja, objavljeno u knjizi "Biomedicine: Our Future" (2020). U ovom poglavljju, koje je publikованo od strane renomiranog izdavača Academic Press - Elsevier, istražuju se zdravstveni benefiti i uticaj uslova gajenja na kvalitet grožđa, gdje se dr Knežević bavi ispitivanjem odnosa osobina zemljišta, agrotehničkih mjera (dubrenja i navodnjavanja) i vinove loze. Ovo poglavje predstavlja važan doprinos

razumijevanju veza između poljoprivrednih praksi i kvaliteta grožđa, što je od suštinske važnosti za održivu poljoprivredu.

Dr Knežević je takođe koadžutor radova objavljenih u vodećim međunarodnim časopisima, koji su indeksirani na WoS listama i rangirani među najboljih 25% u svojoj oblasti. Radovi poput onih u časopisu "Food Chemistry" iz 2020. godine i "Journal of Food Composition and Analysis" iz 2021. godine bave se detaljnom analizom fitohemijskog sastava soka divljeg nara. Ova istraživanja imaju značajan uticaj na polje prehrambene hemije i doprinose boljem razumijevanju nutritivnih svojstava autohtonih biljnih vrsta. U prethodnom periodu, dr Knežević je objavio radove u međunarodnom časopisu indeksiranom u SCOPUS bazi, "Agriculture and Forestry", te predstavio rezultate istraživanja na međunarodnim konferencijama i simpozijumima..što dodatno potvrđuje njegovu stručnost i predanost naučnom radu.

Njegov rad na alatima kao što je PEDO-EXCEL, jednostavan alat za obradu podataka o profilima zemljišta, pokazuje njegovu inovativnost i sposobnost da povezuje teorijska znanja s praktičnim primjenama.

Dr Knežević je takođe aktivan u recenziraju radova u renomiranim naučnim časopisima, što dodatno potvrđuje njegovu stručnost i kredibilitet u naučnoj zajednici. Učešće u nacionalnim i međunarodnim projektima, gdje je često bio lider tima, pokazuje njegovu sposobnost da vodi kompleksne istraživačke projekte i doprinese unapređenju naučne misli u oblasti melioracija zemljišta i biotehničkih nauka.

Osim objavljuvanja naučnih radova, dr Knežević je bio aktivan učesnik u brojnim međunarodnim i nacionalnim projektima, koji su se bavili ključnim pitanjima, kao što su degradacija zemljišta, upravljanje sušama i očuvanje biodiverziteta. Projekti poput FAO projekta Enabling Activities for Implementing UNCCD COP Drought Decisions, GEF Support to UNCCD 2022 National Reporting Process - Umbrella IV, te Project for Preparation of Legal and Strategic Documents for the Management of Agricultural Land in Montenegro svjedoče o njegovom značajnom doprinosu ne samo naučnoj zajednici, već i praktičnoj implementaciji strategija za održivo upravljanje zemljišnim resursima.

Kao lider crnogorskih timova u ovim projektima, dr Knežević je koordinirao važne aktivnosti, kao što su monitoring i izvještavanje o degradaciji zemljišta, razvoj nacionalnih strategija za suzbijanje suša i implementacija politika koje podržavaju održivo korišćenje poljoprivrednog zemljišta. Njegov rad na projektima, poput Developing a National Drought Plan i Enhancing Competitiveness of Olive Production through Cross-Border Cooperation – COOPeR, rezultirao je značajnim praktičnim smjernicama za agronomске prakse, koje su direktno primjenljive u poljoprivrednim sektorima Crne Gore i šireg regiona.

Ovi projekti i njegov doprinos u njima pokazuju duboku posvećenost dr Kneževića poboljšanju agrarnih praksi i održivom korišćenju prirodnih resursa, što je ključ za suočavanje s izazovima klimatskih promjena i očuvanje ekološkog balansa.

Na osnovu svega navedenog, dr Mirko Knežević je pokazao visok nivo stručnosti i dao značajan doprinos nauci u svojoj oblasti, ispunjavajući sve uslove za izbor u akademsko zvanje u skladu s važećim mjerilima koja su na snazi u Crnoj Gori.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Analiza pedagoške osposobljenosti kandidata dr Mirka Kneževića temelji se na njegovom angažmanu u nastavi studentima, mentorstvu, ali i ukupnom kvalitetu pedagoškog rada na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. U tom kontekstu, dr Knežević je pokazao visok nivo pedagoške kompetencije i

predanosti obrazovnom procesu. Kao mentor na specijalističkim studijama, dr Knežević je pokazao svoju sposobnost da usmjeri i podrži studente u njihovom akademskom razvoju. Dr Knežević je uspješno ispunio ovu ulogu, što ukazuje na njegovu sposobnost da prenosi znanje i motiviše studente za njihov dalji razvoj u nauci i struci.

Pored toga, dr Knežević je od strane Vijeća Biotehničkog fakulteta ocijenjen najvišom ocjenom, 5 od 5 bodova, za kvalitet

pedagoškog rada. Ova ocjena potvrđuje njegovu sposobnost da kvalitetno obavlja nastavu i održava visoke standarde u obrazovanju. Njegova sposobnost da prenese znanje studentima, kao i njegov angažman u mentorstvu, potvrđuju da je pokazao visok nivo pedagoške osposobljenosti i da u potpunosti ispunjava sve potrebne uslove za nastavak rada u akademskoj zajednici.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	65	9	74	88.28	44.39	132.67
2. UMJETNICKI RAD	-	-	-	-	-	-
3. PEDAGOŠKI RAD	0	2	2	6	6	6
UKUPNO	65	11	76	94.28	50.39	138.67

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, te uslovima i kriterijumima za izbor u akademsku zvanja, analiziran je stepen obrazovanja, naučnoistraživački i pedagoški rad kandidata, dr Mirka Kneževića. Na osnovu ove analize, utvrđeno je da dr Knežević ispunjava sve tražene uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora.

Stoga, predlažem Univerzitetu Crne Gore da se dr Mirko Knežević izabere u akademsko zvanje vanrednog profesora na Biotehničkom fakultetu, za oblast melioracije zemljišta.

RECENTENT

Prof. dr Duško Mukaetov, redovni profesor Univerzitet Sv. Kiril i Metodij Institut agriculture

IZVJEŠTAJ RECENTENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-2763/5 od 20.09.2024. godine (ref. dopis BTF br. 07-4065 od 01.10.2024) imenovan sam za člana komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Melioracije zemljišta na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju zaključujem da se na konkurs javio **jedan kandidat – dr Mirko Knežević**. Iz priložene dokumentacije se može zaključiti da je dr Mirko Knežević ispunio sve potrebne uslove u pogledu stepena obrazovanja. Osnovne studije završio je na Odseku za melioracije zemljišta Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu - Univerzitet u Beogradu, gdje je diplomirao 29.09.1995. godine sa ocjenom 10, te sa prosječnom ocjenom tokom studija 9,46. Potom je nastavio postdiplomske studije na istom fakultetu, Odsek za melioracije zemljišta, koje je završio sa prosječnom ocjenom 10 i odbranom magistarskog rada 19.06.2000. godine. Nadalje, dr Mirko Knežević odbranio je doktorsku disertaciju iz oblasti melioracija zemljišta na Poljoprivrednom fakultetu u Zemunu- Univerzitet u Beogradu 28.07.2008. godine, čime je stekao zvanje doktora biotehničkih nauka. Takođe, **kandidat** je prošao i dodatna usavršavanja u inostranstvu, uključujući master studije na Institutu za mediteranske kulture u Bariju (Italija) i usavršavanje u Centru za međunarodnu saradnju u oblasti poljoprivrede u Shefayimu (Izrael).

Na osnovu priložene dokumentacije, zaključujem da dr Mirko Knežević u potpunosti ispunjava uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u akademsko zvanje vanredni profesor na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

(Rezime recezenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu Kandidat a na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos Kandidat a u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

U prijavi dr Mirko Knežević je predstavio niz naučnoistraživačkih radova i publikacija koji pokrivaju različite aspekte poljoprivrednih i biotehničkih nauka – melioracija zemljišta. Određeni broj radova objavljen je u časopisima sa visokim impakt faktorom, kao i poglavlje u međunarodnoj monografiji priznate izdavačke kuće Elsevier. Dr Knežević je koautor dva rada u časopisima *Food chemistry* i *Journal of food composition and analysis* koji su rangirani u prvih 25% na SCI/WoS listama. U jednom od radova (*Detailed chemical composition of juice from autochthonous pomegranate genotypes (Punica granatum L.) grown in different locations in Montenegro*) autorski tim istražuje hemijski sastav soka od autohtonih sorti nara. Kandidat Knežević se bavio određivanjem parametara zemljišta, uključujući kiselost, elektro provodljivost, humus, fosfor i kalijum. Analiza je, prema navodima, pokazala da je zemljište na istraživanim lokacijama imalo povoljne osobine za gajenje, sa izuzetkom niskog sadržaja dostupnog fosfora u većini uzoraka, a dalje je rađena analiza Si, Fe, Ca i Al. U drugom radu (*Phytochemical screening of wild pomegranate (Punica granatum L.) juices from the market*) autori analiziraju fitohemijski sastav sokova divljeg nara. Kandidat Mirko Knežević se u ovom radu bavio terenskim istraživanjima, te prikupljanjem podataka o lokacijama za uzgoj nara u centralnim i južnim djelovima Crne Gore, uključujući tu i analizu klimatskih parametara. Specijalizacija u melioracijama zemljišta podrazumijeva poboljšanje zemljišnih uslova kako bi se povećala produktivnost i održivost poljoprivrednih kultura. Aktivnosti Mirka Kneževića, koje uključuju terenska istraživanja i prikupljanje podataka o lokacijama za uzgoj nara, kao i analiza klimatskih parametara, direktno su povezane sa melioracijama zemljišta. Ove aktivnosti pomažu u razumijevanju uslova zemljišta kao resursa i klime, što je ključno za unapređenje poljoprivrednih praksi i postizanje optimalnih uslova za uzgoj, što je upravo cilj melioracije zemljišta. Takođe je, kako je navedeno u radu, bio zadužen za kritičku reviziju rukopisa. Oba rada su visokocijenjena (10 bodova svaki), a za kandidata su ocijenjena sa po 5 bodova.

Dr Knežević je koautor i dva rada u časopisu *Agriculture and Forestry*, koji je indeksiran na SCOPUS listi. Prvi rad ocjenjuje plodnost zemljišta i hranjive sastojke u maslinjacima, dok se drugi rad bavi informacionim sistemima za upravljanje rizikom od šumskih požara. Oba rada, na različite načine, doprinose efikasnom upravljanju zemljišnim resursima, što je ključna komponenta melioracija zemljišta. Svaki od ovih radova nosi 4 boda, a kandidatu je pripalo po 2 boda po radu.

Kolega Knežević je tokom izvještajnog perioda učestvovao na nekoliko međunarodnih naučnih skupova, gdje je prezentovao radove stampane u cjelini ili u izvodu. Ovi radovi su bodovani od 0.5 do 2 boda, ali značajno doprinose ukupnoj naučnoistraživačkoj aktivnosti kandidata.

Dr Mirko Knežević je takođe aktivno učestvovao u recenziraju radova za časopise *Agriculture and Forestry* i *Zemljište i biljka*, čime je dodatno doprinio svojoj naučnoj reputaciji i Institucije u kojoj je angažovan.

Lider je crnogorskog tima u nekoliko međunarodnih i nacionalnih projekata iz oblasti melioracija zemljišta, a koji se bave upravljanjem vodnim i zemljишnim resursima, a dodatno i očuvanjem biodiverziteta i ublažavanjem klimatskih promjena. Učešće u ovim projektima je visoko ocijenjeno sa 2 do 4 bodova po projektu.

Na osnovu kvalitativne analize, izdvojena su tri rada koja se smatraju najznačajnijim doprinosom kandidata: (1) Rad o hemijskom sastavu soka divljeg nara (Food Chemistry, 2020) je visoko relevantan za poljoprivredu Crne Gore jer se bavi autohtonim sortama i njihovim potencijalom u ishrani i industriji. Detaljno je analiziran fitohemijski sastav soka dobijenog od plodova divljeg nara (*Punica granatum L.*) sakupljenih na različitim lokacijama u Crnoj Gori, pri čemu je posebna pažnja posvećena uticaju uslova rasta tj. karakteristika dva tipa zemljišta (crvenica i eutrični kambisol) na kvalitet soka. Rendgenska fluorescencija (XRF) korišćena je za određivanje sastava zemljišta sa aspekta ukupnog sadržaja elemenata u zemljištu, što je zajedno sa osnovnim parametrima plodnosti zemljišta i analiziranjem sadržaja pristupačnih hranljivih elemenata doprinijeli boljem definisanju uslova rasta. Proučavanje je pokazalo da tip zemljišta utiče na sadržaj fenolnih jedinjenja u soku. Na lokacijama crvenice, sadržaj ukupnih analiziranih fenola u soku varirao je između 4387 mg/L i 8461 mg/L, dok je na lokaciji sa eutričnim kambisolom bio niži, što je ukazalo na povezanost između kvaliteta zemljišta i fenolnog sastava soka. Zanimljivo je da je sadržaj magnezijuma u zemljištu bio u pozitivnoj korelaciji sa sadržajem antocijanina u soku, ukazujući da bi povećanjem količine magnezijuma mogli postići višu koncentraciju ovih korisnih fenolnih jedinjenja u plodu/soku. Ova saznanja mogu poslužiti kao smjernice za dalja istraživanja u oblasti poljoprivrednih praksi i genetske karakterizacije nara, sa ciljem poboljšanja kvaliteta proizvoda i njihove komercijalne vrijednosti.

(2) Poglavlje u međunarodnoj monografiji Biomedicina: Naša budućnost (Elsevier, 2020) doprinosi razumijevanju uticaja uslova gajenja na kvalitet grožđa i biološku aktivnost (potencijalnu antitumorsku aktivnost) pokožice grožđa. U poglavlju je dat pregled radova o zdravstvenim benefitima grožđa i proizvoda od grožđa. Prikazani su i rezultati proučavanja uticaja zemljišta, doza dubrenja i režima navodnjavanja na kvalitet grožđa autohtone sorte 'Vranac'. Eksperiment u trajanju od tri godine je izveden na oglednom imanju Biotehničkog fakulteta. Zemljište je klasifikovano kao pjeskovito-glinovita ilovača sa kiselom pH vrijednošću, srednjim sadržajem humusa i različitim sadržajem mikroelemenata poput bakra, gvožđa, mangana i cinka. Režimi dubrenja uključivali su optimalno, smanjeno i povećano dubrenje, dok su režimi navodnjavanja varirali od optimalnog, redukovanih do tzv. kritičnog. Rezultati su pokazali da redukovano navodnjavanje negativno utiče na prinos, ali pozitivno utiče na akumulaciju fenolnih jedinjenja, koja su ključna za kvalitet vina. Optimalno navodnjavanje je obezbijedilo najbolji odnos prinosa i kvaliteta, dok je kritično navodnjavanje značajno smanjilo prinos. Analiza zemljišta pokazala je da visok sadržaj kalijuma, i nivo magnezijuma i fosfora ispod optimalnog mogu uticati na kvalitet grožđa. Sezonski klimatski uslovi imali su značajan uticaj na akumulaciju fenolnih jedinjenja. Godine sa povoljnijim vremenskim uslovima rezultirale su boljim kvalitetom grožđa, sa većim sadržajem fenolnih jedinjenja kao antioksidanasa. Rezultati ovog multidisciplinarnog istraživanja ukazuju na to da su zemljište i režim navodnjavanja faktori koji definišu kvalitet grožđa sorte 'Vranac', a time i biološku aktivnost odnosno potencijalne zdravstvene efekte ekstrakata pokožice grožđa. Zaključak istraživanja je da su optimalni uslovi gajenja, prilagođeni specifičnim karakteristikama zemljišta, ključni za postizanje visokog kvaliteta grožđa i vina. Ova saznanja su važna za unapređenje vinogradarstva u Crnoj Gori i optimizaciju agronomskih praksi, a sa posebnim akcentom na melioraciju

zemljišta.

(3) Rad o ocjeni plodnosti zemljišta u maslinjacima (*Agriculture and Forestry*, 2022) ima praktičnu primjenu u unapređenju agronomskih praksi u Crnoj Gori, posebno u oblasti melioracija zemljišta i maslinarstva. Istražen je status i odnos između karakteristika zemljišta i sadržaja hranljivih elemenata u listovima maslina autohtone crnogorske sorte 'Žutica' i italijanske 'Leccino'. Istraživanje je pokazalo da sadržaj hranljivih elemenata u listovima masline zavisi od sorte, fiziološke faze uzorkovanja, edafoklimatskih i pedoloških karakteristika, kao i agronomskih tehnika. Na osnovu rezultata analiza zemljišta i listova, autori preporučuju smanjenje dubrenja kalijumom (K), ali u nekim voćnjacima predlažu da treba povećati primjenu azota (N). S obzirom na to da je sadržaj gvožđa (Fe) i, u većini slučajeva, magnezijuma (Mg) bio ispod optimalnog nivoa, preporučuje se primjena folijarnih dubriva. Na slanim i krečnim zemljištima, primjena organskih dubriva može poboljšati unos, transport i dostupnost hranljivih materija za biljku. Utvrđena je negativna korelacija između kalcijuma (Ca) i azota (N) u listovima masline. Takođe, primijećene su negativne veze (vrlo blizu nivoa značajnosti od 0,05) između komponente gline u zemljištu i bakra (Cu) u listovima, kao i između komponente praha i fosfora (P), dok je pronađena pozitivna veza između humusa i cinka (Zn) u listovima. **Na osnovu navedenog, analizom kvantitativnih i kvalitativnih elemenata naučnog rada kandidata, zaključujemo da je kandidat dr Mirko Knežević ostvario značajan naučnoistraživački doprinos u oblastima melioracija zemljišta-biotehničkih nauka, sa posebnim fokusom istraživanja sistema zemljište i biljka - na poljoprivredne kulture relevantne za Crnu Goru.**

Na osnovu detaljne analize naučnoistraživačkog rada, može se zaključiti da je kandidat dr Mirko Knežević ispunio uslove u skladu sa Mjerilima za izbor u zvanje vanrednog profesora Univerziteta Crne Gore. Kandidat je ostvario značajan naučni doprinos kroz objavljivanje više radova u prestižnim međunarodnim časopisima, učešće u pisanju pogлавja u međunarodnim monografijama, a tokom izvještajnog perioda aktivno je učestvovao u važnim međunarodnim i nacionalnim projektima. Njegov rad je visoko cijenjen u naučnoj zajednici i relevantan za unapređenje agronomskih praksi, posebno u kontekstu Crne Gore i našeg regiona. Sve ove aktivnosti ukazuju na visok stepen naučnog angažmana i doprinosa kandidata.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Na osnovu dostavljenih podataka, izvršena je analiza pedagoške osposobljenosti kandidata, koja se odnosi na njegov angažman u nastavi, mentorstvu i kvalitetu pedagoškog rada. Kandidat je bio mentor studentu Aleksandru Rašoviću na specijalističkim studijama. Mentorstvo je važan aspekt pedagoške djelatnosti i daje uvid u sposobnost kandidata da podrži i usmjerava studente tokom njihovog akademskog razvoja.

Kandidat je dobio maksimalnu ocjenu (5 bodova) za kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave, što je potvrđeno od strane Biotehničkog fakulteta (potvrda izdata od strane BTB-UCC). Ova ocjena ukazuje na visok nivo pedagoških sposobnosti kandidata, kao i na njegovu sposobnost da efektivno prenosi znanje studentima. Kvalitet nastave je ključan element u evaluaciji pedagoške osposobljenosti, a visoke ocjene iz studentskih anketa dodatno potvrđuju uspješnost kandidata u ovom segmentu.

Na osnovu analize pedagoške djelatnosti, može se zaključiti da je kandidat pokazao visok nivo pedagoške osposobljenosti. Uspješno mentorstvo i visoke ocjene za kvalitet nastave ukazuju na to da kandidat ima izuzetne pedagoške sposobnosti i da je u stanju da kvalitetno vodi i edukuje studente. Ovi rezultati potvrđuju da **kandidat Mirko Knežević ispunjava uslove u skladu sa standardima pedagoške izvrsnosti na visokoškolskim institucijama.**

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	65	9	74		44,39	132,67
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD	-	2	2		6	6
UKUPNO	65	11	76		50,39	138,67

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu detaljne analize priložene dokumentacije zaključujem da dr Mirko Knežević, u pogledu stepena obrazovanja, naučnoistraživačkog i pedagoškog rada, ispunjava sve uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora, a sve u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsku zvanju.

Predlažem Vijeću Biotehničkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da se dr Mirko Knežević izabere u akademsko zvanje vanredni profesor za oblast melioracije zemljišta na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT
Prof. dr Velibor Spalević
Univerzitet Crne Gore
Biotehnički fakultet

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: Agrohemija na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore od 26.06.2024. godine. Na raspisani konkurs javila se kandidatkinja DR ANA TOPALOVIĆ.

BIOGRAFIJA

Ana (Tomo) Topalović rođena je 23. avgusta 1975. godine u Beranama. Osnovnu školu i gimnaziju (Prirodno-matematički smjer) završila je sa odličnim uspjehom u Podgorici. Studije tehnologije upisala je školske 1994/95. godine na Metalurško-tehnološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici, a diplomirala je 21. marta 2000. godine sa prosječnom ocjenom 9,14. Poslijediplomske studije upisala je školske 2000/2001. godine na Hemijskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, smjer Analitička hemija, koje je završila sa prosječnom ocjenom 9,67. Magistarski rad pod naslovom "Hemijска specijacija fosfata u krečnjačkom zemljištu" odbranila je 27. maja 2006. godine, a doktorsku disertaciju "Uticaj folijarnog prihranjivanja na hemijski sastav nekih sekundarnih metabolita grožđa" 14. decembra 2012. godine na Hemijskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Obučavala se u oblasti hemije zemljišta na Mediteranskom agronomskom institutu (CIHEAM-IAMB) u Bariju, Italija (jun/jul 2002), oblasti agrohemije u agrohemiskoj jedinici Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA) – Laboratorije za bezbjednost hrane u Sajbersdorfu, Austrija (septembar/novembar 2005) i hemije hrane na Biotehničkom fakultetu Univerziteta u Ljubljani, Slovenija (mart/april 2007). Tokom studijskog boravka u agrohemiskoj laboratoriji IAEA uspješno je završila radionicu FAO/IAEA training workshop: Introduction to quality assurance/quality control measures in pesticide residue analytical laboratories (od 12. septembra do 7. oktobra). Pored proučavanja hemizma hranljivih elemenata u zemljištu, od 2007. godine bavi se proučavanjem sekundarnih metabolita – fenolnih jedinjenja u biljkama (listu i plodu).

Bila je član radne grupe za izradu predloga Zakona o sredstvima za ishranu bilja ("Sl. list RCG", br. 48/07 od 09.08.2007, 76/08 od 12.12.2008, 73/10 od 10.12.2010, 40/11 od 08.08.2011).

Značajan doprinos dala je u pogledu razvoja agrohemijske laboratorije, kao i adaptacije i opremanja laboratorija za izvođenje nastave (vježbe iz hemije, biohemije, agrohemije i pedologije) na Biotehničkom fakultetu.

Zajedno sa kolegama iz oblasti nauke o zemljištu učestvovala je u pripremi rukopisa za monografiju međunarodnog značaja "Soils of Montenegro" izdavača Springer (u fazi recenzije).

Od 2013. godine član je urediščkog odbora časopisa "Poljoprivreda i šumarstvo" (www.agricultforest.ac.me).

Recenzirala je naučne radove za međunarodne časopise, časopise međunarodnog i nacionalnog značaja i konferencije.

Učestvovala je u realizaciji naučno-istraživačkih i stručnih projekata iz oblasti agrohemije, hemije hrane i pedologije, kao i projekata iz programa TEMPUS i ERASMUS. Bila je član istraživačkog tima prvog Centra izvrsnosti u bioinformatici u Crnoj Gori "BIO-ICT" (2016–2019).

Tokom 2023. godine rukovodila je timom koji je realizovao inovacioni vaučer "Ispitivanje bioloških svojstava ekstrakta dobijenog iz mlade speltine trave" odobrenog od strane Fonda za inovacije Crne Gore.

Trenutno je angažovana kao istraživač na pet međunarodnih i jednom nacionalnom projektu. Rukovodi jednim nacionalnim projektom.

Autor i koautor je 73 naučna rada. Autor je jednog univerzitetskog udžbenika.

Od 2012. godine član je Američkog hemijskog društva. Služi se engleskim jezikom.

PODACI O RADnim MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Radni odnos kao istraživač-saradnik zasnovala je 15. juna 2000. godine na Biotehničkom institutu.

U zvanje viši istraživač za oblast agrohemija i hemija zemljišta izabrana je septembar 2009. godine, a u akademsko zvanje docent za oblast agrohemija novembar 2019. godine.

Od školske 2005/2006. godine angažovana je u izvođenju nastave na Biotehničkom institutu potom fakultetu na Osnovnim akademskim studijama poljoprivrede u Podgorici (studijski programi Biljna proizvodnja i Stočarstvo), a od školske 2012/2013 na Osnovnim primijenjenim studijama poljoprivrede u Baru (studijski program Mediteransko voćarstvo) i na Osnovnim primijenjenim studijama poljoprivrede u Bijelom Polju (studijski program Kontinentalno voćarstvo). Kao saradnik bila je angažovana na predmetima Hemija, Biohemija, i Agrohemija, a kao predavač (nakon sticanja zvanja doktora hemijskih nauka 2012. godine) na predmetima Hemija i Agrohemija.

Od školske 2015/2016. godine angažovana je na Metalurško-tehnološkom fakultetu na Primijenjenim studijama Zaštite životne sredine kao predavač i saradnik na predmetu Zaštita zemljišta i vazduha (dio koji se odnosi na zemljiše).

Na Biotehničkom fakultetu je angažovana kao predavač na predmetu Agrohemija na Osnovnim akademskim studijama poljoprivrede u Podgorici – studijski program Biljna proizvodnja; kao predavač na predmetima Hemija i Agrohemija na Osnovnim primijenjenim studijama poljoprivrede u Baru – studijski program Mediteransko voćarstvo; i kao predavač na predmetima Hemija i Agrohemija na Osnovnim primijenjenim studijama poljoprivrede u Bijelom Polju – studijski program Kontinentalno voćarstvo i ljekovito bilje.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Topalović A., Knežević M., Bajagić B., Ivanović L., Milašević I., Đurović D., Mugoša B., Podolski-Renić A., Pešić M., (2020). Grape (<i>Vitis vinifera</i> L.): health benefits and effects of growing conditions on quality parameters. In: Ozturk M, Dilfuza E, Pešić M, editors. Biodiversity and Biomedicine: Our Future provides. Cambridge (Massachusetts, United States): Academic Press - Elsevier; p. 385–401.	6	0.67
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Topalović, A., Knežević, M., Gačnik, S. and Mikulic-Petkovsek, M., (2020). Detailed chemical composition of juice from autochthonous pomegranate genotypes (<i>Punica granatum</i> L.) grown in different locations in Montenegro. Food chemistry, [online] 330, pp.127261–127261. https://doi.org/10.1016/j.foodchem.2020.127261 .	10	10
2.	Topalović, A., Knežević, M., Ivanović, L., Gačnik, S. and Mikulić Petkovsek, M., (2021). Phytochemical screening of wild pomegranate (<i>Punica granatum</i> L.) juices from the market. Journal of food composition and analysis, 103933(100), pp.1–12.	10	10
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ivanović, Lj., Topalović, A., Bogdanović, V., Đurović, Đ., Mugoša, B., Jadranin, M., Tešević, V., Beškoski, V. (2021). Antiproliferative activity and antioxidant potential of Swisschard from Montenegro, grown under different irrigation and fertilization regimes. British Food Journal, 123(7), 2335-2348.	8	1
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Lazarević, J., Topalović, A., Menkis, A. (2022): Patterns of fungal diversity in needles, rootlets and soil of endemic <i>Pinus peuce</i> , Baltic Forestry, 28(1). https://doi.org/10.46490/BF58	6	3
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Topalović, A., Knežević, M., Lekić, D., (2022). Assessment of soil fertility and leaf nutrients in olive orchards. Agriculture and Forestry, 68 (4): 31-40. doi:10.17707/AgricultForest.68.4.03	4	4
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Knežević, M., Markoč, M., Topalović, A., Lazović, B., Lekić, D. (2020). Gajenje Maslina u Crnoj Gori: zatjevi za vodom i zemljишtem. Navodnjavanje i odvodnjavanje u svjetlu klimatskih promena, Simpozijum sa međunarodnim učešćem. Srpsko društvo za proučavanje zemljista, Vršac ISBN 978-86-912877-3-3	0.5	0.17
2.	Knežević, M., Topalović, A., Životić, L., (2021). PEDO-EXCEL: A Simple Excel Tool/Database to Prepare and Elaborate Soil Profile Data. in 3rd International and 15th National Congress of Serbian Society of Soil Science: Soils for Future under Global Challenges, Sokobanja, Serbia, 21-24 September 2021, Book of Proceedings Serbian Society of Soil Science., 14. https://hdl.handle.net/21.15107/rccb_agrospace_6734	0.5	0.25
3.	Knežević, M., Kušan, V., Topalović, A., (2022). Biofizička ograničenja poljoprivrednog zemljista opštine Bar. Simpozijum Zemljiste u doba precizne poljoprivrede informacionih tehnologija. Poljoprivredni fakultet Novi Sad. Str. 102 ISBN 978-86-7520-556-2	0.5	0.17
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Journal of Soil Science and Plant Nutrition	2	2
2.	Acta Physiologiae Plantarum	2	2
3.	International Journal of Food Science & Technology	2	2

4.	Cogent Food & Agriculture	2	2
5.	Polish Journal of Food and Nutrition Sciences	2	8
6.	Scientia Horticulturae	2	2
7.	Journal of Food Composition and Analysis	2	4
8.	Italian Journal of Food Science	2	2
9.	Forests	2	4
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Agriculture and Forestry, Publisher: Biotechnical Faculty, University of Montenegro ISSN: 0554-5579 (Printed), EISSN: 1800-6492 (Online) DOI: 10.17707/AgriculForest, COBIS.CG-ID: 3758082	0.5	4.5
2.	Nutrition and Food Science	0.5	0.5
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Improving Efficiency in Water and Soil Management (RER5028), Topalović, A., član tima	4	2
2.	Strengthening national – level institutional and professional capacities of country Parties toward enhanced UNCCD monitoring and reporting – Montenegro, Topalović, A., član tima	4	2
3.	Capturing and Storing Atmospheric CO ₂ for Improvement of Soil Quality Euro-MED0200456 - CARBÓN 4 SOIL QUALITY, Topalović, A., član tima	4	2
4.	ERASMUS – Agroforestry practices in West Balkan for sustainable development: weaknesses and Strengths, Topalović, A., član tima	4	2
5.	Seeding vs. Planting – TRANS-ECO project: Transition towards enhanced revegetation success: large-scale implications of seeding vs. planting for ecological restoration (TED2021-130976B-100), Topalović, A., član tima	4	2
I9 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Biodiverzitet gljiva kao indikator zdravstvenog stanja šuma pod pritiskom klimatskih promjena, aktivni istraživač	2	2
I11 Rukovođenje nacionalnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ispitivanje fitohemijskog sastava i biološke aktivnosti plodova šumske borovnice i aronije	3	3

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Udžbenici			
P2 Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Topalović, A. (2022): Praktikum iz agrohemije – Metode hemijske analize i obrada podataka, Univerzitet Crne Gore, Podgorica	4	4
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Potvrda BTF	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	9	73	77,26	184,17
2. PEDAGOSKI RAD	2	2	9	9
UKUPNO	11	75	86,26	193,17

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dana 26. juna 2024. godine Univerzitet Crne Gore objavio je konkurs za izbor u akademsko zvanje iz oblasti Agrohemije. Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-2764/5 od 20.09.2024. godine imenovana sam za člana komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje Izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Agrohemija na Biotehničkom fakultetu. Na konkurs se prijavila dr Ana Topalović, docent Univerziteta Crne Gore za oblast Agrohemija.

Prišložena dokumentacija potvrđuje da kandidatkinja, dr Ana Topalović, ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, te uslovima i kriterijumima za izbor u akademsku zvanja Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Od 2019. godine, kada je kandidatkinja, dr Ana Topalović, izabrana u zvanje docenta, publikovala je 9 naučnih radova, od toga 1 rad iz kategorije M2 (poglavlje u monografiji međunarodnog značaja), 2 rada iz kategorije Q1 (rad u vodećem međunarodnom časopisu, koji je indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa), 1 rad iz kategorije Q2 (rad u eminentnom međunarodnom časopisu, koji je indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 50% časopisa), 1 rad iz kategorije Q3 (rad u međunarodnom časopisu, koji je indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 75% časopisa), 1 rad iz kategorije Q5 (rad u međunarodnom časopisu, koji nije indeksiran na WoS listama) i 3 rada iz kategorije K4 (saopštenje na međunarodnom naučnom skupu, štampano u izvodu). Pored toga, kandidatkinja je bila angažovana kao recenzent u 9 časopisa SCI/SCIE liste, na ukupno 14 radova; kao i u 2 časopisa indeksiranih na SCOPUS listi, na ukupno 10 radova. Potvrdu naučne kompetencije predstavlja i njeno učešće na naučno-istraživačkim projektima, koji obuhvataju razne oblasti Agrohemije, i to: 5 međunarodnih i jednom nacionalnom, te rukovođenje jednim nacionalnim projektom. Sve to pokazuje da kandidatkinja prevazilazi kriterijume za izbor u zvanje vanrednog profesora. Osnovni predmet istraživanja u većini njenih radova su fenolna jedinjenja biljaka kao biološki aktivne komponente. Pored detaljne fitohemijske analize ploda (soka) i lista, istraživala je međusobne veze između pomenutih jedinjenja i hranljivih elemenata u biljkama i zemljištu. Izdvojila bih njena tri rada sa najvećim naučnim doprinosom.

Dva rada koji su objavljeni u vodećim međunarodnim časopisima (Food Chemistry i Journal of Food Composition and Analysis) o sastavu soka dobijenog iz plodova divljeg nara (autohtonih genotipova), mogu biti značajni za njegovo buduće

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	64	9	73	106,91	77,26	184,17
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD	-	2	2	-	9	9
UKUPNO						

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Kandidatkinja ispunjava sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, te uslovima i kriterijumima za izbor u akademsku zvanja za izbor u vanrednog profesora.

Zbog svega navedenog, u Izvjestaju, sa zadovoljstvom predlažem da Ana Topalović bude izabrana u zvanje vanrednog profesora.

RECENTENT

Prof.dr Vlatka Vajs
Redovni profesor Hemijskog fakulteta
Univerziteta u Beogradu, u penziji

korišćenje, s obzirom na činjenicu da je urađena detaljna fitohemijska analiza. Primjenom tečne hromatografije (HPLC), analizirano je više od stotinu sastojaka među kojima su: šećeri, organske kiseline, vitamin C i fenolna jedinjenja (iz grupe antocijanina, elagitanina, flavanola, flavonola, hidroksibenzoevih kiselina i hidroksicimetnih kiselina i njihovih derivata). Od fenolnih jedinjenja najzastupljeniji su bili flavanoli, elagitanini i hidroksibenzoeve kiseline. Sastav sokova zavisi od načina pripreme, ali i uslova sredine (klima, kvalitet i tip zemljišta). Primjećena je sličnost u sastavu sokova sa bliskih lokacija. Ovi radovi ističu potencijalnu važnost divljeg nara za prehrambenu i farmaceutsku industriju.

U poglavlju u monografiji međunarodnog značaja (Biodiversity and Biomedicine – Our Future), pored pregleda literature o zdravstvenim koristima grožđa i njegovih proizvoda, prikazani su i rezultati istraživanja uticaja načina dубrenja i navodnjavanja na kvalitet grožđa autohtone sorte 'Vranac'. Dobijen je značajan pozitivan efekat redukovanih navodnjavanja na rastvorljive čvrste supstance i fenolna jedinjenja. Pored toga, potvrđena su antitumorska svojstva ekstrakta pokožice grožđa ispitivanjem inhibicije rasta i proksidativnog dejstva u celijskim linijama kolorektalnog karcinoma. Koristeći sopstvene, ali i literaturne podatke crnogorskih istraživača, dat je uvid u doze unošenja makro- i mikroelemenata i ukupnih fenola konzumacijom grožđa ove autohtone sorte. Važan doprinos ovog poglavlja odnosi se na mogućnost upravljanja koncentracijom fenolnih jedinjenja, tj. kvalitetom grožđa.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Od školske 2005/2006. godine, dr Ana Topalović je angažovana u izvođenju nastave na studijskim programima Biotehničkog fakulteta, u Podgorici, Bijelom Polju i Baru. Kao saradnik izvodila je vježbe na predmetima hemija, biohemija i agrohemija, a nakon sticanja zvanja doktora hemijskih nauka angažovana je kao predavač na predmetima hemija i agrohemija.

Od školske 2015/2016. godine izvodi predavanja i vježbe na predmetu zaštita zemljišta i vazduha (dio koji se odnosi na zemljište) i na Metalurško-tehnološkom fakultetu u Podgorici.

Dr Topalović je autorka Praktikuma iz agrohemije, pomoćnog udžbenika koji je prilagođen potrebama studenata na Biotehničkom fakultetu, a koji može poslužiti i korisnicima u praksi. Ovaj Praktikum sa teorijskim osnovama pored brojnih hemijskih metoda za analizu zemljišta, biljnog materijala i dubriva, sadrži i mnogo drugih korisnih podataka. Sve to prate fotografije od kojih je veliki broj snimljen u agrohemijskoj laboratoriji Biotehničkog fakulteta, a autorka je izradila i nekoliko ilustracija/šema i osmisnila korisne zadatke sa rješenjima.

Odlukom Vijeća Biotehničkog fakulteta kandidatkinja je za kvalitet pedagoškog rada dobila maksimalni broj poena. Sve navedeno potvrđuje da kandidat ispunjava uslove u skladu sa standardima pedagoške izvrsnosti na Univerzitetu Crne Gore.

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dana 26. juna 2024. godine Univerzitet Crne Gore objavio je konkurs za izbor u akademsko zvanje iz oblasti agrohemije. Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-2764/5 od 20.09.2024. godine imenovana sam za člana komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje Izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Agrohemija na Biotehničkom fakultetu.

Na konkurs se prijavila dr Ana Topalović, stručnjak iz oblasti hemije i agrohemije. Njena akademska karijera započela je diplomiranjem na Metalurško-tehnološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, gdje je 2000. godine završila osnovne studije sa visokim projektom. Dalje školovanje nastavila je na Hemijskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, gdje je 2012. godine odbranila doktorsku disertaciju iz oblasti hemije, čime je stekla zvanje doktora hemijskih nauka. Pored toga, dr Topalović se usavršavala u inostranstvu, uključujući obuke u Italiji, Austriji i Sloveniji, gdje je stekla dodatna znanja iz oblasti agrohemije. Na osnovu navedenog, kao i ostale priložene dokumentacije, jasno je da dr Ana Topalović u potpunosti ispunjava uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Dr Ana Topalović je koautor nekoliko značajnih naučnih radova objavljenih u prestižnim časopisima koji značajno doprinose razumijevanju hemijskog sastava voća i povrća, kao i njihovih zdravstvenih prednosti.

Dr Topalović se posebno istakla u oblasti istraživanja agrohemski karakteristika zemljišta, kao i u oblasti sekundarnih metabolita biljaka, čime je dala značajan doprinos nauci i obrazovanju u Crnoj Gori. Njeni radovi su prepoznati i citirani u međunarodnim okvirima, što dodatno potvrđuje njenu stručnost i naučni kreditibilitet.

Slijedi kratka analiza tri njena rada:

1. "Detaljna hemijska analiza sokova od autohtonih genotipova nara (Punica granatum L.) uzgajanih na različitim lokacijama u Crnoj Gori" predstavlja prvu detaljnu hemijsku analizu sokova dobijenog iz arila autohtonih genotipova nara sa različitim lokacijama u Crnoj Gori, sa ciljem buduće valorizacije ovih genotipova. U radu je analizirano 97 fenolnih jedinjenja, uključujući 23 antocijanina, 33 elagitanina i derivate elagične kiseline, 12 flavanola, 4 flavonol glikozida, 1 flavon, 17 hidroksibenzojevih kiselina i 7 hidroksicinaminskih kiselina. Rezultati pokazuju da flavanoli (1137–4424 mg/L) i elagitanini (1849–2991 mg/L) čine najveći dio ovih jedinjenja. Takođe, rad ukazuje na uticaj vrste zemljišta na koncentraciju fenola, pri čemu je sok nara uzgajanog na crvenici imao znatno viši sadržaj fenola u odnosu na sok sa plodova uzgajanih na eutričnim kambisolima. Ova studija ističe potencijal autohtonih genotipova nara za proizvodnju sokova sa visokim sadržajem fenola, što je važno zbog njihovih antioksidativnih svojstava.

2. "Fitokemijska analiza sokova divljeg nara (Punica granatum L.) sa tržišta" (Journal of Food Composition and Analysis, 2021) se bavi fitokemijskom analizom sokova divljeg nara dostupnih na tržištu, sa fokusom na hemijski sastav koji utiče na nutritivne i zdravstvene vrijednosti soka. Istraživanje je pokazalo da sok divljeg nara sadrži visoke koncentracije bioaktivnih supstanci, kao što su flavonoidi, koji su poznati po svojim antioksidativnim i potencijalnim antikancerogenim svojstvima. Ovaj rad potvrđuje važnost divljeg nara u svakodnevnoj ishrani i pruža osnovu za dalja istraživanja o upotrebi ovih sokova u funkcionalnoj ishrani.

3. "Antiproliferativna aktivnost i antioksidativni potencijal blitve iz Crne Gore, uzgajane pod različitim režimima navodnjavanja i dubrenja"

U ovom radu istraživana je antioksidativna aktivnost i antiproliferativni potencijal blitve uzgajane pod različitim režimima navodnjavanja i dubrenja. Analizom je utvrđeno prisustvo četiri flavonoidna jedinjenja (vitexin-200-O-xyloside, vitexin-600-O-acetyl-200-O-xyloside, vitexin-600-O-malonyl-200-O-xyloside i isorhamnetin-3,7-diglukozid), koja doprinose antioksidativnim svojstvima blitve. Takođe, rad pokazuje da različiti režimi navodnjavanja i dubrenja značajno utiču na koncentraciju ovih jedinjenja i njihovu antioksidativnu aktivnost. Posebno je istaknuto da ekstrakti blitve pokazuju snažan antiproliferativni efekat na ćelije karcinoma dojke (MCF-7), što ukazuje na potencijalnu upotrebu blitve kao hrane sa antikancerogenim svojstvima.

Ova tri rada ukazuju na značajan doprinos dr Ane Topalović u oblasti agrohemije, sa fokusom na hemijsku analizu i istraživanje zdravstvenih prednosti voća i povrća uzgajanih u Crnoj Gori. Njeni radovi doprinose globalnom razumijevanju uticaja uslova uzgoja na kvalitet prehrambenih proizvoda i njihov potencijalni uticaj na ljudsko zdravlje.

Dr Topalović je učestvovala u brojnim međunarodnim i nacionalnim projektima, uključujući projekte iz oblasti agrohemije, pedologije i hemije hrane. Njeni projekti obuhvataju teme poput poboljšanja upravljanja vodom i zemljištem, kao i istraživanje bioloških svojstava biljaka. Rukovodila je jednim nacionalnim projektom i trenutno je angažovana kao istraživač na više međunarodnih projekata.

Njena stručna aktivnost obuhvata i rad na unapređenju agrohemski laboratorijskih i laboratorijskih uslova za izvođenje vježbi na Biotehničkom fakultetu.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Ana Topalović je dugogodišnji predavač na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, gdje predaje niz predmeta iz oblasti hemije i agrohemije na osnovnim akademskim i primjenjenim studijama. Njena pedagoška karijera počela je 2005. godine, kada se pridružila nastavnom kadru ovog fakulteta. Tokom svog dugogodišnjeg angažmana, iz svega priloženog se može konstatovati, da je pokazala izuzetnu posvećenost u radu sa studentima, kombinujući teorijska znanja sa praktičnim primjerima iz polja agrohemije, čime je zasigurno doprinijela unapređenju obrazovnog procesa.

Na svojim predavanjima koristila je inovativne nastavne metode koje uključuju aktivno učešće studenata, laboratorijske vježbe i praktične primjere iz svakodnevnog života, kako bi olakšala razumijevanje složenih hemijskih procesa u poljoprivredi. Njen rad sa studentima prepoznat je kroz visoke ocjene na studentskim anketama, gdje je često ocjenjivana kao jedan od najangajovanijih i najpristupačnijih profesora. Prosječna ocjena na anketama za predmet Agrohemija iznosi 4,79, što svjedoči o visokom nivou zadovoljstva studenata njenim radom.

Pored predavanja, dr Topalović je autor univerzitetskog udžbenika koji se koristi u nastavi, Praktikum iz agrohemije, koji je posebno prilagođen potrebama studenata na Biotehničkom fakultetu. Njena sposobnost da teorijska znanja prenese na način koji je razumljiv i primjenjiv čini je izuzetnim pedagogom.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	64	9	73	106,91	77,26	184,17
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD	-	2	2	-	9	9
UKUPNO						

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu dostavljenih radova, dr Ana Topalović ispunjava sve zakonske i institucionalne uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora za oblast agrohemije na Biotehničkom fakultetu

Univerziteta Crne Gore. Mišljenja sam, da njeni naučni radovi, pedagoški angažman i stručna aktivnost nadmašuju zahtjeve za ovo zvanje, što je u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, te uslovima i kriterijumima za izbor u akademска zvanja.

Sa zadovljstvom predlažem Univerzitetu Crne Gore da se dr Ana Topalović izabere u akademsko zvanje vanrednog profesora na Biotehničkom fakultetu, za oblast Agrohemija.

RECENZENT

Prof. dr Hamdija Čivić, Redovni professor
Univerzitet u Sarajevu
Poljoprivredno – prehrambeni fakultet

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-2764/5 od 20. 9. 2024. godine imenovana sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Agrohemija na Biotehničkom fakultetu. Na konkurs koji je objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore 26. 6. 2024. godine prijavila se doc. dr Ana Topalović.

Nakon što je 2000. godine diplomirala na Metalurško-tehnološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, poslijediplomske i doktorske studije završila je na Hemijskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Magistarski rad „*Hemijska specijacija fosfata u krećnjačkom zemljištu*“ odbranila je 2006. godine, a doktorsku disertaciju „*Uticaj folijarnog prihranjivanja na hemijski sastav nekih sekundarnih metabolita grožđa*“ 2012. godine. Kao istraživač-saradnik zasnovala je radni odnos na Biotehničkom institutu Univerziteta Crne Gore 2000. godine. U zvanje viši istraživač za oblast Agrohemija i Hemija zemljišta izabrana je 2009. godine, a u akademsko zvanje docent za oblast Agrohemija 2019. godine. U pogledu stepena formalnog obrazovanja doc. dr Ana Topalović u potpunosti ispunjava sve uslove koji su predviđeni Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademска zvanja Savjeta za visoko obrazovanje da bude izabrana u akademsko zvanje za oblast Agrohemija na Biotehničkom fakultetu.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

U periodu od prethodnog izbora uočljiv je kontinuitet i velika posvećenost doc. dr Ane Topalović naučno-istraživačkom radu i, što je posebno značajno, aktualnost tema koje obrađuje. Veoma uspešan prethodni petogodišnji izborni period rezultirao je objavljinjem poglavљa u monografiji od međunarodnog značaja, radova u referentnim međunarodnim časopisima (dva rada u kategoriji Q1, jednog u kategoriji Q2, jednog u kategoriji Q3), drugim međunarodnim časopisima, saopštenjima na međunarodnim naučnim skupovima, učešćem u međunarodnim naučnim projektima, rukovođenjem nacionalnim projektom, učešćem u nacionalnom naučnom projektu i recenziranjem većeg broja radova koji su objavljeni u referentnim međunarodnim časopisima.

U monografiji međunarodnog značaja (M2) „*Biodiversity and Biomedicine. Our Future provides*“, u poglavljju „*Grape (*Vitis vinifera L.*): health benefits and effects of growing conditions on quality parameters*“ gdje je prvi autor, predstavljeni su najznačajniji rezultati proučavanja zdravstvenih benefita grožđa, sa posebnim osvrtom na podatke do kojih su došli crnogorski istraživači proučavanjem fenolnih jedinjenja kao bioaktivne komponente grožđa. Ovo poglavje obuhvata i rezultate trogodišnje studije uticaja uslova gajenja vinove loze na kvalitet i biošku aktivnost grožđa autohtone sorte „*Vranac*“. Prikazani su i novi podaci o antitumorskim svojstvima ekstrakta pokožice grožđa i njihov potencijal u inhibiciji rasta i proooksidativnog dejstva u čelijskim linijama kolorektalnog karcinoma. Poglavlje pruža značajan doprinos u pogledu mogućnosti upravljanja kvalitetom grožđa, a time i koncentracijom bioaktivnih jedinjenja.

Po značaju dobijenih rezultata i aktuelnosti teme posebno bih izdvojila dva rada iz kategorije Q1 (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa) u kojima je doc. dr Ana Topalović prvi autor. U radu „*Detailed chemical composition of juice from autochthonous pomegranate genotypes (*Punica granatum L.*) grown in different locations in Montenegro*“ objavljenom u časopisu Food Chemistry, prezentovani su rezultati detaljne fitohemijske analize soka autohtonih genotipova divljeg nara iz različitih područja Crne Gore. Pored osnovnih parametara kvaliteta soka, šećera, organskih kiselina i vitamina C, značaj ovog

rada je i u činjenici da je tokom istraživanja koje mu je prethodilo određen sadržaj čak 97 fenolnih jedinjenja iz grupe antocijanina, elagitanina, flavanola, flavonola, hidroksibenzoevih kiselina i hidroksicimetnih kiselina i njihovih derivata. Dodatna vrijednost istraživanja i ovog rada je tumačenje veze između osobina zemljišta i kvaliteta dobijenog soka. Rezultati koji su prezentovani mogu biti od velike važnosti za buduću valorizaciju divljeg nara koji je, uprkos rastućem interesovanju za korišćenje njegovih plodova, i dalje nedovoljno iskorišćen u poređenju sa drugim voćnim vrstama. U radu „*Phytochemical screening of wild pomegranate (*Punica granatum L.*) juices from the market*“ koji je objavljen u časopisu Journal of Food Composition and Analysis navedeni su rezultati još jedne vrlo opsežne studije kvaliteta sokova dobijenih iz plodova divljeg nara, dostupnih na crnogorskem tržištu. Rezultati su pokazali da postoje velike razlike u sastavu i kvalitetu sokova i da sastav sokova zavisi od načina njihove pripreme (cijenjenje cijelih plodova ili zrna), a da su prema nivou antocijanina izdvojene tri grupe sokova. Utvrđena je sličnost u sastavu sokova divljeg nara koji rastu u geografski bliskim lokalitetima. Dodatno, značaj ovog rada je što skreće pažnju na potencijalni značaj divljeg nara za prehrambenu i farmaceutsku industriju.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju izdvojila bih kao veoma značajna i dva rada u kojima je doc. dr Ana Topalović koautor, a koji su rezultat multidisciplinarnih proučavanja. U radu „*Antiproliferative activity and antioxidative potential of Swisschard from Montenegro, grown under different irrigation and fertilization regimes*“ koji je publikovan u časopisu British Food Journal (kategorija Q2) predstavljeni su rezultati koji se odnose na potencijalnu biološku aktivnost i antioksidativni potencijal blitve, dok je u radu „*Patterns of fungal diversity in needles, rootlets and soil of endemic Pinus peuce*“, objavljenog u časopisu Baltic Forestry (kategorija Q3) fokus na biodiverzitetu gljiva u iglicama, korijenu i zemljištu endemske molike. U istraživanjima koji su rezultirali ovim publikacijama učestvovala je u dijelu koji se odnosi na praćenje uticaja uslova gajenja na sekundarne metabolite (fenolna jedinjenja), kao i uticaja karakteristika zemljišta. Kao veoma značajnu komponentu koja dodatno potvrđuje da se radi o izuzetno kvalitetnom kandidatu ističem da je u prethodnom petogodišnjem izbornom periodu doc. dr Ana Topalović bila recenzent većeg broja radova u devet međunarodnih časopisa koji se nalaze u kategorijama Q1-Q4 što, između ostalog, predstavlja i međunarodnu potvrdu njene naučne i stručne kompetentnosti. Recenzirala je, takođe, i radove koji su objavljeni u časopisima međunarodnog i nacionalnog značaja, a nalaze se na SCOPUS listi. Njen lični doprinos u promociji nacionalnog izdavaštava traje već duži niz godina, jer je od 2013. godine član uredišćkog odbora časopisa „*Poljoprivreda i šumarstvo*“ čiji je izdavač Biotehnički fakultet.

Kao član radnog tima trenutno učestvuje u realizaciji pet međunarodnih i jednog nacionalnog projekta što govori o njenoj posvećenosti timskom radu i realizaciji zajednickih projektnih ciljeva. Ono što bih posebno naglasila je da od 2023. godine rukovodi i nacionalnim naučno-istraživačkim projektom „*Ispitivanje fitohemijskog sastava i bioške aktivnosti plodova šumske borovnice i aronije*“ čime se dodatno potvrđuje njena naučna i stručna kompetentnost, samostalnost u radu i sposobnost da organizuje i upravlja realizacijom velikog projekta. U prilog ovome je i činjenica da je tokom 2023. godine rukovodila timom koji je realizovao inovacioni vaučer „*Ispitivanje bioških svojstava ekstrakta dobijenog iz mlade speltine trave*“ odobrenog od strane Fonda za inovacije Crne Gore.

Na osnovu priložene dokumentacije uočava se da je veoma intenzivan i opsežan naučno-istraživački rad doc. dr Ane Topalović tematski opredijeljen na različite oblasti Agrohemije, kao i na Hemiju hrane i Pedologiju. Ovome u prilog idu i njena dosadašnja stručna usavršavanja koja je obavila za oblast hemije zemljišta u Mediteranskom agronomskom institutu (CIHEAM-IAMB) u Bariju (Italija), za oblast agrohemije u agrohemijskoj jedinici Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA) – Laboratorije za bezbjednost hrane u Sajbersdorfu (Austrija) i hemije hrane na Biotehničkom fakultetu Univerziteta u Ljubljani (Slovenija).

Detaljnog analizom dostavljene biografije i bibliografije zaključujem da u pogledu naučno-istraživačkog rada i rezultata koji su proistekli iz brojnih istraživanja u periodu od prethodnog izbora, doc. dr Ana Topalović ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje za oblast Agrohemija na Biotehničkom fakultetu.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Svoju pedagošku aktivnost doc. dr Ana Topalović uspješno ostvaruje u nastavi (predavanja i vježbe) na Biotehničkom fakultetu i Metalurško-tehnološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Od školske 2005/2006. godine angažovana je u izvođenju nastave na Biotehničkom fakultetu na Osnovnim akademskim studijama poljoprivrede u Podgorici, a od 2012/2013. godine na Osnovnim primjenjenim studijama poljoprivrede u Baru i Osnovnim primjenjenim studijama poljoprivrede u Bijelom Polju. Kao saradnik bila je angažovana na predmetima Hemija, Biohemija i Agrohemija, a nakon sticanja zvanja doktora hemijskih nauka kao predavač na predmetima Hemija i Agrohemija.

Od školske 2015/2016. godine angažovana je na Metalurško-tehnološkom fakultetu Univerziteta Crne gore na Primjenjenim studijama Zaštite životne sredine kao predavač i saradnik na predmetu Zaštita zemljišta i vazduha (u dijelu koji se odnosi na zemljište).

Na Biotehničkom fakultetu je angažovana kao predavač na predmetu Agrohemija na Osnovnim akademskim studijama poljoprivrede u Podgorici, kao predavač na predmetima Hemija i Agrohemija na Osnovnim primjenjenim studijama poljoprivrede u Baru i kao predavač na predmetima Hemija i Agrohemija na Osnovnim primjenjenim studijama poljoprivrede u Bijelom Polju.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	9	73	77,26	184,17
2. PEDAGOŠKI RAD	2	2	9	9
UKUPNO	11	75	86,26	193,17

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priložene konkursne dokumentacije i sagledavanjem rezultata i kvaliteta naučnoistraživačkog i pedagoškog rada, smatram da doc. dr Ana Topalović, u pogledu stepena obrazovanja, naučnoistraživačkog i pedagoškog rada u potpunosti ispunjava uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademска zvanja.

Zbog svega navedenog sa izuzetnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da doc. dr Anu Topalović izabere u zvanje **vanrednog profesora** za oblast Agrohemija na Biotehničkom fakultetu.

RECENTZENT

Dr Sanja Radonjić, redovni profesor
Biotehničkog fakulteta Univerziteta Crne

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Uvod u farmaciju, Osnovi farmaceutskog menadžmenta, Farmaceutska etika i zakonodavstvo, Osnovi industrijske farmacije, Kozmetologija i Metodologija u istraživanju socijalne farmacije iz oblasti **Socijalna farmacija i Farmaceutska tehnologija i kozmetologija** na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, studijski program Farmacija.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 12.06.2024. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR ZORICA POTPARA**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 08.01.1963.god. u Nikšiću, Crna Gora. Osnovnu školu završila sam u Nikšiću kao nosilac diplome Luča I. Gimnaziju, smjer biohemija i molekularna biologija, završila sam 1981.god. u Beogradu kao nosilac Vukove diplome.

Za kvalitet pedagoškog rada, a na osnovu studentskih anketa, dobila je najbolju ocjenu.

Ono što posebno ističem i smatram izuzetno značajnim, i što možda najviše govori o njenoj posvećenosti radu sa studentima i izraženoj pedagoškoj komponenti, je da je u periodu od prethodnog izbora i pored velikog angažmana koji je imala u naučno-istraživačkom radu, doc. dr Ana Topalović napisala Praktikum iz agrohemije – Metode hemijske analize i obrada podataka, čiji je izdavač 2022. godine bio Univerzitet Crne Gore.

Praktikum je pomoći udžbenik za izvođenje laboratorijskih i računskih vježbi iz agrohemije, namijenjen studentima Biotehničkog fakulteta. Pored velikog broja raznovrsnih postupaka analize zemljišta, biljnog materijala i đubriva, Praktikum sadrži teorijske osnove, mnogo slika, ilustracija, tabela i primjera, kao i objašnjenja važnih pojmoveva, u cilju boljeg razumijevanja i učenja. Obuhvata i metode osnovne statističke obrade podataka sa primjerima, ali i zadatke sa rješenjima, vezano za metode hemijske analize. Ovaj Praktikum je plod njenog dugogodišnjeg iskustva u radu sa studentima u laboratoriji, na vježbama iz hemijske grupe predmeta.

Na osnovu svega navedenog smatram da je pedagoški rad doc. dr Ana Topalović izuzetno uspješan i da ispunjava sve kriterijume za izbor u više akademsko zvanje u pogledu pedagoške sposobnosti.

PODACI O OBRAZOVANJU

Školske 1981/82.godine upisala sam Farmaceutski fakultet Univerziteta u Beogradu, a diplomirala na istom u novembru 1985.god. Školske 1988/89.godine upisala sam zdravstvenu specijalizaciju iz farmaceutske tehnologije na Farmaceutskom fakultetu u Beogradu, u trajanju od tri godine. Specijalizacija je bila raspisana za potrebe proizvodnje Galenske laboratorije pri AU "Montefarm". Specijalistički ispit sa temom "Tablete Paracetamola á 500mg" (mentor prof.dr Milica Jovanović, prof.dr Zorica Đurić), odbranila sam u novembru 1991.godine, stekavši naziv specijalista farmaceutske tehnologije. Rezultati istraživanja su iskoristeni za izradu formulacije tableta Paracetamola, koje su se izrađivale kao galenski preparat. 2007.god. upisala sam doktorske studije na Medicinskom fakultetu u Kragujevcu, smjer Eksperimentalna i klinička farmakologija. Doktorsku disertaciju „Ispitivanje biološke aktivnosti preparata peloida sa lokalitetu ulcinjske obale Jadranског mora“, pod mentorstvom prof.dr Slobodana Jankovića, odbranila sam u decembru 2011.god. na Medicinskom fakultetu u Kragujevcu i stekla akademsko zvanje doktora medicinskih nauka. Eksperimentalni dio teze je rađen u PZU"Fontis", koji je obuhvatio ispitivanja dejstva dermokozmetičkog preparata za akne i njegu kože, sa prirodnim resursom-morskim peloidom sa područja ulcinjske Solane. Rezultati ispitivanja su potvrđeni kroz dugogodišnju primjenu preparata, sa odličnim ishodima.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Obavezni pripravnicički staž za farmaceute obavila sam u apoteci „Zemun“ u Zemunu, opština Beograd, 1986.god. a nakon toga položila državni ispit.

1987.god. počinjem da radim u apoteci „Podgorica“ u Podgorici u okviru Apotekarske Ustanove Crne Gore. 1988.godine prelazim u novootvorenu galensku laboratoriju i iste godine zbog potreba proizvodnje upisujem specijalizaciju iz farmaceutske tehnologije u Beogradu gdje provodim naredne tri godine. Po povratku u Podgoricu, nastavila sam sa radom u galenskoj laboratoriji gdje se proizvodilo više od 40 galenskih pripravaka. Za potrebe proizvodnje sirupa, boravila sam u fabriči ljekova "Galenika" u Beogradu, gdje sam radila transfer iz laboratorijske u serijsku proizvodnju, zbog potreba tržišta Crne Gore. Kao specijalista farmaceutske tehnologije, učestvovala sam u izradi

mnogih formulacija galenskih preparata, koji su distribuirani na teritoriji Crne Gore.

Od 1997. do 2001.god. radila sam u ICN-u Crna Gora, gdje sam bila rukovodilac pogona za izradu Flonivina BS. 2001.god. sam na mjestu direktora proizvodnje u novootvorenoj fabriči čvrstih oblika „Habitpharm“, u Podgorici. 2002. godine fabriku preuzima „Hemomont“ i kao rukovodilac čvrstih formi radim na transferu tehnologije čvrstih farmaceutskih oblika iz fabrike „Hemofarm“ Vršac. 2003.godine prelazim u privatnu dermatovenerološku ordinaciju „Fontis“, koja u svom sastavu ima proizvodnju dermokozmetičkih preparata za njegu zdrave i liječenje problematične kože. Radim na kreiranju novih preparata kao rukovodilac proizvodnje.

Aktivno sam učestvovala u pripremi elaborata za otvaranje Samostalnog studijskog programa Farmacije u Podgorici, koji je otvoren 2007.god. a 2010.god transformisan u Farmaceutski fakultet. Tokom ovog perioda bila sam saradnik na predmetima:

Farmaceutska tehnologija I, Farmaceutska tehnologija II, Farmaceutska tehnologija III, Industrijska farmacija i koordinator za stručnu praksu. Odlukom Senata br.08-2713 od 19.12. 2013. izabrana sam u zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore, a potom zasnovala radni odnos na Farmaceutskom fakultetu, danas studijskom programu Farmacija na Medicinskom fakultetu. Bila sam član Strukovnog vijeća za prirodne i tehničke nauke, član Senata Univerziteta Crne Gore, dekan Farmaceutskog fakulteta (jun-septembar 2015.godine), do integracije sa Medicinskim fakultetom. 17.03.2016.godine imenovana sam za rukovodioca studijskog programa Farmacija na Medicinskom fakultetu u Podgorici. Prvi sam farmaceut doktor nauka u Crnoj Gori i prvi farmaceut nastavnik na Farmaceutskom fakultetu u Podgorici, danas studijskom programu Farmacije.

Odlukom Senata br.03-1332 od 19.04.2019.god. izabrana sam u zvanje vanrednog profesora Univerziteta Crne Gore.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vojinovic T, Kascelan Lj, Potparsa Z , Radonjic N, Kascelan Z. (2022). Improving structure based models for predicting chemical functions and weight fractions in cosmetic products using ensemble support vector machine. Farmacia, 70(2):307-319. ISSN: 2065-0019 (for the On-Line Edition) and 0014-8237 (for the Printed Edition) https://doi.org/10.31925/farmacija.2022.2.17	8	2,66
2.	Krivokapić J, Ivanović J, Djuriš J, Medarević D, Potparsa Z , Maksimović Z, Ibrić S. (2020), Tableting properties of microcrystalline cellulose obtained from wheat straw measured with a single punch bench top tablet press. Saudi Pharmaceutical Journal, 28 (6):710-718. ISSN:1319 -0164 https://doi.org/10.1016%2Fj.jsp.s.2020.04.013	8	1,14
3.	Bigović M, Roganović M, Milašević I, Đurović D, Slavić V, Kosović M, Vlahović M, Perović S, Perović A, Kastratović V, Potparsa Z , Martinović M, Pantović S. (2020), Physico-chemical characterization of Igalo bay peloid (Montenegro) and assessment of the pollution of potentially toxic elements in the sampling area. Farmacia, 68 (3):560-571. ISSN: 2065-0019 (for the On-Line Edition) and 0014-8237 (for the Printed Edition) https://doi.org/10.31925/farmacija.2020.3.24	8	0,61
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vojinović T, Potparsa Z , Vukmirović M, Turković N, Ibrić S. (2022), Artificial neural networks and their application in the optimization of carbamazepine solid dispersion. Acta Poloniae Pharmaceutica-Drug Research,79(4):551-555. https://doi.org/10.32383/appdr/154044	6	3
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vojinović T, Djuris J, Potparsa Z , Ibric S. (2021), Oral lipid formulation type IV as an approach in the formulation of solid dosage forms with poorly soluble substances: Chremophor®RH 40 as a surfactant phase. Progress in Nutrition, 23(3):e2021279 ISSN:1129-8723 https://doi.org/10.23751/pn.v23i3.12071	4	1,33
2.	Vojinovic T, Jaukovic M, Potparsa Z , Dizdarevic S, Zejinilovic R. (2020), Determination of heavy metals in wine products in Montenegro in order to protect consumer health. Progress in Nutrition, 22(3):e2020029. ISSN:1129-8723 https://doi.org/10.23751/pn.v22i3.9644	4	0,8
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Potparsa Z. Edukovani farmaceut-bezbjedan pacijent. Educated pharmacist-safe patient. III Kongres farmaceuta Crne Gore sa međunarodnim učešćem, Budva, Bečići ,2019. Abstracts Book, ISBN 978-9940-9314-7-6; p.80-82.	0,5	0,5
2.	Vojinović T., Potpara Z. Assessment of permeability of carbamazepine using PAMPA TEST 14. Kongres Farmakologa i 4. Kongres Kliničke Farmakologije Srbije sa međunarodnim učešćem, Novi Sad, Srbija, 2019. Abstract Book, 225-227.	0,5	0,25
3.	Vojinović T., Potpara Z., Krivokapić J., Roganović M., Pantović S., Ibrić S.	0,5	0,08

	Utjecaj različitih adsorpcijskih nosača na brzinu rastvaranja karvedilola iz binarnih čvrstih disperzija, VI Hrvatski Kongres Farmacije sa međunarodnim učešćem, Dubrovnik, 2019. Abstract Book, ISBN 978-953-7897-11-, 194.		
4.	Dukić E., Vojinović T., Potpara Z. The importance of solubility. Montenegrin International Medical summit Podgorica, Montenegro, 2019. Abstract Book, 65-66	0,5	0,16
5.	Dukić E., Vojinović T., Zorica Potpara Z. ECZEMA . Montenegrin International Medical summit Podgorica, Montenegro, 2019. Abstract Book 66-67.	0,5	0,16
6.	Kaščelan Z., Živković M., Knežević I., Vojinović T., Potpara Z. Classification of personal care products categories based on function and weight fraction of contained chemicals. Montenegrin International Medical summit Podgorica, Montenegro, 2019. Abstract Book, 76.	0,5	0,1
7.	Vuković V., Vojinović T., Potpara Z. PAMPA test as a method for permeability testing. Montenegrin International Medical summit Podgorica, Montenegro, 2019. Abstract Book, 78.	0,5	0,16
8.	Dizdarević S., Husović A., Nikezić A., Vojinović T., Potpara Z. Chimeric antigen receptor T- čelijska terapija kao novi pristup u liječenju tumora. Chimeric antigen receptor T-cell therapy as a new approach for tumor treatment. Kongres farmaceuta Crne Gore sa međunarodnim učešćem Budva, Bečići ,2019. Abstract Book , ISBN 978-9940-9314-7-6; p.258-260	0,5	0,1
9.	Kaščelan Z., Dobrković B., Vojinović T., Potpara Z. Analiza stavova i znanja studenata zdravstvenih studija u vezi sa hitnom kontracepcijom. Analysis of attitudes and knowledge of students of medical studies regarding emergency contraception. III Kongres farmaceuta Crne Gore sa međunarodnim učešćem, Budva, Bečići ,2019. Abstract Book , ISBN 978-9940-9314-7-6; p.254-256.	0,5	0,12
10.	Glusić A., Grbović A., Vojinović T., Potpara Z. Razvoj zdravstvenofarmaceutskih usluga u apotekama Crne Gore i njihova perspektiva. Development of health - pharmaceutical services in pharmacies of Montenegro and their perspective. III Kongres farmaceuta Crne Gore sa međunarodnim učešćem, Budva, Bečići ,2019. Abstract Book, ISBN 978- 9940-9314-7-6; p.256-258	0,5	0,12
11.	Kaščelan Z., Doderović M., Velimirović J., Radonjić N., Vojinović T., Potpara Z. Tipovi kože, način njegе i preparati. Skin types, care and preparations. III Kongres farmaceuta Crne Gore sa međunarodnim učešćem, Budva, Bečići ,2019. Abstract Book, ISBN 978-9940-9314-7-6; p.260-262.	0,5	0,08
12.	Mitrović S., Vojinović T., Krivokapić J., Potpara Z. Primjena probiotika u očuvanju zdravlja kože. Use of probiotics in the preservation of skin health. III Kongres farmaceuta Crne Gore sa međunarodnim učešćem, Budva, Bečići ,2019. Abstract Book , ISBN 978-9940-9314-7-6; p.262-264.	0,5	0,12
13.	Zorić B., Dobrković B., Perošević M., Vojinović T., Krivokapić J., Mugoša S., Potpara Z. Farmakokinetički parametri od značaja za farmakološki tretman kod gojaznosti pedijatrijske populacije. Pharmacokinetic parameters of importance for pharmacological treatment in obesity of pediatric population. III Kongres farmaceuta Crne Gore sa međunarodnim učešćem, Budva, Bečići ,2019. Abstract Book , ISBN 978-9940-9314-7-6; p.266-268	0,5	0,07
14.	Vujović S., Živković M., Delibašić B., Kaščelan Z., Jančić D., Vojinović T., Potpara Z. Promet dijetetskih suplemenata na teritoriji grada Podgorice. Traffic of dietary supplements in the area of city Podgorica. III Kongres farmaceuta Crne Gore sa međunarodnim učešćem, Budva, Bečići ,2019. Abstract Book, ISBN 978-9940-9314-7-6; p. 270.	0,5	0,07
15.	Nuculović D., Perović J., Cuković J., Radonjić N., Potpara Z. Konzervansi u dermokozmetičkim proizvodima na tržištu Crne Gore. Preservatives dermocosmetic and cosmetic products on the market of Montenegro. IV Kongres farmaceuta Crne Gore sa međunarodnim učešćem, Budva, Bečići ,2023. Book of abstracts,ISBN 978-9940-9314-9-0; p.96-97	0,5	0,1
Uredivačka recenzentska djelatnost			

R13 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Potpara, Z., glavni urednik. Zbornik sažetaka, III Kongresa farmaceuta Crne Gore sa međunarodnim učešćem, PRiSMA korporativne komunikacije, Podgorica 2019, ISBN 978- 9940-9314-7-6 COBISS.CG -ID 38432528,274str.	0,2	0,2
2.	Potpara Z., član uredivačkog odbora Zbornika sažetaka, IV Kongres farmaceuta Crne Gore sa međunarodnim učešćem, PRiSMA korporativne komunikacije, Podgorica 2023, ISBB 978-9940-9314-9-0 COBISS.CG-ID 26142980	0,2	0,1

Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	CEBIMER	4	4
2.	ERASMUS	4	4
3.	ARIST	2	2

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P9 Na doktorskim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ramusović Amina	4	2
2.	Jokić Slađana	4	2
P12 Na osnovnim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Student: Marina Mitranić . Tema: „Dermokozmetički proizvodi za njegu i te rapiju kože sklone ili zahvaćene aknama“. Datum odbrane: 07.06.2019.godine	0,5	0,5
2.	Student: Jović Sofija . Tema: „Značaj izbora aktivnih i pomoćnih supstanci za primjenu u dječjoj kozmetici“. Datum odbrane: 07.06.2019.godine	0,5	0,5
3.	Student: Zorić Bojana. Tema: „Prirodni sastojci u kozmetičkim preparatima“ Datum odbrane: 07.06.2019.godine	0,5	0,5
4.	Student: Mitrović Sanja. Tema: „Primjena antioksidanasa u očuvanju zdravlja kože“. Datum odbrane: 11.06.2019.godine	0,5	0,5
5.	Student: Ostojić Aleksandra. Tema: „Mikrobiom, značaj i uticaj na zdravstveno stanje čovjeka“. Datum odbrane: 11.06.2019.godine	0,5	0,5
6.	Student: Jokić Nikolina. Tema: „Upotreba kozmetike kroz vrijeme“ Datum odbrane: 11.06.2019.godine	0,5	0,5
7.	Student: Bojović Maja . Tema: „Formulacija i izrada dermokozmetičkih preparata za suvu kožu“. Datum odbrane: 11.06.2019.godine	0,5	0,5
8.	Student: Dabanović Balša. Tema: „Strategija, aktivnosti i metode u prevenciji i borbi protiv karcinoma dojke“. Datum odbrane: 11.06.2019.godine	0,5	0,5
9.	Student: Dobrković Barbara. Tema: „Analiza stavova i znanja studenata zdravstvenih studija u vezi sa hitnom kontracepcijom“. Datum odbrane: 23.09.2019.godine	0,5	0,5
10.	Student: Ćizmović Ana. Tema: „Savremeni trendovi u proizvodnji ljekova i dizajnu uredaja“. Datum odbrane: 23.09.2019.godine	0,5	0,5
11.	Student: Simić Maja . Tema: „Dermokozmetički proizvodi u terapiji atopijskog dermatitisa“. Datum odbrane: 23.01.2020.godine	0,5	0,5
12.	Student: Popović Anja. Tema: „Uticaj pakovanja na stabilnost čvrstih ljekovitih preparata“. Datum odbrane: 23.01.2020.godine	0,5	0,5
13.	Student: Vujačić Nevena. Tema: „Uticaj reklamiranja ljekova na ponašanje korisnika zdravstvenih usluga“. Datum odbrane: 29.01.2020.godine	0,5	0,5
14.	Student: Bojat Milica. Tema: „Njega i čišćenje kože sklone aknama“. Datum odbrane: 17.02.2023.godine	0,5	0,5
15.	Student: Đozović Rešad. Tema: „Kozmetički proizvodi za zaštitu kože od sunca“. Datum odbrane: 17.02.2023.godine	0,5	0,5
16.	Student: Ašanin Danijela. Tema: „Bezbjednost primjene parabena u kozmetičkim proizvodima“. Datum odbrane: 17.02.2023.godine	0,5	0,5
17.	Student: Zogović Natalija. Tema: „Pregled savremenih kozmetičkih aktivnih sastojaka za tretman akni“. Datum odbrane: 04.07.2023.godine	0,5	0,5
18.	Student: Savović Zorana. Tema: „Dermokozmetički preparati za zaštitu kože od sunca“. Datum odbrane: 04.07.2023.godine	0,5	0,5
19.	Student: Janković Julija. Tema: „Dermokozmetički preparati za njegu i čišćenje kože“. Datum odbrane: 20.09.2023.godine	0,5	0,5
20.	Student: Tuzović Lejla. Tema: „Osvrt na strukturu kože beba I preparati za primjenu na kožu bebe. Datum odbrane: 20.09.2023.godine	0,5	0,5
21.	Student: Talović Koviljka. Tema: „Karakteristike kozmetičkih preparata za čišćenje i njegu osjetljive kože“. Datum odbrane: 26.09.2023.godine	0,5	0,5
22.	Student: Boričić Milica. Tema: „Retinoidi kao aktivne supstance u kozmetičkim proizvodima“. Datum odbrane: 14.02.2024.godine	0,5	0,5
Članstvo u komisijama			
P13 Član komisije za ocjenu/odbranu doktorske disertacije na matičnom univerzitetu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Mićović Tijana	2	2
2.	Boljević Gordana	2	2
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	U skladu sa odlukom Vijeća Medicinskog fakulteta br.909 od 17.06.2024.god.	Do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	21	55	9,54	63,91
2. PEDAGOŠKI RAD	26	64	19	50,5
3. STRUČNI RAD	20	49	12,49	55,59
UKUPNO			41,03	170

Ostala dokumentovana stručna djelatnost

- Član Izvršnog odbora Farmaceutske komore Crne Gore
- Član Komisije za izradu pravilnika Galenskih preparata
- Predsjednik Naučnog odbora III Kongresa farmaceuta Crne Gore
- Član Naučnog odbora IV Kongresa Farmaceuta Crne Gore
- Učesnik na II godišnjoj konferenciji CInMED-a
- Član Komisije za upis studenata na studijskom programu Farmacija na Medicinskom fakultetu
- Član Nastavno naučnog vijeća Medicinskog fakulteta

IZVJEŠTAJ RECENZENTA**I OCJENA USLOVA****ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA**

Vanr.prof. Zorica Potpara je diplomirala na Farmaceutskom fakultetu Univerziteta u Beogradu 1985.god. Na istom fakultetu je završila specijalističke studije iz oblasti farmaceutske tehnologije 1991.god. Doktorsku disertaciju, pod nazivom "Ispitivanje biološke aktivnosti preparata peloida sa lokaliteta ulcinjske obale Jadranskog mora", odbranila je na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu, 2011.godine. Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore od 19.04.2019. izabrana je u akademsko zvanje vanredni profesor za oblast: Socijalna farmacija i Farmaceutska tehnologija i kozmetologija.

Vanr.prof. Zorica Potpara u pogledu stepena obrazovanja ispunjava sve uslove za reizbor u zvanje vanrednog profesora.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Rad u kojem je vanr.prof. Potpara koautor, pod naslovom *Improving structure based models for predicting chemical functions and weight fractions in cosmetic products using ensemble support vector machine*, objavljenom u časopisu Farmacia (2022), imao je cilj da predloži model za predviđanje hemijskih funkcija i težinskih frakcija u kozmetičkim proizvodima na osnovu strukturnih i fizičko-hemijskih osobina supstanci. Zbog neuravnoteženosti klasa koristila se metoda Support Vector Machine (SVM), koja može da dopuni manju klasu primjerima koji su joj najsličniji i identificuju primjeri koji su najrazličitiji. Ove metode jasno definisu pristup pomoću kojeg velike baze hemikalija mogu da se pregledaju da bi se identifikovale potencijalne zamjene za toksične hemikalije bez narušavanja funkcija koje originalne hemikalije imaju u proizvodu. U radu *Tableting properties of microcrystalline cellulose obtained from wheat straw measured with a single punch bench top tablet press*, objavljenom u časopisu Saudi Pharmaceutical Journal (2020), proučavan je odnos između uslova proizvodnje mikrokristalne celuloze (MCC), njenih fizičko-hemijskih svojstava i ponašanja pri tabletiranju. Korišćena su dva različita postupka pripreme za proizvodnju MCC od pšenične slame, koristeći metodu kisele hidrolize, gdje se koristila samo sumporna kiselina ili kombinacija sumporne i hlorovodonične kiseline. Prema dobijenim rezultatima, prednost treba dati procesu pripreme MCC baziranom na dvostepenoj hidrolizi sa sumpornom i hlorovodoničnom kiselinom. Uzorci dobijeni ovim procesom pokazali su bolju protočnost i visoku zateznu čvrstoću kada su komprimovani čak i sa veoma niskim pritiskom kompresije.

Oblast naučnog interesovanja vanr.prof. Zorice Potpare vezuju se i za praktičnu primjenu prirodnih resursa. U radu pod nazivom *Physico-chemical characterization of Igalo bay pejloid (Montenegro) and assessment of the pollution of potentially toxic elements in the sampling area*, koja je prva studija ovog tipa u Crnoj Gori, analiziran je sadržaj lakih i potencijalno toksičnih elemenata kao i većina važnih nemetala prisutnih u sastavu peloida. Navedene su njihove glavne i poznate biološke uloge, a hemijski sastav peloida Igalo uporedivan je sa nekoliko peloida iz regije (Hrvatska, Italija, Španija). Prisustvo potencijalno otrovnih

elemenata i njihova koncentracija veoma su važni parametri stanja životne sredine i indikatora njenog zagadenja. Na osnovu izmjerene vrijednosti izračunata su tri kvantitativna parametra koji su pokazali da ne postoji potencijalno elemenat zagadenja u sedimentu ili području sa kojeg je uzorkovanje obavljeno.

Mogućnost korišćenja vještačkih neuronskih mreža u optimizaciji čvrstih disperzija sa karbamazepinom, obradena je u radu pod nazivom *Artificial neural networks and their application in the optimization of carbamazepine solid dispersions*, dok su dobijeni rezultati u radu *Oral Lipid Formulation Type IV as an Approach in the Formulation of Solid Dosage Forms with Poorly Soluble Substances: Chremophor®RH 40 as a Surfactant Phase* pokazali da su formulacije gliklazida sa nejonским surfaktantom Cremophor® RH40, može značajno poboljšati brzinu rastvaranja.

U radu pod naslovom *Determination of heavy metals in wine products in Montenegro in order to protect consumer health*, analiziran je sadržaj teških metala u vinu proizvedenom u Crnoj Gori, a rezultati dobijeni u ovoj studiji, kao i složenost i trajanje analize, dovode do zaključka da je opravdano koristiti potenciometrijsku analizu u određivanju sadržaja teških metala u vinu.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Vanr.prof. Zorica Potpara je pedagoški rad započela 2007.god. učešćem u pripremi elaborata za otvaranje studijskog programa Farmacija. Odlična komunikacija sa studentima ocjenjivana je uvijek najboljom ocjenom u anketama studenata, na svim predmetima na kojim drži nastavu (ukupna ocjena za stručnost, kvalitet nastave i odnos prema studentima i motivaciju). U periodu od prošlog izbora u zvanje vanrednog profesora, Zorica Potpara je bila mentor u dodiplomskoj nastavi (22 završna rada studenata), komentor u odbrani dvije doktorske disertacije i član komisije za ocjenu/odbranu doktorske disertacije na matičnom univerzitetu (2 kandidata). Bila je glavni urednik Knjige sažetaka (sa III Kongresa farmaceuta). Njen pedagoški rad je ocijenjen maksimalnim brojem poena od strane Vijeća Medicinskog fakulteta u Podgorici.

Iz svega navedenog, može se konstatovati da pedagoška aktivnost kandidatkinje preporučuje je za reizbor u zvanje vanrednog profesora.

OCJENA STRUČNOG RADA

Na osnovu dostavljene dokumentacije, može se zaključiti da stručni rad vanr.prof. Zorice Potpare predstavlja značajan segment njenog profesionalnog angažmana. Član je Izvršnog odbora Farmaceutske komore, član Skupštine farmaceuta Crne Gore i aktivno učestvuje u realizaciji brojnih aktivnosti u afirmaciji struke. Bila je predsjednik Naučnog odbora III Kongresa farmaceuta Crne Gore sa međunarodnim učešćem i potpredsjednik Naučnog odbora IV Kongresa farmaceuta Crne Gore.

Bila je učesnik u 3 međunarodna naučna projekta (CEBIMER, ERASMUS i ARIST).

Bila je učesnik na II godišnjoj konferenciji CInMED-a „Sinergija regulative i nauke na Evropskom putu, dec.2023.god. Budva i učesnik na VIII Kongresu farmaceuta Srbije 2022.god.

Stručni rad vanr.prof. Zorice Potpare, manifestuje se i kroz sledeća angažovanja:

- član Komisije za izjednačavanje diploma
- član Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora u oblasti pravne tekovine koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 12 – bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor
- član Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora u oblasti pravne tekovine koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 12 – bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAŽIVAČKI RAD	21	55	9,54	63,91
2. PEDAGOSKI RAD	26	64	19	50,5
3. STRUČNI RAD	20	49	12,49	55,59
UKUPNO			41,03	170

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uvidom u priloženi bibliografski materijal, te imajući u vidu radno i pedagoško iskustvo kao i postignute rezultate, smatram da kandidatkinja ispunjava sve uslove predviđene Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsku i naučnu zvanja, za reizbor u zvanje vanrednog profesora za oblasti Socijalna farmacija i Farmaceutska tehnologija i kozmetologija, na studijskom programu Farmacija Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

Sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da se vanr. prof. Zorica Potpara reizabere u zvanje **vanredni profesor** za oblast Socijalna farmacija i Farmaceutska tehnologija i kozmetologija na osnovnom akademskom studijskom program Farmacija, na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore

RECENTENT
Prof. dr Agima Ljaljević
Redovni profesor Medicinskog fakulteta UCG

IZVJEŠTAJ RECENTENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Vanr.prof. Zorica Potpara je diplomirala na Farmaceutskom fakultetu Univerziteta u Beogradu 1985.god. Završila je specijalističke studije iz oblasti farmaceutske tehnologije 1991.god. na istom fakultetu. Na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu, odbranila je doktorsku disertaciju sa temom "Ispitivanje biološke aktivnosti preparata peloida sa lokalitetu ulcinjske obale Jadranskog mora", 2011.godine. Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore od 19.04.2019. izabrana je u akademsko zvanje vanredni profesor za oblasti: Socijalna farmacija i Farmaceutska tehnologija i kozmetologija.

Vanr.prof. Zorica Potpara u pogledu stepena obrazovanja ispunjava sve uslove za reizbor u zvanje vanrednog profesora.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

U radu pod nazivom *Improving structure based models for predicting chemical functions and weight fractions in cosmetic products using ensemble support vector machine*, objavljenom u časopisu Farmacia (2022), u kojem je vanr.prof. Potpara koautor, predlaže se model za predviđanje hemijskih funkcija i težinskih frakcija u kozmetičkim proizvodima na osnovu njihovih strukturalnih i fizičko-hemijskih karakteristika. Metodom Support Vector Machine (SVM), identifikovane su potencijalne zamene za toksične hemikalije, a da se pritom ne narušavaju funkcije koje originalne hemikalije imaju u proizvodu.

Kombinacija SVM metode sa Bagging tehnikom omogućila je prevaziđenje ograničenja prethodnih metoda, što je omogućilo precizniju procenu funkcionalnosti hemikalija na osnovu njihovih strukturalnih i fizičko-hemijskih osobina. Ova metoda nudi značajan napredak u rešavanju problema nedostatka informacija potrebnih za procenu rizika od upotrebe kozmetičkih proizvoda koji

- član Komisije za upis sudenata na studijskom program Farmaciju, na Medicinskom fakultetu
- član Komisije za polaganje stručnog ispita zdravstvenih radnika sa visokim nivoom obrazovanja (farmaceuti), pri Ministarstvu zdravlja Crne Gore.

sadrže toksične komponente. Studija je od velike važnosti za industriju kozmetike jer pruža metodologiju za identifikaciju sigurnijih alternativa toksičnim hemikalijama, čime se doprinosi zaštiti potrošača i unapređenju kvaliteta kozmetičkih proizvoda

Studija pod nazivom *Tableting properties of microcrystalline cellulose obtained from wheat straw measured with a single punch bench top tablet press*, objavljena u časopisu Saudi Pharmaceutical Journal (2020), istražuje povezanost između metoda proizvodnje mikrokristalne celuloze (MCC), njenih fizičko-hemijskih svojstava i performansi pri tabletiranju. Ponašanje pri tabletiranju dobijenih uzoraka MCC i smeša MCC sa ibuprofenum, ispitano je korišćenjem dinamičkog analizatora sabijanja praha. Analize su pokazale da su neki od dobijenih uzoraka MCC-a imali bolju protočnost u poređenju sa komercijalno dostupnom celulozom Vivapur PH101, što se može povezati sa dobrim ponašanjem pri sabijanju. Međutim, ovo poboljšanje može dovesti do problema sa dezintegracijom tableta. Prema rezultatima istraživanja, MCC proizvedena iz poljoprivrednog otpada pokazuje obećavajuće karakteristike za pripremu tableta metodom direktnе kompresije. Posebno se preporučuje MCC proizvedena dvostepenom hidrolizom sa sumpornom i hlorovodoničnom kiselinom, zbog njenih prednosti u ovom procesu.

Oblast naučnog interesovanja vanr.prof. Zorice Potpare vezuje se i za praktičnu primenu prirodnih resursa, kao što je prikazano u prvoj studiji ovog tipa u Crnoj Gori. Rad pod nazivom *Physico-chemical characterization of Igalo bay peloid (Montenegro) and assessment of the pollution of potentially toxic elements in the sampling area*, objavljen je u časopisu Farmacia (2020). Peloid iz Igala poznat je kao lečilište sa lekovitom, kozmetičkom ili estetskom primenom. U ovom radu je analiziran sadržaj lakih i potencijalno toksičnih elemenata kao i većina važnih nemetala prisutnih u sastavu peienda, te navedene njihove glavne i poznate biološke uloge. Hemijski sastav peienda Igalo upoređivan je sa nekoliko peienda iz regije (Hrvatska, Italija, Španija), kao i sa hemijskim sastavom peienda dobijenog iz Mrtvog mora. Na osnovu izmerenih vrednosti određena su tri kvantitativna parametra koji pokazuju odsustvo potencijalnog zagađenja u peiodu ili u uzorkovanom području.

Studija pruža značajan doprinos istraživanju peienda, naročito u kontekstu njihove upotrebe u medicinske i kozmetičke svrhe. Metodologija istraživanja je precizno opisana, a uključivanje ekoloških indikatora, poput faktora kontaminacije i indeksa geoakumulacije, daje dodatnu vrednost radu i pruža širi uvid u uticaj peienda na životnu sredinu.

Rad pod nazivom *Artificial neural networks and their application in the optimization of carbamazepine solid dispersions* istražuje upotrebu veštačkih neuronskih mreža za optimizaciju čvrstih disperzija karbamazepina, važnog antiepileptika sa problemima rastvorljivosti. Autori su koristili generalizovanu regresionu neuronsku mrežu sa četiri sloja, kako bi precizno analizirali uticaj različitih komponenti, kao što su Neusilin® UFL2 i Kollidon® VA64, na brzinu rastvaranja karbamazepina nakon 10 i 30 minuta. Rezultati istraživanja pokazuju da metoda veštačkih neuronskih mreža pruža izuzetno precizne predikcije, sa vrlo niskim vrednostima greške (RMS), što potvrđuje njenu efikasnost i potencijal neuronskih mreža u farmaceutskoj optimizaciji.

Oral Lipid Formulation Type IV as an Approach in the Formulation of Solid Dosage Forms with Poorly Soluble Substances: Chremophor®RH 40 as a Surfactant Phase,

predstavlja inovativan pristup u formulaciji čvrstih oralnih dozirnih oblika za slabo rastvorljive supstance, koristeći Cremophor®RH 40 kao površinski aktivnu fazu. Autori su detaljno prikazali kako pravilnim odabirom odnosa liječ/surfaktant/adsorbent može koristiti za postizanje bržeg otpuštanja leka iz kapsula i tableta. Ovaj rad značajno doprinosi poboljšanju biodostupnosti slabo rastvorljivih lekova, što je od velike važnosti za farmaceutsku industriju.

Rad "Determination of heavy metals in wine products in Montenegro in order to protect consumer health" se bavi važnim pitanjem bezbjednosti vina kroz analizu sadržaja teških metala. Autori su uspešno demonstrirali korišćenje tehnike potenciometrijske stripping analize (PSA), dok su uporedne analize obavljene primenom atomske apsorpcione spektrometrije (AAS) plamenom tehnikom. Iako je istraživanje obuhvatilo ograničen broj uzoraka, rezultati su značajni i pružaju osnovu za dalja istraživanja i potencijalne regulatorne mјere u sektoru vinarstva u Crnoj Gori.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Od prošlog izbora u zvanje vanrednog profesora, Zorica Potpara je bila mentor u dodiplomskoj nastavi (22 završna rada studenata), komentor u odbrani dvije doktorske disertacije i član komisije za ocjenu/odbranu doktorske disertacije na matičnom univerzitetu (2 kandidata). Pedagoški rad započela je 2007.god. učešćem u pripremi elaborata za otvaranje studijskog programa Farmacija. Odlična komunikacija sa studentima ocjenjivana je uviјek najboljom ocjenom u anketama studenata, na svim predmetima na kojim drži nastavu (ukupna ocjena za stručnost, kvalitet nastave i odnos prema studentima i motivaciju).

Bila je glavni urednik Knjige sažetaka (sa III Kongresa farmaceuta), a njen pedagoški rad je ocijenjen maksimalnim brojem poena od strane Vijeća Medicinskog fakulteta u Podgorici.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	21	55	9,54	63,91
2. PEDAGOŠKI RAD	26	64	19	50,5
3. STRUČNI RAD	20	49	12,49	55,59
UKUPNO			41,03	170

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uvidom u priloženi bibliografski materijal, te imajući u vidu radno i pedagoško iskustvo kao i postignute rezultate, smatram da kandidatkinja ispunjava sve uslove predviđene Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja, za reizbor u zvanje vanrednog profesora za oblasti Socijalna farmacija i Farmaceutska tehnologija i kozmetologija, na studijskom programu Farmacija Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

Sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da se vanr. prof. Zorica Potpara reizabere u zvanje **vanredni profesor** za oblast Socijalna farmacija i Farmaceutska tehnologija i kozmetologija na osnovnom akademskom studijskom program Farmacija, na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore

RECENTENT

Dr Jelena Đuriš, redovni profesor
Katedra za farmaceutsku tehnologiju i kozmetologiju
Farmaceutski fakultet Univerziteta u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENTENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Vanr.prof. Zorica Potpara je diplomirala na Farmaceutskom fakultetu Univerziteta u Beogradu 1985.god. Specijalizaciju iz Farmaceutske tehnologije u trajanju od 3 godine, je takođe završila na Farmaceutskom fakultetu u Beogradu. Doktorsku disertaciju, pod nazivom "Ispitivanje biološke aktivnosti preparata peloida sa lokaliteta ulcinske obale Jadranskog mora", odbranila je na

Navedena aktivnost kandidatkinje preporučuje je za reizbor u zvanje vanrednog profesora.

OCJENA STRUČNOG RADA

Stručni rad vanr.prof. Zorice Potpare predstavlja značajan segment njenog profesionalnog angažmana. Član je Izvršnog odbora Farmaceutske komore, član Skupštine farmaceuta Crne Gore i aktivno učestvuje u realizaciji brojnih aktivnosti u afirmaciji struke. Bila je predsjednik Naučnog odbora III Kongresa farmaceuta Crne Gore sa međunarodnim učešćem i potpredsjednik Naučnog odbora IV Kongresa farmaceuta Crne Gore.

Bila je učesnik na II godišnjoj konferenciji CInMED-a „Sinergija regulative i nauke na Evropskom putu, dec.2023.god. Budva i učesnik na VIII Kongresu farmaceuta Srbije 2022.god.

Bila je učesnik u 3 međunarodna naučna projekta (CEBIMER, ERAŠMUS i ARIST) i član Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora u oblasti pravne tekovine koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 12 – bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor;

- član je Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora u oblasti pravne tekovine koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 12 – bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor;

- član je Komisije za izjednačavanje diploma;

- član Komisije za upis sudenata na studijskom program Farmacija, na Medicinskom fakultetu;

- član Komisije za polaganje stručnog ispita zdravstvenih radnika sa visokim nivoom obrazovanja (farmaceuti), pri Ministarstvu zdravlja Crne Gore.

Na osnovu gore navedenog, mišljenja sam da vanr.prof. Zorica Potpara u pogledu stručnog rada ispunjava sve uslove za reizbor u zvanje.

Medicinskom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu, 2011.godine. Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore od 19.04.2019. izabrana je u akademsko zvanje vanredni profesor za oblasti: Socijalna farmacija i Farmaceutska tehnologija i kozmetologija.

Vanr.prof. Zorica Potpara u pogledu stepena obrazovanja ispunjava sve uslove za reizbor u zvanje vanrednog profesora.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

U koautorskom radu pod nazivom *Improving structure based models for predicting chemical functions and weight fractions in cosmetic products using ensemble support vector machine*, objavljenom u časopisu Farmacia (2022), opisuje se model za predviđanje hemijskih funkcija i težinskih frakcija u kozmetičkim proizvodima na osnovu struktuirane i fizičko-hemijske osobine supstanci. U istraživanju je korišćena metoda Support Vector Machine (SVM), i u kombinaciji sa Bagging tehnikom koja je bila metoda izbora u rešavanju nedostatka informacija potrebnih za procenu izloženosti riziku od upotrebe kozmetičkih proizvoda koji sadrže toksične hemikalije u svom sastavu. Predloženi modeli omogućavaju predviđanje da li određena hemikalija može zameniti drugu, potencijalno toksičnu hemikaliju u kozmetičkom proizvodu, kao određivanje količinskog odnosa određene opasne hemikalije na osnovu njene hemijske strukture i fizičko-hemijskih svojstava. Ove metode pružaju efikasan pristup za pregledavanje velikih baza podataka hemikalija i identifikaciju potencijalnih zamena za toksične supstance, bez narušavanja funkcija koje originalne hemikalije imaju u proizvodu. Rezultati istraživanja su pokazali da predložena SVM metoda može prevazići nedostatke prethodno primenjene metode.

Ova studija doprinosi razumevanju rizika povezanih s izlaganjem toksičnim hemikalijama u kozmetičkim proizvodima. Korišćenje metode Support Vector Machine (SVM) u kombinaciji sa Bagging tehnikom predstavlja inovativan pristup za

prevazilaženje problema nebalansiranih klasa podataka. Posebno je značajno što su autori iskoristili SVM kao preprocesor za eliminaciju šuma u podacima, što je dovelo do preciznije klasifikacije hemikalija. Istraživanje ne samo da nudi teorijske uvide, već ima i praktične implikacije, omogućavajući potencijalnu zamenu toksičnih supstanci sigurnijim alternativama u kozmetici.

Rad pod nazivom *Tableting properties of microcrystalline cellulose obtained from wheat straw measured with a single punch bench top tablet press*, istražuje uticaj različitih metoda proizvodnje mikrokristalne celuloze (MCC) iz pšenične slame na njene fizičko-hemijske osobine i ponašanje pri tabletiranju. Upotrebljena su dva postupka kisele hidrolize: jedan sa sumpornom kiselinom i drugi sa kombinacijom sumporne i hlorovodonične kiseline.

Kombinovani tretman sa hlorovodoničnom i sumpornom kiselinom dao je uzorce sa manjim i uniformnijim česticama, što je nakon kompresije dalo tablete sa većom zateznom čvrstoćom i manjom poroznošću. Uzorci dobijeni ovim procesom pokazali su bolju protočnost i visoku zateznu čvrstoću kada su komprimovani čak i sa veoma niskim pritiskom kompresije. Prema dobijenim rezultatima, prednost treba dati procesu pripreme MCC baziranim na dvostepenoj hidrolizi sa sumpornom i hlorovodoničnom kiselinom.

Ovaj rad predstavlja značajan doprinos istraživanju primjene mikroceluloze dobijene iz poljoprivrednog otpada, kao što je pšenična slama, u proizvodnji tableta metodom direktne kompresije. Istraživanje pokazuje da MCC proizvedena ovim metodama ima povoljne fizičko-hemijske osobine, uključujući dobru protočnost i visoku čvrstoću tableta. Rezultati ukazuju na potrebu za daljim optimizacijama, naročito u smislu elastičnog oporavka, kako bi se osigurala konzistentnost i efikasnost tableta.

U radu *Physico-chemical characterization of Igalo bay peloid (Montenegro) and assessment of the pollution of potentially toxic elements in the sampling area*, objavljenog u časopisu Farmacia (2020), analiziran je hemijski sastav peloida, uključujući prisustvo lakih i potencijalno toksičnih elemenata, kao i drugih važnih nemetala, uz prikaz njihovih bioloških uloga. Hemijski sastav peloida Igalo upoređen je sa peloidima iz Hrvatske, Italije, Španije i peloidom iz Mrtvog mora, jer su ti peloidi pokazali izvanredan terapijski potencijal i već se koriste u medicinske svrhe (lečilišta, balneoterapija i sl.). Ovo je prva studija ovog tipa u Crnoj Gori, a veliki značaj je u tome što su dobijene vrednosti pokazale da sediment nije kontaminiran potencijalno toksičnim elementima. Studija pruža značajan doprinos istraživanju peloida, naročito u kontekstu njihove upotrebe u medicinske i kozmetičke svrhe. Metodologija istraživanja je precizno opisana, a uključivanje ekoloških indikatora, poput faktora kontaminacije i indeksa geoakumulacije, daje dodatnu vrednost radu i pruža širi uvid u uticaj peloida na životnu sredinu.

Rad pod nazivom *Artificial neural networks and their application in the optimization of carbamazepine solid dispersions*, istražuje upotrebu veštačkih neuronskih mreža za optimizaciju veštačkih neuronskih mreža u optimizaciji čvrstih disperzija sa karbamazepinom.

Cilj studije *Oral Lipid Formulation Type IV as an Approach in the Formulation of Solid Dosage Forms with Poorly Soluble Substances: Chremophor®RH 40 as a Surfactant Phase* bio je ispitivanje čvrstih oralnih lipidnih formulacija sa slabo rastvorljivom supstancom, gliklazidom, korišćenjem nejonskog surfaktanta Cremophor®RH40. Opisana je upotreba novog pristupa formulaciji, poznat kao tip IV čvrstih oralnih lipidnih formulacija. U studiji *Determination of heavy metals in wine products in Montenegro in order to protect consumer health*, istraživana je mogućnost određivanja sadržaja teških metala (cinka, kadmijuma, olova i bakra), u uzorcima crnih i roze vina, proizvedenih u Crnoj Gori. Analize su sprovedene korišćenjem tehnike potenciometrijske

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	21	55	9,54	63,91
2. PEDAGOSKI RAD	26	64	19	50,5
3. STRUCNI RAD	20	49	12,49	55,59
UKUPNO			41,03	170

stripping analize (PSA), dok su uporedne analize obavljene primenom atomske apsorpcione spektrometrije (AAS) plamenom tehnikom.

Istraživački rad pruža važne uvide u prisustvo teških metala u crnogorskim vinima, što je značajno za zaštitu zdravlja potrošača. Korišćenje potencijometričke striping analize predstavlja inovativan pristup u ovom kontekstu, a rezultati su relevantni za vinogradarsku i vinarsku industriju u regionu. Međutim, bilo bi korisno uključiti više uzoraka i različite sorte vina kako bi se dobila šira slika.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Vanr.prof. Zorica Potpara je pedagoški rad započela 2007.god. učešćem u pripremi elaborata za otvaranje studijskog programa Farmacija. Odlična komunikacija sa studentima ocjenjivana je uvijek najboljom ocjenom u anketama studenata, na svim predmetima na kojim drži nastavu (ukupna ocjena za stručnost, kvalitet nastave i odnos prema studentima i motivaciju). U periodu od prošlog izbora u zvanje vanrednog profesora, Zorica Potpara je bila mentor u dodiplomskoj nastavi (22 završna rada studenata), komentor u odbrani dvije doktorske disertacije i član komisije za ocjenu/odbranu doktorske disertacije na matičnom univerzitetu (2 kandidata). Bila je glavni urednik Knjige sažetaka (sa III Kongresa farmaceuta). Njen pedagoški rad je ocijenjen maksimalnim brojem poena od strane Vijeća Medicinskog fakulteta u Podgorici.

Iz svega navedenog, može se konstatovati da pedagoška aktivnost kandidatkinje preporučuje je za reizbor u zvanje vanrednog profesora.

OCJENA STRUČNOG RADA

Na osnovu dostavljene dokumentacije, može se zaključiti da stručni rad vanr.prof. Zorice Potpare predstavlja značajan segment njenog profesionalnog angažmana. Član je Izvršnog odbora Farmaceutske komore, član Skupštine farmaceuta Crne Gore i aktivno učestvuje u realizaciji brojnih aktivnosti u afirmaciji struke. Bila je predsjednik Naučnog odbora III Kongresa farmaceuta Crne Gore sa međunarodnim učešćem i potpredsjednik Naučnog odbora IV Kongresa farmaceuta Crne Gore.

Bila je učesnik u 3 međunarodna naučna projekta (CEBIMER, ERASMUS i ARIST).

Bila je učesnik na II godišnjoj konferenciji CInMED-a „Sinergija regulative i nauke na Evropskom putu, dec.2023.god. Budva i učesnik na VIII Kongresu farmaceuta Srbije 2022.god.

Stručni rad vanr.prof. Zorice Potpare, manifestuje se i kroz sledeća angažovanja:

- član Komisije za izjednačavanje diploma
- član Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora u oblasti pravne tekovine koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 12 – bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor
- član Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora u oblasti pravne tekovine koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 12 – bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor
- član Komisije za upis sudenata na studijskom program Farmacija, na Medicinskom fakultetu

- član Komisije za polaganje stručnog ispita zdravstvenih radnika sa visokim nivoom obrazovanja (farmaceuti), pri Ministarstvu zdravlja Crne Gore.

Na osnovu gore navedenog, mišljenja sam da Zorica Potpara u pogledu stručnog rada ispunjava sve uslove za reizbor u zvanje vanr.prof.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uvidom u priloženi bibliografski materijal, te imajući u vidu radno i pedagoško iskustvo kao i postignute rezultate, smatram da kandidatkinja ispunjava sve uslove predviđene Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsku i naučnu zvanja, za reizbor u zvanje vanrednog profesora za oblasti Socijalna farmacija i Farmaceutska tehnologija i kozmetologija, na studijskom programu Farmacija Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

Sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da se vanr.prof. Zorica Potpara reizabere u zvanje **vanredni profesor** za oblast Socijalna farmacija i Farmaceutska tehnologija i kozmetologija na osnovnom akademskom studijskom program Farmacija, na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore

RECENZENT

Dr Svetlana Ibrić, redovni profesor
Katedra za farmaceutsku tehnologiju i kozmetologiju
Farmaceutski fakultet Univerziteta u Beogradu

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete iz oblasti **Bolesti zuba, Preventivna i Dječja stomatologija i Opšti stomatološki predmeti** na Medicinskom fakultetu, studijski program Stomatologija, Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 12.06.2024. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR MIRJANA ĐURIČKOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 26. 02. 1967. u Podgorici gdje sam završila osnovnu i srednju školu. Stomatološki fakultet Univerziteta u Beogradu upisala sam 1985. godine, gde sam i diplomirala 1992. godine, u roku, kao redovan student sa prosječnom ocenom 8,25 (osam, 25/10). Nakon obavljenog pripravnika staža, položila sam stručni ispit za doktora stomatologije 9.02. 1994.godine u Podgorici.

Magistarske studije iz Naučne oblasti Dječja i Preventivna stomatologija upisala sam školske 1993/94. godine na Stomatološkom fakultetu u Beogradu i položila sve ispite predviđene nastavnim planom i programom sa prosječnom ocenom 9,50 (devet, 50/100). Magistarsku tezu pod nazivom „Oralno zdravlje u djece Crne Gore”, a pod mentorstvom Prof. dr Radoja Stevanovića odbranila sam 21.04.2008. takođe u Beogradu.

Specijalistički ispit iz specijalističke grane Preventivna i Dječja stomatologija položila sam sa odličnim uspjehom 2000.godine na Stomatološkom fakultetu u Beogradu. Doktorsku disertaciju pod nazivom „Stanje oralnog zdravlja u djece oboljele od dijabetes mellitusa tip I u Crnoj Gori” pod mentorstvom Prof. dr Zorana Vujičevića odbranila sam 7.12.2012. na Stomatološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu i istu nostrifikovala 30.04.2013.od strane Ministarstva Prosvjete Crne Gore. Odlukom Ministarstva zdravlja Crne Gore imenovana sam za člana Ispitne komisije za polaganje stručnog ispita zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika pripravnika sa visokom stručnom spremom. Bila sam član Komisije Ministarstva zdravlja za eksternu provjeru kvalitetu stručnog rada.

Član sam Balcan Stomatological Society (BaSS), European Association for Dental Public Health (EADPH), Stomatološke komore Crne Gore i Udrženja preventivnih i dječjih stomatologa Crne Gore.

Od 2008. godine sam u Stomatološkoj asocijaciji balkanskih država svjetnik za Crnu Goru. Jednan sam od recezenata inostranih časopisa BMC Oral health, Journal of International Society of Preventive and Community Dentistry , Annals of Medical, Health Sciences Research, Archives of Industrial Hygiene and Toxicology, Current Nutrition & Food Science, Current Diabetes Reviews, Balcan Journal of Dental Medicine i Foresnic Science Today.

Sertifikovani sam predavač i instructor iTOP edukacije (individualni trening oralne profilakse) od 2014. i aktivno sam

učestvovala u brojnim edukacijama koje su organizovane u Crnoj Gori za doktore stomatologije.

Bila sam potpredsjednik Komisije za kontinuiranu edukaciju Stomatološke komore Crne Gore .
Udata sam i majka dvoje djece.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Svoj profesionalni angažman započela sam 1.01.1993. godine u JZU Dom Zdravlja u Podgorici, gdje sam radila 14 godina. Od 2007. tj. od samog otvaranja Studijskog programa Stomatologija na Medicinskom fakultetu u Podgorici bila sam prvi honorarno zaposlen saradnik u nastavi na stomatološkoj grupi predmeta, a to su : Preventivna stomatologija I i II, Dječja stomatologija, Povrede usta i zuba kod djece, Restaurativna odontologija, Klinička endodoncija I i II. Na Internom oglasu Univerziteta Crne Gore raspisanom 28.06.2013.g. za saradnike sa doktoratom koji su u radnom odnosu na Univerzitetu Crne Gore ili rade u nastavnoj bazi Univerziteta Crne Gore-Medicinskom fakultetu, angažovana sam za predavača za studijsku školsku 2013/2014.g. na sledećim predmetima: Bolesti zuba-predklinika, Restaurativna odontologija i Predklinička endodoncija. Odlukom Senata br.08-655 od 15.04. 2014. izabrana sam u zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore, a 1.06.2014. zasnovala radni odnos na Medicinskom fakultetu, Studijski program Stomatologija. Bila sam prvi nastavnik u radnom odnosu sa punim radnim vremenom na Univerzitetu Crne Gore na ovom studijskom programu. Reizabrana sam u akademsko zvanje docent 18.09.2019. Odlukom Senata br. 03-2988 za oblast Bolesti zuba, Preventivna i Dječja stomatologija i Opšti stomatološki predmeti za grupu predmeta : Uvod u stomatologiju i istorija stomatologije, Preventivna stomatologija I i II, Restaurativna odontologija, Predklinička endodoncija i Dječja stomatologija. Pored predmeta na kojima sam izabrana izvodim nastavu na predmetima: Restaurativna odontologija -predklinika, Restaurativna odontologija I i II, Vještine komunikacije u stomatologiji, Urgentna stanja u stomatologiji, Higijena sa oralnom higijenom, Stomatološka zaštita, Dječja stomatologija I i II kao i Vještine komunikacije u medicini na Studijskom programu Medicina. Rukovodilac sam studijskog programa Stomatologija od 19.07.2021.(Odluka br.1071/2 od 19.07.2021. i Odluka br.2047/1-1 od 06.12.2021.)

Učestvovala sam i bila rukovodilac projekta Mobile Access Dental Clinic (MADE u okviru INTERREG-CBC IPA programa) zahvaljujući kome je nabavljena oprema namijenjena studentima studijskog programa Stomatologija, na Medicinskom fakultetu, koja služi za kvalitetniji nastavni proces i u okviru koga je procijenjivan nivo oralnog zdravlja u različitim starosnim grupama populacije. Učestvovala sam u nacionalnom projektu ARIST (Aktivnost Rehabilitacija Ishrana Sport Turizam), a koji se odnosi na Značaj fizičke aktivnosti, ishrane i rehabilitacije na psiho-fizičko zdravlje sportista i rekreativaca, potencijal za razvoj zdravstvenog turizma, u okviru koga sam ispitivala znanje, stavove i navike sportista u odnosu na oralno zdravlje.

Bila sam dio Radne grupe (Odluka br.2352 od 28.11.2019.) koja je učestvovala u izradi Strategije razvoja Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore za period 2019-2024.

Član sam Komisije za obezbjeđenje i unaprijeđenje sistema kviliteta Medicinskog fakulteta. Takođe sam član Komisije za izjednačavanje kvalifikacija na Medicinskom fakultetu .

Aktivno organizujem van-nastavne aktivnosti sa studentima stomatologije od 2014. godine, a koje se odnose na promociju oralnog zdravlja i predstavljaju manifestaciju različitih aktivnosti za očuvanje i unaprijeđenje oralnog zdravlja stanovništva Crne Gore sa posebnim akcentom na trudnice, djecu i studente. Rezultat ovog rada je štampanje prvog edukativnog flajera koji su osmisili studenti stomatologije pod mojim mentorstvom.

Bila sam član Naučnog odbora na više nacionalnih i međunarodnih kongresa i predsjednik Naučnog odbora 28th Congress of the Balkan Stomatological Society (BaSS), koji je održan od 25-27.aprilu 2024.u Budva.

Bila sam predavač po pozivu na više nacionalnih i međunarodnih naučnih skupova.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST

Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1	Durićković M. , Martinović M., Martinović M., Jakšić M., Nedović-Vuković M. The state of oral health in children with increased body weight in Montenegro. Progr Nutr 2021; Vol. 23, N. 4: e2021208 DOI: https://doi.org/10.23751/pn.v23i4.11658 https://www.mattioli1885journals.com/index.php/progressinnutrition/article/view/1658 ISSN 11298723	4	4
2	Durićković M. , Ivanović M. Dental health status in children with type 1 diabetes mellitus in Montenegro(Dentalno zdravlje kod dece sa dijabetesom melitusom tipa I u Crnoj Gori). Vojnosanit Pregl 2021; 78(2): 171–178. DOI: https://doi.org/10.2298/VSP181202050D ISSN 0042-8450; eISSN 2406-0720	4	4
3.	Popović Z., Durićković M. , Ljaljević A., Matijević S., Obradović-Đurićić K. Assessment of reliability and validity of Montenegrin version of the oral health impact profile for use among the elderly in Montenegro. Srp Arh Celok Lek. 2019;147(9-10):534-540 DOI: https://doi.org/10.2298/SARH180528049P ISSN 0370-8179; eISSN 2406-0895	4	2
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1	Đurićković A., Durićković M. . Oral manifestation of ulcerative colitis. Serbian Dental Journal, 2022; 69 (2): 89-93. DOI: https://doi.org/10.2298/SGS2202089D ISSN 0039-1743; eISSN 1452-3701	4	2
2	Popović Z., Durićković M. . Oral health behavior and oral hygiene habits of elderly population in Podgorica, Montenegro . Serbian Dental Journal, 2019; 66 (3):120-131. DOI: 10.2478/sdj-2019-0013 ISSN 0039-1743; eISSN 1452-3701	4	2
3	Vučković Lj, Miladinović M, Popović V, Janjić- Lukovac N, Borilović M, Durićković M. . Histopathological Analysis of Metastatic Tumours of the Oral Cavity with Example of Metastatic Renal Cell Carcinoma to Tongue. Balk J Dent Med, 2020; 53-56. DOI:10.2478/bjdm-2020-0009 ISSN 2335-0245 print; ISSN 2738-0807 online	4	0.67
4	Ivanović M, Mandić J, Mandinić Z, Cvetković A, Martinović B, Milojković Z, Stevanović M, Stošović-Kalezić I, Durićković M. . Protokol za zbrinjavanje početnih karijesnih lezija u mladoj stalnoj denticiji. Praxis Medica 2019 ;48 (suplement 3): 17-22. ISSN 0350-8773; eISSN 2560-3310	4	0.44
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Durićković M. . Protetska rehabilitacija u dječjoj stomatologiji. Bilten SK CG, 2021;(7): 21-23. ISSN 2336-9612	2	2
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K1 Predavanje po pozivu na međunarodnom skupu štampano u cijelini (neophodno pozivno pismo)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Durićković M. . Uticaj prekomjerne tjelesne težine na oralno zdravlje kod djece. Međunarodni Kongres Dental Naissa '24, 05-07.04.2024. Niš.Knjiga sažetaka, p: 26	3	3
2.	Durićković M. .Oralna oboljenja kod djece sa dijabetesom.Drugi Vidovdanski nacionalni kongres sa međunarodnim učešćem.27-28.10.2023. Kuršumlijska Banja. Knjiga sažetaka, p:28-29	3	3
3.	Durićković M. . Oralno zdravlje kod djece sa dijabetesom. Stručni skup doktora stomatologije. Medicinski fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu i Komora doktora stomatologije Republike Srpske.16.04.2022.	3	3
4.	Durićković M. . III Kongres stomatologa Crne Gore sa međunarodnim učešćem. 17-19.10.2019.Bečići. Abstract book, p:19. ISBN 978-9940-9975-0-2 COBISS.CG-ID 39240208	3	3
5.	Durićković M. .Realizacija projekta MADE u Crnoj Gori i predstavljanje Akcionog plana razvoja preventivnih programa oralne zdravstvene zaštite.Međunarodni simpozij.6.-7. prosinca 2022, Medicinski fakultet Split, Hrvatska.	3	3

K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Arapović- Lasić L, Papac N, Duričković M , Mikić- Medvedec I, Duplančić R, Kero D, Govorko -Kalibović D, Cigić-Galić L, Galić I, Roguljić M,Vukojević K.Oral health of the population of Croatia, BIH and Montenegro-Results of the MADE PROJECT. 9 th International Congress of the School of Dental Medicine University of Zagreb. March 24-25. 2023. Dubrovnik, Croatia. Book of Abstracts. Acta Stomatol Croat. 2023; 57 (2): 198. ISSN 0001-7019	2	0,18
K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Duričković M .Predstavljanje rezultata. Završna Konferencija projekta Značaj fizičke aktivnosti, ishrane i rehabilitacije na psihofizičko zdravlje sportista i rekreativaca, potencijal za razvoj zdravstvenog turizma. 14.maj 2024. Medicinski fakultet, UCG (amfiteatar), Podgorica.p:14-16.	1	1
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Duricković M , Đuricković A, Martinović. Social Factors and Oral Health of Children. 28 th Congress of the Balkan Stomatological Society (BaSS), April 25-27, 2024. Budva, Montenegro. Book of Abstracts.p:112.	0.5	0.5
2.	Đuricković A, Duricković M , Martinović. Oral Health in Early Childhood. 28 th Congress of the Balkan Stomatological Society (BaSS), April 25-27, 2024. Budva, Montenegro. Book of Abstracts.p:112-113.	0.5	0.25
3.	Duricković M , Đuricković A, Martinović. Mouthguards for the prevention of dental injuries. 27 th Congress of the Balkan Stomatological Society (BaSS), November 9-11, 2023. ISTANBUL, Turkey. Book of Abstracts.p:148.	0.5	0.5
4.	Duricković M , Đuricković A, Martinović. Social Factors and Oral Health of Children. 26 th Congress of the Balkan Stomatological Society (BaSS), May 11-14, 2023. Skopje, Republic of North Macedonia. Book of Abstracts.p:198.	0.5	0.5
5.	Duricković M , Đuricković A, Martinović.Uputreba štitnika za zube kod djece. IV Kongres stomatologa sa međunarodnim učešćem. 27-29 april 2023, Budva, Crna Gora. Zbornik sažetaka. p: 31. ISBN 978-9940-9975-1-9	0.5	0.5
6.	Duricković M . Assessment of the state parodontium in children 12 years in Podgorica. 25 th Congress of the Balkan Stomatological Society (BaSS), May 19-21, 2022. Sarajevo, Bosnia and Herzegovina. Book of Abstracts.p:183.	0.5	0.5
7.	Duricković M . Oral health in children with Increased Body Weight 24 th Congress of the Balkan Stomatological Society (BaSS), May 9-11, 2019. Tirana, Albania. Book of Abstracts.p:173-174. ISSN 2308-5290	0.5	0.5
8.	Vrbić V, Ambarkova V, Begzati A, Duričković M , Marković N, Carević M, Ivanović M, Hrvatin S. Epidemiology of dental caries in 12 years olds in Bosnia and Herzegovina, Croatia, Kosovo, Macedonia, Montenegro, Serbia, Slovenia and Vojvodina in last 31 years (1986-2017). 24 th Congress of the Balkan Stomatological Society (BaSS), May 9-11, 2019. Tirana, Albania. Book of Abstracts.p:82. ISSN 2308-5290	0.5	0.06
9.	Vučković Lj, Duričković M . Histopathological analysis of metastatic tumours of the oral cavity. 24 th Congress of the Balkan Stomatological Society (BaSS), May 9-11, 2019. Tirana, Albania. Book of Abstracts.p:67. ISSN 2308-5290	0.5	0.25
10.	Martinović M, Duričković M . Stanje oralnog zdravlja djece sa smetnjama u razvoju u Podgorici, Crna Gora. V Međunarodni kongres doktora stomatologije . 7-8 oktobar 2022, Foča, RS, BIH. Zbornik sažetaka. p:44.	0.5	0.25
11.	Duričković M , Popović Z. Procjena stanja zuba kod djece uzrasda 12 godina na teritoriji opštine Podgorica.IV Kongres dječjih stomatologa Srbije,1-2 novembar 2019. Beograd. Zbornik radova, p:87. ISBN 978-86-80892-07-8 COBISS.SR-ID 280576780	0.5	0.5
K5 Saopštenje na nacionalnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Duričković M . Prekognacijski program prevencije karijesa. Program individualnog pristupa oralnoj higijeni. Zajednički trening program obuke za studente stomatologije projekta MADE. 09. februara 2022.Medicinski fakultet (amfiteatar za morfološku grupu predmeta), Podgorica.	0.2	0.2
Uredivačka i recenzentska djelatnost			
R3 Uredništvo u međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) – Q3, Q4		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Mirjana Đuričković, Associate Editor, Balcan Journal Dental Medicine (Q-5) ISSN 2335-0245 print; ISSN 2738-0807 online	4	4
2.	Mirjana Đuričković, Editorial Board : International Journal of Oral and Dental Health (Q-5) ISSN : 2469-5734	4	4

R9 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Uvod u stomatologiju, urednica Svetlana Janković (Univerzitet u Istočnom Sarajevu) ISBN - 978-99976-795-0-5 COBISS.SR-ID - 8386840 Odluka br. 01-3-103 od 15.03.2019.	0.5	0.5
R10 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Oblici ljekova sa recepturom za studente stomatologije Odluka br.178/3 od 27.02.2024.	0.3	0.3
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	BMC Oral Health-Q1; ISSN: 14726831	2	2
2.	BMC Oral Health -Q1; ISSN: 14726831	2	2
3.	BMC Oral Health- Q1; ISSN: 14726831	2	2
4.	Scientific Reports -Q1; ISSN: 2045-2322	2	2
5.	Journal of International Society of Preventive and Community Dentistry-Q3; ISSN: 22310762, Online ISSN: 22501002	2	2
6.	Journal of International Society of Preventive and Community Dentistry-Q3; ISSN: 22310762, Online ISSN: 22501002	2	2
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	OSM Journal of Dental Science	0.5	0.5
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Participant at Mobile Access Dental Clinic (MADE) -Interreg IPA Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora 2014 – 2020 (trajanje projekta 1.8.2020- 31.7.2022.)	4	4
2.	Participant at ERASMUS+ Programme - IES Santa Barbara, Malaga (Santa Bárbara Healthcare College, Department of Educational and International Plans and Projects) – SB International Week 2019 on October 21 st - 25 th 2019	4	4
I9 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Učesnik projekta ARIST (Aktivnost Rehabilitacija Ishrana Sport Turizam) -Značaj fizičke aktivnosti, ishrane I rehabilitacije na psihofizičko zdravlje sportista I rekreativaca, potencijal za razvoj zdravstvenog turizma	2	2
I10 Rukovodenje međunarodnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Mobile Access Dental Clinic (MADE) -Interreg IPA Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora 2014 – 2020. (trajanje projekta 1.8.2020-31.7.2022.) Odluka br. 589/5-1 od 9.11.2020.	6	6

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2 PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Mentorstvo (komentorstvo se budi sa polovinom poena)			
P9 Na doktorskim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jocović Nikola Odluka br. 03-2861/2 od 23.06.2023.	4	4
2.	Miketić Sanja Odluka br.03-482/1 od 23.02.2024.	4	4
P12 Na osnovnim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Student: Kalač Ema 7/13 Tema: „Prerani gubitak mlječnih zuba –etiologija i terapija“ Datum odbrane: 02.07.2019.godine	0.5	0.5
2.	Student: Sabotić Sanita 1/13 Tema: „Povrede mlječnih zuba“ Datum odbrane: 02.07.2019.godine	0.5	0.5
3.	Student: Janketić Damjan 11/13 Tema: „Lokalna anestezija u dječjoj stomatologiji“ Datum odbrane: 02.07.2019.godine	0.5	0.5
4.	Student: Vulaj Marija 2/14 Tema: „Etiopatogeneza i terapija oboljenja pulpe“ Datum odbrane: 02.07.2019.godine	0.5	0.5

5.	Student: Radonjić Jovana 10/14 Tema: „Mogućnosti prevencije oboljenja paradoncijuma kod djece“ Datum odbrane: 02.07.2019.godine	0.5	0.5
6.	Student: Mijušković Žarko 6/13 Tema: „Terapija pulpe mladih stalnih zuba“ Datum odbrane: 20.09.2019.godine	0.5	0.5
7.	Student: Kljajević Bojan 67/09 Tema: „Karijes ranog djetinjstva“ Datum odbrane: 20.09.2019.godine	0.5	0.5
8.	Student: Ramović Elvira 20/12 Tema: „Greške i komplikacije tokom endodontske terapije“ Datum odbrane: 21.01.2020.godine	0.5	0.5
9.	Student: Đaletić Sandra 12/14 Tema: „Regenerativna endodoncija“ Datum odbrane: 21.01.2020.godine	0.5	0.5
10.	Student: Honsić Lejla 8/14 Tema: „Prevencija i terapija povreda tvrdih i mekih tkiva usne duplje“ Datum odbrane: 21.01.2020.godine	0.5	0.5
11.	Student: Bibičić Anita 9/13 Tema: „Principi liječenja inficiranih kanala korijena“ Datum odbrane: 23.07.2020.godine	0.5	0.5
12.	Student: Roganović Olga 12/13 Tema: „Uzroci neuspjeha endodontske terapije“ Datum odbrane: 23.07.2020.godine	0.5	0.5
13.	Student: Miković Stefan 22/15 Tema: „Nepravilnosti strukture zuba“ Datum odbrane: 22.09.2020.godine	0.5	0.5
14.	Student: Papić Radivoje 17/14 Tema: „Ekstrakcija zuba kod djece i komplikacije“ Datum odbrane: 22.09.2020.godine	0.5	0.5
15.	Student: Honsić Selvija 9/14 Tema: „ Značaj, način i metode endodontskog liječenja mlijekočnih i stalnih zuba kod djece“ Datum odbrane: 22.09.2020.godine	0.5	0.5
16.	Student: Baćović Nikola 28/15 Tema: „ Klinička primjena materijala u restaurativnoj odontologiji“ Datum odbrane: 14.01.2021.godine	0.5	0.5
17.	Student: Cupara Vasilije 6/15 Tema: „ Interseanski medikamenti u kliničkoj endodonciji“ Datum odbrane: 14.01.2021.godine	0.5	0.5
18.	Student: Đurović Jelena 7/14 Tema: „ Značaj odontometrije u ishodu endodontske terapije“ Datum odbrane: 14.01.2021.godine	0.5	0.5
19.	Student: Raičković Aleksa 10/15 Tema: „ Urgentna stanja u endodonciji“ Datum odbrane: 05.07.2021.godine	0.5	0.5
20.	Student: Dedeić Mersiha 102/10 Tema: „Etiologija, dijagnostika i terapija pulpita (akutnih pulpita)“ Datum odbrane: 16.07.2021.godine	0.5	0.5
21.	Student: Vujačić Milena 9/11 Tema: „Značaj neizniklih zuba u dentalnoj i forenzičkoj medicini“ Datum odbrane: 16.07.2021.godine	0.5	0.5
22.	Student: Vujičić Sara 1/14 Tema: „Primjena blekovih principa u savremenoj stomatologiji“ Datum odbrane: 24.09.2021.godine	0.5	0.5
23.	Student: Jeknić Marija 14/16 Tema: „ Značaj i primjena profilaktičkih sredstava u dječjoj stomatologiji“ Datum odbrane: 08.07.2022.godine	0.5	0.5
24.	Student: Frljučkić Emira 16/15 Tema: „ Gingivitisa kod djece kao posledica loše oralne higijene“ Datum odbrane: 08.07.2022.godine	0.5	0.5
25.	Student: Vraneš Aleksandar 9/13 Tema: „ Nepravilnosti strukture zuba kod djece“ Datum odbrane: 17.09.2022.godine	0.5	0.5
26.	Student: Miladinović Stefan 13/15 Tema: „ Bol u stomatologiji“ Datum odbrane: 17.09.2022.godine	0.5	0.5
27.	Student: Đurišić Andela 10/13 Tema: „ Etiologija, dijagnostika i terapija parodontopatije kod djece“ Datum odbrane: 21.09.2022.godine	0.5	0.5
28.	Student: Culafić Aleksej 88/10 Tema: „ Caries profunde (simplex i complicata)“ Datum odbrane: 21.09.2022.godine	0.5	0.5
29.	Student: Šemović Dženita 18/13 Tema: „ Hiperdoncija izolovano i u sklopu kongenitalnih sindroma“ Datum odbrane: 30.01.2023.godine	0.5	0.5
30.	Student: Jauković Vera 18/13 Tema: „ Minimalno invazivan pristup u liječenju bijelih mrlja gledi, pomoću tehnike infiltracije niskoviskoznom smolom - ICON tehnika“	0.5	0.5

31.	Datum odbrane: 07.06.2023.godine Student: Đukić Snežana 17/17 Tema: „Avulzija zuba“ Datum odbrane: 30.06.2023.godine	0.5	0.5
32.	Student: Drašković Nina 2/15 Tema: „Oboljenja usana cheititis i jezika“ Datum odbrane: 20.09.2023.godine	0.5	0.5
33.	Student: Bulatović Mara 18/15 Tema: „Orturacija kanala korijena zuba“ Datum odbrane: 20.09.2023.godine	0.5	0.5
34.	Student: Sćekić Marjan 99/10 Tema: „Profilaktičke metode u dječjoj stomatologiji“ Datum odbrane: 20.09.2023.godine	0.5	0.5
35.	Student: Rašković Jelena 1/17 Tema: „Nekomplikovane povrede krunice zuba kod djece u stalnoj denticiji“ Datum odbrane: 26.09.2023.godine	0.5	0.5

Članstvo u komisijama

P13 Član komisije za ocjenu/odbranu doktorske disertacije na matičnom univerzitetu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Gow-Gates anestezija sa 0,25% bupivakainom i deksametazonom za produženje postoperativne analgezije u hirurgiji mandibularnih zuba. Mr sc.stom. Vukadin Bajagić, Odluka br.1841/10 Od 09.11.2022.god.	2	2
2.	Oralno zdravlje, opšta fizička kondicija i mediteranska ishrana kod osoba starije dobi. Dr stom. Aleksandar Stanišlević, Odluka 884/8 od 14.06.2024.	2	2
3.	Analiza uticaja pušenja na molekulске markere parodontopatije u salivi Dr stom. Ognjen Kovacević, Odluka br.03-266/2-2 od 24.09.2021.	2	2

Kvalitet nastave

P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Na prijedlog Vijeća Medicinskog fakulteta, Odluka broj 970 od 17.06.2024.	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	42	98	75.1	160.63
2. PEDAGOŠKI RAD	41	62	36.5	51.5
UKUPNO	83	140	112.6	212.13

IZVJEŠTAJ RECENZENTA**I OCJENA USLOVA**

Na konkurs koji je objavljen 12.06.2024. godine u dnevnom listu Pobjeda za izbor u akademsko zvanje za oblasti Bolesti zuba, Preventivna i Dječja stomatologija i Opšti stomatološki predmeti, prijavila se jedna kandidatkinja dr sc. stom. Mirjana Đuričković. Nakon pregleda dostavljene konkursne dokumentacije podnosim sledeći izvještaj.

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Doc. dr Mirjana Đuričković je stekla zvanje doktora stomatologije na Stomatološkom fakultetu, Univerziteta u Beogradu 1992. godine. Na istom fakultetu je upisala specijalističke studije iz oblasti Preventivna i dječja stomatologija 1997, a specijalistički ispit je položila 2000. godine sa ocjenom odličan. Magistarsku tezu pod nazivom „Oralno zdravlje u djece Crne Gore“, odbranila je 2008. godine, dok je doktorsku disertaciju pod nazivom „Stanje oralnog zdravlja u djece oboljele od dijabetes mellitus tip I u Crnoj Gori“ odbranila 2012. godine, na Stomatološkom fakultetu u Beogradu. Od 2007. godine zaposlena je na Medicinskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore. U zvanje docent izabrana je na istom Univerzitetu 2014, a reizabrana je 2019. godine. Rukovodilac je studijskog programa Stomatologija od 19.07.2021.

Na studijskom programu Stomatologija, Medicinskog fakulteta, izvodi nastavu na predmetima: Preventivna stomatologija I i II, Dječja stomatologija I i II, Restaurativna odontologija I i II, Predklinička endodoncija, Restaurativna odontologija predklinika, Urgentna stanja u stomatologiji, Stomatološka zaštita i Uvod u stomatologiju i istorija stromatologije.

Doc. dr Mirjana Đuričković ispunjava sve zakonom propisane uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u više akademsko zvanje na Medicinskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore u Podgorici.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

U petogodišnjem razdoblju od predhodnog izbora u akademsko zvanje doc. dr Mirjana Đuričković je postigla značajne rezultate u području naučno-istraživačkog rada. Njen naučno-istraživački rad moguće je sagledati kroz radove objavljene u međunarodnim časopisima, kao i kroz radove koji su prezentovani na brojnim stručnim i naučnim skupovima, na koje je pozivana kao uvodni predavač. Radovi doc. dr Mirjane Đuričković predstavljaju vrijedan doprinos stomatološkoj nauci i struci. Objavila je tri rada u vodećim međunarodnim časopisima na SCI/ SCIE/ SSCI listi sa impaktnim faktorom. Autorski rad na temu: "The state of oral health in children with increased body weight in Montenegro" predstavlja dobro dokumentovanu kliničku studiju, koja se odnosi na utvrđivanje stanja oralnog zdravlja kod dece sa prekomernom tjelesnom masom, sa fokusom na problematiku dentalnog karijesa i oboljenja parodoncijuma, kao jedne od značajnih komplikacija kod ove populacije. U autorskom radu pod rednim brojem 2, kandidatkinja ukazuje da karijes u djetinjstvu i adolescenciji predstavlja odsustvo preventivnih mjeru i ugrožava kvalitet života i opšte zdravlje. Rezultati ove studije daju podatke o rasprostranjenosti oralnih oboljenja kod djece oboljele od dijabetes mellitus tip I u Crnoj Gori. Podaci dobiveni ovim istraživanjima dr Đuričković ukazuju na značaj monitoringa oralnog zdravlja u pedijatrijskoj populaciji i od velike su koristi kao osnova za izradu preventivnih programa, sa ciljem unapređenja oralnog zdravlja ove populacione grupe.

Dr sc. stom. Mirjana Đuričković je koautor pet radova u kategoriji Q5. Održala je pet predavanja po pozivu i 11 saopštenja

na međunarodnim naučnim skupovima. Regionalni i međunarodni angažman i ugled dr sc. stom. Mirjane Đuričković najbolje ilustruju podaci o uređivačkim, recenzentskim i istraživačkim angažmanima. Član je uređivačkog odbora dva časopisa iz kategorije Q5. Recenzirala je 4 rada u međunarodnim časopisima koji pripadaju kategorijama Q1, i dva rada koja pripadaju kategoriji Q3. Recenzirala je dvije knjige studijskog karaktera, pri čemu je jedna izdata u inostranstvu. Kandidatkinja je učestvovala u radu 3 naučna projekata. Rukovodila je međunarodnim projektom Mobile Access Dental Clinic (MADE u okviru INTERREG-CBC IPA programa) u periodu od 2020/2023.

Sve prethodno navedeno ukazuje da je u periodu nakon izbora u zvanje docenta, naučno-istraživački rad doc. dr Mirjane Đuričković bio veoma uspješan i da kandidatkinja ispunjava uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora.

OCJENA STRUČNOG RADA

Pregledom dostavljene dokumentacije, može se primjetiti da stručni rad doc. dr Mirjane Đuričković predstavlja značajan segment njenog profesionalnog angažmana. Aktivno učestvuje u realizaciji brojnih aktivnosti u afirmaciji struke. Član je Komisije za obezbeđenje i unaprjeđenje sistema kvaliteta Medicinskog fakulteta, član je Komisije za izjednačavanje kvalifikacija na Medicinskom fakultetu, član je Komisije za ispitivanje stručnog ispita pri Ministarstvu zdravlja Crne Gore za doktore stomatologije.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	42	98	75.1	160.63
2. PEDAGOŠKI RAD	41	62	36.5	51.5
UKUPNO	83	140	112.6	212.13

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Sagledavajući dosadašnju naučnu, pedagošku i stručnu aktivnost kao i priloženu konkursnu dokumentaciju, smatram da kandidatkinja doc. dr Mirjana Đuričković ispunjava sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademski i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore za izbor u više nastavno zvanje. Mišljenja sam da se radi o izvanrednoj kandidatkinji i sa osobitim zadovoljstvom predlažem Vijeću Medicinskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da doc. dr Mirjanu Đuričković izaberu u zvanje **vanredni profesor** na Medicinskom fakultetu za oblasti Bolesti zuba, Preventivna i Dečja stomatologija i Opšti stomatološki predmeti.

RECENZENT

prof. dr Olivera Miljanović redovni professor,
Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na konkurs za izbor u akademsko zvanje za oblasti Bolesti zuba, Preventivna i Dečja stomatologija i Opšti stomatološki predmeti, objavljen u dnevnom listu Pobjeda od 12.06.2024. godine, prijavila se jedna kandidatkinja dr sc. stom. Mirjana Đuričković. Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju podnosim sledeći izveštaj.

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Doc. dr Mirjana Đuričković je diplomirala na Stomatološkom fakultetu, Univerziteta u Beogradu 1992. godine. Na istom fakultetu je stekla zvanje specijaliste iz oblasti Dečja i preventivna stomatologija 2000.godine. Magistarsku tezu odbranila je 2008. godine,a doktorsku disertaciju 2012. godine, na Stomatološkom fakultetu u Beogradu. Na Medicinskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore zaposlena je od 2007.godine. Zvanje docent stekla je na istom

Učesnik je velikog broja seminara i stručnih predavanja iz gotovo svih oblasti stomatologije i javnog zdravlja, a posebno preventive i dječje stomatologije. Član je i savjetnik za Crnu Goru Balcan Stomatological Society (Bass). Takođe je član European Association for Dental Public Health (EADPH). Na osnovu navedenog, konstatujem da doc. dr Mirjana Đuričković u pogledu stručnog rada ispunjava sve uslove za izbor u više zvanje.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Doc. dr Mirjana Đuričković je pedagoški rad započela 2007. godine na Medicinskom fakultetu u Podgorici i prošla je u redovnom postupku sve nastavne aspekte koje prethode poziciji vanrednog profesora. Saradujem sa koleginicom Đuričković. Veoma je energična, posvećena pedagoškom poslu i ostvaruje odličnu komunikaciju sa studentima. Smatram da ima sve odlike koje karakterišu dobrog pedagoga. O tome dodatno svjedoče anonimne ankete u kojima je, u kontinuitetu, ocijenjena visokim ocjenama. U periodu od izbora u zvanje docenta, doc. dr Mirjana Đuričković je bila mentor na izradi 35 završnih radova. Imenovana je za mentora dvije doktorske teze. Njen pedagoški rad je ocijenjen maksimalnim brojem poena od strane Vijeća Medicinskog fakulteta.

Sve prethodno navedeno navodi na zaključak da i na osnovu ovog kriterijuma doc. dr Mirjana Đuričković ispunjava uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora.

Univerzitetu 2014. godine. Reizabrana je u zvanje docent 2019. Na studijskom programu Stomatologija, Medicinskog fakulteta, izvodi nastavu na predmetima: Preventivna stomatologija I i II , Dečja stomatologija I i II, Restaurativna odontologija I i II, Predklinička endodoncija, Restaurativna odontologija- predklinika, Urgentna stanja u stomatologiji, Stomatološka zaštita i Uvod u stomatologiju i istorija stromatologije.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju može se konstatovati da, u pogledu stepena obrazovanja, Doc. dr Mirjana Đuričković ispunjava sve kriterijume za izbor u zvanje vanrednog profesora predviđene Uslovima i kriterijumima za izbor u akademski zvanja, Statutom Univerziteta Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

U periodu nakon predhodnog izbora Doc. Dr Mirjana Đuričković je objavila u naučnim časopisima, na kongresima i simpozijumima više radova. Iz priložene bibliografije vidi se da je naučno-istraživački rad kandidatkinje Doc. Dr Mirjana Đuričković prezentovan kroz 98 referenci, od kojih se 42 odnose na period posle izbora u zvanje. Pregledom dokumentacije vidi se da je u dosadašnjem periodu objavila tri rada u vodećim međunarodnim časopisima na SCI/ SCIE/ SSCI listi, pri čemu je prvi autor u dva rada. Od posljednjeg izbora recenzirala je 4 rada u međunarodnim časopisima koji pripadaju kategorijama Q1, i 2 rada koja pripadaju kategoriji Q3. Kandidatkinja je učestvovala u radu 3 naučna projekata. Bila je rukovodila projekta Mobile Access Dental Clinic (MADE u okviru INTERREG-CBC IPA programa), zahvaljujući kome je nabavljena oprema namenjena studentima studijskog programa Stomatologija i u okviru koga je procenjivan nivo oralnog zdravlja u različitim starosnim grupama populacije.

Od publikovanih radova izdvojila bih rad "The state of oral health in children with increased body weight in Montenegro". Ova publikacija daje značajan doprinos u oblasti proučavanja oralnih oboljenja kod dece sa prekomernom telesnom masom. Na osnovu dobijenih rezultata kandidatkinja je predložila plan preventivnih mera kojim bi se omogućilo unapređenje oralnog zdravlja ovih pacijenata. U radu pod rednim brojem dva, kandidatkinja je istraživala dentalno zdravlje dece obolele od dijabetesa melitus-a.

Obzirom da je Crna Gora zemlja sa najvećom incidencom ovog oboljenja na Balkanu u uzrastu ispod 14 godina, aktuelnost i doprinos u ovoj oblasti je veoma značajan.

U opusu naučno-istraživačkog rada dr Mirjane Đuričković spada učešće na međunarodnim naučnim skupovima: pet predavanja po pozivu na međunarodnom skupu (K1) i 11 saopštenja na međunarodnim naučnim skupovima (K4). Radovi štampani u značajnim međunarodnim časopisima, kao i radovi izloženi i štampani u celini ili izvodu na međunarodnim kongresima i tematskim simpozijumima su samo jedan od dokaza da je dr Mirjane Đuričković, kada je naučno-istraživački rad u pitanju, kompetantan i studiozan istraživač.

Na osnovu priložene bibliografije i uvida u objavljene publikacije, zaključujem da Doc. dr Mirjana Đuričković ispunjava uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora.

OCENA STRUČNOG RADA

Iz priložene biografije kandidata se vidi da je Doc. dr Mirjana Đuričković, uporedo sa naučno-istraživačkim radom, bila vrlo angažovana i na polju stručnog rada. Svoj dugogodišnji stručni rad koleginica Doc. dr Mirjana Đuričković je posvetila preventivnom radu sa decom i odraslima. Učesnik je velikog broja seminarova i stručnih predavanja iz gotovo svih oblasti stomatologije i javnog zdravlja, a posebno preventivne i dečje stomatologije. Član je i savetnik za Crnu Goru Balcan Stomatological Society (BaSS). Takođe je član European Association for Dental Public Health (EADPH). Bila je podpredsednik Komisije za kontinuiranu edukaciju Stomatološke komore Crne Gore. Član je Komisije za obezbeđenje i unapređenje sistema kvaliteta Medicinskog fakulteta, član Komisije za izjednačavanje kvalifikacija na Medicinskom fakultetu i član Komisije za ispitivanje stručnog ispita pri

Ministarstvu zdravlja Crne Gore za doktore stomatologije. Bila je deo Radne grupe koja je učestvovala u izradi Strategije razvoja Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore za period 2019-2024. Bila je član Naučnog odbora na više nacionalnih i međunarodnih kongresa i predsednik Naučnog odbora 28th Congress of the Balkan Stomatological Society (BaSS), koji je održan od 25-27 aprila 2024.u Budva. Rukovodilac je studijskog programa Stomatologija od 19.07.2021.

Stručne aktivnosti prikazane u konkursnoj dokumentaciji ukazuju na bogati doprinos dr Mirjana Đuričković stručnoj medicinskoj praksi u domenu stomatologije.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Doc.dr Mirjana Đuričković uključena je u izvođenju nastave od osnivanja Studijskog programa Stomatologija na Medicinskom fakultetu u Podgorici, najpre u svojstvu saradnika u nastavi, a kasnije u svojstvu docenta. Studenti ocenjuju pedagoški rad kandidatkinje visokim ocenama. Kvalitete pedagoške aktivnosti kandidatkinje potvrđuju ne samo zvanične ankete, već i činjenica da studenti biraju kandidatkinju za mentora prilikom izrade svojih diplomskih radova. Iz Klasifikacione bibliografije se može videti da je kandidatkinja nakon izbora u zvanje imenovana za mentora na izradi 2 doktorske disertacije i 35 završnih radova na osnovnim studijama. Svojom pedagoškom angažovanosti i predanom radu sa studentima, koleginica je radila na realizaciji svih složenih i vrlo zahtjevnih oblika nastave. Njen pedagoški rad je ocjenjen maksimalnim brojem poena od strane Vijeća Medicinskog fakulteta. Na osnovu predhodno navedenog, mišljenja sam da Doc. dr Mirjana Đuričković ispunjava uslove za izbor u zvanje vanredovnog profesora.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAŽIVAČKI RAD	42	98	75.1	160.63
2. PEDAGOŠKI RAD	41	62	36.5	51.5
UKUPNO	83	140	112.6	212.13

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu pregleda priložene dokumentacije i analize naučno-istraživačkog i pedagoškog rada konstatujem da kandidat dr sc. stom. Mirjana Đuričković, trenutno u zvanju docent, ispunjava sve kriterijume predviđene Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsku i naučnu zvanja Univerziteta Crne Gore da bude izabrana u akademsko zvanje vanredni profesor.

Sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Medicinskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr sc. stom. Mirjana Đuričković **izaberu u zvanje vanredna profesorica** na Medicinskom fakultetu za oblasti Bolesti zuba, Preventivna i Dečja stomatologija i Opšti stomatološki predmeti.

RECENZENT

Prof. dr Mirjana Ivanović, redovni profesor
Stomatološki fakultet Univerziteta u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na konkurs objavljen u dnevnom listu Pobjeda od 12.06.2024. godine, za izbor u akademsko zvanje za oblasti Bolesti zuba, Preventivna i Dečja stomatologija i Opšti stomatološki predmeti, prijavila se jedna kandidatkinja dr sc. stom. Mirjana Đuričković.

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Doc. dr Mirjana Đuričković je završila osnovne studije na Stomatološkom fakultetu, Univerziteta u Beogradu 1992. godine.

Specijalističke studije iz oblasti Dječija i preventivna stomatologija upisala je 1997. godine na istom fakultetu. Specijalistički ispit položila je 2000. godine sa najvišom ocjenom. Magistarsku tezu pod nazivom „Oralno zdravlje u djece Crne Gore”, odbranila je 2008. godine, a doktorsku disertaciju pod nazivom „Stanje oralnog zdravlja u djece oboljele od dijabetes mellitus tip I u Crnoj Gori” 2012. godine, na Stomatološkom fakultetu u Beogradu. Na Medicinskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore je zaposlena od 2007. godine. Zvanje docent na istom Univerzitetu dobila je 2014. godine. Rezabrana je u isto zvanje 2019. Na studijskom programu Stomatologija, Medicinskog fakulteta, izvodi nastavu na predmetima: Preventivna stomatologija I i II , Dječja stomatologija I i II, Restaurativna odontologija I i II, Predklinička endodoncija, Restaurativna odontologija, predklinika, Urgentna stanja u stomatologiji, Stomatološka zaštita i Uvod u stomatologiju i istorija stomatologije. Rukovodilac je studijskog programa Stomatologija od 19.07.2021.(Odluka br.1071/2 od 19.07.2021. i Odluka br.2047/1-1 od 06.12.2021.)

U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Mjerilima za izbor u akademsku i naučnu zvanja i prema Preporukama Naučnog odbora Univerziteta Crne Gore, a prema stepenu obrazovanja, Doc. dr Mirjana Đuričković ispunjava uslove za izbor u više akademsko zvanje na Medicinskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore u Podgorici.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Dr sc. stom. Mirjana Đuričković je tokom dugogodišnje karijere objavila zapazen broj naučnih i stručnih radova (popis u Klasifikacionoj bibliografiji). Iz priložene bibliografije vidi se da je naučno-istraživački rad kandidatkinje dr sc. stom. Mirjana Đuričković prezentovan kroz 42 reference, koje se odnose na period poslije izbora u zvanje. U dosadašnjem periodu objavila je tri rada u vodećim međunarodnim časopisima na SCI/ SCIE/ SSCI

listi. Veoma su značajna dva rada objavljena iz ove kategorije u kojima je kandidatkinja prvi autor. Takođe, objavila je i pet radova u kategoriji Q5. Održala je pet predavanja po pozivu i 11 saopštenja na međunarodnim naučnim skupovima . Dr sc. stom. Mirjana Đurićković je član uredivačkog odbora dva časopisa iz kategorije Q5. Recenzirala je 4 rada u međunarodnim časopisima koji pripadaju kategorijama Q1, i dva rada koja pripadaju kategoriji Q3. Recenzirala je dvije knjige studijskog karaktera, pri čemu je jedna izdata u inostranstvu. Kandidatkinja je učestvovala u radu 3 naučna projekata. Rukovodila je međunarodnim projektom Mobile Access Dental Clinic (MADÉ u okviru INTERREG-CBC IPA programa) u periodu od 2020/2023, zahvaljujući kome je nabavljena oprema namijenjena studentima studijskog programa Stomatologija.

Od radova objavljenih u časopisima izdvojila bih radove pod rednim brojem 1 i 2. Ove publikacije daju značajan doprinos u oblasti proučavanja oralnih oboljenja kod djece sa prekomernom tjelesnom masom (rad pod rednim brojem 1) i kod djece sa dijabetes mellitusom tip 1 (rad pod rednim brojem 2). Na osnovu dobijenih rezultata kandidatkinja je predložila plan preventivnih mjeru kojim bi se omogućilo unaprjeđenje oralnog zdravlja ovih pacijenata. Ova istraživanja su od izuzetnog značaja sa aspekta javnog zdravlja i uloge preventivne stomatologije u očuvanju oralnog zdravlja ovih pacijenata. Kompleksnost tema ovih studija i dobijeni rezultati ukazuju na zrelost i ozbiljnost kandidata u originalnom pristupu proučavanja ove problematike.

Analizom kompletne bibliografije kandidata, a imajući u vidu Preporuke Naučnog odbora Univerziteta Crne Gore, evidentno je da u pogledu naučno-istraživačkog rada, kandidat doc. dr Mirjana Đurićković ispunjava uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora..

OCJENA STRUČNOG RADA

Pregledom dostavljene dokumentacije, može se primjetiti da stručni rad doc dr Mirjane Đurićković predstavlja značajan segment njenog profesionalnog angažmana. Aktivno učestvuje u realizaciji brojnih aktivnosti u afirmaciji struke.

Doc dr Mirjana Đurićković je rukovodilac studijskog programa Stomatologija od 19.07.2021. Član je Komisije za

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	42	98	75.1	160.63
2. PEDAGOŠKI RAD	41	62	36.5	51.5
UKUPNO	83	140	112.6	212.13

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uvidom u priloženi bibliografski materijal, te imajući u vidu radno i pedagoško iskustvo kao i postignute rezultate, smatram da kandidatkinja ispunjava sve uslove predviđene Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja, za izbor u zvanje vanrednog profesora za oblasti Bolesti zuba, Preventivna i dečja stomatologija i Opšti stmatološki predmeti, na studijskom programu Stomatologija Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore. Sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Medicinskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da se doc dr Mirjana Đurićković izabere u zvanje vanrednog profesora.

RECENZENT
Prof. dr Svetlana Janković, vanredni profesor
Medicinski fakultet, Univerziteta u Istočnom Sarajevu

obezbjeđenje i unaprjeđenje sistema kvaliteta Medicinskog fakulteta, član je Komisije za izjednačavanje kvalifikacija na Medicinskom fakultetu. Bila je dio Radne grupe koja je učestvovala u izradi Strategije razvoja Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore za period 2019-2024. Član je Komisije za ispitivanje stručnog ispita pri Ministarstvu zdravlja Crne Gore za doktore stomatologije. Učesnik je i organizator velikog broja seminara i stručnih predavanja iz gotovo svih oblasti stomatologije i javnog zdravlja, a posebno preventivne i dječje stomatologije. Bila je član Naučnog odbora na više nacionalnih i međunarodnih kongresa i predsjednik Naučnog odbora 28th Congress of the Balkan Stomatological Society (BaSS), koji je održan od 25-27 aprila 2024. u Budva. Član je i savetnik za Crnu Goru Balcan Stomatological Society (BaSS). Takođe je član European Association for Dental Public Health (EADPH). Član je Stomatoloske komore Crne Gore. Na osnovu navedenog, konstatujem da doc dr Mirjana Đurićković u pogledu stručnog rada ispunjava sve uslove za izbor u više zvanje.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Od otvaranja studijskog programa Stomatologija, na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Crnoj Gori, dr Mirjana Đurićković učestvuje u organizaciji i izvođenju nastave . Njeno dugogodišnje pedagoško iskustvo i rad sa studentima Stomatologije, ocjenjivan je uvijek najboljom ocjenom u anketama studenata i to na svim predmetima koje predaje. Anekete obuhvataju ukupnu ocjenu za stručnost, kvalitet nastave i odnos prema studentima i motivaciju. Vijeće Medicinskog fakulteta u Podgorici je takođe ocijenilo kvalitet njenog pedagoškog rada najvišom ocjenom. Doc dr Mirjana Đurićković je učestvovala u brojnim vannastavnim aktivnostima studenata koje imaju veliki značaj za promociju nauke i zdravlja, poput Mjeseca oralnog zdravlja. U periodu od izbora u zvanje docenta, doc. dr Mirjana Đurićković je bila mentor na izradi 2 doktorske disertacije i 35 završnih radova na osnovnim studijama. Iz svega navedenog, može se konstatovati da doc. dr Mirjana Đurićković posjeduje višegodišnje pedagoško iskustvo i da ispunjava sve uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora.

R E F E R A T

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: oblasti Arhitektonске tehnologije na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen na web sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore od 26. juna 2024. godine (link: <https://www.zzzcg.me/jobs/j201762402177/>). Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja DR SANJA PAUNOVIĆ ŽARIĆ.

BIOGRAFIJA

Rođena je 15.07.1984. godine u Podgorici. Osnovnu školu i gimnaziju „Slobodan Škerović“ završila je u Podgorici. Osnovne i magistarske studije završila je na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici, na smjeru Bioklimatska i energetski efikasna arhitektura (BEEA), pod mentorstvom Prof. dr Milice Jovanović Popović. Doktorsku disertaciju pod nazivom: „Omotač objekta kao generator svjetlosnog i toplotnog komfora - radni prostori poslovnih objekata na prostoru Podgorice, Crna Gora“, pod mentorstvom Prof. dr Amire Salihbegović, odbranila je 2022. godine na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, čime je stekla zvanje „Doktor tehničkih nauka iz oblasti arhitekture“.

Tokom doktorskih studija dobitnik je više stipendija i studijskih boravaka od kojih su najznačajnije: HERIC stipendija

Ministarstvo nauke - Nacionalni program stipendija za izvrsnost i stipendija Ministarstva prosvjete za sufinansiranje školarine studentima doktorskih studija. Tokom doktorskih studija boravila je šest mjeseci na Tehničkom univerzitetu u Ajnhovenu - Holandija (TU/e) na Departmanu za izgrađeno okruženje (eng. *Department of the Built Environment*) i grupi za građevinsku fiziku i dnevni osvjetljaj, gdje se bavila odnosom svjetlosne i toplotne komponente Sunca na omotač i energetske performanse objekta.

Objavljuje u naučnim časopisima i izlaze na međunarodnim konferencijama. Mentor je i organizator velikog broja studentskih radionica i izložbi. Učestvuje na međunarodnim projektima. Dobitnik je nekoliko stipendija, nagrada i studijskih boravaka. Nezavisno se bavi arhitektonskim projektovanjem i učestvuje u nagradivanim i izvedenim projektima iz oblasti projektovanja, enterijera, energetske efikasnosti i bioklimatske arhitekture.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Nakon završenih osnovnih studija 2008. godine, rad u praksi započinje u projektantskim biroima u zemlji i inostranstvu (Sjeverna Irska, Tunis), gdje je učestvovala na izradi brojnih arhitektonskih i enterijerskih projekata.

Od januara 2009. godine angažovana je na poziciji honorarnog saradnika na Arhitektonском fakultetu Univerziteta

Crne Gore, da bi od septembra 2009. započela svoj pedagoški angažman na istom fakultetu, na poziciji saradnika u nastavi. Tokom saradničkog statusa bila je angažovana na projektantskim predmetima (Sintezni projekat 1-6, Arhitektonsko projektovanje 1-6, Arhitektura unutrašnjih prostora 1 i 2, Arhitektonska grafika, Osnovi projektovanja 1, kao i na završnom i master radu), da bi sa Akreditacijom od 2016. godine svoj rad obogatila grupom predmetima iz oblasti Arhitektonskih tehnologija (Ekološki principi u arhitekturi, Energetska efikasnost zgrada i Nove tehnologije i materijali).

Akademiske 2023/24. godine je pod mentorstvom učestvovala u izvođenju nastave - predavanja na predmetima: Arhitektura unutrašnjih prostora i Nisko energetske zgrade i koncept pametnih zgrada.

Učestvovala je u programu akademске mobilnosti u sklopu programa Erasmus+, u periodu 25.-29.07.2022. godine, na Fakultetu za Politehniku u Bariju, Italija.

Sertifikovani je auditor za vršenje energetskih pregleda zgrada. Član je strukovnih udruženja: Saveza arhitekata Crne Gore, Inženjerske komore Crne Gore i NVO CCEE (Crnogorski centar energetske efikasnosti).

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA	
1. Alihodžić Jašarović, E., Perović, S., Paunović Žarić, S. (2021). <i>Impacts of Arsenal Brownfield Regeneration on Urban Development of Tivat in Montenegro: From Industrial Settlement to Center of Nautical Tourism.</i> Sustainability 2021, 13(15), 8549; https://doi.org/10.3390/su13158549 Received: 19 May 2021 / Revised: 18 July 2021 / Accepted: 20 July 2021 / Published: 30 July 2021 https://www.mdpi.com/2071-1050/13/15/8549	10	3.33	
2. Žarić, N.; Radonjić, M.; Pavličević, N.; Paunović Žarić, S. (2021). Design of a Kitchen-Monitoring and Decision-Making System to Support AAL Applications. Sensors 2021, 21, 4449. https://doi.org/10.3390/s21134449 Submission received: 8 May 2021 / Revised: 22 June 2021 / Accepted: 24 June 2021 / Published: 29 June 2021 https://www.mdpi.com/1424-8220/21/13/4449	10	2.50	
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA	
1. Paunović Žarić, S. , Perović, S., Alihodžić Jašarović, E. (2024). <i>Towards a model of resilient, sustainable and productive post-covid work environment. Hybrid solution for Podgorica, Montenegro.</i> PROSTOR: znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam, vol. 32. (2024) no. 2(68) https://www.dropbox.com/scl/fi/3q0s7egsdzsilb9my37l/P214_17062024_confirmation-Paunovic-Perovic-Alidhodzic.pdf?rlkey=e4wxalnjxc8lqjhk3zce4q4l5&st=plz141je&dl=0	8	8	
2. Radulović, V., Paunović Žarić, S. , Alihodžić Jašarović, E. (2021). <i>Tito's villas in Herceg Novi - regional context and state residencies.</i> Architektúra & urbanizmus Journal of architectural and town-plannig theory, Volume 55, No. 1 - 2 DOI: https://doi.org/10.31577/archandurb.2021.55.1-2.5 ISSN 0044-8680 (print) ISSN 2729-8752 (online) https://www.dropbox.com/scl/fi/2uejki0t0qc7a7fmv7uap/confirmation-letter-prof-Radulovic_230629_135035.pdf?rlkey=psrgru2ayqd7zf34ud1bazzj2&st=qu685h5a&dl=0	8	4	
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA	
1. Radulović, V., Paunović Žarić, S. (2017). <i>Context in the Works of Nikola Dobrović on the Territory of Herceg Novi,</i> Architektúra & urbanizmus Journal of architectural and town-plannig theory, Volume 51, No. 3 – 4 ISSN 0044-8680 (print) ISSN 2729-8752 (online) https://www.architektura-urbanizmus.sk/2021/03/30/context-in-the-works-of-nikola-dobrovic-on-the-territory-of-herceg-novi/	4	2	

Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Popovic, S. G., Paunovic Zaric, S. , Rajkovic, I. (2020). <i>Analysis of sports halls in terms of eliminating noise: case study on an example in Podgorica, Montenegro.</i> Sport Mont, 18(1), 25-31. doi: 10.26773/smj.200205	4	2
2.	Alihodžić Jašarović, E., Paunović Žarić, S. , Radulović, V. (2017). <i>Instorijski urbani konteksts – interpolacija kao vid urbane obnove u Podgorici; Historical urban context – interpolation as a type of urban renewal in Podgorica.</i> AR / Arhitektura, Raziskave / Architecture, Research, Ljubljana 2017. ISSN: 1580-5573 Str.26 – 46 http://www.fa.uni-lj.si/default.asp?id=3084 http://www.fa.uni-lj.si/filelib/9_ar/2017-1/separat3.pdf	4	2
3.	Paunović, Žarić, S. , Radulović, V., Alihodžić Jašarović, E., Murgul, V. (2016). <i>Light revealing architecture - the role of light in contemporary interpolation.</i> Journal of applied engineering science. ISSN 1451-4117 UDC 33, no.1 – year 2016 – vol. 14 // Paper number: 14(2016)1, 364, 140 – 147, doi:10.5937/jaes14-10528 https://aseestean.anton.rs/index.php/jaes/article/view/10528	4	4
4.	Komatina, D., Paunovic Zaric, S. , Alihodzic Jasarovic, E., Murgul, V., Vatin, N. (2015). <i>Daylight Factor Analysis for Different Types of Static Shading Devices: Case Study Location in Podgorica.</i> Applied Mechanics and Materials Vols. 725-726 (2015) pp1150-1157 https://www.scientific.net/AMM.725-726.1150	4	2
5.	Komatina, D., Paunovic Zaric, S. , Kosanovic, S., Alihodzic Jasarovic, E., Murgul, V.. Vatin, N. (2015). <i>Climate Changes in the Light of Relation Between Highly Developed Countries and the Rest of the World.</i> Applied Mechanics and Materials Vols. 725-726 (2015) pp 1530-1536. https://www.scientific.net/AMM.725-726.1530	4	2
6.	Alihodzic Jasarovic, E., Komatina, D., Paunovic Zaric, S. , Murgul, V., Vatin, N. (2015). <i>Decentralization as a cause of spatial segregation.</i> Applied Mechanics and Materials Vols. 725-726 (2015) pp 1134-1140 https://www.scientific.net/AMM.725-726.1134	4	1.33

Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično

K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Paunovic Zaric, S. , Rajkovic, I., Salihbegović, A. (2023). <i>Visual and thermal comfort optimization through WWR concept: office spaces in Podgorica, Montenegro.</i> Conference proceedings ISCCGF - ZAGREB 2023 - International scientific conference on contemporary glass facades - ZAGREB 2023. https://sites.google.com/arhitekt.hr/isccgf-zagreb-2023/conference-proceedings?authuser=0	3	3
2.	Alihodžić Jašarović, E., Paunović Žarić, S. , Milićević, N. (2022) <i>Ecological safety on the example of the waters of the largest European nautical-tourist destination, Porto Montenegro, Montenegro.</i> Second Scientific Conference Belgrade 2022 + PROCEEDINGS, Urban Security and Urban Development (University of Belgrade, Faculty of Security and Faculty of Architecture). ISBN 978-86-80144-55-9, pp. 319-329.	3	1.50
3.	Stamatović Vučković S., Paunović Žarić S. (2021) <i>Between Technology and Ornament in Contemporary Building Envelope.</i> 7th International Conference "New Technologies NT-2021", Sarajevo Bosnia and Herzegovina 24 th -26 th June 2021 https://www.icnt.ba/public/download/PROGRAMNT-2021.pdf	3	1.50
4.	Alihodžić Jašarović, E., Paunović Žarić, S. (2016). <i>Community renewal after disaster: housing approaches.</i> Učešće na International conference Places on the edge, Creating a sense of place in off-the-beaten-track places. University of Western Macedonia/ Department of fine and applied arts / Visual march to presses 2015-16 // Flows of realities / the dominance of water as spiritual matter. Prespes, Greece, July 7-8, 2016 https://fdocument.org/document/international-conference-places-on-the-edge-a-wp-content-a-uploads-a-2016.html	3	1.50
5.	Paunović Žarić, S. , Salihbegović, A., Rosemann, A. (2016): <i>Towards a contemporary vernacular building envelope, The 3rd International Conference with Exhibition, S.ARCH 2016 >>> Next Architecture, 25-27 May 2016, Budva, Montenegro (paper + poster) + + Book of Abstracts at www.s-arch.com (ISBN 978-3-9816624-9-8), S.ARCH-2016 603</i>	3	3
6.	Paunović Žarić, S. , Radulović, V., Alihodžić Jašarović, E., Murgul, V. (2016) <i>Light revealing architecture - the role of light in contemporary interpolation,</i> (GNP 2016 Proceedings publication), Scientific expert magazine Research and design for the economy (Journal od APPLIED ENGINEERING SCIENCE), ISSN 1451-4117 UDC 33, no.1 – year 2016 – vol. 14 // Paper number: 14(2016)1, 364, 140 – 147, doi:10.5937/jaes14-10528	3	3
7.	Rajković, I., Paunović Žarić, S. , Bojović, M. (2015). <i>Active Solar systems-Study of potential for application in the materialization of tourist facilities,</i> INTERNATIONAL Academic Conference Places and Technologies (2; 2015; Nova Gorica), jun 2015.. Nova Gorica, Slovenija, objavljeno u Book of conference proceedings: KEEPING UP WITH TECHNOLOGIES TO MAKE HEALTHY PLACES, ISBN 978-961-6823-71-5 (pdf), str. 548.	3	1.50
8.	Paunović Žarić, S. , Rajković, I., Bojović, M. (2015). <i>Daylight Analyses of</i>	3	3

	„Ready-Made“ facades with modular openings - Case study location in Podgorica, INTERNATIONAL Academic Conference Places and Technologies (2; 2015; Nova Gorica) jun 2015., Nova Gorica, Slovenija, objavljeno u Book of conference proceedings: KEEPING UP WITH TECHNOLOGIES TO MAKE HEALTHY PLACES, ISBN 978-961-6823-71-5 (pdf), str. 541.		
9.	Bojović, M., Rajković, I., Paunović Žarić, S. (2015). <i>Towards Open, Thermodynamic city</i> , P&T 2105, INTERNATIONAL Academic Conference Places and Technologies (2; 2015; Nova Gorica) jun 2015., Nova Gorica, Slovenija, objavljeno u Book of conference proceedings: KEEPING UP WITH TECHNOLOGIES TO MAKE HEALTHY PLACES, ISBN 978-961-6823-71-5 (pdf), str. 186.	3	1
K5 Saopštenje na nacionalnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Alihodžić Jašarović, E., Paunović Žarić, S. / Centar za kreativni otpad O5 LAB (2020). Predavanje na: Montenegrin Ingeneering Summer School. Univerzitetski sportski centar, Podgorica, 16.09.2020.	0.2	0.2
2.	Radulović, V, Alihodžić Jašarović, E, Paunović Žarić, S. (2019). <i>Interpolation as a tool of city memory preservation</i> . Conference: R.E.D.S. SYMPOSIUM MATERA 2019 Dwelling on EarthAt: MATERA 2019 https://reds-cloud.wixsite.com/reds/matera-2019	0.2	0.2
3.	Radulović, V., Alihodžić Jašarović, E, Paunović Žarić, S. (2019). <i>Vision of post war housing in Syria</i> , Conference: R.E.D.S. SYMPOSIUM MATERA 2019 Dwelling on EarthAt: MATERA 2019 https://reds-cloud.wixsite.com/reds/matera-2019	0.2	0.2
4.	Komatina, D., Alihodžić Jašarović, E., Panović Žaroć, S. , Rajković, I., Bojović, M. (2019). <i>Valorization of the flat roofs for public space design</i> , Conference: R.E.D.S. SYMPOSIUM MATERA 2019 Dwelling on EarthAt: MATERA 2019 https://reds-cloud.wixsite.com/reds/matera-2019	0.2	0.2
5.	Alihodžić Jašarović, E., Paunović Žarić, S. , Radulović, V. (2016): <i>From micro to macro design scale: housing approaches</i> , Fourth International Conference and Exhibition, ON Architecture: Scale of design from micro to macro, 1-15 December 2016., Belgrade, Serbia. Poster and Exhibition (www.strand.rs/reworking)	0.2	0.2
6.	Paunović Žarić, S. , Alihodžić Jašarović, E, Radulović, V. (2016): <i>From micro to macro design scale: post-war housing</i> , Fourth International Conference and Exhibition, ON Architecture: Scale of design from micro to macro, 1-15 December, Belgrade, Serbia. Poster and Exhibition (www.strand.rs/reworking)	0.2	0.2
7.	Radulović, V., Paunović Žarić, S. , Alihodžić Jašarović, E. (2015): <i>RETHINKING PODGORICA: Underground innovation choices</i> , Third International Conference and Exhibition On Architecture - Reworking the City through New Architecture, 2-17 December, Belgrade 1), Serbia. Paper and Exhibition (www.strand.rs/reworking)	0.2	0.2
K7 Učešće na međunarodnoj izložbi (sa međunarodnom selekcijom i katalogom štampanim na jednom od svjetskih jezika)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Učešće na 45. Salon arhitekture / Salon dijaloga. Alihodžić Jašarović, E, Milićević, N., Stjepčević, M., Paunović Žarić S. (2023) <i>Besac heritage retreat</i> , kategorija Unutrašnja arhitektura, 28. mart – 30. april 2023. Muzej primenjene umetnosti u Beogradu.	2	2
2.	Učešće na Balkanskom arhitektonskom bijenalu BAB 2021 – Međunarodna takmičarska smotra arhitekture sa međunarodnim žirijem i preselekcijom. Beograd 8.-16. decembar 2021. Projekat: Adaptacija i rekonstrukcija galerije Art u Podgorici – izloženo u kategoriji enterijer. Autorski tim: Paunović Žarić,S. , Alihodžić Jašarović,E., Milićević, N.	2	2
3.	Učešće na Balkanskom arhitektonskom bijenalu BAB 2021 – Međunarodna takmičarska smotra arhitekture sa međunarodnim žirijem i preselekcijom. Beograd 8.-16.decembar 2021. Projekat: Besac heritage – izložen u kategoriji enterijer. Autorski tim: Stjepčević, M., Milićević, N., Alihodžić Jašarović, E., Paunović Žarić, S.	2	2
4.	Milićević, N., Alihodžić Jašarović, E., Paunović Žarić, S. , (2020). Učešće na International Exhibition: learning architecture, held at Serbian Academy of Sciences and Arts, Gallery of Science and Technology, Belgrade, Serbia, 2-12 December 2020. Poster sesija: <i>O5 LAB_The first Montenegrin laboratory for creative waste</i> , u kategoriji: Scientific Research and Architectural Practice - Innovative Solutions in Methodological Approach and Design in the use of Materials. The poster is published, in International Multimedia Event On Architecture (8; 2020; Beograd,decembar 2019). Projekat: Project Micro 020 – Rethinking Podgorica: Underground innovation choices. Autorski tim: Radulović, V., Paunović Žarić, S. , Alihodžić Jašarović,E., Stjepčević, M. https://issuu.com/mrdenovictatjana/docs/bab2019_compressed	2	0.50
5.	Učešće na Balkanskom arhitektonskom bijenalu BAB 2019 – DECODING BALKAN. Međunarodna takmičarska smotra arhitekture sa međunarodnim žirijem i preselekcijom. Beograd,decembar 2019. Projekat: Project Micro 020 – Rethinking Podgorica: Underground innovation choices. Autorski tim: Radulović, V., Paunović Žarić, S. , Alihodžić Jašarović,E., Stjepčević, M. https://issuu.com/mrdenovictatjana/docs/bab2019_compressed	2	2

6.	Učešće na Balkanskom arhitektonskom bijenalu BAB 2019 – DECODING BALKAN. Međunarodna takmičarska smotra arhitekture sa međunarodnim žirijem i preselekcijom. Beograd, decembar 2019. Projekat: Byblos restoran, u kategoriji enterijera. Autorski tim: Paunović Žarić, S. , Suhih, T. https://issuu.com/mrdenovictatjana/docs/bab2019_compressed	2	2
7.	Učešće na Balkanskom arhitektonskom bijenalu BAB 2019 – DECODING BALKAN. Međunarodna takmičarska smotra arhitekture sa međunarodnim žirijem i preselekcijom. Beograd, decembar 2019. Projekat: Elderner Hotel - penthouse Berlin, u kategoriji enterijera. Autorski tim: Paunović Žarić, S. , Dobrković, I., Radulović, M. https://issuu.com/mrdenovictatjana/docs/bab2019_compressed	2	2
8.	Učešće na 25. Međunarodni salon urbanizma, 8-12. Novembar 2016. Sremska Mitrovica, Srbija. Rad objavljen u katalogu Salona. Paunović Žarić, S. , Alihodžić Jašarović, E. (2016): <i>Interpolacija kao kontekst unutrašnje arhitekture</i> (kategorija: stručna publikacija). Rad objavljen u katalogu Salona.	2	1
9.	Učešće na 25. Međunarodnom salonu urbanizma. Komatinia, D., Alihodžić Jašarović, E., Bojović, M., Rajković, I., Paunović Žarić, S. (2016). <i>Ravni krovovi kao novi koncept javnog prostora</i> . Kategorija: istraživanja i studije, 8-12. Novembar 2016. Sremska Mitrovica, Srbija. Rad objavljen u katalogu Salona.	2	0.4
10.	Dobrković, I., Paunović Žarić, S. (2016): Gizia fashion store (kategorija enterijer), 38. salon arhitekture, 29. mart – 30. april, 2016, Muzej primijenjenih umjetnosti, Beograd + OTVORENO (ISBN 978-86-7415-191-4), strana 66.	2	2
11.	Izlaganje na XXIV Internacionalnom salonu urbanizma, Niš 2015. Alihodžić Jašarović, E. , Paunović Žarić, S. (2015). <i>The post-war architecture in Montenegro as cultural and historical heritage</i> . Kategorija: Naučno – istraživački projekti, 24th international urban planning exhibition, 6-13 November, 2015, Niš, Serbia.	2	1
12.	Izlaganje na Danima arhitekture Banja Luka, Banja Luka RE:HOUSING od 13. do 19. maja 2019. Autori / mentor: Veljko Radulovic, Sanja Paunovic Zaric , Ema Alihodzic Jasarovic. <i>RE:HOUSING models for the post-war Syria</i> .	2	1
K8 Učešće na izložbi nacionalnog značaja (sa nacionalnom selekcijom i štampanim katalogom)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Učešće na petom crnogorskom Salonu arhitekture REARHITEKTURA, sa međunarodnim žirijem. 8.-22. novembar 2022., Podgorica, Crna Gora. Kategorija enterijer: Chi je ma / Asian fusion food restaurant, Podgorica Autorski tim: Paunović Žarić, S. Katalog: ISBN 978-9940-669-06-5 (Inženjerska komora Crne Gore), strana 114	1	1
2.	Učešće na petom crnogorskom Salonu arhitekture REARHITEKTURA, sa međunarodnim žirijem. 8.-22. novembar 2022., Podgorica, Crna Gora. Kategorija enterijer: BESAC haritage retreat, Virpazar Autorski tim: Milićević, N., Stjepčević, M., Alihodžić Jašarović, E., Paunović Žarić, S. Katalog: ISBN 978-9940-669-06-5 (Inženjerska komora Crne Gore), strana 120	1	1
3.	Učešće na petom crnogorskom Salonu arhitekture REARHITEKTURA, sa međunarodnim žirijem. 8.-22. novembar 2022., Podgorica, Crna Gora. Kategorija enterijer: ART gallery & cafe citymuseum.pg, Podgorica Autorski tim: Alihodžić Jašarović, E., Paunović Žarić, S. , Milićević, N. Katalog: ISBN 978-9940-669-06-5 (Inženjerska komora Crne Gore), strana 118	1	1
4.	Učešće na trećem crnogorskom Salonu arhitekture PAR(A)ARHITEKTURA, sa međunarodnim žirijem. 6.-20. decembar 2018., Podgorica, Crna Gora. Kategorija projekti: Enterijer ORA Fourteen, Krašići, Crna Gora Autorski tim: Suhih, T., Paunović Žarić, S. Katalog: ISBN978-9940-669-1 strana 70.	1	1
5.	Učešće na trećem crnogorskom Salonu arhitekture PAR(A)ARHITEKTURA, sa međunarodnim žirijem. 6.-20. decembar 2018., Podgorica, Crna Gora. Kategorija enterijer: Libanski restoran Byblos, Podgorica Autorski tim: Suhih, T., Paunović Žarić, S. Katalog: ISBN978-9940-669-1 strana 101.	1	1
6.	Učešće na drugom crnogorskom Salonu arhitekture - ARHITEKTURA & avanTURIZAM, sa međunarodnim žirijem. 18.-30. maj 2016., Podgorica, Crna Gora. Rezultati istraživanja u okviru studentske radionice Ravni krovovi kao novi društveni prostor grada , sprovedene na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, pod mentorstvom: Komatinia, D., Alihodžić Jašarović, E., Bojović, M., Rajković, I., Paunović Žarić, S. (2016). U okviru istraživanja realizovana je izložba i bilten. Istraživanje je nagrađeno I NAGRADOM u kategoriji Istraživanje i eksperiment. https://www.sacg.me/otvoren-drugi-crnogorski-salon-arhitekture/ Katalog: ISBN978-9940-669-04-1	1	1
Stručne monografije i knjige			
S2 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Paunovic Zaric, S. , Radulovic, V., Jovanovic Popovic, M. (2018) Methods for Design of Static Solar Shading Devices. Published in: Energy _ resources and	2	2

	building performance Eds. Thaleia Konstantinou, Nataša Cuković Ignjatović and Martina Zbašnik-Senegačnik. Publisher: TU Delft Open, ISBN 978-94-6366-034-1, pp. 207-230 DOI: 10.7480/isbn.9789463660341		
	S5 Stručna knjiga izdata u inostranstvu	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Salzmann, M. (2013): Architectur im Ringturm - XXXIII Montenegro – Kontrast Landschaft – Architektur Kontext (dt./engl) – research part; ISBN 978-3-99014-083-3, RESEARCHER Paunović, S.	2	1
	S6 Stručna knjiga izdata kod nas	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Radulović, V., Paunović Žarić, S. , Alihodžić Jašarović, E. (2020). Stručna publikacija: <i>Od mikro do marko, između enterijera i stanovanja</i> . Izdavač: Univerzitet Crne Gore ISBN: 978-86-7664-180-2 COBISS.CG-ID 14309636	1	0.50
2.	Komatina, D., Rajković, I. , Paunović, S., Alihodžić, E., Aleksić, F. (2012). Katalog sa rezultatima međunarodne arhitektonске studentske radionice: <i>International Architectural Workshop Vrtijeljka 2012, Cetinje (urbano oplemenjivanje i valorizacija brda Vrtijeljka)</i> . Izdavač: Univerzitet Crne Gore, Arhitektonski fakultet ISBN 978-86-86625-11-3 COBISS.CG-ID 2178128.	1	0.33
3.	Urednici / autori: Radulović, V., Paunović Žarić, S. , Alihodžić Jašarović, E. (2015). Stručna publikacija: <i>Interpolacija – kao kontekst unutrašnje arhitekture</i> Izdavač: Arhitektonski fakultet, Univerzitet Crne Gore ISBN 978-86-86625-18-5 COBISS.CG-ID 27520528	1	0.50
4.	Komatina, D., Alihodžić Jašarović, E., Bojović, M., Rajković, I., Paunović Žarić, S. (2015) Faculty of Architecture MAGAZINE for the scientific-research workshop, <i>PIMP-MY-ROOF</i> ISSN 2337-0610 = PMR, COBISS.CG-ID 28322832	1	0.20
	R16 Nagrada na međunarodnom konkursu, izbor u ekspertskim tijelima međunarodnih organizacija	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Prva nagrada na Petom crnogorskom salonu arhitekture pod sloganom “Rearhitektura 2022”. Arhitektonski tim: Ema Alihodžić Jašarović, Sanja Paunović Žarić , Nemanja Milićević i Marko Stjepčević. Naziv projekta: <i>Besac Heritage Retreat</i>	3	3
2.	Nominacija i učešće ispred Crne Gore za 2022 International Piranesi Award - Piranski dnevi arhitekture. Arhitektonski tim: Ema Alihodžić Jašarović, Sanja Paunović Žarić , Nemanja Milićević i Marko Stjepčević. Naziv projekta: <i>Besac Heritage Retreat</i>	3	1
3.	Priznanje / honorable mention u kategoriji enterijer na Salonu arhitekture u Novom Sadu 2022. godine. Arhitektonski tim: Ema Alihodžić Jašarović, Sanja Paunović Žarić i Nemanja Milićević. Naziv projekta: <i>ART gallery & café citymuseum.pg 2021</i>	3	3
4.	Druga nagrada u kategoriji enterijer na Balkanskom Bijenalnu Arhitekture u Beogradu (BAB 21). Arhitektonski tim: Ema Alihodžić Jašarović, Sanja Paunović Žarić , Nemanja Milićević i Marko Stjepčević. Naziv projekta: <i>Besac Heritage Retreat</i>	3	3
5.	Treća nagrada na arhitektonskom konkursu za KONKURS ZA IDEJNO ARHITEKTONSKO RJEŠENJE Dnevniog centra za djecu sa smetnjama u razvoju u Baru (2021). Arhitektonski tim: Ivana Dobrković, Sanja Paunović Žarić	3	3
6.	Druga nagrada na arhitektonskom konkursu PUBLIC CALL FOR INTERNATIONAL OPEN COMPETITION for innovative preliminary urban and architectural solution for THE ADAPTATION of the “CEROVO” military complex with the purpose of establishing the Center for the development of creative industries (HUB) in Bijelo Polje (2020). Arhitektonski tim: Ivana Dobrković, Sanja Paunović Žarić , Milan Radulović	3	3
7.	Komatina, D., Alihodžić Jašarović, E., Bojović, M., Rajković, I., Paunović Žarić, S. (2016). Ravni krovovi kao novi društveni prostor grada. Drugi crnogorski salon arhitekture. Nagrada u kategoriji Istraživanje i eksperiment. Katalog: ISBN 978-9940-669-04-1, str. 64-65.	3	3
8.	Prva nagrada na konkursu za najbolji dokumentarni kratki film “Problemi arhitekture u kontekstu održivog razvoja u post-tranzicionoj Crnoj Gori” (2011). Konkurs raspisala Kancelarija za održivi razvoj Vlade Crne Gore u saradnji sa Austrijskom Ambasadom u Crnoj Gori, Ministarstvom održivog razvoja i turizma, Njemačkim društvom za međunarodnu saradnju (GIZ). Autorski tim: Alihodžić, E., Paunović, S. , Rajković, I.	3	3
	R18 Boravak na inostranoj instituciji (minimum 6 mjeseci) podržan od strane renomiranih fondacija (Marie Curie, Alexander von Humboldt foundation, Fulbright scholar program i slično)	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ministarstvo nauke: HERIC - Nacionalni program stipendija za izvrsnost - Stipendije za doktorske studije. Aplikacija za University of Technology – Eindhoven (TU/e), Department of the Built Environment - za period od 6 mjeseci	10	5
	Inovativna djelatnost		

I7 Realizovan soj, sorta ili rasa, arhitektonsko, gradevinsko ili urbanističko autorsko djelo na nacionalnom nivou		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Autorski tim: Stjepčević M., Milićević, N., Alihodžić Jašarović, E., Paunović Žarić, S. (2021). <i>Adaptacija i projekat enterijera unutar srednjovjekovnog utvrđenja Besac u Virpazaru</i> . Kategorija: realizacija. Projekat valorizacije kulturne baštine Besac Heritage Retreat dio je projekta koji podržava Evropska Unija i Vlada Crne Gore. Projekat je premijerno prikazan na Balkanskom arhitektonskom bijenalu u Beogradu 2021.godine, gdje je nagrađen drugom nagradom u kategoriji enterijer. Projekat je publikovan u katalogu BAB-a. https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1230/objava/131260-druga-nagrada-na-balkanskom-arhitektonskom-bijenalu-pripala-saradnicima-u-nastavni-arhitektonskog-fakulteta	3	1.50
2.	Autorski tim: Alihodžić Jašarović, E., Paunović Žarić, S. , Milićević, N. (2021). <i>Rekonstrukcija postojeće Galerije Art i izrada i realizacija projekta enterijera</i> , pod pokroviteljstvom Glavnog grada i JU Muzeji i galerije Podgorica. Projekat je premijerno prikaz na Balkanskom arhitektonskom bijenalu 2021.u Beogradu, i publikovan u katalogu BAB-a.	3	1.50
3.	Enterijer Gizia Fashion store, Podgorica, Crna Gora Autorski tim: Sanja Paunović Žarić , Ivana Dobrković	3	1.50
4.	Enterijer restorana Chi le ma, Asian fushion food Autorski tim: Sanja Paunović Žarić	3	3
5.	Enterijer hola tehničkih fakulteta, UCG Autorski tim: Svetlana Perović, Veljko Radulović, Ema Alihodžić Jašarović, Sanja Paunović Žarić , Nemna Milićević	3	1.50
6.	Projekat i enterijer Hotel Bart 4*. Bar, Crna Gora Autorski tim: Ivana Dobrković, Sanja Paunović Žarić	3	1.50
7.	Projekat i enterijer Keković estate vinary and hotel, Novo selo, Crna Gora Autorski tim: Ema Alihodžić Jašarović, Sanja Paunović Žarić , Nemanja Milićević, Marko Marković	3	1.50
8.	Enterijer Hotel Eldenaer 4* Str. 33, 10247 Berlin, Njemačka Autorski tim: Ivana Dobrković, Sanja Paunović Žarić , Radulović Milan	3	1.50
9.	Enterijer Pretty ballerinas, Podgorica, Crna Gora Autorski tim: Sanja Paunović Žarić	3	3
10.	Enterijer Pretty ballerinas, Porto Montenegro, Crna Gora Autorski tim: Sanja Paunović Žarić	3	3
Projekti			
I10 Rukovodenje međunarodnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	TEMPUS PROJEKAT 530440 – Restructuring of Study Programme in Architecture to Long-cycle Integrated Master in line with EU standards (RESARCH). Autorski tim: Komatina,D., Radović, G., Alihodžić Jašarović, E., Rajković, I., Paunović Žarić, S. Izrada AKREDITACIJE za novi petogodišnji nastavni plan i program; Izrada ECTS kataloga za novi nastavni program; prevođenje ECTS kataloga; Priprema PILOT godine http://www.erasmusplus.ac.me/wp-content/uploads/NEO-publikacija-2017.pdf	6	2

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE REZULTATA U OBLASTI UMJETNOSTI

U 5.2 Učešće u radu žirija, selektorskoj komisiji, umjetničkom savjetu na takmičenjima, konkursima, manifestacijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Član žirija Međunarodnog Konkursa za idejno arhitektonsko rješenje Urgentnog centra u okviru kompleksa Kliničkog centra Crne Gore. https://www.architecturalcompetitions.me/me/detaljno/rezultati-medunarodnog-konkursa-za-idejno-arhitektonsko-rjesenje-urgentnog-centra-u-okviru-kompleksa-klinickog-centra-crne-gore	do 4	2

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST		
Kvalitet nastave		
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU
1.		do 5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		72		130.49
2. UMJETNIČKI RAD		1		2
2. PEDAGOŠKI RAD				
UKUPNO		73		132.49

IZVJEŠTAJ RECENZENTA**I OCJENA USLOVA****ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA**

Dr Sanja Paunović Žarić je završila osnovne i magistarske studije na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici, na smjeru Bioklimatska i energetski efikasna arhitektura (BEEA), pod mentorstvom Prof. dr Milice Jovanović Popović. Doktorsku disertaciju pod nazivom: *Omotač objekta kao generator svjetlosnog i toplotnog komfora - radni prostori poslovnih objekata na prostoru Podgorice, Crna Gora*, pod mentorstvom Prof. dr Amire Salihbegović, odbranila je 2022. godine na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, čime je stekla zvanje *Doktor tehničkih nauka iz oblasti arhitekture*.

Tokom doktorskih studija dobitnik je više stipendija i studijskih boravaka od kojih je najznačajnija HERIC stipendija Ministarstva nauke - Nacionalni program stipendija za izvršnost na osnovu koje je boravila šest mjeseci na Tehničkom univerzitetu u Ajnhovenu - Holandija (TU/e) na Departmanu za izgradeno okruženje (eng. Department of the Built Environment).

Prema dostavljenoj dokumentaciji kandidatkinje, u pogledu stepena obrazovanja, konstatujem da dr Sanja Paunović Žarić ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje docenta, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademска zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Na osnovu dostavljenje dokumentacije, evidentno je da dr Sanje Paunović Žarić iskazuje izrazitu posvećenost, predanost i zrelost u naučnom i istraživačkom radu. Bogat i raznovrstan naučnoistraživački rad kandidatkinje, u širokom spektru oblasti, rezultirao je publikovanjem radova u međunarodnim referentnim časopisima, indeksiranim na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, monografijama, i izrazito velikim brojem radova publikovanih i prezentovanih na međunarodnim i nacionalnim konferencijama. Kao najznačajnije publikacije mogu se izdvojiti:

Poglavlje naučne monografije objavljeno od strane renomiranog izdavača Springer *Between Technology and Ornament in Contemporary Building Envelope* u: Karabegović I. (eds) New Technologies, Development and Application IV. NT 2021. Lecture Notes in Networks and Systems, vol 233, objavljen u koautorstvu sa Slavicom Stamatović Vučković. U radu se istražuju koncepti održivosti i energetske efikasnosti, principi kontrole dnevne svjetlosti i toplotnog komfora u zgradama, primjenom savremenih materijala i tehnologija u oblikovanju i upotrebi ornamenta kao važnog elementa u sавременој arhitekturi.

Izuzetno važno i sveobuhvatno istraživanje publikованo je u radu „*Towards a model of resilient, sustainable and productive post-covid work environment. Hybrid solution for Podgorica, Montenegro*“, čiji su autori Paunović Žarić, S., Perović, S., Alihodžić Jašarović, E., objavljrenom 2024. godine u časopisu PROSTOR u kategoriji Q2. Istraživanje predstavljeno u ovom radu preispituje odnos zaposlenih prema prostoru u kojem su radili i boravili tokom pandemije Covid-19, ličnu percepciju komfora (toplotonog, vizuelnog i zvučnog), te daje smjernice za razvoj optimalnog modela radnog okruženja u post-pandemijskom periodu.

Izražena sveobuhvatnost u istraživanju dr Sanje Paunović Žarić rezultirala je publikovanjem rada „*Impacts of Arsenal Brownfield Regeneration on Urban Development of Tivat in Montenegro: From Industrial Settlement to Center of Nautical Tourism*“. Rad autora Alihodžić Jašarović, E., Perović, S., Paunović Žarić, S. publikovan je 2021. godine u časopisu Sustainability, koji pripada Q1 kategoriji. Urbana transformacija brownfield lokacije

nekadašnjeg brodogradilišta Arsenal u novi dio grada Tivta motivisala je autore da preispitaju koncepte održivosti i uticaja na okolnu sredinu i zajednicu. Teorijsko i empirijsko istraživanje ramzatra tri aspekta održivosti i identifikuje ključne parametre koji ukazuju na specifične uzroke i posljedice urbanih transformacija, kao i uticaje urbane transformacije na razvoj pojedine turističke destinacije s popratnim faktorima održivosti.

Naučno istraživački doprinos kandidatkinje ogleda se i u publikacijama koje su rezultat istraživanja u okviru nastavnog procesa kao što je univerzitetska publikacija sa međunarodnom recenzijom: *Od mikro do makro, između enterijera i stanovanja*, Podgorica (2020.).

Na osnovu analize naučno-istraživačkog rada dr Sanje Paunović Žarić, te iskustava tokom mentorstva na izradi doktorske disertacije smatram da je kandidatkinja iskazala veoma zavidne rezultate naučno-istraživačkog rada, uz primjenu najviših standarda kvaliteta, što je u potpunosti preporučuje za izbor u akademsko zvanje docent.

ANALIZA STRUČNOG RADA

Analiza stručnog angažmana dr Sanje Paunović Žarić je odraz sveobuhvatne, izuzetno kreativne i primjenljive sinteze naučnoistraživačkog pristupa i bogatog projektantskog iskustva. Intenzivan stručni rad dr Sanje Paunović Žarić rezultirao je, kako publikovanjem stručnih radova, tako i brojnim nagradama na međunarodnim i nacionalnim konkursima, realizacijom inovativnih projekata u praksi, studijskim posjetama, rukovođenjem i učestovanjem u međunarodnim projektima. Posebno je važno istaći učešće u međunarodnom projektu „TEMPUS PROJEKAT 530440 – Restructuring of Study Programme in Architecture to Long-cycle Integrated Master in line with EU standards (RESARCH)“ u kom je, kao član rukovodećeg tima, učestvovala u izradi Akreditacije za petogodišnji nastavni plan i program Arhitektonskog fakulteta Univerziteta Crne Gore. Sinteza i značaj stučnog i naučnoistraživačkog rada, kao i iskustva kandidatkinje, prepoznati su i učešćem u žiriju međunarodnog Konkursa za idejno arhitektonsko rješenje Urgentnog centra u okviru kompleksa Kliničkog centra Crne Gore.

Bogat stručni opus dr Sanje Paunović Žarić dokaz je da je na uspješan način ovladala velikim znanjem i iskustvom koje je u potpunosti govorili o kvalifikovanosti kandidatkinje za izbor u akademsko zvanje docenta. u potpunosti ispunila kriterijume za izbor u docenta.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

O pedagoškoj sposobljenosti dr Sanje Paunović Žarić mogu govoriti primarno na osnovu rada sa kandidatkinjom tokom doktorskih studija kada je pokazivala izuzetnu posvećenost i želju za usvajanjem iskustava i metoda pedagoškog rada. Pored posvećenosti, komunikativnosti i elokventnosti koje je kandidatkinja pokazala da posjeduje, njena motiviranost za sticanje i prenošenje stečenog znanja su izuzetno važne za kvalitetnu realizaciju pedagoških aktivnosti i rad sa studentima.

Na osnovu priložene dokumentacije, od samog angažovanja na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, započetog 2009. godine, kandidatkinja pokazuje interesovanje za oblasti tehnologija i projektovanje. Tokom saradničkog statusa bila je angažovana na projektantskim predmetima Sintezni projekat 1-6, Arhitektonsko projektovanje 1-6, Arhitektura unutrašnjih prostora 1 i 2, Arhitektonska grafika, Osnovi projektovanja 1, kao i na završnom i master radu. Nakon početka doktorskih studija, svoj pedagoški rad proširuje grupom predmeta iz oblasti Arhitektonskih tehnologija (Ekološki principi u arhitekturi, Energetska efikasnost zgrada i Nove tehnologije i materijali).

Pedagoški rad dr Sanje Paunović Žarić je akademiske 2023/24. godine obogatila iskustvom da kao nastavnik pod mentorstvom

izvodi nastavu – predavanja na predmetima: Arhitektura unutrašnjih prostora i Nisko energetske zgrade i koncept pametnih zgrada.

Svoje međunarodno pedagoško iskustvo, kandidatkinja je 2022. godine, stekla učešćem u programu akademске mobilnosti u sklopu programa Erasmus+, na Fakultetu za Politehniku u Bariju, čime je pokazala spremnost da se usavršava na polju pedagoških aktivnosti.

Prethodno navedeno jasno ukazuje da dr Sanja Paunović Žarić

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD			71			130,49
2. UMJETNICKI RAD			1			2
3. PEDAGOŠKI RAD						
UKUPNO			72			132,49

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu sistematične i sveobuhvatne analize dostavljene dokumentacije, smatram da je naučnoistraživački, stručni i pedagoški rad dr Sanja Paunović Žarić pokazao da kandidatkinja posjeduje izuzetne sposobnosti i osobine za uspešan i kvalitetan rad u akademskoj zajednici. Posebno želim istaći da je naučnoistraživački i stručni rad kandidatkinje rezultirao sa **72 bibliografske jedinice** sa ukupno **132,49 bodova**, od čega je pet publikovanih radova u časopisima koji se nalaze u kategorijama **Q1-Q4**, sa ukupno **19,83 bodova**, što u mnogonome prevazilazi uslove propisane za izbor u akademsko zvanje *docent*.

Smartam da kandidatkinja u potpunosti ispunjava sve uslove koji su predviđeni Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademска zvanja na Univerzitetu Crne Gore, te mi je izuzetno zadovoljstvo da predložim Vijeću Arhitektonskog fakulteta u Podgorici i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Sanja Paunović Žarić izaberu u akademsko zvanje *docent* za užu naučnu oblast Arhitektonskih tehnologija na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Amira Salihbegović, dia
Sarajevo

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Sanja Paunović Žarić je završila osnovne i magistarske studije na Arhitektonском fakultetu u Podgorici, na smjeru Bioklimatska i energetski efikasna arhitektura (BEEA), pod mentorstvom Prof. dr Milice Jovanović Popović. Doktorsku disertaciju pod nazivom: „*Omotač objekta kao generator svjetlosnog i topotnog komfora - radni prostori poslovnih objekata na prostoru Podgorice, Crna Gora*“, pod mentorstvom Prof. dr Amire Salihbegović, odbranila je 2022. godine na Arhitektonском fakultetu Univerziteta u Sarajevu, čime je stekla zvanje „*Doktor tehničkih nauka iz oblasti arhitekture*“.

Prema dostavljenoj dokumentaciji kandidatkinje, u pogledu stepena obrazovanja, konstatujem da dr Sanja Paunović Žarić ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje docenta, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademска zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Rad i napredovanje kandidatkinje Paunović Žarić pratim kao nastavnik od njениh osnovnih studija do danas. Iz te pozicije mogu konstatovati njena rana naučna interesovanja ka *tehnologiji i projektovanju*, te njihovom međusobnom odnosu. Mnoge su pritoke osnovnog toka naučnog rada kojim se bavila, uključujući i oblast energetske efikasnosti i bioklimatske arhitekture, te njenih principa i projektantskih reperkusija, kao i primjene u unutrašnjoj arhitekturi.

posjeduje izrazite pedagoške vještine i višegodišnje iskustvo u realizaciji nastavnog procesa, te zaključujem da je kandidatkinja stekla izuzetnu i pedagošku sposobnost za izbor u akademsko zvanje docenta. Njene osobne kvalitete će doprinijeti unapređenju nastavnog procesa, stručnom i naučnom promovisanju vrijednosti arhitekture i tehnologije, koje bitno utiču na našu svakodnevnicu.

Može se prepoznati i interes ka istraživanju urbanih transformacija i njihovih uticaja na razvoj gradova u pogledu održivosti. Rezultati ovih istraživanja prezentovani su u naučnim tekstovima koje je Paunović Žarić objavljuje u međunarodnoj referentnoj publicistici. Ovom prilikom mogu se izdvojiti sledeća tri rada.

Kao posebno važan, izdvajaju bih poglavje naučne monografije, *Between Technology and Ornament in Contemporary Building Envelope*. u : Karabegović I. (eds) New Technologies, Development and Application IV. NT 2021. Lecture Notes in Networks and Systems, vol 233, objavljen u koautorstvu sa Slavicom Stamatović Vučković, 2021. godine, od strane renomiranog svjetskog izdavača – Springer. Ovo je rad u kome je ornament element na kome se istražuju principi održivosti i energetske efikasnosti, potreba za kontrolom dnevne svjetlosti i topotnog komfora u zgradama, kao i savremene tehnologije i materijali koji mu se pridružuju. Ističe se kao nezamjenjiv element savremene arhitekture, ukazujući na evoluciju i različite faktore koji objašnjavaju razloge prisustva ornamenta u savremenoj arhitekturi, naglašavajući blisku vezu između njegove strukturalne prirode, energetske efikasnosti i primjene naprednih tehnoloških rješenja.

Posebno inspirativno istraživanje nalazi se u *Towards a model of resilient, sustainable and productive post-covid work environment. Hybrid solution for Podgorica, Montenegro*. Autori su Paunović Žarić, S., Perović, S., Alihodžić Jašarović, E., a objavljen je 2024. godine u referentnom časopisu PROSTOR. U okviru ovog rada pokazano je na koji način je pandemija Covid-19 promijenila percepciju rada i opšte stavove zaposlenog stanovništva. Radno okruženje je značajno evoluiralo od fizičkog radnog prostora, preko hibridnog do virtualnog. Cilj ovog istraživanja je da se identifikuju iskustva korisnika i daju smjernice za razvoj optimalnog modela radnog okruženja u post-pandemijskom periodu. Studija je sprovedena među 202 ispitanika, koji su imali mogućnost da ocijene uslove rada u kancelarijama, način transformacije uslova rada tokom pandemije i ličnu percepciju komfora (topotnog, vizuelnog i zvučnog) tokom rada od kuće i u kancelarijama, ili pak na „trećem mjestu“. Upitnik se odnosi i na tranzitivna rješenja, rad od kuće i isticanje preporučenog načina rada po završetku pandemije, kako bi se stvorilo komforno i stimulativno radno okruženje.

Iz priložene biografije izdvaja se rad sa naslovom *Impacts of Arsenal Brownfield Regeneration on Urban Development of Tivat in Montenegro: From Industrial Settlement to Center of Nautical Tourism*. Autori su Alihodžić Jašarović, E., Perović, S., Paunović Žarić, S., a objavljen je u časopisu Sustainability, 2021. godine. Ovo je rad koji pokazuje i raznovrsnost istraživačkih interesovanja kandidatkinje, a u kojem se autorи bave urbanim transformacijama obale i reperkusijama na gradsku fisionomiju priobalnog grada. Studija je istraživala glavne aspekte i posljedice urbane regeneracije u kontekstu održivog razvoja, na primjeru grada Tivta, čiji je radikalna urbana transformacija započeta na lokalitetu nekadašnjeg zavoda *Arsenala*. Teorijsko i empirijsko istraživanje fokusirano je na tri aspekta održivosti. Ova studija identificira ključne parametre koji ukazuju na specifične uzroke i posljedice urbanih transformacija. Urbana regeneracija Tivta, kao primjera urbane laboratorije na Mediteranu, može se koristiti za uporedna mjerjenja uspješnosti *brownfield* procesa regeneracije turističke destinacije u kontekstu održivosti.

Dr Sanja Paunović Žarić, dugi niz godina radi kao saradnica u nastavi na našem fakultetu i uglavnom na predmetima koje vodim kao predmetni nastavnik. Iskustvo iz ovog perioda olakšava mi konstataciju da pokazuju naglašenu posvećenost oblastima za koje se kandiduje. Kandidatkinja Paunović Žarić pokazuje zavidan nivo vladanja materijom, primjenjujući različite naučne metode u ostvarivanju rezultata svog naučnoistraživačkog rada, što je dodatno preporučuje za izbor u akademsko zvanje *docenta*.

ANALIZA STRUČNOG RADA

Uvidom u stručne reference kandidatkinje konstatuje se njena naglašena angažovanost na različitim poljima u arhitektonskoj praksi, čime se na najbolji način povezuje teoriju i praksu, i upotpunjaju njene kompetencije za rad sa studentima u procesu nastave. Stručni rad kandidatkinje ogleda se u učestvovanju u brojnim realizovanim i nerealizovanim projektima, međunarodnim izložbama, studijama, i radionicama. Projektni rad na mnogim realizacijama unutrašnje arhitekture, i izložbenim aktivnostima je vrlo primjereno i adekvatan nastavnom procesu u kome učestvuje kao saradnik u nastavi, i za koji se kandiduje na ovom konkursu. Ovim je dr Paunović Žarić ilustrovala neophodno transponovanje teorijskoga značaja i rezultata njenih istraživanja u praktičnu primjenu, čime zaokružuje svoje kompetencije za nastavni proces i dodatno se preporučuje za zvanje docenta.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Sanja Paunović Žarić angažovana je od 2009. godine na Arhitektonском fakultetu Univerziteta Crne Gore, kao saradnica u

nastavi. Tokom saradničkog statusa bila je angažovana na projektantskim predmetima Šintezni projekat 1-6, Arhitektonsko projektovanje 1-6, Arhitektura unutrašnjih prostora 1 i 2, Arhitektonska grafika, Osnovi projektovanja 1, kao i na završnom i master radu. Akreditacijom od 2016. godine svoj pedagoški rad dopunjuje grupom predmeta iz oblasti Arhitektonskih tehnologija (Ekološki principi u arhitekturi, Energetska efikasnost zgrada i Nove tehnologije i materijali).

Akademске 2023/24. godine je pod mentorstvom učestvovala u izvođenju nastave - predavanja na predmetima: Arhitektura unutrašnjih prostora i Nisko energetske zgrade i koncept pametnih zgrada.

Važno je pomenuti i međunarodno pedagoško iskustvo, ostvarno učešće je u programu akademске mobilnosti u sklopu programa Erasmus+, tokom 2022. godine, na Fakultetu za Politehniku u Bariju, Italija.

Pedagoškim radom kandidatkinje upoznao sam tokom njenog angažovanja kao saradnice na nastavnim predmetima koje vodim na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici, a tokom kojeg sam svjedočio njenoj posvećenosti, temeljitoj i uspjehu u radu sa studentima. Očigledna posvećenost, zainteresovanost i samopouzdanje u procesu nastave, karakterišu njen rad sa studentima. Dio ovih karakteristika rezultat je višegodišnjeg produktivnog iskustva pedagoškog rada na Arhitektonskom fakultetu.

Očigledno je i angažovanje na realizaciji stručnih prezentacija, brojnih radionica, i drugih vidova edukacije studenata, što upotpunjaje njene pedagoške vještine.

Ovim se nameće jasan zaključak o punoj pedagoškoj sposobljenosti kandidatkinje za izbor u zvanje docenta.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		71		130.49
2. UMJETNIČKI RAD		1		2
2. PEDAGOŠKI RAD				
UKUPNO		72		132.49

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Analiza i vrednovanje prikazanih referenci kandidatkinje, nameće jasan zaključak da dr Sanja Paunović Žarić ispunjava sve suštinske i formalne uslove za izbor u nastavničko zvanje docenta koji su definisani Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademска zvanja Univerziteta Crne Gore.

Radi se o zaista kompetentnim profesionalnom profilu kandidatkinje koja posjeduje sve kvalitete potrebne za uspješan angažman u akademskoj zajednici.

Sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Sanja Paunović Žarić izabere u zvanje *docenta*.

RECENTZENT

Prof. dr Veljko Radulović, dia
Podgorica

IZVJEŠTAJ RECENTZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore, br. 03-3627/3 od 20.09.2024. godine, imenovana sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Arhitektonske tehnologije na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Na osnovu uvida u konkursnu dokumentaciju, dostavljenu 16.10.2024. godine, konstatujem da se na konkurs prijavila Sanja Paunović Žarić i prilaže izvještaj o kandidatkinji.

Dr Sanja Paunović Žarić diplomirala je na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, gdje je završila i magistarske

studije, na smjeru Bioklimatska i energetski efikasna arhitektura (BEEA), pod mentorstvom Prof. dr Milice Jovanović Popović. Zvanje doktora tehničkih nauka iz oblasti arhitekture stekla je odbranom doktorske disertacije pod nazivom: *Omotač objekta kao generator svjetlosnog i toplotnog komfora - radni prostori poslovnih objekata na prostoru Podgorice, Crna Gora*, pod mentorstvom Prof. dr Amire Salihbegović, 2022. godine na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

Kandidatkinja Paunović Žarić je i dobitnik više stipendija i studijskih boravaka, među kojima se ističe HERIC stipendija Ministarstva nauke - Nacionalni program stipendija za izvrstnost na osnovu koje je boravila šest mjeseci na Tehničkom univerzitetu u Ajndhovenu - Holandija (TU/e) na Departmanu za izgrađeno okruženje (eng. Department of the Built Environment).

Na osnovu pregledane konkursne dokumentacije, konstatujem da dr Sanja Paunović Žarić u pogledu stepena obrazovanja ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje docenta, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademksa zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Uvidom u prijavu za izbor u akademsko zvanje docenta koju je dostavila dr Sanja Paunović Žarić u kojoj je priložena klasifikacija bodovanja ukupnog naučnogistraživačkog rada, uočljivo da je kandidatkinja ostvarila veliki broj raznovrsnih publikacija, kroz radove na nacionalnim i međunarodnim konferencijama, monografijama i u vodećim međunarodnim časopisima.

Istraživanje koje se može izdvojiti je objavljeno u u časopisu PROSTOR iz kategorije Q2, a publikованo kroz rad pod nazivom „*Towards a model of resilient, sustainable and productive post-covid work environment. Hybrid solution for Podgorica, Montenegro*“, čiji su autori Paunović Žarić, S., Perović, S.,

Alihodžić Jašarović, E., objavljen 2024. godine. U ovom radu prezentovani su rezultati zanimljivog istraživanja koje je analiziralo odnos zaposlenih prema prostoru u kom su boravili i radili tokom pandemije Covid-19, gdje je njihovo poimanje komfora služilo kao osnov za kreiranje novih modela sa optimalnim uslovima za rad u periodu nakon pandemije.

U radu „*Impacts of Arsenal Brownfield Regeneration on Urban Development of Tivat in Montenegro: From Industrial Settlement to Center of Nautical Tourism*“, publikovanom 2021. godine u časopisu Sustainability, koji pripada Q1 kategoriji, kao član autorskog tima dr Sanja Paunović Žarić zajedno sa autorima Alihodžić Jašarović, E. i Perović, S. se bavi istraživanjem potencijala lokaliteta nekadašnjeg brodogradilišta Arsenal u Tivtu kroz različite aspekte održivosti, analizirajući njen uticaj na cijelokupnu građenu sredinu, a i društvenu zajednicu ujedno.

Naučni rad objavljen od strane renomiranog izdavača Springer *Between Technology and Ornament in Contemporary Building Envelope* u: Karabegović I. (eds) New Technologies, Development and Application IV. NT 2021. Lecture Notes in Networks and Systems, vol 233, u koautorstvu sa Slavicom Stamatović Vučković preispituje otpornosti ornamenta u savremenoj arhitekturi, ukazujući na blisku vezu između strukturne prirode ornamenta, energetske efikasnosti i primjene savremenih tehnologija. U radu se istražuju koncepti održivosti i energetske efikasnosti, kroz upotrebu ornamenta, koji nema samo strukturalni karakter, već predstavlja nezaobilazan elemenat u arhitekturi i genereše različite faktore u kontekstu materijalizacije objekata.

Naučno-istraživački radovi kandidatkinje otkrivaju da posjeduje izuzetnu sposobnost ovladavanja raznovrsnim istraživačkim metodologijama i temama, sa fokusom na istraživanja u oblasti savremenih arhitektonskih tehnologija i doprinosa u kontekstu energetske efikasnosti. Umjetnički rad kandidatkinje dr Sanje Paunović Žarić je prepoznat i vrednovan učestvovanjem na mnogobrojnim izložbama, kao i kroz nagrade na konkursima, salonima i bijenalima arhitekture.

Detaljnim uvidom u reference naučno-istraživačkog i umjetničkog rada dr Sanje Paunović Žarić, može se zaključiti da njen angažman ukazuje na izuzetnu posvećenost naučno-istraživačkom radu i temeljnost u pristupu temama, te ispunjava sve neophodne uslove za izbor u akademsko zvanje docenta.

ANALIZA STRUČNOG RADA

Pored naučno-istraživačkog rada, izuzetno je značajno istaći da dr Sanja Paunović Žarić ima višegodišnje iskustvo u stručnom radu, koje je veoma bogato i raznoliko. Rad kandidatkinje se ogleda prvenstveno kroz angažman u projektantskoj praksi, zatim kroz učestvovanje na nacionalnim i međunarodnim konkursima, što je rezultiralo i osvajanjem nagrada, među kojima se izdvajaju prva nagrada na Petom crnogorskom salonu arhitekture pod sloganom "Rearhitektura 2022" za projekat *Besac Heritage Retreat*, u autorskom timu sa Emom Alihodžić Jašarović, Nemanjom Milićevićem i Markom Stjepčevićem, za koji je dobijena i druga

nagrada u kategoriji enterijer na Balkanskom Bijenalnu Arhitekturu u Beogradu. Takođe, značajno je istaći i treću nagradu na arhitektonskom konkursu za KONKURS ZA IDEJNO ARHITEKTONSKO RJEŠENJE Dnevno centra za djecu sa smetnjama u razvoju u Baru (2021), u timu sa Ivanom Dobrković, kao i drugu nagradu na arhitektonskom konkursu PUBLIC CALL FOR INTERNATIONAL OPEN COMPETITION for innovative preliminary urban and architectural solution for THE ADAPTATION of the "CEROVO" military complex with the purpose of establishing the Center for the development of creative industries (HUB) in Bijelo Polje (2020), arhitektonski tim: Ivana Dobrković, Sanja Paunović Žarić i Milan Radulović.

U okviru radnog angažmana na fakultetu kandidatkinja učestvuje u više međunarodnih projekata, kao član tima, među kojima je značajan rad u okviru „TEMPUS PROJEKAT 530440 – Restructuring of Study Programme in Architecture to Long-cycle Integrated Master in line with EU standards (RESARCH)“ gdje je učestvovala u izradi akreditacije za novi petogodišnji nastavni plan i program Arhitektonskog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

Na osnovu uvida u tabelarni prikaz stručnih referenci i raznovrsnog iskustva u stručnoj djelatnosti, može se zaključiti da i kroz ovaj angažman dr Sanja Paunović Žarić posjeduje kvalitete koji je nesumnjivo preporučuju za izbor u akademsko zvanje docenta.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Sanja Paunović Žarić je angažovana na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore od 2009. godine, kao saradnica u nastavi na predmetima Sintezni projekat 1-6, Arhitektonsko projektovanje 1-6, Arhitektura unutrašnjih prostora 1 i 2, Arhitektonska grafika, Osnovi projektovanja 1, kao i na završnom i master radu, a kasnije i na predmetima iz oblasti Arhitektonskih tehnologija: Ekološki principi u arhitekturi, Energetska efikasnost zgrada i Nove tehnologije i materijali. U okviru svog pedagoškog rada dr Sanja Paunović Žarić je akademске 2023/24. godine izvodila i nastavu - predavanja pod mentorstvom na predmetima: Arhitektura unutrašnjih prostora i Nisko energetske zgrade i koncept pametnih zgrada. Dodatno, učestvovala je u pedagoškim aktivnostima u okviru programa Erasmus+, na Fakultetu za Politehniku u Bariju 2022. godine.

O pedagoškim sposobnostima kandidatkinje mogu izvijestiti i na osnovu višegodišnjeg zajedničkog učestvovanja u izvođenju vježbi, a i kao predmetni nastavnik na predmetu *Ekološki principi u arhitekturi*, gdje pokazuje zavidan nivo posvećenosti i interesovanja u procesu nastave, uz visok stepen motivisanosti u interakciji i radu sa studentima.

Usljed svega prethodno izloženog zaključujem da je dr Sanja Paunović Žarić bila izuzetno aktivna i posvećena u dosadašnjem pedagoškom radu, te konstatujem istaknute pedagoške karakteristike kandidatkinje za izbor u akademsko zvanje docenta.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD			71			130,49
2. UMJETNIČKI RAD			1			2
3. PEDAGOŠKI RAD						
UKUPNO			72			132,49

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu prezentovanih rezultata naučne, stručne i pedagoške djelatnosti kandidatkinje dr Sanja Paunović Žarić, kao i učešća u drugim oblicima profesionalnog angažovanja, može se zaključiti da je kandidatkinja ostvarila zavidne naučno-istraživačke, stručne i pedagoške domete, i da posjeduje značajno profesionalno iskustvo.

S obzirom na kvalitet i kvantitet postignutih referenci iz priloženog konkursnog materijala, zaključujem da kandidatkinja ispunjava sve suštinske i formalne uslove za izbor u akademsko zvanje docenta koji su definisani Zakonom o visokom obrazovanju,

Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademска zvanja na Univerzitetu Crne Gore, te sa zadovoljstvom mogu da predložim Vijeću Arhitektonskog fakulteta u Podgorici i Senatu Univerziteta Crne Gore da **dr Sanja Paunović Žarić** izaberu u akademsko zvanje **docenta** za užu naučnu oblast Arhitektonke tehnologije na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENTENT

Doc. dr Irena Rajković, dia
Univerzitet Crne Gore, Arhitektonski fakultet

REFERAT

Za izbor u naučno zvanje za oblast: **Fitoplankton** na Institutu za biologiju mora Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 01.07.2024. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR DRAGANA DRAKULOVIC**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 13.11.1978. godine u Kotoru, Crna Gora. Osnovnu školu sam završila u Tivtu, srednju školu-gimnaziju opšti smjer u Kotoru, 1997. godine sa odličnim uspjehom.

Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Odsjek za biologiju upisala sam školske 1997/98 godine, diplomirala sa prosječnom ocjenom 9.30 pri čemu sam stekla visoku spremu i dobila stručni naziv profesor Biologije. Diplomski rad pod nazivom „Morfo – anatomска i fiziološka svojstva *Trifolium pratense* L. 1753 (Fabales, Fabaceae)“ odbranila sam 2005. godine na smjeru profesor Biologije.

Postdiplomske studije sam upisala školske 2007/08 godine na Biološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, studijski program Eksperimentalna i primjenjena botanika, modul Algologija, završila ih sa prosječnom ocjenom 10.

Doktorsku disertaciju pod nazivom »Značaj fitoplanktona kao indikatora eutrofikacije u akvatorijumu Bokokotorskog zaliva« odbranila sam 12. 10. 2012. godine na Biološkom fakultetu, Univerziteta u Beogradu i stekla naziv doktora bioloških nauka.

Od 2008. godine, angažovana sam kao saradnik u istraživanju u Institutu za biologiju mora u Kotoru. Uključena sam u brojne naučno-istraživačke projekte Instituta za biologiju mora u Kotoru, koji se realizuju za potrebe Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore, Agencije za zaštitu životne sredine. Tokom naučno-istraživačkog rada u Institutu za biologiju mora učestvovala sam i u mnogim međunarodnim projektima, dok sam na jednom IPA Adriatic projektu BALMAS bila rukovodilac crnogorskog tima u projektu.

Oblast istraživanja kojom se bavim je ekologija mora, određivanje sastava i brojnosti fitoplanktonskih organizama, određivanje stepena trofičnosti morskog ekosistema, kao i određivanje antropogenog uticaja na kvalitet i stanje morske vode u akvatorijumu Bokokotorskog zaliva i otvorenog mora crnogorskog primorja. Usavršavala se na raznim kursevima iz oblasti

fitoplanktona: u Trstu - Istituto Nazionale di Oceanografia e Geofisica Sperimentale (OGS), Lecce -Centro Ecotekne, Malta-IOI, Danska- International Phytoplankton Intercomparison (IPI) workshop, Njemačka- Fraunhofer-Institut für Grenzflächen- und Bioverfahrenstechnik IGB.

Autor sam i koautor brojnih naučnih radova publikovani u međunarodnim i nacionalnim časopisima, monografije, naučna saopštenja na konferencijama i simpozijumima, stručne studije i elaborati.

2017. godine imenovana sam za rukovodioca Laboratorijske za plankton i kvalitet morske vode. Od 2016. godine uključena sam u sistem kvaliteta Instituta za biologiju mora prema zahtjevima standarda MEST ISO IEC 17025:2018, kao i u sprovođenje akreditovanih metoda MEST EN 15204:2014: Kvalitet vode-Uputstvo za prebrojavanje fitoplanktona pomoću invertne mikroskopije (postupak po Utermohlu) i MEST ISO 5669-9:2020: Kvalitet vode-Uzimanje uzorka-Dio 9: Upustvo o uzorkovanju iz morske vode.

Član sam pregovaračke Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 25-Nauka i istraživanje, kao i član sam radne grupe za pripremu Nacrta Zakona o zaštiti od zagadenja sa pomorskih objekata i Član radne grupe za Podršku implementaciji i monitoringu upravljanja vodama u Crnoj Gori.

Govorim i pišem engleski jezik.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Na Institutu za biologiju mora kao pripravnik bila sam zaposlena u periodu od 01.04.2007. do 30.03.2008. godine u Laboratoriji za opštu biologiju mora. Od 01.05.2008. godine sam zaposlena u Institutu za biologiju mora, Kotor kao saradnik u istraživanju u Laboratoriji za opštu biologiju i zaštitu mora, a od 2017. godine u Laboratoriji za plankton i kvalitet morske vode.

U naučno zvanje naučni saradnik Univerziteta Crne Gore za oblast FITOPLANKTON mora izabrana sam 15.04.2014. godine, Odlukom broj 08-649 Senata Univerziteta Crne Gore.

U naučno zvanje viši naučni saradnik za oblast FITOPLANKTON mora u Institutu za biologiju mora Univerziteta Crne Gore izabrana sam 18.09.2019. godine, Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore broj 03-2997.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA (SPISAK REFERENCI DAT JE U BILTENU UNIVERZITETA BR 461 OD 14.06.2019. GOD)

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	20
Broj referenci*broj bodova		1*10 1*5			1*5	
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		32.5
Broj referenci*broj bodova	1*7 1*3.5	3*4 5*2				
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima	1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.			15
Broj referenci*broj bodova	4*2 7*1					
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje		1.4.1	1.4.2			
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije	1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.			5
Broj referenci*broj bodova	2*2 1*1					
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						72.5
2. UMJETNIČKA DJELATNOST						
Premijerno predstavljanje	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.
Broj referenci/broj bodova						
UKUPNO ZA UMJETNIČKU DJELATNOST						
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		
Broj referenci*broj bodova						
3.2. Priručnici	3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.			
Broj referenci*broj bodova						

3.3. Gostujući profesor	3.3.1.	3.3.2.	
Broj referenci*broj bodova			
3.4. Mentorstvo	3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.
Broj referenci*broj bodova			
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)			
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST			
4. STRUČNA DJELATNOST			
4.1. Stručna knjiga	4.1.1.	4.1.2.	
Broj referenci*broj bodova			
4.2. Urednik ili koeditor	4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.
Broj referenci*broj bodova			
4.3. Stručni članak	4.3.1.		
Broj referenci*broj bodova			
4.4. Objavljeni prikazi	4.4.1.		
Broj referenci*broj bodova			
4.5. Popularno-stručni članci	4.5.1.		
Broj referenci*broj bodova			
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost	4.6.1.		
Broj referenci*broj bodova		20	
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST			92.5

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Drakulović, D. , Pestorić, B., Huter, A. (2021) Distribution of Phytoplankton in Montenegrin Open Waters. In: Joksimović A., Đurović M., Zonn I. S., Kostianoy, A. G., Semenov, A.V. (eds) <i>The Montenegrin Adriatic Coast - Marine Biology</i> , The Handbook of Environmental Chemistry, Springer International Publishing Switzerland 2021, vol. 109, pp 73-106, ISBN 978-3-030-77512-4, DOI 10.1007/698 2020 726	6	6
2.	Huter, A., Drakulović, D. , Jokanović, S. (2021). Dynamics of Prokaryotic Community in the Montenegrin Part of the South Adriatic Sea. In: Joksimović A., Đurović M., Zonn I. S., Kostianoy, A. G., Semenov, A.V. (eds.) <i>The Montenegrin Adriatic Coast - Marine Biology</i> , The Handbook of Environmental Chemistry, Springer International Publishing Switzerland 2021, vol. 109, pp 53-72, ISBN 978-3-030-77512-4. DOI 10.1007/698 2021 751	6	3
3.	Pestorić, B., Drakulović, D. , Lučić, D., Đorđević, N., Joksimović, D. (2021) Zooplankton in Montenegrin Adriatic Offshore Waters. In: Joksimović A., Đurović M., Zonn I. S., Kostianoy, A. G., Semenov, A.V. (eds) <i>The Montenegrin Adriatic Coast – Marine Biology</i> , The Handbook of Environmental Chemistry, Springer International Publishing Switzerland 2021, vol. 109, pp 107-128, ISBN 978-3-030-77512-4. DOI 10.1007/698 2020 703	6	3
4.	Mandić, M., Krasić, M., Massa, F., Slavnić, D., Mačić, V., Petović, S., Joksimović, D., Drakulović, D. , Đurović, M., Castelli, A., Jokanović, S. (2021) The Relevance of the Implementation of AZA According to the Principles and Standards of GFCM Guidelines in the Site Selection Process for Sustainable Development of Aquaculture: Montenegro Case Study. In: Joksimović A., Đurović M., Zonn I.S., Kostianoy A.G., Semenov A.V. (eds) <i>The Montenegrin Adriatic Coast -Marine Biology</i> , The Handbook of Environmental Chemistry, vol 109. pp 385-422, ISBN 978-3-030-77512-4. DOI 10.1007/698 2020 705	6	0.55
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvi 25% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Azzurro, E., Bolognini, L., Dragičević, B., Drakulović, D. , Dulčić, J., Fanelli, E., Grati, F., Kolitari, J., Lipej, L., Magaletti, E., Marković, O., Matić-Skoko, S., Mavrič, B., Milone, N., Joksimović, A., Tomanić, J., Scarpati, A., Tutman, P., Vrdoljak, D., Zappacosta, F. (2019) Detecting the occurrence of indigenous and non-indigenous megafauna through fishermen knowledge: A complementary tool to coastal and port surveys. <i>Marine Pollution Bulletin</i> . 147, 229-236. Online ISSN: 1879-3363; Print ISSN: 0025-326X. https://doi.org/10.1016/j.marpolbul.2018.01.016	10	0.5
2.	Mozetić P., Cangini M., France, J., Bastianini, M., Bernardi Aubry, F., Bužančić, M., Cabrini, M., Cerino, F., Čalić, M., D'Adamo, R., Drakulović, D. , Finotto S., Fornasaro D., Grilli F., Kraus, R., Kužat, N., Marić Pfannuchen, D., Ninčević Gladan, Ž., Pompei, M., Rotter, A., Servadei, I., Skejic, S. (2019) Phytoplankton diversity in Adriatic ports: Lessons from the port baseline survey for the management of harmful algal species. <i>Marine Pollution Bulletin</i> , 147: 117-132.	10	0.45

	Online ISSN: 1879-3363; Print ISSN: 0025-326X. https://doi.org/10.1016/j.marpolbul.2017.12.029		
3.	Luna G.M., Manini E., Turk V., Tinta T., D'Errico G., Baldrighi E., Baljak V., Buda D., Cabrini M., Campanelli A., Cenov A., Del Negro P., Drakulović D. , Fabbro C., Glad M., Grilec D., Grilli F., Jokanović J., Jozić Š., Kauzlaric V., Kraus R., Marini M., Mikuš J., Miland S., Pećarević M., Perini L., Quero G. M., Šolić M., Vukić Lušić D., Zoffoli S. (2019) Status of faecal pollution in ports: A basin-wide investigation in the Adriatic Sea. <i>Marine Pollution Bulletin</i> . 147, 219-228. Online ISSN: 1879-3363; Print ISSN: 0025-326X https://doi.org/10.1016/j.marpolbul.2018.03.050 .	10	0.33
4	Section 1.01 Kraus, R., Ninčević-Gladan Z., Auriemma R., Bastianini M., Bolognini L., Cabrini M., Cara M., Čalić, M., Campanelli A., Cvitković, I., Despalatović, M., Dragičević, B., Drakulović, D. , Dulčić, J., Flander-Putrle, V., Grati, F., Grego, M., Grilli, F., Jaklin, M., Janečković, I., Kolitari, J., Lipej, L., Magaletti, E., Marini, M., Matić-Skoko, S., Mavrič, B., Mikuš, J., Mozetič, P., Orlando-Bonaca, M., Petović, S., Precali, R., Supić, N., Trabucco B., Travizi, A., Žuljević, A. (2019) Strategy of port baseline surveys (PBS) in the Adriatic Sea. <i>Marine Pollution Bulletin</i> 147, 47-58. Online ISSN: 1879-3363; Print ISSN: 0025-326X, https://doi.org/10.1016/j.marpolbul.2018.08.067	10	0.29
5.	Section 1.02 Rotter, A., Bacu, A., Barbier, M., Bertoni, F., Bones, A.M., Cancela, M.L., Carlsson, J., Carvalho, M.F., Ceglowska, M., Dalay, M.C., Dailianis, T., Deniz, I., Drakulović, D. , Dubnika, A., Einarsson, H., Erdogan, A., Erolđođan, O.T., Ezra, D., Fazi, S., FitzGerald, R.J., Gargan, L.M., Gaudêncio, S.P., Ivošević DeNardis, N., Joksimović, D., Kataržyté, M., Kotta, J., Mandalakis, M., Matijošyté, I., Mazur-Marzec, H., Massa-Gallucci, A., Mehiri, M., Nielsen, S.L., Novoveská, L., Overlinge, D., Portman, M.E., Pyrc, K., Rebours, C., Reinsch, T., Reyes, F., Rinkevich, B., Robbens, J., Rudovica, V., Sabotić, J., Safarik, I., Talve, S., Tasdemir, D., Schneider, X.T., Thomas, O.P., Toruńska-Sitarz, A., Varese, G.C. and Vasquez, M.I. (2020) A New Network for the Advancement of Marine Biotechnology in Europe and Beyond. <i>Frontiers in Marine Science</i> . 7: 278. ISSN 22967745, Section 1.03 https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fmars.2020.00278/full	10	0.2
6.	Rotter, A., Barbier, M., Bertoni, F., Bones, A.M., Cancela, M.L., Carlsson, J., Carvalho, M.F., Ceglowska, M., Chirivella-Martorelli, J., Conk Dalay, M., Cueto, M., Dailianis, T., Deniz, I., Diaz-Marrero, A.R., Drakulović, D. , Dubnika, A., Edwards, C., Einarsson, H., Erdogan, A., Erolđođan, O. T., Ezra, D., Fazi, S., FitzGerald, R.J., Gargan, L.M., Gaudêncio, S.P., Gligora Uđović, M., Ivošević DeNardis, N., Jonsdottir, R., Kataržyté, M., Klun, K., Kotta, J., Ktari, L., Ljubešić, Z., Lukic Bilela, L., Mandalakis, M., Massa-Gallucci, A., Matijošyté, I., Mazur-Marzec, H., Mehiri, M., Laurentius Nielsen, S., Novoveska, L., Overlinge, D., Perale, G., Ramasamy, P., Rebours, C., Reinsch, T., Reyes, F., Rinkevich, B., Robbens, J., Rottinger, E., Rudovica, V., Sabotić J., Safarik, I., Talve, S., Tasdemir, D., Theodotou Schneides, X., Thomas, O.P., Torunska-Sitarz, A., Varese, G.C., Vasquez, M.I. (2021) The Essentials of Marine Biotechnology. <i>Frontiers in Marine Science</i> . Volume 8, Article 629629. ISSN 22967745. https://www.frontiersin.org/journals/marinescience/articles/10.3389/fmars.2021.629629/full	10	0.17
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Mandić, M., Pestorić, B., Marković, O., Đurović, M., Drakulović, D. (2019). Plankton community of trafficked ports as a baseline reference for Non Indigenous Species arrivals. Case study of the Port of Bar (South Adriatic Sea). <i>Mediterranean Marine Science</i> . 20 (4) 718-726. ISSN: 1108-393X. Print ISSN: 1791-6763 https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/hcmr-med-mar-sc/article/view/19135	8	1.6
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Drakulović, D. , Huter, A., Pestorić, B., Marković, O., Šuković, D. (2024). Phytoplankton Dynamics in an Oligo-mesotrophic Environment along the Montenegrin Coast (South-East Adriatic Sea). <i>Turkish Journal of Fisheries and Aquatic Sciences</i> , 24(4), TRJFAS24835. ISSN: 1303 – 2712; E-ISSN: 2149 - 181X , https://doi.org/10.4194/TRJFAS24835	6	6
2.	Drakulović, D. , Huter, A., Pestorić, B., Jokanović, S. (2024) First record of species <i>Ostreopsis cf. ovata</i> in water column in the Montenegrin coast of Adriatic Sea (Boka Kotorska Bay). <i>Polish Journal of Environmental Studies</i> . eISSN: 2083-5906; ISSN: 1230-1485, Article in press. DOI 10.1524/pjoes/188029	6	6
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Pestorić B., Drakulović D. , Gvozdenović S. (2019). Composition of microbiology, phytoplankton and bio-toxins in water and mussel on fish and shellfish farms in Boka Kotorska Bay (SE Adriatic Sea). <i>Journal of Agronomy, Technology and Engineering Management</i> . Vol. 2(1): 207-217. ISSN (Online) 2620-1755	4	2
2.	Pestorić, B., Drakulović, D. , Joksimović, D., Jokanović, S. (2020) Zooplankton as an indicator of trophic conditions in marina basin, Tivat bay. <i>Journal of Agronomy, Technology and Engineering Management</i> , 3(1), 368-374. ISSN: 2620-1755.	4	2

Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Pestorić, B., Drakulović, D. , Mandić, M., Lopez Abbate, C. (2018). Distribution changes of plankton communities in the harbour Porto Montenegro (South Adriatic Sea). <i>Studia Marina</i> , 31 (2): 5-31, ISSN 0585-5349 (print edition), 2831-2244 (online); DOI: 10.5281/zenodo.2412386	2	1
2.	Gvozdenović, S., Drakulović, D. , Mandić, M. (2020). Seasonal dynamic of potentially toxic and toxic phytoplankton and biotoxins on mussel farm (<i>Mytilus galloprovincialis</i> Lamarck, 1819) in Kamenari – Boka Kotorska Bay. <i>Agriculture & Forestry</i> , Vol. 66 (4): 183-192. ISSN: 0554-5579 (Printed); EI ISSN: 1800-9492 (Online); DOI: 10.17707/AgriculForest.66.4.15	2	1
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Joksimović, D., Drakulović, D. , Martinović, R., Castelli, A., Mitrić, M., Perošević, A., Peković, M. (2019). Određivanje stepena trofičnosti na staništima <i>Pinna nobilis</i> . Proceedings of the 48th Annual Conference of the Serbian Water Pollution Control Society "WATER 2019", Zlatibor, Serbia, 4-6 June 2019, pp. 287-294, ISBN: 978-86-916753-5-6	2	0.29
2.	Drakulović, D. , Huter, A., Jokanović, S., Pestorić, B. (2020): Distribucija fitoplanktona duž Crnogorskog primorja. Urednik Aleksandar Đukić 49. godišnje konferencije o aktuelnim temama korišćenja i zaštite voda „VODA 2020“, 19.-20. novembar 2020, Trebinje. Zbornik rada: 325-332. ISBN: 978-86-916753-7-0	2	2
3.	Jokanović, S., Huter, A., Drakulović, D. , Pestorić, B. (2020): Sanitarni kvalitet sedimenta i morske vode na području marine Porto Novi (Kumbor) Urednik Aleksandar Đukić 49. godišnje konferencije o aktuelnim temama korišćenja i zaštite voda „VODA 2020“ 19.-20. novembar 2020, Trebinje. Zbornik rada: 339-334. ISBN: 978-86-916753-7-0	2	0.67
4.	Pestorić, B., Lučić, D., Violić, I., Drakulović, D. , Milic-Beran, I. (2019): Scyphomedusae phenology and abundance in Boka Kotorska Bay (Southern Adriatic) from 2013-2017. 42th CIESM Congress proceedings, Cascais (Portugal), 7-11. October 2019: 227. ISSN 0373-434X	2	0.5
5.	Krvokapić, S., Drakulović, D. , Pestorić, B. (2019): Chlorophyll <i>a</i> variability in the inner part of Boka Kotorska Bay. 42th CIESM Congress proceedings, Cascais (Portugal), 7-11. October 2019: 205. ISSN 0373-434X	2	1
6.	Gvozdenović, S., Drakulović, D. , Mandić, M. (2020): Sezonska dinamika potencijalno toksičnog i toksičnog fitoplanktona i biotoksina na uzgajalištu dagnji (<i>Mytilus galloprovincialis</i> L.) u Kamenarima – Bokokotorski zaliv. Urednik Aleksandar Đukić. 49-a konferencija o aktuelnim temama korišćenja i zaštite voda "VODA 2020", 19-20 Novembar 2020, Trebinje, B&H, pp. 345-352. ISBN 978-86-916753-7-0.	2	1
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Drakulović, D. , Pestorić, B., Huter, A., (2019) Temporal Distribution of Potentially Toxic and Toxic Phytoplankton and Picoplankton in Boka Kotorska Bay. pp. 214. Seventh European Phycological Congress, European Journal of Phycology, 54: sup1, 1-27, DOI: 10.1080/09670262.2019.1626610	0.5	0.5
2.	Mandić, M., Đurović, M., Drakulović, D. , Krasić, M., Laušević, R. (2019) Preventing marine pollution. International Conference: Adriatic Biodiversity Protection – AdriBioPro2019, April 7-11, Kotor, Montenegro. Book of Abstracts, pp. 50. ISBN 978-9940-9613-2-9	0.5	0.1
3.	Lopez Ferrando D., Castelli A., Hernandis G.S., Martinović R., Mitrić M., Peković M., Tellez Martinez C., Garcia-March J.R., Drakulović D. , Tena-Medialdea J., Vicente N., Joksimović D. (2019) Habitat characterization of the endangered fan mussel <i>Pinna nobilis</i> living in <i>Posidonia oceanica</i> and <i>Cymodocea nodosa</i> . International Conference: Adriatic Biodiversity Protection – AdriBioPro2019, April 7-11, Kotor, Montenegro. Book of Abstracts, pp. 58-59. ISBN 978-9940-9613-2-9	0.5	0.04
4.	Lučić, D., Pestorić, B., Hure, M., Drakulović, D. , Mačić, V., Violić, I. (2019): New findings of rare benthic-pelagic copepod <i>Mesaiokeras hurei</i> Kušpilić, 2003. International Conference Adriatic Biodiversity Protection-AdriBioPro2019, 7-10 April 2019, Kotor, Montenegro, p 21. ISBN 978-9940-9613-2-9	0.5	0.08
5.	Martinović R., Garcia-March J.R., Vicente N., Bunet R., Tena-Medialdea J., Hernandis G.S., Mačić V., Petović S., Castelli A., Mitrić M., Drakulović D. , Gvozdenović S., Joksimović D. (2019) Pen shell (<i>Pinna nobilis</i>) parasite gets closer to Montenegrin coast – status quo and future perspectives. International Conference: Adriatic Biodiversity Protection – AdriBioPro2019, April 7-11, Kotor, Montenegro. Book of Abstracts, pp. 62-63. ISBN 978-9940-9613-2-9	0.5	0.04
6.	Milone, N., Azzurro, E., Cerri, J., Arneri, E., Bolognini, L., Dulčić, J., Dragičević, B., Drakulović, D. , Đurović, M., Grati, F., Kolitari, J., Kamberi, E., Kroqi, G., Lipej, L., Joksimović, A., Ikica, Z., Marković, O., Pešić, A., Sbragaglia, V., Tomanić, J. (2019). Accessing fishermen's knowledge to investigate the occurrence and the historical trends of indigenous and non-indigenous species: an Adriatic experience. International Conference Adriatic Biodiversity Protection AdriBioPro2019, 7–10 April, 2019, Kotor, Montenegro. Book of Abstracts: 76.	0.5	0.025

	ISBN 978-9940-9613-2-9.		
7.	Drakulović, D. , Huter, A., Pestorić, B. (2020) Distribution of phytoplankton species in marina Porto Novi (Boka Kotorska Bay). 20th International Symposium on Environmental Pollution and its Impact on Life in the Mediterranean Region, MESAEP, On line conference, October 26-27. Book of Abstracts, pp 199, ISBN 9781005202804	0.5	0.5
8.	Drakulović, D. , Huter, A., Jokanović, S. (2022) Diversity of phytoplankton community in marina Porto Novi, Montenegrin coast. International Conference Adriatic Biodiversity Protection -AdriBioPro2022, Book of Abstracts pp 17, 13-17 June 2022, Kotor, Montenegro.	0.5	0.5
9.	Drakulović, D. , Huter, A. (2022) Promoting multilevel governance for tuning up biodiversity protection in marine areas-TUNE UP. International Conference Adriatic Biodiversity Protection - AdriBioPro2022, Book of Abstracts pp 28, 13-17 June 2022, Kotor, Montenegro.	0.5	0.5
10.	Drakulović, D. , Huter, A., Distribution of phytoplankton species along the Montenegrin coast (2022). THALLASA, Abstract, 06-08. June 2022, Larnaca, Cyprus	0.5	0.5
11.	Rakita, S., Čabarkapa, I., Spasevski, N., Lazarević, J., Joksimović, A., Joksimović, D., Drakulović, D. (2022) Assessment of mineral composition of blue crab (<i>Callinectes sapidus</i>) shell from Tivat Bay and Ulcinj coastal waters. International Conference Adriatic Biodiversity Protection - AdriBioPro2022, Book of Abstracts pp 41, 13-17 June 2022, Kotor, Montenegro.	0.5	0.07
12.	Čabarkapa, I., Lazarević, J., Rakita, S., Tomićić, Z., Joksimović, A., Joksimović, D., Drakulović, D. (2022) Comparative analysis of the chemical composition of the blue crab <i>Callinectes sapidus</i> claw meat from two distinct localities in Adriatic coastal waters. International Conference Adriatic Biodiversity Protection - AdriBioPro2022, Book of Abstracts pp 44, 13-17 June 2022, Kotor, Montenegro.	0.5	0.07
13.	Lipizer, M., Drago, A., Ramšak, A., Canu, D., Altobelli, C., Brandini, C., Brunetti, F., Cardin, V., Drakulovic, D. , Falcini, F., Garcia, X., Gauci, A., Grenz, C., Isern-Fontanet, J., João Botelho, M., Lapucci, C., Martins, M., Palomo, P., Zunino, S., Solidoro, C. (2021) What data we have.... what information we need... lessons from SHAREMED consultation. 10 th MONGOOS Workshop: 10 Years of Operational Oceanography in the Mediterranean Sea-Toward a Full Ocean Data Integration. Session 3 (Oral) - Science-based downstream services and user-uptake in the Mediterranean. 26-27 October 2021	0.5	0.025

Stručne monografije i knjige

S6 Stručna knjiga izdata kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Baničević, J., Bataković, M., Čađenović, N., Cetković, I., Culafić, G., Dragičević, S., Drakulović, D. , Đurović, M., Gligorović, B., Gligorović, A., Gazdić, M., Gvozdenović, S., Hadžiablahović, S., Iković, V., Ikica, Z., Joksimović, A., Kasom, G., Karaman, M., Knežević, B., Lika, Z., Lješković-Mitrović, S., Malidžan, S., Mandić, M., Mačić, V., Marković, O., Marić, S., Milanović, Đ., Mrdak, D., Perić, B., Pestorić, B., Petović, S., Perović, A., Radonjić, M., Rakočević, J., Roganović, D., Rajković-Mitrović, M., Daveljić Dr., Daveljić, D., Telebak, B., Vešović-Dubak, N., Žeković, B. (2021): Crna Gora – Između planina i mora pejzaž i biodiverzitet. Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore, 125 pp. ISBN 978-9940-9924-3-9.	1	1

R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)

		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Effect of humic acids on size and species composition of phytoplankton in a eutrophic temperate estuary. Manuscript ID: applsci-1918774. Applied Sciences - Q2 (2022)	2	2
2.	Phytoplankton communities and their relationship with environmental factors in the waters around Macau. Manuscript ID: ijerph- 1878382 International Journal of Environmental Research and Public Health - Q2 (2022)	2	2
3.	Are Protoperidinium knipowitschii from the Sea of Azov and the Western Mediterranean P. paulseni (Dinoflagellata: Peridiniales) Synonymous? TRJFAS-25068. Turkish Journal of Fisheries and Aquatic Sciences – Q3 (2023)	2	2
4.	The effect of salinity on phytoplankton community structure in the 6 lagoons of the Marmara basin (Türkiye). BIOL-D-23-00113R1. Biologia - Q3 (2024)	2	2

Projekti

I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Interreg-IPA CBC Italy-Albania-Montenegro –Adriatic Network for Marine Ecosystem (2018- 2021) “ADRINET”/No.244/- Saradnica na projektu	4	4
2.	Interreg Mediterranean – Promoting multilevel governance for tuning up biodiversity protection in marine areas - "TUNE UP"/No.5342I/ (2019-2022) - Saradnica na projektu	4	4
3.	Interreg Mediterranean – Sharing and enhancing capabilities to address environmental threats in Mediterranean Sea- (2019-2022) SHAREMED /No.6184/- Saradnica na projektu	4	4
4.	Food4Health- IPA Interreg CBC ITA-ALB-MNE- Sustainable and innovative Agro food and fisheries value chain for SME's cross border market (2019-2023) - Saradnica na projektu	4	4

5.	Bilateral Project Montenegro - Slovenia (2021-2022) Sezonska dinamika bioakumulacije i biodostupnosti zagadjujućih supstanci u dagnjama <i>Mytilus galloprovincialis</i> sa istočne obale Jadranskog mora - <u>Saradnica na projektu</u>	4	4
6.	GEF Adriatic, 2019 Capacity building for assessment of coralligenous communities in Montenegro, relevant for GES – <u>Saradnica na projektu</u>	4	
7.	EPTISA SOUTHEAST EUROPE d.o.o. (2020-2022) Support to Implementation and Monitoring of Water Management, Montenegro- <u>Saradnica na projektu</u>	4	4
8.	ERASMUS+ CBHE: "Development of Regional Joint Master Program in Maritime Environmental Protection and Management – MEP&M", Grant Agreement 619239-EPP-1-2019-1-ME-EPPKA2-CBHE-JP (2021-2024) - <u>Saradnica na projektu</u>	4	4
9.	EPTISA SOUTHEAST EUROPE d.o.o. (2023-2024) Support to Implementation and Monitoring of Water Management, Montenegro- <u>Saradnica na projektu</u>	4	4
10.	ADRINET plus – Adriatic Network for Marine Ecosystem - projekat kapitalizacije rezultata /No. 550/ (2023) - <u>Saradnica na projektu</u>	4	4
11.	Interreg Mediterranean-Supporting Adaptation to Mediterranean Sea Level Rise – MedSEaRise (2023-2026) - <u>Saradnica na projektu</u>	4	4
12.	Strengthening Ocean Health for Sustainable Development: A Global Approach Using Nuclear and Isotopic Techniques. (2024-ongoing) <u>Saradnica na projektu</u>	4	4

I9 Učešće na nacionalnom naučnom projektu

		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Pružanje usluga monitoringa stanja morskog ekosistema na području akvatorijuma Porto Montenegro, 2021-2022. ADRIATIC Marinas, doo. - <u>Saradnica na projektu</u>	2	2
2.	Programom monitoringa bezbjednosti školjki (2019-u toku)- Pružanje usluga labaratorijskih ispitivanja uzoraka morske vode radi provjere moguće prisutnosti planktona koji proizvode toksine sa područja na kojima se nalaze registrovana uzbunjališta školjki. Uprava za veterinu i fitosanitarne poslove. Saradnica na projektu	2	2
3.	Istraživanje potencijalnih lokacija za marikulturu na otvorenom moru (2019-u toku), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore - <u>Saradnica na projektu</u>	2	2
4.	Monitoring površinskih priobalnih voda (2020)- Biološki monitoring mješovitih i priobalnih voda, uzorkovanje i analiza bioloških elemenata kvalitet (fitoplankton, makrozoobentos, makrofite) - Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore- <u>Saradnica na projektu</u>	2	2
5.	Monitoring morskog ekosistema u akvatorijumu „PORTONOV“- (U dijelu nekadašnjekasarne Kumbar, HERCEGOVSKI ŽALIV) (2019-2022)- <u>Saradnica na projektu</u>	2	2

I10 Rukovodenje međunarodnim projektom

		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	COST “European transdisciplinary networking platform for marine biotechnology” (Ocean4Biotech) CA18238 (2019-2023).	6	6
2.	Bilateralni projekat Crna Gora- Slovenija „Extraction and analysis of pigments and chitin from biomass of northern and southern Adriatic Sea“ (Period realizacije: 2020-2023)	6	6
3.	COST “Tomorrow’s ‘wheat of the sea’: Ulva, a model for an innovative mariculture” CA20106 (2021-2025)	6	6

I11 Rukovodenje nacionalnim projektom

		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Praćenje sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima (2019-u toku). Institut za biologiju mora, Kotor i Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, Budva. <u>Rukovodilac projekta</u> .	3	3
2.	Monitoring morskog ekosistema, Partija E05 –Eutrofikacija (2019- u toku). Agencija za zaštitu prirode-Centar za ekotoksikološka ispitivanja. <u>Rukovodilac projekta</u>	3	3

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI**ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA**

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	63	115	133.5	226
2. UMJETNICKI RAD	/	/	/	/
2. PEDAGOŠKI RAD	/	/	/	/
UKUPNO	63	115	133.5	226

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-3485/5 od 20.09.2024., imenovana sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izveštaja za izbor u naučno zvanje za oblast Fitoplankton u Institutu za biologiju mora, Univerziteta Crne Gore. Na konkurs koji je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 01. jula 2024. godine, prijavila se kandidatkinja dr Dragana Drakulović, viši naučni saradnik.

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Dragana Drakulović diplomirala je 2005. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, Odsek za biologiju, smjer Profesor biologije. Doktorsku disertaciju pod nazivom „Značaj fitoplanktona kao indikatora eutrofikacije u akvatorijumu Bokokotorskog zaliva“ odbranila je 12. 10. 2012. godine na Biološkom fakultetu, Univerziteta u Beogradu.

Imajući u vidu navedene podatke, kandidatkinja dr Dragana Drakulović, ima odgovarajući stepen obrazovanja, tako da za izbor u naučno zvanje naučni savjetnik za oblast Fitoplankton ispunjava sve potrebne uslove, predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Mjerilima za izbor u akademsku i naučna zvanja i Pravilima postupka izbora u akademска i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Kandidatkinja dr Dragana Drakulović ima značajne reference kao rezultat istraživanja u oblasti biologije i ekologije mora. Aktuelnost i značaj istraživanja je potvrdila objavljanjem 37 naučnih radova, od čega četiri poglavlja u monografijama međunarodnog značaja, šest radova u naučnim časopisima iz kategorije Q1, jedan iz kategorije Q2 i dva u časopisu kategorije Q3 (ukupno devet u časopisima koji se nalaze na SCI/SCIE listi), kao i po dva rada u časopisima kategorije Q5 i Q6, koji nisu indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, šest naučnih radova na međunarodnom naučnom skupu stampanih u cjelini, trinaest saopštenja na međunarodnom naučnom skupu stampanih u izvodu, jednu stručnu knjigu.

Pregledom navedenih bibliografskih podataka, uočava se da naučno-istraživački rad kandidatkinje najčešće dijelom obuhvata ispitivanje distribucije, sastava i brojnosti mikroplanktonskih organizama, procjenu trofičnosti morskog ekosistema, određivanje prisutnosti toksičnih i potencijalno toksičnih vrsta kao i prisustvo unesenih vrsta.

U radu Luna G.M., Manini E., Turk V., Tinta T., D'Errico G., Baldighi E., Baljak V., Buda D., Cabrini M., Campanelli A., Cenov A., Del Negro P., **Drakulović D.**, Fabbro C., Glad M., Grilec D., Grilli F., Jokanović J., Jozić S., Kauzlarić V., Kraus R., Marini M., Mikuš J., Miland S., Pećarević M., Perini L., Quero G. M., Šolić M., Vukić Lušić D., Zoffoli S. (2019) Status of faecal pollution in ports: A basin-wide investigation in the Adriatic Sea. *Marine Pollution Bulletin*. 147, 219-228. Online ISSN: 1879-3363; Print ISSN: 0025-326X značajan doprinos je dat vezano za prostorno-vremensku dinamiku fekalnih indikatorskih bakterija u lukama. To je veoma bitno s obzirom da su luke podložne različitim antropogenim uticajima, a sve je više dokaza o fekalnoj kontaminaciji kroz nekoliko puteva. Ipak, malo se zna o zagađenju u lukama fekalnim indikatorskim bakterijama (FIB). Prostorno-vremenska dinamika FIB-a je procjenjena u 12 luka Jadranskog mora, poluzavetoreni basena pod jakim antropogenim pritiskom, a istraženi su i njihovi odnosi sa varijablama životne sredine kako bi se stekao uvid u izvore zagađenja. FIB-a je bilo u povećanoj brojnosti u lukama, često više nego u susjednim oblastima; njihovi obrasci povećanja brojnosti bili su povezani sa salinitetom, kiseonikom i nivoima hranljivih materija. Pored toga, za kvantifikaciju FIB-a korišćena je molekularna metoda, kvantitativni (k)PCR. kPCR je omogućio brže određivanje FIB-a i praćenje kvaliteta vode u odnosu na metode zasnovane na kulturi. Ovi podaci pružaju čvrste osnovne dokaze fekalne kontaminacije u lukama i mogu se koristiti za poboljšanje upravljanja lučkim aktivnostima (baružanje i zamjena balastne vode), koji imaju potencijal za širenje patogena u moru.

U radu Mandić, M., Pestorić, B., Marković, O., Đurović, M., **Drakulović, D.** (2019). Plankton community of trafficked ports as a

baseline reference for Non Indigenous Species arrivals. Case study of the Port of Bar (South Adriatic Sea). *Mediterranean Marine Science*. 20 (4) 718-726. ISSN: 1108-393X. Print ISSN: 1791-6763 predstavljeni su rezultati proučavanja zajednice planktona (ihtiplanktona, zooplanktona i fitoplanktona) u umjerenim, plitkim vodama luke Bar, jedne od glavnih teretnih luka na jugoistočnoj obali Jadrana. Istraživanje je sprovedeno da bi se utvrdilo prisustvo invazivnih i potencijalno toksičnih vrsta planktona u luci kao rezultat ispuštanja balastnih voda brodovima. Potencijalno toksične vrste iz roda *Pseudo-nitzschia* su zabilježene i dostizale su brojnost do 10^4 celija/L, dok su potencijalno toksični i toksični dinoflagelati dostizali vrijednosti do 10^3 celija/L. Iako tokom istraživanja nisu pronađene HAOP vrste, prisustvo nekoliko potencijalno toksičnih i toksičnih vrsta fitoplanktona, čiji uticaj nije dovoljno poznat, ukazuje na neophodnost uvođenja redovnih aktivnosti monitoringa i definisanje mera preventivne zaštite.

U radu **Drakulović, D.**, Huter, A., Pestorić, B., Jokanović, S. (2024) First record of species *Ostreopsis cf. ovata* in water column in the Montenegrin coast of Adriatic Sea (Boka Kotorska Bay). *Polish Journal of Environmental Studies*. eISSN: 2083-5906; ISSN: 1230-1485, Article in press. DOI 10.15244/pjoes/188029 proučavani su rasprostranjenost zajednice fitoplanktona i prisustvo potencijalno toksičnih i toksičnih vrsta na uzgajalištima dagnji u mezotrofnom području Bokokotorskog zaliva. Prvi put na području Bokokotorskog zaliva je zabilježeno prisustvo epifitske toksične vrste dinoflagelata, *Ostreopsis cf. ovata*. Vrste roda *Ostreopsis* su morski, bentoski dinoflagelati i njihova povećana brojnost može dovesti do formiranja braonkastog sluzavog biofilma na raznim podlogama. Pored toga, poznato je da povećana brojnost toksičnih dinoflagelata iz roda *Ostreopsis* izaziva opasne respiratorene simptome kod ljudi izloženih njihovim aerosolima.

Brojnost vrste *Ostreopsis cf. ovata* dostizala je vrijednost od 10^3 celija/L. Uočeno je i prisustvo potencijalno toksičnih vrsta iz roda *Pseudo-nitzschia* i čija brojnost je dostizala do 10^4 celija/L. Pored toga, među potencijalno toksičnim dinoflagelatima zabeležene su vrste *Dinophysis acuta* i *Phalacroma rotundatum*, iako je njihova brojnost bila niža, dostižući vrednosti do 102 celije/L.

Uočeno prisustvo toksične vrste *Ostreopsis cf. ovata*, zajedno sa nekoliko drugih potencijalno toksičnih i toksičnih vrsta fitoplanktona, ističe značaj podizanja svijesti o neophodnosti kontinuiranog praćenja aktivnosti i sprovodenja preventivnih mera.

Pored navedenih radova objavljenih u časopisima iz kategorije Q1 i Q4, izdvojila bih i poglavlja u monografijama međunarodnog značaja, izdatim od strane renomirano svjetskog izdavača Springer, a posebno: **Drakulović, D.**, Pestorić, B., Huter, A. (2021) Distribution of Phytoplankton in Montenegrin Open Waters. In: Joksimović A., Đurović M., Zoni I. S., Kostianoy, A. G., Semenov, A.V. (eds) The Montenegrin Adriatic Coast - Marine Biology, The Handbook of Environmental Chemistry, Springer International Publishing Switzerland 2021, vol. 109, pp 73-106, ISBN 978-3-030-77512-4, DOI 10.1007/698_2020_726 u kome je predstavljena distribucija fitoplanktona u obalnom području otvorenog mora duž Crnogorskog primorja. Na osnovu dostupnih podataka prikupljenih tokom dugogodišnjeg istraživanja obalnog područja otvorenog mora Crne Gore zabilježena je varijabilnost fitoplanktona u pogledu sastava i dinamike. Na osnovu iznetih podataka za područje otvorenog mora Crne Gore brojnost fitoplanktona uglavnom varira od 10^3 do 10^4 celija/L, dok su pikovi tokom istraživanja dostizali vrijednosti do 10^5 celija/L. Dijatome je grupa fitoplanktona koja uglavnom dominira u zajednici fitoplanktonu, dok su dinoflagelati druga grupa mikroplanktona po frekventnosti i brojnosti. Na osnovu ovog preglednog rada, brojnsoti i frekventnosti fitoplanktonskih organizama, može se zaključiti da je priobalno područje Crne Gore i dalje umjerenog trofično.

Dr Dragana Drakulović je u periodu od prethodnog izbora bila angažovana i u brojnim međunarodnim projektima među kojima se izdvajaju EPTISA SOUTHEAST EUROPE d.o.o. (2023-2024) Support to Implementation and Monitoring of Water Management, Montenegro i Interreg Mediterranean-Supporting Adaptation to Mediterranean Sea Level Rise – MedSeAriSe (2023-2026) projekat koji je u toku.

U okviru projekta EPTISA sprovedena je implementacija monitoringa morskog ekosistema u skladu sa zahtjevima MSFD, komplementarno sa godišnjim monitoringom Agencije za zaštitu životne sredine Crne Gore". Radni dokument Okvirne direktive o morskoj strategiji (MSFD) uključuje kategoriju „staništa vodenog stuba“ s podjelama koje predstavljaju pojednostavljenu verziju EUNIS-ove klasifikacije pelagičnog vodenog stuba. S obzirom da

se praćenje pelagičnih staništa u odnosu na biodiverzitet zasniva se na fitoplanktonu, zooplanktonu i ihtioplanktonu, terenska istraživanja, analize su sprovedeni u području Bokokotorskog zaliva kao području najpogodnijem antropogenim pritiscima. MedSeaRise projekat je projekat iz Interreg Euro Med programa koji finansira Evropska unija u vrijednosti od oko 600 hiljada eura, započeo je u januaru ove godine, a trajeće 27 mjeseci. Predstavnici partnera MedSeaRise projekta iz Grčke, Italije, Španije, Francuske, Crne Gore i Malte, od januara ove godine saraduju na identifikovanju zajedničkog skupa najboljih praksi za korištenje dostupnih scenarija budućih klimatskih promjena u razvoju zajedničke metodologije koja podrazumijeva procjenu rizika i preventivne mјere povezane sa porastom nivoa Sredozemnog mora. Buduća metodologija biće usmjerena na saradnju i jačanje kapaciteta privatnih i javnih učesnika u prilagođavanju i prevenciji uticaja porasta nivoa mora na stanje biodiverziteta i antopogene aktivnosti u obalnim zonama Mediterana.

Takođe, kandidatkinja je bila rukovodilac bilateralnog projekta između Crne Gore i Slovenije (Ekstrakcija i analize pigmenata i hitina iz biomase sjevernog i južnog Jadrana (2021-2022). S obzirom na značaj fitoplanskih organizama kao primarnih producenata, tj. organizama koji čine početnu kariku u lancima ishrane, projekat je

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAУЧНОИСТРАŽИВАЧКИ РАД	63	115	133.5	226
2. УМЈЕТНИЧКИ РАД	/	/	/	/
3. ПЕДАГОСКИ РАД	/	/	/	/
UKUPNO	63	115	133.5	226

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uvidom u priloženu dokumentaciju i analizom naučno-istraživačkog rada, kao i na osnovu dugogodišnje saradnje sa kandidatkinjom, mišljenja sam da prema Zakonu o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademski i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, dr Dragana Drakulović ispunjava uslove za izbor u naučno zvanje naučni savjetnik.

Stoga, sa izuzetnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Dragana Drakulović izabere u naučno zvanje naučni savjetnik za oblast Fitoplankton u Institutu za biologiju mora, Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Dr Sladana Krivokapić, redovni profesor
Prirodno-matematički fakultet
Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-3485/5 od 20.09.2024., imenovana sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izveštaja za izbor u naučno zvanje za oblast Fitoplankton na Institutu za biologiju mora. Na konkurs koji je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 01. jula 2024. godine, prijavila se kandidatkinja dr Dragana Drakulović, viši naučni saradnik. Nakon pažljivog pregleda i analize dostavljenog konkursnog materijala, podnosim Senatu Univerziteta Crne Gore sledeći Izvještaj:

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidatkinja dr Dragana Drakulović nakon završenih osnovnih studija na Prirodno-matematičkom fakultetu, Odsjek Biologija na Univerzitetu u Novom Sadu 2005. godine stiče visoku spremu i dobija stručni naziv Profesor biologije. Doktorsku disertaciju pod nazivom „Značaj fitoplanktona kao indikatora eutrofikacije u akvatorijumu Bokokotorskog zaliva“ odbranila je 12. 10. 2012. godine na Biološkom fakultetu, Univerziteta u Beogradu i stekla zvanje doktora bioloških nauka. U zvanje naučnog saradnika Univerziteta Crne Gore, u Institutu za biologiju mora u Kotoru

imaо za cili unapređenje znanja o algama, analizama koncentracije hlorofila *a* kao indikatora biomase algi, analizama ostalih grupa pigmenata kao i sticanje novih znanja putem saradnje dvije institucije koje obavljaju većinu istraživanja u ovim oblastima: Nacionalni institut za hemiju (Slovenija) i Institut za biologiju mora (Univerzitet Crne Gore). Bolje razumevanje problema će služiti kao osnova da se poboljšaju i da se primene nove analize. Takao ikođe, hitin je naibrojniji obnovljivi polimer u okeanima i važan je izvor ugljenika i azota za morske organizme. Analize hitina će omogućiti dobijanje novih informacija koje će biti od izuzetne koristi s obzirom na veliko interesovanje za analizama ove grupe polimera zbog njihove biorazgradivosti, bioobnovljivosti, biokompatibilnosti, fiziološkoj inertnosti, itd.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

Kvantitativno iskazano, u oblasti naučno-istraživačkog rada dr Dragana Drakulović je od izbora u poslednje zvanje ostvarila ukupno 133.5 poena. Zbirni pregled ukupnog broja referenci po oblastima i bodovanje dat je u Tabeli.

izabrana je 2014. godine, dok je u zvanje višeg naučnog saradnika Univerziteta Crne Gore, u Institutu za biologiju mora izabrana 2019. godine.

Shodno navedenom, konstatujem da kandidatkinja dr Dragana Drakulović posjeduje odgovarajući stepen obrazovanja i da u tom pogledu ispunjava sve potrebne uslove, predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademski zvanja Savjeta za visoko obrazovanje za izbor u naučno zvanje - naučni savjetnik za oblast Fitoplankton, na Institutu za biologiju mora Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAУЧНОИСТРАŽИВАЧКОГ РАДА

Analizom dostavljene dokumentacije koja se odnosi na kvantitativno ocjenjivanje naučno-istraživačke i stručne bibliografije kandidatkinje u periodu od prethodnog izbora u akademsko zvanje, može se zaključiti da se kandidatkinja dr Dragana Drakulović kontinuirano bavi istraživanjem iz oblasti biologije i ekologije mora. Kandidatkinja je na uvid dostavila 37 naučnoistraživačkih referenci, od čega: 9 naučnih radova u međunarodnim naučnim časopisima sa SCI/SCIE liste, i to iz kategorije Q1 (6 radova), iz kategorije Q2 (1 rad), iz kategorije Q3 (2 rada), kao i iz kategorija Q5 i Q6 po dva rada, zatim četiri poglavja u monografijama međunarodnog značaja, izdatim od renomiranog svetskog izdavača Springer, 6 naučnih radova i 1 stručnu knjigu domaćeg izdavača kao i 13 saopštenja prezentovanih na međunarodnim naučnim skupovima.

Značajno mjesto u istraživačkom radu kandidatkinje uzima i autorstvo i koautorstvo u poglavljima monografija od međunarodnog značaja, recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima, rukovođenje i učestvovanje u petnaest međunarodnih i sedam nacionalnih naučnoistraživačkih projekata.

Analizom klasifikacione bibliografije, uvidom u naučne radove objavljene u međunarodnim i nacionalnim časopisima, jasno se može zaključiti da se fokus naučno-istraživačkoga rada kandidatkinje odnosi na oblast fitoplanktona - proučavanje kvalitativnog sastava i određivanje brojnosti zajednica fitoplanktona, određivanje biomase preko koncentracije hlorofila *a*, procjenu uticaja fizičko-hemiskih parametara na razvoj fitoplanktona, praćenje prostornog i vremenske distribucije zajednica fitoplanktona, prisustvo potencijalno toksičnih i toksičnih vrsta, kao i problematiku unosa stranih (alohtonih) vrsta u Jadransko more.

Po naučnom doprinosu posebno se izdvaja rad iz kategorije Q1, Mozetić P., Cangini M., France, J., Bastianini, M., Bernardi

Aubry, F., Bužančić, M., Cabrini, M., Cerino, F., Čalić, M., D'Adamo, R., **Drakulović, D.**, Finotto S., Fornasaro D., Grilli F., Kraus, R., Kužat, N., Marić Pfannuchen, D., Ninčević Gladan, Ž., Pompei, M., Rotter, A., Servadei, I., Skejić, S. (2019) Phytoplankton diversity in Adriatic ports: Lessons from the port baseline survey for the management of harmful algal species, u kome su predstavljeni rezultati analiza fitoplanktona u lukama na Jadranu (ukupno je obuhvaćeno 12 luka duž Jadranu). Posebna pažnja je usmjerena na otkrivanje štetnih vodenih organizama i patogena (HAOP) zbog njihovog negativnog uticaja na morski ekosistem, zdravlje ljudi i privredu. Uкупno je identifikovan 691 takson od kojih su 52 taksona klasifikovana kao vrste koje mogu dovesti do štetnog cvjetanja algi. Zabilježeno je i prisustvo toksičnih neautohtonih vrsta (*Pseudonitzschia multistriata*, *Ostreopsis cf. ovata*) što sve ukazuje da je unos alohtonih invazivnih vrsta fitoplanktona već prisutan u nekim jadranskim lukama, pa ovi rezultati još više ističu značaj istraživanja kojim se kandidatkinja bavi.

Rad iz kategorije Q3, **Drakulović, D.**, Huter, A., Pestorić, B., Marković, O., Šuković, D. (2024). Phytoplankton Dynamics in an Oligo-mesotrophic Environment along the Montenegrin Coast (South-East Adriatic Sea) predstavlja rezultate proučavanja dinamike zajednice fitoplanktona duž područja Bokokotorskog zaliva i obalnog područja otvorenog mora Crne Gore. Predstavljene su razlike u dinamici i brojnosti fitoplanktona u području zaliva, koji je pod većim uticajem kopna, i obalnom području otvorenog mora koje je pod manjim antropogenim uticajem. Maksimalne vrijednosti fitoplanktona su zabilježene u zalivskom području i dostizale su brojnost do 10^6 ćelija/l što je i za očekivati zbog većeg antropogenog uticaja što rezultira povećanim razvojem fitoplanktona u tom dijelu. Zabilježeno je prisustvo I velika brojnost potencijalno toksične vrste iz roda *Pseudo-nitzschia* čije prisustvo je važno zbog mogućnosti proizvodnje domoće kiseline. Zabilježeno prisustvo nekoliko potencijalno toksičnih i toksičnih vrsta fitoplanktona opravdava potrebu za podizanjem svijesti o neophodnosti kontinuiranog praćenja aktivnosti u istraživanom području.

Zainteresovanost za dalji naučno-istraživački razvoj zapaža se u autorskom radu kandidatkinje, iz kategorije Q3: **Drakulović, D.**, Huter, A., Pestorić, B., Jokanović, S. (2024) First record of species *Ostreopsis cf. ovata* in water column in the Montenegrin coast of Adriatic Sea (Boka Kotorska Bay). U ovom radu je proučavana distribucija zajednice fitoplanktona i prisustvo potencijalno toksičnih i toksičnih vrsta na uzgajalištima dagnji u području Bokokotorskog zaliva. Sposobnost fitoplanktonskih vrsta da produkuju toksine može dovesti do akumulacije toksina u školjkama i putem lanca ishrane imati negativnog uticaja na ljude i konačno cijeli ekosistem i ekonomiju. Tokom istraživanja, prvi put na području Bokokotorskog zaliva je zabilježeno prisustvo epifitske toksične vrste dinoflagelata, *Ostreopsis cf. ovata*. Vrste roda *Ostreopsis* su morski, bentoski dinoflagelati i njihova povećana brojnost može da izazove opasne respiratore simptome kod ljudi izloženih njihovim aerosolima. Uočeno prisustvo toksične vrste *Ostreopsis cf. ovata*, zajedno sa nekoliko drugih potencijalno toksičnih i toksičnih vrsta fitoplanktona, ističe značaj podizanja svijesti o neophodnosti kontinuiranog praćenja aktivnosti i sprovođenja preventivnih mjera. Ovi podaci pružaju korisne informacije za buduća istraživanja toksičnog fitoplanktona na uzgajalištima, za predviđanje i sprečavanje štetnih efekata i potencijalne toksičnosti u jednoj od najosetljivijih oblasti u Jadranu.

Pored značajnog broja bibliografskih jedinica, dr Dragana Drakulović bila je autor ili koautor poglavlja u tri monografije: **Drakulović, D.**, Pestorić, B., Huter, A. (2021) Distribution of Phytoplankton in Montenegrin Open Waters. In: Joksimović A., Đurović M., Zonn I. S., Kostianoy, A. G., Semenov, A.V. (eds) The Montenegrin Adriatic Coast - Marine Biology, The Handbook of Environmental Chemistry, Springer International Publishing Switzerland 2021, vol. 109, pp 73-106, ISBN 978-3-030-77512-4; Huter, A., **Drakulović, D.**, Jokanović, S. (2021). Dynamics of Prokaryotic Community in the Montenegrin Part of the South Adriatic Sea. In: Joksimović A., Đurović M., Zonn I. S., Kostianoy, A. G., Semenov, A.V. (eds.) The Montenegrin Adriatic Coast - Marine Biology, The Handbook of Environmental Chemistry, Springer International Publishing Switzerland 2021, vol. 109, pp 53-72, ISBN 978-3-030-77512-4; Pestorić, B., **Drakulović, D.**,

Lučić, D., Đorđević, N., Joksimović, D. (2021) Zooplankton in Montenegrin Adriatic Offshore Waters. In: Joksimović A., Đurović M., Zonn I. S., Kostianoy, A. G., Semenov, A.V. (eds) The Montenegrin Adriatic Coast - Marine Biology, The Handbook of Environmental Chemistry, Springer International Publishing Switzerland 2021, vol. 109, pp 107-128, ISBN 978-3-030-77512-4, u kojima su predstavljene distribucije planktonskih organizama u obalnom području otvorenog mora duž Crnogorskog primorja. Na osnovu dostupnih podataka prikupljenih tokom istraživanja obalnog područja otvorenog mora Crne Gore zabilježena je varijabilnost planktona u pogledu sastava i dinamike. Ovi podaci su od velikog značaja s obzirom na manju dostupnost podataka koji se odnose na distribuciju, sastav i brojnost planktonskih organizama u otvorenom području Crne Gore u poređenju sa zalivskim područjem.

Na osnovu iznad navedenog, može se zaključiti da je kandidatkinja dr Dragana Drakulović, u pogledu obima i kvaliteta svog naučno-istraživačkog rada, ispunila sve zakonom propisane norme za izbor u zvanje naučni savjetnik za oblast Fitoplankton, na Institutu za biologiju mora u Kotoru.

ANALIZA STRUČNOG RADA

Na osnovu dostavljene dokumentacije može se uočiti da je dr Dragana Drakulović, kao rukovodilac ili saradnik, učestvovala u velikom broju naučno-istraživačkih projekata, kako međunarodnih (15 projekata), tako i nacionalnih (7). Značajno angažovanje, kandidatkinja je ostvarila učestovanjem u projektu EPTISA SOUTHEAST EUROPE d.o.o. Support to Implementation and Monitoring of Water Management, Montenegro koji je imao za cilj jačanje institucionalnih, administrativnih i nadzornih kapaciteta institucija sektora vodoprivrede Crne Gore u cilju poboljšanja zaštite životne sredine, kroz transpoziciju i implementaciju direktiva EU u sektor vodoprivrede.

Takođe značajan doprinos je kandidatkinja ostvarila učešćem u projektu Food4Health- IPA Interreg CBC ITA-ALB-MNE-Sustainable and innovative Agro food and fisheries value chain for SME's cross border market, u okviru kojeg je izgrađena multifunkcionalna laboratorija. U novoformiranoj laboratoriji formirano je prvo mrijestilište za kamenice u Crnoj Gori. Mrijestilište se sastoji od dva dijela – dijela za uzgoj mikroalgi (u kojem je koleginica dala značajan doprinos za pokretanje sistema uzgoja mikroalgi) i dijela za kondicioniranje matičnog stoka i proizvodnju mladi.

Osim pomenutih projekata, važno je spomenuti i bilateralni naučno-istraživački projekat između Crne Gore i Slovenije „Extraction and analysis of pigments and chitin from biomass of northern and southern Adriatic Sea“ (period realizacije: 2020-2023) u kome je kandidatkinja bila rukovodilac, a koji je usmjerjen na užu oblast interesovanja kandidatkinje, ali i sa aspekta kontinuiteta rada i zajedničkog učestovanja u pripremi aplikacija za velike međunarodne projekte.

Značajno je učešće Dr Dragane Drakulović kao člana pregovaračke Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavje 25-Nauka i istraživanje, kao i člana radne grupe za pripremu Nacrta Zakona o zaštiti od zagadenja sa pomorskih objekata i člana radne grupe za Podršku implementaciji i monitoringu upravljanja vodama u Crnoj Gori.

Od 2016. godine kandidatkinja je uključena u sistem kvaliteta Instituta za biologiju mora prema zahtjevima standarda MEST ISO IEC 17025:2018, kao i u sprovođenje akreditovanih metoda MEST EN 15204:2014: Kvalitet vode- Uputstvo za prebrojavanje fitoplanktona pomoću invertne mikroskopije (postupak po Utermohlu) i MEST ISO 5669-9:2020: Kvalitet vode-Uzimanje uzorka-Dio 9: Uputstvo o uzorkovanju iz morske vode.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

Kvantitativno iskazano, u oblasti naučno-istraživačkog dr Dragana Drakulović je od izbora u poslednje zvanje ostvarila ukupno 133,5 poena. Zbirni pregled ukupnog broja referenci po oblastima i bodovanje dat je u Tabeli.

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	63	115	133.5	226
2. UMJETNIČKI RAD	/	/	/	/
3. PEDAGOŠKI RAD	/	/	/	/
UKUPNO	63	115	133.5	226

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu svega prethodno navedenog, konstatujem da kandidatkinja dr Dragana Drakulović ispunjava sve opšte i posebne uslove za izbor u naučno zvanje naučni savjetnik, propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Savjeta za visoko obrazovanje, broj 631-3/2019-3 od 16. aprila 2019.

Uzimajući u obzir naučno-istraživačke i stručne reference kandidatkinje, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da se kandidatkinja dr Dragana Drakulović izabere u naučno zvanje **naučni savjetnik** za oblast **Fitoplankton** u Institutu za biologiju mora Univerziteta Crne Gore.

RECENTZENT

Dr Jelena Rakočević, redovni profesor
Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENTZENTA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-3485/5 od 20.09.2024., imenovana sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izveštaja za izbor u naučno zvanje za oblast Fitoplankton na Institutu za biologiju mora. Na konkurs koji je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 01. jula 2024. godine, prijavila se kandidatkinja dr Dragana Drakulović, viši naučni saradnik. Posle pažljivog pregleda i analize dostavljenog konkursnog materijala, podnosim Senatu Univerziteta Crne Gore sledeći Izveštaj:

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Dragana Drakulović diplomirala je 2005. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, Odsek za biologiju. Doktorsku disertaciju pod nazivom »Značaj fitoplanktona kao indikatora eutrofikacije u akvatorijumu Bokokotorskog zaliva« odbranila je 12. 10. 2012. godine na Biološkom fakultetu, Univerziteta u Beogradu i stekla naziv doktora bioloških nauka.

Shodno navedenom, konstatujem da kandidatkinja dr Dragana Drakulović poseduje odgovarajući stepen obrazovanja i da u tom pogledu ispunjava sve potrebne uslove, predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Savjeta za visoko obrazovanje (631-3/2019-3 od 16. aprila 2019), za izbor u naučno zvanje - naučni savetnik za oblast Fitoplankton, na Institutu za biologiju mora Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Dr Dragana Drakulović se intenzivno bavi naučnim istraživanjem u oblasti ekologije i zaštite mora, o čemu svedoči sadržajna bibliografija kandidatkinje. U predhodnom razdoblju je objavila 37 publikacija, od čega 9 radova u međunarodnim naučnim časopisima sa SCI/SCIE liste, i to iz kategorije Q1 (6 radova), iz kategorije Q2 (1 rad), iz kategorije Q3 (2 rada), zatim iz kategorije Q5 (2 rada), iz kategorije Q6 (2 rada), četiri poglavljia u monografijama međunarodnog značaja, izdatim od renomiranog svjetskog izdavača Springer, 6 naučnih radova i 1 stručnu knjigu domaćeg izdavača, kao i 13 saopštenja prezentovanih na međunarodnim naučnim skupovima. Ostvareni naučni rezultati kandidatkinje, koji su opisani u ovim radovima, pored proučavanja kvalitativnog sastava i određivanja brojnosti zajednice fitoplanktona, određivanja biomase preko koncentracije hlorofil-a, uključuju i procenu uticaja fizičko-hemijskih parametara na razvoj fitoplanktona, praćenje prostorno-vremenske distribucije zajednica

fitoplanktona, prisustvo potencijalno toksičnih i toksičnih vrsta, kao i problematiku unosa stranih (alohtonih) vrsta u Jadransko more.

Rad objavljen u časopisu kategorije Q1: Mozetič P., Cangini M., France, J., Bastianini, M., Bernardi Aubry, F., Bužančić, M., Cabrini, M., Cerino, F., Čalić, M., D'Adamo, R., **Drakulović, D.**, Finotto S., Fornasaro D., Grilli F., Kraus, R., Kužat, N., Marić Pfannuchen, D., Ninčević Gladan, Ž., Pompei, M., Rotter, A., Servadei, I., Skejić, S. (2019) Phytoplankton diversity in Adriatic ports: Lessons from the port baseline survey for the management of harmful algal species. *Marine Pollution Bulletin*, 147: 117-132. Online ISSN: 1879-3363; Print ISSN: 0025-326X daje značajan doprinos inventarizaciji diverziteta fitoplanktona u 12 jadranskih luka na osnovu realizovanih baznih istraživanja u lukama. Poseban akcenat je stavljen na otkrivanje štetnih vodenih organizama i patogena (HAOP) zbog njihovog negativnog uticaja na morski ekosistem, zdravlje ljudi i privredu. HAOP se identifikuju kao vrste, bilo autohtone ili neautohtone (NIS), koje mogu izazvati štetno cvetanje algi (HAB). Spisak od 691 taksona je sastavljen, a među njima su zabilježena 52 taksona koja su klasifikovana kao HAB i pet taksona klasifikovana kao NIS. Evidencija toksičnih neautohtonih vrsta (*Pseudonitzschia multistriata*, rod *Ostreopsis* uključujući *O. cf. ovata*) ukazuje da se intruzija alohtonih invazivnih vrsta fitoplanktona već se javlja u nekim jadranskim lukama.

Zainteresovanost za dalji naučno-istraživački razvoj zapaža se u koautorskom radu kandidatkinje takođe iz kategorije Q1: Kraus, R., Ninčević-Gladan Ž., Auriemma R., Bastianini M., Bolognini L., Cabrini M., Cara M., Čalić, M., Campanelli A., Cvitković, I., Despalatović, M., Dragičević, B., **Drakulović, D.**, Dulčić, J., Flander-Putrel, V., Grati, F., Grego, M., Grilli, F., Jaklin, M., Janeković, I., Kolitari, J., Lipej, L., Magaletti, E., Marini, M., Matić-Skoko, S., Mavrić, B., Mikuš, J., Mozetič, P., Orlando-Bonaca, M., Petović, S., Precali, R., Supić, N., Trabucco B., Travizi, A., Žuljević, A. (2019) Strategy of port baseline surveys (PBS) in the Adriatic Sea. *Marine Pollution Bulletin* 147, 47-58. Online ISSN: 1879-3363; Print ISSN: 0025-326X. Rad je naročito značajan s obzirom da ove vrste istraživanja baznih studija u lukama (PBS) pružaju inventare vrsta u lukama i oko njih, sa fokusom na neautohtone vrste koje su možda unete brodovima, prvenstveno putem balastnih voda. U radu je opisana metodologija baznih studija koja je sprovedena u 12 jadranskih luka. U baznim studijama koristili su se postojeći protokoli koji su prilagođeni karakteristikama jadranskih lokacija. Takođe je naveden pregled postojećih protokola istraživanja – koji pružaju dragocenu podršku donošenju odluka i dizajniranju efikasnog praćenja neautohtonih vrsta.

U delu istraživanja koja se odnose na dinamiku i sastav fitoplanktonskih organizama duž Crnogorskog primorja, ističe se i rad: **Drakulović, D.**, Huter, A., Pestorić, B., Marković, O., Šuković, D. (2024). Phytoplankton Dynamics in an Oligo-mesotrophic Environment along the Montenegrin Coast (South-East Adriatic Sea). *Turkish Journal of Fisheries and Aquatic Sciences*, 24(4), TRJFAS24835. ISSN: 1303 - 2712; E-ISSN: 2149 - 181X. U radu je proučavana dinamika zajednice fitoplanktona duž crnogorskog primorja, koja je obuhvatila mezotrofno područje Bokokotorskog zaliva i oligotrofno obalno područje otvorenog mora. Predstavljene su razlike u dinamici i brojnosti fitoplanktona u području zaliva, koji je pod većim uticajem kopna, i obalnom području otvorenog mora koje je pod velikim uticajem Levantske vodene mase, ali je i pod manjim antropogenim uticajem. Što se tiče raznovrsnosti fitoplanktona, zabeležene su vrste mikroplanktona koje preferiraju područja bogata neorganskim hranljivim materijama. Potencijalno toksične vrste iz roda *Pseudo-nitzschia* dostizale su povećanu brojnost i do 10^5 ćelija/l. Zabeleženo prisustvo nekoliko potencijalno toksičnih i toksičnih vrsta fitoplanktona opravdava potrebu za podizanjem svesti o neophodnosti kontinuiranog praćenja aktivnosti.

Pored značajnog broja bibliografskih jedinica, **dr Dragana Drakulović** bila je autor monografije **Drakulović, D.**, Pestorić, B.,

Huter, A. (2021) Distribution of Phytoplankton in Montenegrin Open Waters. In: Joksimović A., Đurović M., Zonn I. S., Kostianoy, A. G., Semenov, A.V. (eds) *The Montenegrin Adriatic Coast - Marine Biology*, The Handbook of Environmental Chemistry, Springer International Publishing Switzerland 2021, vol. 109, pp. 73-106, ISBN 978-3-030-77512-4, DOI [10.1007/98_2020_726](https://doi.org/10.1007/98_2020_726).

Značajno meesto u istraživačkom radu pokazala je rukovodenjem odnosno učestvovanjem na 15 međunarodnih i 7 nacionalnih naučno-istraživačkih projekata.

Od posebne važnosti je doprinos koji je kandidatkinja ostvarila učešćem u projektu Food4Health- IPA Interreg CBC ITA-ALB-MNE- Sustainable and innovative Agro food and fisheries value chain for SME's cross border market u okviru koieg je izgrađena multifunkcionalna laboratorija, koji je imao za cilj pružanje pomoći uzgajivačima školiki i ribe (kao i svim budućim zainteresovanim za proizvodnju hrane iz mora), transfer tehnologija i znanja, objašnjenje i aplikacija naučnih rezultata (diversifikacija proizvodnje, započinjanje organskog uzgoja, zaštita životne sredine, dobrobit uzgajanih organizama itd.) između sektora visokog obrazovanja i privrednog sektora u cilju dostizanja osnovnih ciljeva Strategije inovativne djelatnosti (2016-2020), Strategije razvoja

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj rada		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	63	115	133.5	226
2. UMJETNIČKI RAD	/	/	/	/
3. PEDAGOŠKI RAD	/	/	/	/
UKUPNO	63	115	133.5	226

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu svega prethodno navedenog, konstatujem da kandidatkinja dr Dragana Drakulović ispunjava sve opšte i posebne uslove za izbor u naučno zvanje naučni savetnik, propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsku zvanja Saveta za visoko obrazovanje, broj 631-3/2019-3 od 16. aprila 2019.

Uzimajući u obzir naučno-istraživačke i stručne reference kandidatkinje, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da se kandidatkinja dr Dragana Drakulović izabere u naučno zvanje **naučni savetnik** za oblast **Fitoplankton** u Institutu za biologiju mora Univerziteta Crne Gore.

RECENTZENT

Dr Ivana Čabarkapa, naučni savetnik
Naučni institut za prehrambene tehnologije
Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad, Srbija

REFERAT

Za izbor u naučno zvanje za oblast **Geologija**, za koji se prijavio kandidat **DR DARKO BOŽOVIĆ**, zaposlen u JU Zavod za geološka istraživanja.

BIOGRAFIJA

Darko Božović je rođen 21. aprila 1973. godine u Nikšiću, od oca Miloša i majke Stojanke, rođene Čolaković. Osnovno obrazovanje završio je u Nikšiću u OŠ Ratko Žarić, 1987. godine, a srednju Elektro-metalušku školu, takođe u Nikšiću, 1991. godine. Redovne studije na Rudarsko – geološkom fakultetu u Beogradu završio je 1999. godine, Odsek geološki, Smjer za istraživanje ležišta mineralnih sirovina, rudničku i ekonomsku geologiju, (petogodišnje studije ekvivalentne sa Master studijama; VIII stepen).

Doktorske akademske studije trećeg stepena, na studijskom programu Geologija, je završio i doktorsku disertaciju pod nazivom "Mineragenija i potencijalnost karbonatnih sirovina rudnog reona Bjelopavlića (Crna Gora)", odbranio 28. septembra 2016. godine, na Rudarsko-geološkom fakultetu, Beograd, Univerziteta u Beogradu, i time stekao naučni naziv doktora nauka - geo-nauke.

ribarstva 2015-2020 i EUSAIR strategije. U okviru laboratorije formirano je prvo mrestilište za kamenice u Crnoj Gori. Mrestilište se sastoji od dva dela – dela za uzgoj mikroalgi (u kojem je koleginica dala značajan doprinos za pokretanje sistema uzgoja mikroalgi) i dela za kondicioniranje matičnog stoka i proizvodnju mlađi.

Osim međunarodnih projekata, važno je spomenuti i nacionalne naučno-istraživačke projekte u kojem je kandidatkinja učestvovala kao rukovodilac: Monitoring morskog ekosistema, Partija E05 –Eutrofikacija; kao i Praćenje sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima. Institut za biologiju mora, Kotor i Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, Budva.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

Kvantitativno iskazano, u oblasti naučno-istraživačkog rada dr Dragana Drakulović je od izbora u poslednje zvanje ukupno ostvarila 133.5 poena. Zbirni pregled ukupnog broja referenci po oblastima i bodovanje dato je u Tabeli.

Naučno zvanje naučni saradnik Univerziteta Crne Gore za oblast Geologija, stekao je 18. septembra 2019. godine.

U dosadašnjem radu angažovan je na realizaciji brojnih projekata iz oblasti osnovnih, tematskih i detaljnih geoloških istraživanja u Crnoj Gori. Kao rukovodilac istraživanja ili istraživač učestvovao je u dvadeset nacionalnih naučno-istraživačkih projekata koji se odnose na kompleksna geološka istraživanja mineralnih sirovina, izradu geoloških, metalogenetskih i geohemijskih karata, a realizuju se kroz Program geoloških istraživanja u Crnoj Gori.

Učešnik je više međunarodnih naučnih i naučno-istraživačkih projekata iz različitih užih geoloških oblasti: ekomska geologija, posebno istraživanje karbonatnih mineralnih sirovina, mineralna politika; geochemija; geoekologija.

Kao autor ili koautor objavio je više naučno-stručnih radova u međunarodnim i nacionalnim naučnim i stručnim časopisima i zbornicima radova sa domaćih i međunarodnih kongresa, konferencija i simpozijuma, a koji se odnose na istraživanje i valorizaciju metaličnih i nemetaličnih mineralnih sirovina i regionalnu geologiju (od kojih radove i sa SCI i SCIE liste). Dugogodišnji je član Uredivačkog odbora i jedno vrijeme i tehnički urednik Geološkog glasnika, načonalnog časopisa iz oblasti geologije.

Član je Odbora za geologiju i geografiju Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i član Crnogorskog geološkog društva.

U dosadašnjem radu uspješno se bavio detaljnim istraživanjem ležišta mineralnih sirovina u Crnoj Gori. Autor je ili koautor više od 100 projekata istraživanja, elaborata o rezervama različitih vrsta mineralnih sirovina, izveštaja i studija, kao i evident tehničke dokumentacije u oblastima geologije, rудarstva i zaštite životne sredine. Član je Komisije za polaganje stručnih ispit u oblasti geologije.

Član je organizacionih i naučnih odbora i evident abstrakata više nacionalnih i međunarodnih naučnih i stručnih skupova i geoloških kongresa i član stručnih timova za izradu: Državnog plana eksploatacije mineralnih sirovina u Crnoj Gori i prostornih planova opština.

U cilju naučno-stručnog usavršavanja u užim oblastima: ekomska geologija, geochemija, istraživanje ležišta nemetaličnih mineralnih sirovina, a posebno karbonatnih mineralnih sirovina i dr., bio je učešnik više međunarodna projekata u Crnoj Gori koje Zavod za geološka istraživanja realizuje kroz različite programe i u okviru različitih oblika saradnje na regionalnom i evropskom nivou. Oženjen, ima dvoje djece.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Zaposlen je u JU Zavod za geološka istraživanja u Podgorici, od 2000. godine, gdje od 2004. godine, nakon polaganja Stručnog državnog ispita u Ministarstvu ekonomije Crne Gore, radi kao samostalni geolog – projektant na kompleksnim geološkim istraživanjima mineralnih resursa u oblastima: geološka istraživanja mineralnih sirovina, metalogenetska istraživanja, ekonomска ocjena mineralnih resursa, geohemidska istraživanja i regionalna geologija.

Od 2008 godine obavlja dužnost rukovodioca Sektora za regionalnu geologiju, mineralne sirovine i koncesije za mineralne sirovina.

Od 2021. godine član je Upravnog odbora Zavoda za geološka istraživanja-Podgorica.

U septembru 2019. godine je izabran u naučno zvanje naučni saradnik Univerziteta Crne Gore za oblast Geologija (Odluka o izboru u zvanje, br. 03-3002, Senat Univerziteta Crne Gore).

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA**KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA**

(SPISAK REFERENCI DAT JE U BILTENU UCG BR. 465 OD 19. JULIA 2019. GODINE)

NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST				UKUPNI BROJ BODOVA
N 4	Objavljeni radovi i nagrade na konkursima	N 4.1	Rad u vodećem međunarodnom časopisu	1,47
		N 4.2	Rad u međunarodnom časopisu	3,00
		N 4.3	Rad u nacionalnom časopisu od međunarodnog značaja	0,50
		N 4.5	Radovi u časopisu nacionalnog značaja	2,90
		N 4.12	Uređivanje naučnog časopisa nacionalnog značaja (na godišnjem nivou)	1,00
N 5	Radovi na naučnim skupovima, i učešće na konkursima i izložbama	N 5.3	Saopštenje (naučni rad) na naučnom skupu međunarodnog značaja štampano u cjelini	3,03
N 5	Recenziranje	N 6.8	Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (N 4.2)	1,00
N 9	Učešće u naučnim projektima	N 9.2	Učešće u međunarodnom naučnom projektu	4,00
	UKUPNO			16,90

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE**1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST**

Autorske naučne monografije			
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Radusinović S., Božović D. (2021): Montenegro: Mineral Policy. In: Tiess G., Majumder T., Cameron P. (Eds) Encyclopedia of Mineral and Energy Policy. DOI: 10.1007/978-3-642-40871-7, ISBN: 978-3-642-40871-7, Springer, Berlin, Heidelberg. https://doi.org/10.1007/978-3-642-40871-7_289-1	6	3
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvi 25% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Božović, D., Toljić, M., Đaković, M., Glavaš-Trbić, B., Milić, M. (2024): Lithostratigraphy and biostratigraphy of the Upper Cretaceous limestones of Bjelopavlići (Montenegro): contribution to evolution and paleogeography of the Adriatic Carbonate Platform, Austrian Journal of Earth Science, 2024. https://doi.org/10.17738/ajes2024.0011 . Potvrda glavnog urednika Prof. Kurt Stuewe o prihvatanju rada.	10	10
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvi 50% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Božović, D., Simić, V., Radulović, D., Radusinović, S., Matović, V., Terzić, A. (2024): Geochemical Evaluation of Dolostone Deposits in Montenegro: Implications for Potential Industrial Applications. Science of Sintering 2024.	8	8

	https://doi.org/10.2298/SOS240701029B		
Q5 Rad u međunarodnom časopisu (koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Radulović, D., Todorović, D., Jovanović, V., Miličević, S., Ivošević, B., Božović, D. (2022): Limestone of „Međede“- Nikšićas filler in various industries. Professional paper, Tehnika, Rudarstvo, Geologija i Metalurgija ISSN 0350-2627 73 (2022) 2, ISSN 0040-2176 UDC: 666.924(497.16) 553.551.1(497.16), DOI: 10.5937/tehnika 2202175R, p.175-182.	4	0,66
2.	Božović, D., Simić, V. (2023): Ležište Jovanovići-novi formacioni tip arhitektonsko-gradjevinskog kamena Crne Gore/ Jovanovići deposit – new formation type of dimension and construction stone in Montenegro. Tehnika, rudarstvo, Geologija i metalurgija, Srbije, Beograd. ISSN 0350-2627, ISSN 0040-2176 UDC: 62 (062.2)(497.1), 622.35 (497.16), DOI: 10.5937/tehnika 2302159B, p.159-164.	4	4
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Milić, M., Božović, D. (2019): Geološke karakteristike rekristalizalih krečnjaka formacionog tipa „Slatina“ i mogućnost upotrebe u različitim granama industrije/ Geological characteristics of recrystallized limestone of „Slatina“ formation type and the possibility of use in different branches of industry. Geološki glasnik, Zavod za geološka istraživanja Crne Gore, UDK: 55/56, ISSN 0435-4249, COBISS.CG-ID 37922; Knj. XVII, str. 25 - 34. https://geozavod.co.me/publikacije/	2	1
2.	Božović, D. (2019): Tehničko-gradjevinski kamen Crne Gore, stanje i potencijali/ Technical-building stone of Montenegro, condition and potentiality. Geološki glasnik, Zavod za geološka istraživanja Crne Gore, UDK: 55/56, ISSN 0435-4249, COBISS.CG-ID 37922; Knj. XVII, str. 37 - 53. https://geozavod.co.me/publikacije/	2	2
3.	Radulović, S. D., Andrić, Lj., Marković, M., Božović, D. (2019): Mogućnost gravitacijske koncentracije bogate Pb-Zn rude iz rudnika "Grot"-Kriva feja kod Vranja/ Possibility of gravity concentration of rich Pb-Zn ore from "Grot" mine – Kriva feja near Vranje. Geološki glasnik, Zavod za geološka istraživanja Crne Gore, UDK: 55/56, ISSN 0435-4249, COBISS.CG-ID 37922; Knj. XVII, str. 145 - 161. https://geozavod.co.me/publikacije/	2	0,5
4.	Božović, D., Radulović, S. D., Andrić, Lj., Marković, M. (2019): Definisanje tehnološke šeme dobijanja punioca za različite industrije na bazi krečnjaka "Visočica"- Bjelopavlići/ Defining the technological process of obtaining fillers for use in various industries on the basis of limestone "Visočica" -Bjelopavlići area. Geološki glasnik, Zavod za geološka istraživanja Crne Gore, UDK: 55/56, ISSN 0435-4249, COBISS.CG-ID 37922; Knj. XVII, str. 163 - 177. https://geozavod.co.me/publikacije/	2	2
5.	Božović, D., Simić, V. (2023): Arhitektonsko-gradjevinski kamen Crne Gore, stanje i potencijali/ Architectural-building stone of Montenegro, condition and potential. Geološki glasnik, Zavod za geološka istraživanja Crne Gore, UDK: 55/56, ISSN 0435-4249, COBISS.CG-ID 37922; Knj. XVIII, str. 29 - 47. https://geozavod.co.me/publikacije/	2	2
6.	Radulović, S. D., Božović, D., Stojanović, J., Jovanović, V., Todorović, D., Ivošević, B., Miličević, S. (2023): Istraživanje u cilju definisanja tehnološkog procesa dobijanja punila za upotrebu u različitim industrijama na osnovu kračnjaka "Glavatske kuće"-Kotor/ Investigation in order to define the technological process of obtaining fillers for use in various industries on the basis of limestone "Glavatske kuće"-Kotor. Geološki glasnik, Zavod za geološka istraživanja Crne Gore, UDK: 55/56, ISSN 0435-4249, COBISS.CG-ID 37922; Knj. XVIII, str. 49 - 69. https://geozavod.co.me/publikacije/	2	0,28
7.	Božović, D., Danilović, I., Radulović, S. D., (2023): Krečnjaci ležišta tehničko-gradjevinskog kamena Platac kao karbonatna sirovina/ Limestones of Platac technical-building stone deposits as carbonate raw materials. Geološki glasnik, Zavod za geološka istraživanja Crne Gore, UDK: 55/56, ISSN 0435-4249, COBISS.CG-ID 37922; Knj. XVIII, str. 71 - 81. https://geozavod.co.me/publikacije/	2	2
8.	Jovanović, V., Todorović, D., Radulović, S. D., Ivošević, B., Miličević, S., Božović, D. (2023): Peletizacija kao kvalitetna alternativa za granulaciju kalijum i amonijum sulfatnog dubriva/ Pelletization as a quality alternative for granulation of potassium and ammonium sulphate fertilizer. Geološki glasnik, Zavod za geološka istraživanja Crne Gore, UDK: 55/56, ISSN 0435-4249, COBISS.CG-ID 37922; Knj. XVIII, str. 145 - 152. https://geozavod.co.me/publikacije/	2	0,33
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)			
1	Radulović, S. D., Andrić, Lj., Božović, D. , Jovanović, V., Ivošević, B., Todorović, D. (2021): Possibility of using limestone from "Pieševački do"-Danilovgrad deposit as filler in various industry branches. 622(082) 669(082) Proceedings /52nd International October Conference on Mining and Metallurgy-IOC 2021, November 29th-30th 2021 Bor, Serbia; [organizer] University of Belgrade, Technical Faculty in Bor; [co-organizer] Institute for Mining and Metallurgy Bor; edited by Saša Stojadinović and Dejan Petrović.-Bor: University of Belgrade, Technical Faculty, 2021 (Niš: Atlantis).-V, p. 217-220. ISBN 978-86-6305-119-5 COBISS.SR-ID 52072201.	2	0,33

2.	Radulović, S. D., Jovanović, V., Todorović, D., Ivošević, B., Miličević, S., Božović, D. (2022): Possibility of using limestone from "Vučića brijeđ"- Ulcinj deposit as filler in various industry branches. VIII Balkan Mining Congress, Proceedings, Belgrade, September 28-30, 2022. pp.364-371,. Editors: academician prof. dr Slobodan Vujić, dr Milinko Radosavljević, dr Svetlana Polavder, Organizer of the Congress and Publisher: Mining Institute Ltd. Belgrade Serbia,[co-organizer Balkan Academy of Mining Science and Department of mining, geological and systemsciencesof the academy of engineering sciences of Serbia] the press: Colorgrafx, Belgrade, 803 p., ISBN 978-86-82673-21-7, DOI:1025075/BMC.2022.00, CIP – Katalogizacija u publikaciji – Narodna biblioteka Srbije, Beograd 622(082)553/497(082). Rudarstvo - Zbornici b) ležišta mineralnih sirovina–Balkanske države–Zbornici COBISS.SR-ID 72313353.	2	0,33
3.	Radulović, S. D., Jovanović, V., Todorović, D., Ivošević, B., Božović, D. , Miličević, S., Mihajlović, S. (2023): Tehnološka ispitivanja pet alkalno aktiviranih uzoraka bentonitske rude „Bijelo Polje“-Bar“ i njihova primena u različitim industrijskim granama“. XIV Simpozijum sa međunarodnim učešćem, „Rudarstvo 2023“, Organizatori: ITNMS (Institut za tehnologiju nuklearnih i drugih mineralnih sirovina) i PKS (Privredna Komora Srbije), Zbornik Radova, Izdavač: ITNMS, Urednik: Miroslav Ignjatović, Štampa: Akademска izdanja doo, Beograd, CIP- Katalogizacija u publikaciji Narodna biblioteka Srbije, Beograd 622(082) 502/504 (082), COBISS.SR-ID 116330505, ISBN 978-86-80420-27-1, Hotel “Fontana”, Vrnjačka Banja, 23-26. maj 2023. pp. 110-118.	2	0,28
4.	Božović, D. , Radulović, S. D., Vilotijević, B. (2023): Značaj probno-eksploracione etaže pri istraživanju ležišta arhitektonsko-gradevinskog kamena u Crnoj Gori. XIV Simpozijum sa međunarodnim učešćem, „Rudarstvo 2023“, Organizatori: ITNMS (Institut za tehnologiju nuklearnih i drugih mineralnih sirovina) i PKS (Privredna Komora Srbije), Zbornik Radova, Izdavač: ITNMS, Urednik: Miroslav Ignjatović, Štampa: Akademска izdanja doo, Beograd, CIP- Katalogizacija u publikaciji Narodna biblioteka Srbije, Beograd 622(082) 502/504 (082), COBISS.SR-ID 116330505, ISBN 978-86-80420-27-1, Hotel “Fontana”, Vrnjačka Banja, 23-26. maj 2023. pp. 337-343.	2	2
5.	Radulović, S. D., Andrić, Lj., Petrov, M., Božović, D. , Pavlović, M. (2019): Obtaining fillers based on limestone from deposit "Brijeg"-Ulcinj for applications in various industries. XIII International Mineral Processing and Recycling Conference, Belgrade, Serbia, may, 2019. pp.119-126. Editors: prof. dr Grozdanka Bogdanović, prof. dr Milan Trubić. Publisher: University of Belgrade, Technical faculty in Bor. Printed by: Grafomed Trade doo. Bor, 599 p.. ISBN 978-86-6305-091-4, CIP – Katalogizacija u publikaciji – Narodna biblioteka Srbije, Beograd.	2	0,4
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Abramović, V., Božović, D. (2022): Geološke karakteristike ležišta arhitektonsko-gradevinskog (ukrasnog) kamena "Vinići"-Bjelopavlići/ Geological characteristics of dimension stone from the "Vinići" deposit – Bjelopavlići. Book of abstracts of the 18th Serbian Geological Congress "Geology solves the problems" (National Congress with International Participation), Divčibare, Serbia, June 01 st -04 th 2022, Serbian Geological Society, ISBN-978-86-86053-23-7, pp. 25-26.	0,5	0,25
2.	Božović, D. , Radulović, D., Simić, V. (2022): Stanje i potencijalnost tehničko – gradevinskog kamena Jadransko-jonske zone Crne Gore/ State and potentiality of aggregate rocks of the Adriatic-Ionian zone of Montenegro. Book of abstracts of the 18th Serbian Geological Congress "Geology solves the problems" (National Congress with International Participation), Divčibare, Serbia, June 01 st -04 th 2022, Serbian Geological Society, ISBN-978-86-86053-23-7, pp. 58-59.	0,5	0,5
3.	Danilović, I., Božović, D. (2022): Ležište arhitektonsko-gradevinskog (ukrasnog) kamena "Tospude" – Cuce/ The dimension stone deposit "Tospude" – Cuce. Book of abstracts of the 18th Serbian Geological Congress "Geology solves the problems" (National Congress with International Participation), Divčibare, Serbia, June 01 st -04 th 2022, Serbian Geological Society, ISBN-978-86-86053-23-7, pp. 68-69.	0,5	0,25
4.	Jovanović, B., Jovanović, M., Božović, D. (2022): Geološke karakteristike arhitektonsko-gradevinskog (ukrasnog) kamena ležišta "Brankov krš" – Cetinje/ Geological characteristics of architectural-building (ornamental) stone deposit "Brankov krš" – Cetinje. Book of abstracts of the 18th Serbian Geological Congress "Geology solves the problems" (National Congress with International Participation), Divčibare, Serbia, June 01 st -04 th 2022, Serbian Geological Society, ISBN-978-86-86053-23-7, pp. 113-114	0,5	0,16
5.	Vilotijević, B., Božović, D. (2022): Geološke karakteristike i ekonomski značaj dolomita okoline Ulcinja/Geological characteristics and economical significance of dolomites around Ulcinj. Book of abstracts of the 18th Serbian Geological Congress "Geology solves the problems" (National Congress with International Participation), Divčibare, Serbia, June 01 st -04 th 2022, Serbian Geological Society, ISBN-978-86-86053-23-7, pp. 288-289.	0,5	0,25
6.	Radusinović, S., Ilijanić, N., Jovanović, M., Peh, Z., Miko, S., Jovanović, B., Božović, D. , Gizzarec; N. (2023). Rare Earth Elements in Bauxite Deposits in The Dinaric Region; The Potential of Montenegro and Croatia. 7th Croatian Geological Congress with international participation, Poreč, Croatia, oct. 2-4. 2023. ISSN 1849-7713, Published by: Croatian Geological Survey – Zagreb, 156-157.	0,5	0,06
7.	Radulović, S. D., Jovanović, V., Todorović, D., Ivošević, B., Miličević, S., Božović, D. (2023): „Obtaining a filler based on limestone from the deposit "Glavatske Kuće"-Kotor, for use in various industrial branches". Proceedings of IX International Conference Mining and Environmental Protection (MEP 23), Sokobanja, May 24.-27. 2023. Poster Session, Organizer of the Congress and Publisher: University of Belgrade, Faculty of Mining and Geology,[co-organizer Berg Faculty TU Košice, Slovakia, University of Ljubljana, Faculty of Natural Sciences and Engineering, Slovenia, Goce Delčev University in Štip, Macedonia, Geological Survey of Slovenia, University of banja Luka, Faculty of Mining Engineering, Prijedor, Republic of Srpska, BiH, Association of Mining and Geology	0,5	0,08

	Engineers]; Editor: Ivica Ristović, Faculty of Mining and Geology, University of Belgrade, ISBN 978-86-7352-389-7.		
R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Darko Božović: Član Uređivačkog odbora časopisa Geološki glasnik . UDK: 55/56, ISSN 0435-4249, COBISS.CG-ID 37922; Izdavač: JU Zavod za geološka istraživanja, Podgorica; Odluka br. 04-1195/3 od 26. septembra 2019. godine, za period od 2019. do 2024 godine (5 godina)	2	10

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKIRAD	26	46	50,66	67,56
UKUPNO	26	46	50,66	67,56

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Darko Božović, dipl. inž. geologije, završio je doktorske akademske studije trećeg stepena, na studijskom programu Geologija, Rudarsko-geološkog fakulteta, Univerziteta u Beogradu. Doktorku disertaciju pod naslovom *Mineragenija i potencijalnost karbonatnih sirovina rudnog reona Bjelopavlića (Crna Gora)*“, odbranio je 28. septembra 2016. godine, na Rudarsko-geološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Odbranom doktorske disertacije stekao je titulu doktora tehničkih nauka za oblast geologije.

Dr Darko Božović, u pogledu stepena obrazovanja, ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademска i naučna zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Naučnoistraživački rad dr Darka Božovića orijentisan je ka različitim oblastima geološke nauke: ekonomske geologije, sedimentologije karbonata, metalogenije, primenjene petrografije, geochemije, tektonike i drugih geoloških disciplina. Rezultati naučnoistraživačkog rada kandidata prezentirani su u formi naučne monografije, radova štampanih u celini u međunarodnim i nacionalnim časopisima, apstraktima u naučnim časopisima međunarodnog i nacionalnog značaja, kao i u monografijama i zbornicima radova sa međunarodnih konferencija.

U spisku referenci ističe se više radova. U radu „Lithostratigraphy and biostratigraphy of the Upper Cretaceous limestones of Bjelopavlići (Montenegro): contribution to evolution and paleogeography of the Adriatic Carbonate Platform“ publikovanom u međunarodnom časopisu Austrian Journal of Earth Science, (<https://doi.org/10.17738/ajes2024.0011>), diskutovane su facije karbonatnih sedimenata područja Bjelopavlića, njihove litostратigrafske karakteristike, starost i uslovi nastanka. Rezultati istraživanja korišćeni su za korelaciju sa sinhronim sedimentima u domenu Adrijske karbonatne platforme, kao i za interpretaciju tektonsko-depozicionne evolucije severoistočne periferije platforme na prostoru između Crne Gore i Slovenije. Dodatno, diskutovana je i tektonska kontrola depozicije u periodu završetka egzistencije Adrijiske platforme, na granici krede i paleogena.

U radu „Geochemical Evaluation of Dolostone Deposits in Montenegro: Implications for Potential Industrial Applications“, publikovanom u eminentnom međunarodnom časopisu Science of Sintering (<https://doi.org/10.2298/SOS240701029B>) analizirane su mineraloške, petrološke i geohemiske karakteristike trijaskih i gornjokrednih dolomita Crne Gore sa ciljem ocene njihovih tehnoloških osobina i evaluacije potencijalnosti njihove industrijske primene. Rezultati izvedenih istraživanja upućuju da

dolomiti trijaske i gornjokredne starosti pokazuju različite kvalitete i upotrebljene vrednosti. Dodatno, na osnovu rezultata istraživanja, izvedena je geološka i tehnološka klasifikacija dolomitičnih stena Crne Gore.

U monografskoj prezentaciji pod naslovom „Montenegro: Mineral Policy“ publikovanoj u Encyclopedia of Mineral and Energy Policy, diskutovani su mineralni resursi, mineralna politika i zakonska regulativa Crne Gore.

Za period do prethodnog izbora kandidat je publikovao 20 radova različitih kategorija. U periodu posle prethodnog izbora ima 26 relevantnih referenci, koje uključuju naučne radove različitih kategorija i uređništvo u nacionalnom časopisu. Pored toga, učesnik je u realizaciji većeg broja međunarodnih i domaćih naučnih i stručnih projekata.

Član je Uređivačkog odbora časopisa Geološki glasnik, koji izdaje JU Zavod za geološka istraživanja, Podgorica. Član je Odbora za geologiju i geografiju Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i član Crnogorskog geološkog društva. Takođe, član je organizacionih i naučnih odbora i evident abstrakata više nacionalnih i međunarodnih naučnih i stručnih skupova i geoloških kongresa i član stručnih timova za izradu: Državnog plana eksploracije mineralnih sirovina u Crnoj Gori i prostornih planova opština.

U cilju naučno-stručnog usavršavanja u užim oblastima: ekonomska geologija, geochemija, istraživanje ležišta nemetaličnih mineralnih sirovina, a posebno karbonatnih mineralnih sirovina i dr., bio je učesnik više međunarodna projekata u Crnoj Gori koje Zavod za geološka istraživanja realizuje kroz različite programe i u okviru različitih oblika saradnje na regionalnom i evropskom nivou.

Na osnovu analize dosadašnje naučno-istraživačke i stručne aktivnosti dr Darka Božovića može se zaključiti da kandidat ima izvanrednu naučno-istraživačku karijeru i reference koje ga kvalifikuju za izbor u naučno zvanje viši naučni saradnik.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kao dugogodišnji rukovodilac Sektora za regionalnu geologiju, mineralne sirovine i koncesije za mineralne sirovine, Zavoda za geološka istraživanja Crne Gore, dr Darko Božović uključen je u usavršavanje i stručnu specijalizaciju mlađih inženjera geologije. Takođe, bio je mentor na izradi nekoliko stručnih radova iz oblasti Ekonomski geologije. Član je Komisije za polaganje stručnih ispita, Ministarstva ekonomije. Njegov pedagoški rad uključuje i saradnju sa diplomcima i doktorantima sa studijskih programa geologije sa Rudarsko-geološkog fakulteta iz Beograda, koji teme završnih radova i doktorske disertacije realizuju u Crnoj Gori. Od značaja je i učešće dr Darka Božovića u organizaciji i izvođenju terenskih nastava i naučnih ekskurzija iz domena geologije koje se izvode na teritoriji Crne Gore. Dakle, kandidat i po pitanju pedagoškog rada ima iskustva i reference koje ga preporučuju za izbor u naučno zvanje viši naučni saradnik.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKIRAD	26	46	50,66	67,56
UKUPNO	26	46	50,66	67,56

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Nakon uvida u konkursni materijal i reference kandidata može se zaključiti da dr Darko Božović, dipl. inž. geologije, ispunjava sve potrebne uslove za izbor u naučno zvanje **viši naučni saradnik**, propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsku i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

Imajući u vidu sve rezultate koje je kandidat ostvario u dosadašnjem naučno-istraživačkom, stručnom i pedagoškom radu, sa zadovoljstvom predlažem Veću Građevinskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Darka Božovića **izaberu** u naučno zvanje **viši naučni saradnik** za oblast **Geologija**.

RECENZENT

Dr Marinko Toljić, redovni profesor

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVARANJA

Kandidat dr Darko Božović je 1999. godine završio petogodišnje studije Rudarsko-geološkog fakulteta, Univerziteta u Beogradu (Smjer za istraživanje ležišta mineralnih sirovina, Odsek geološki). Na istom fakultetu je 28. septembra 2016. godine odbranio doktorsku disertaciju pod naslovom „Mineragenija i potencijalnost karbonatnih sirovina rudnog reona Bjelopavlića (Crna Gora)“, i stekao naučni naziv *doktora geo-nauka*. Stečene diplome sa osnovnih i postdiplomske studije obuhvataju oblast geologije, naročito užu oblast ekonomske geologije.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Iz priložene Klasifikacione bibliografije se može vidjeti da se naučno-istraživački rad dr Darka Božovića prvenstveno odnosi na oblast ekonomske geologije, tačnije na geološka istraživanja ležišta karbonatnih stijena.

Kao autor ili koautor je objavio oko 50 naučno-stručnih radova u međunarodnim i nacionalnim časopisima, kao i u zbornicima radova sa kongresa i konferencija. Od 2015. godine je tehnički urednik Geološkog glasnika, časopisa koji izdaje Žavod za geološka istraživanja.

Jedan od najznačajnijih naučnih radova kandidata dr Darka Božovića, koji je kao prvi autor publikovao u časopisu *Austrian Journal of Earth Science* sa SCIE liste, je rad *Lithostratigraphy and biostratigraphy of the Upper Cretaceous limestones of Bjelopavlići (Montenegro): contribution to evolution and paleogeography of the*

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKIRAD	26	46	50,66	67,56
UKUPNO	26	46	50,66	67,56

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu pregleda dokumentacije se može zaključiti da dr Darko Božović ispunjava sve potrebne uslove za izbor u drugo naučno zvanje (**viši naučni saradnik**) predviđene Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsku i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

Imajući u vidu rezultate koje je kandidat ostvario u naučno-istraživačkom, stručnom i pedagoškom radu, predlažem Vijeću

Adriatic Carbonate Platform (u klasifikacionoj bibliografiji u grupi Q1). U pomenutom radu autor je prikazao geološke karakteristike područja Bjelopavlića i izdvojio osam prostorno i vremenski povezanih gornjokredenih facija, dao njihove sedimentološke i biostratigrafske karakteristike, kao i njihove depozicione sredine i stratigrafski značaj u okviru Jadranske karbonatne platforme.

Takođe, značajan je rad *Geochemical Evaluation of Dolostone Deposits in Montenegro: Implications for Potential Industrial Applications* koji je kandidat kao prvi autor objavio u časopisu sa SCIE liste, *Science of Sintering* (u klasifikacionoj bibliografiji u grupi Q2). U radu su prikazane geološke karakteristike pojedinih ležišta i pojava gornjokrednih i trijaskih dolomita sa prostora južne i centralne Crne Gore, njihov kvalitet sa aspekta mineraloških, petrografskih, geohemskihs i tehnoloških svojstava, kao i mogućnost njihove primjene u raznim industrijskim granama.

Od velikog značaja je i rad „Ležište Jovanovići – novi formacioni tip arhitektonsko-gradjevinskog kamena Crne Gore“ koji je kao prvi autor objavio u časopisu „Tehnika, rудarstvo, geologija i metalurgija“ (u klasifikacionoj bibliografiji u grupi Q5). U radu su prikazani rezultati detaljnih geoloških istraživanja arhitektonsko-gradjevinskog kamena na ležištu Jovanovići. Date su geološke karakteristike, rezerve ukrasnog kamena, kvalitativne karakteristike, mogućnost primjene i potencijalnost. Posebna pažnja posvećena je ispitivanju sedimentoloških, biostratigrafskih i fizičko-mehaničkih karakteristika kamena, a dat je i prikaz hemijskih, geochemijskih i tehnoloških svojstava krečnjaka ležišta „Jovanovići“ sa aspekta mogućnosti njihovog korišćenja kao karbonatnih punila.

Iz klasifikacione bibliografije se može vidjeti da je kandidat osim pomenutih radova objavio i brojne druge koji su takođe veoma značajni za domaću i međunarodnu naučno-stručnu javnost.

Kao rukovodilac, učestvovao je na brojnim projektima detaljnih geoloških istraživanja arhitektonsko-gradjevinskog kamena u Crnoj Gori.

Na osnovu pregleda naučno-istraživačkih radova dr Darka Božovića se može zaključiti da kandidat u potpunosti ispunjava uslove koji su propisani za izbor u naučno zvanje **viši naučni saradnik**.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Darko Božović, kao jedan od vodećih geologa Zavoda za geološka istraživanja Crne Gore, godinama obučava mlađe inženjere i usmjerava ih tokom ranih faza njihove karijere. Imao je prilike da bude mentor na izradi nekoliko stručnih radova iz oblasti Ekonomske geologije. Bio je i član komisije za polaganje stručnih ispita koje po Zakonu o geološkim istraživanjima organizuje ministarstvo zaduženo za geologiju i ruderstvo (Ministarstvo ruderstva, nafte i gasa).

Građevinskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Darka Božovića **izaberu u naučno zvanje viši naučni saradnik za oblast Geologija**.

RECENZENT

Prof. dr Milan Radulović
Građevinski fakultet Podgorica
Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

IOCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat dr Darko Božović je 1999. godine završio petogodišnje studije (petogodišnje studije ekvivalentne sa Master studijama; VIII stepen) na Rudarsko-geološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu (Smer za istraživanje ležišta mineralnih sirovina na geološkom odseku). Na istom fakultetu je 28. septembra 2016. godine odbranio doktorsku disertaciju pod naslovom "Mineragenija i potencijalnost karbonatnih sirovina rudnog reona Bjelopavlića (Crna Gora)", i stekao naučni naziv *doktora geonauka*. Stečene diplome sa osnovnih i doktorskih studija obuhvataju oblast geologije, naročito užu naučnu oblast ekonomskog geologije. Na Univerzitetu Crne Gore (UCG) je 18. septembra 2019. godine izabran u naučno zvanje naučni saradnik za oblast Geologija.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Iz priložene Klasifikacione bibliografije se može videti da se naučno-istraživački rad dr Darka Božovića prvenstveno odnosi na oblast ekonomskog geologije, tačnije na istraživanja i valorizaciju metaličnih i nemetaličnih mineralnih sirovina, geomorfologiju, geoprostorne podatke, kao i ekološku i pedološku problematiku.

Kao autor ili koautor je objavio više od 40 naučnih i stručnih radova u međunarodnim i nacionalnim časopisima, kao i u zbornicima radova sa kongresima, konferencijama i simpozijumima. Dugogodišnji je član Uredivačkog odbora a jedno vreme i tehnički urednik Geološkog glasnika, časopisa Zavoda za geološka istraživanja Crne Gore. Član je Odbora za geologiju i geografiju Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i član Crnogorskog geološkog društva.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	20	26	46	16,90	50,66	67,56
UKUPNO	20	26	46	16,90	50,66	67,56

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu pregleda dokumentacije može se zaključiti da dr Darko Božović ispunjava sve potrebne uslove za izbor u naučno zvanje *viši naučni saradnik* predviđene Mjerilima za izbor u akademsku i naučnu zvanja Univerziteta Crne Gore.

Imajući u vidu rezultate koje je kandidat ostvario u naučno-istraživačkom, stručnom i pedagoškom radu, sa zadovoljstvom predlažem Veću Gradivinskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Darka Božovića **izaberu u naučno zvanje viši naučni saradnik** za oblast **Geologija, uža oblast Ekonomski geologija**.

RECENZENT
Prof. dr Vladimir Simić
Univerzitet u Beogradu
Rudarsko-geološki fakultet

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Računarske nukve** na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore od 12.06.2024. godine. Na raspisani Konkurs javila su se dva kandidata: **DR BILJANA STAMATOVIĆ** i **DR SRĐAN KADIĆ**.

Kandidatkinja: DR BILJANA STAMATOVIĆ

BIOGRAFIJA

Biljana Stamatović je rođena u Nikšiću 28. maja 1968. godine. Od treće godine srednje škole do kraja fakulteta prima stipendiju „Titov fond“ (uslovi: odličan uspjeh, odnosno prosjek preko 8.5 i očišćena godina). Prirodno matematički fakultet (PMF) u Podgorici, Odsjek matematika i računarske nauke, upisuje 1986. godine. Završava osnovne studije 5.10.1990. sa prosjekom 9.0. Dva puta je nagrađivana tokom studiranja (dubitnik nagrade „19. decembar“ i kao najbolji student završne godine studija).

Magistarske studije upisuje na Matematičkom fakultetu u Beogradu. Tokom izrade magistarskog rada boravila je jedan semestar u Beogradu, na katedri za Računarske nauke Matematičkog fakulteta. Mentorka je bila prof.dr Gordana Pavlović Lažetić. Magistarski rad pod nazivom "Geometrijski tipovi podataka u objektno orijentisanim sistemima za upravljanje bazama

podataka" odbranila je na Matematičkom fakultetu u Beogradu. Stiče zvanje Magistar računarskih nauka 17. novembra 1995.godine.

Doktorsku tezu pod nazivom "Prepoznavanje nekih specijalnih klasa pi-lavirinata konačnim automatima" odbranila je 23. 02. 2000. godine na Matematičkom fakultetu u Beogradu i stiče diplomu Doktora matematike. Kako je doktorska teza bila iz oblasti Teorijskog računarstva (pored implementacije sistema konačnih automata u programskom jeziku C, formulisane su teorme i njihovi dokazi o postojanju, odnosno nepostojanju, sistema konačnih automata koji prepoznavaju specijalne klase lavirinata), Biljana je mogla birati oblast u koju će biti svrstan njen doktorat, tj. Matematika ili Računarske nauke. Ova konstatacija je potkrijepljena Izjavom Biljaninog mentora Žarka Mijajlovića, redovnog profesora u penziji Matematičkog fakulteta u Beogradu. Profesor Žarko Mijajlović pripada grupi najkreativnijih i najproduktivnijih matematičara sa naših prostora. Izjava profesora Mijajlovića je u prilogu ove biografije.

Tokom rada na doktorskoj tezi Biljana je boravila dvije godine na Moskovskom državnom univerzitetu Lomonosov, MehMat, Katedra matematičke teorije inteligentnih sistema. Radila je pod mentorstvom ruskog akademika Valerija Borisovića Kudrijavtseva.

U periodu od oktobra 1990. do oktobra 1992. radi u srednjoj školi „Ivan Uskoković“ i paralelno drži vježbe na PMF. Od kraja 1992. do 31.08.2008. radi na PMF, UCG.

Tokom rada na UCG, držala je nastavu na predmetima: Matematika 1 i Matematika 2 (ETF, Mašinski fakultet, Građevinski fakultet), Diskretna matematika 1 i Diskretna matematika 2 (PMF, Računarski smjer), Analiza 2 (PMF, Fizika), Informatika (Građevinski fakultet), Uvod u računarske nauke i Principi programiranja (PMF, D smjer).

1.09.2008. prelazi na Univerzitet Donja Gorica (UDG) uz sporazuman raskid radnog odnosa zbog nemogućnosti ostvarenja prelaska uz model "preuzimanja" sa jednog na drugi univerzitet (Dekanov negativan odgovor nalazi se u dokumentaciji). Rukovodi Odsjekom za Matematiku, Fakultet primjenjenih nauka. Član je Senata UDG. Drži nastavu na predmetima: Matematika (FIST, FMEFB), Inžinjerska matematika 1 i 2 (Politehnička), Baze podataka (FIST, na drugoj godini i na masteru), Analiza i dizajn informacionih sistema (FIST, na drugoj godini i na masteru), Java (FIST), Big Data (FMEFB, master), Kombinatorika, Diskretna matematika, Inovativno modeliranje (Fakultet primjenjenih nauka, odsjek Matematika). Bila je mentor na oko 50-tak diplomskih, specijalističkih i master radova.

U nastojanju da prati savremena dešavanja u Informacionim tehnologijama, Biljana pohađa veći broj online kurseva iz ove oblasti. Posjeduje sertifikat instruktora Oracle Academy još od 2008. godine, coursera sertifikate iz R programming, Machine learning, Deep learning neural network specialization, IBM Data science.

U periodu od kraja marta 2022 do februara 2024. Godine, Biljana je bila suosnivač u inovativnoj kompaniji MoDrone.

Biljana je autor velikog broja naučnih radova, autor dvije knjige, lider i član većeg broja projekata, nacionalni koordinator je u EWM (European Women in Mathematics (<https://www.europeanwomeninmaths.org/>) i ambasador u CWM (Committee for Women in Mathematics, IMU, <https://www.mathunion.org/cwm>).

Trenutno je zaposlena kao redovni profesor na Fakultetu za informacione tehnologije i inženjerstvo, Univerzitet UNION Nikola Tesla u Beogradu i angažovana na predmetima Diskretna matematika i Finansijska i aktuarska matematika.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Biljana Stamatovic, Sinisa Stamatovic. Extremes of Gaussian Processes and Fields, International Encyclopedia of Statistical Science, 2 nd edition, Springer, 2024 (accepted)	6	6
M4 Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Valerij Borisović Kudrijavcev, Biljana Stamatović, MODEL UPRAVLJANJA SLOŽENIM DINAMICKIM SISTEMIMA, Crna Gora u XXI stoljeću- U eri kompetitivnosti, Izdavač: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, 2010	2	2

Na Filozofskom fakultetu, Univerzitet Crne Gore (Ugovor o angažovanju za izvođenje nastave), angažovana je kao redovni profesor na predmetima iz oblasti Statistike (Statistika u Sociologiji, studijski program Sociologija, Statističke metode, 1. semestar master studija, studijski program Sociologija, Kvantitativne statističke metode, 2. semestar master studija, studijski program Pedagogija, Odabrane teme iz Statistike, 6. semester osnovnih studija, studijski program Psihologija).

Prilog:

Izjava

Koleginica Biljana Stamatović, trenutno profesor na privatnom Univerzitetu Union „Nikola Tesla“ u Beogradu. doktorirala je 2000. godine pod mojim rukovodstvom na Matematičkom fakultetu u Beogradu. Najveći deo istraživanja vezana za izradu doktorata obavila je u Moskvi. na Katedri za kibernetiku Univerziteta „Lomonosov“ kojom je mukovodio ugledni matematičar Valerij Borisović Kudrijavcev. profesor tog univerziteta. Njenim istraživanjima vodio je upravo profesor Kudrijavcev. Po povratku iz Rusije dosta je saradivala sa kolegom Goranom Kilibardom profesorom za matematiku Tehnološkog fakulteta u Beogradu koji je specijalista za oblast iz koje je tema njenog doktorata. Njen doktorat je „Prepoznavanje nekih specijalnih klasa pi-lavirinata konačnim automatima“ i već kao što njen naziv kaže. leži na granici matematike i računarstva. Preciznije. doktorska disertacija koleginice Stamatović predstavlja doprinos oblasti teorijskog računarstva. U vreme kada je branila tezu. svaka disertacija mogla je da se svrsta samo u jednu oblast. u njenom slučaju izbor je bio matematika ili računarstvo. Ovim izjavljujem da je na mojo objašnjenje i pitanje o izboru. koleginica Stamatović izabrala da doktorat bude iz oblasti matematike. ali isto tako mogla je potpuno ravnopravno izabrati i dmgu oblast. računarstvo. Ovu izjavu dajem na molbu koleginice Dr Biljane Stamatović.

Beograd. 24.06.2024

Žarko Mijajlović,
Profesor Matematičkog fakulteta u
Beogradu. u penziji

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Radna mjesta:

Oktobar 1990-Oktobar 1992, MTŠ „Ivan Uskoković“, profesor matematike

Oktobar 1990- Avgust 2008, PMF, UCG

Septembar 2008- Septembar 2021, FIST, UDG

Oktobar 2021- ..., FITI, Univerzitet UNION Nikola Tesla, Beograd

Izbori u zvanja:

U zvanje asistenta birana je 1996. Godine, Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet Crne Gore.

U zvanje docenta birana je 2000. godine, Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet Crne Gore .

U zvanje vanrednog profesora birana je 2005. godine, Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet Crne Gore.

U zvanje redovnog profesora birana je 2010. godine, Fakultet za Međunarodnu Ekonomiju, Finansije i Biznis, i 2011. Senat Univerziteta Donja Gorica je verifikovao ovu odluku

Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Xuan Xiao, Yu-Tao Shao, Xiang Cheng, Biljana Stamatovic, iAMP-CA2L: a new CNN-BiLSTM-SVM classifier based on cellular automata image for identifying antimicrobial peptides and their functional types, <i>Briefings in Bioinformatics</i> , Volume 22, Issue 6, November 2021, https://doi.org/10.1093/bib/bbab209	10	2.5
2.	Roman Trobec, Biljana Stamatovic: Analysis and Classification of Flow-Carrying Backbones in Two-Dimensional Lattices, <i>Advances in Engineering Software</i> , December 2015, DOI:10.1016/j.advengsoft.2015.11.002	10	10
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Xuan Xiao, Guang-Fu Xue, Biljana Stamatovic, Wang-Ren Qiu: "Using Cellular Automata to simulate domain evolution in proteins", <i>Frontiers in Genetics, Computational Genomics</i> , DOI:10.3389/fgene.2020.00515, 2020	8	2.6
2.	Biljana Stamatovic, Goran Kilibarda: "Algorithm for Identification of Infinite Clusters Based on Minimal Finite Automaton," <i>Mathematical Problems in Engineering</i> , vol. 2017, Article ID 8251305, 7 pages, 2017. doi:10.1155/2017/8251305	8	8
3.	Biljana Stamatovic, Roman Trobec: Cellular automata labeling of connected components in n-dimensional binary lattices, <i>The Journal of Supercomputing</i> , 2016, DOI: 10.1007/s11227-016-1761-4	8	8
4.	Biljana Stamatovic, Gregor Kosec, Roman Trobec, Xiao Xuan, Sinisa Stamatovic: Cellular Automata Supporting n-Connectivity, <i>Mathematical Problems in Engineering</i> , (2014), Article ID 765798	8	8
5.	Xiao Xuan, Wang Jian-hong, Biljana Stamatovic: Iterative Selection of Unknown Weights in Direct Weight Optimization Identification, <i>Mathematical Problems in Engineering</i> , (2014), Article ID 572092, 9 pages	8	2.6
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	B. Stamatovic, S. Stamatovic: Cox limit theorem for large excursions of a norm of a Gaussian vector process, <i>Statistics&Probability Letters</i> , p. 1479-1485, (2010)	6	6
2.	V. Piterbarg, B. Stamatovic: Rough asymptotic of the probability of simultaneous high extreme of two Gaussian processes: the dual action functional. (Russian, English)[J] <i>Russ. Math. Surv.</i> 60, No.1, 167-168 (2005); translation from <i>Usp. Mat. Nauk</i> 60, No.1, 171-172, [ISSN 0036-0279](2005)	6	3
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	B.Stamatovic: Automata recognition two-connected labyrinth with finite cycle diameter, <i>Programming and Computer Software</i> (Russ), Vol 36, No 3, 149-157, ISSN PRINT: 0361-7688 (2010)	4	4
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	B.Stamatovic, Automata recognition tree-connected labyrinth with finite cycle diameter, <i>Intelligent System</i> (Russ), Том 13, выпуск 1-4, 129-140, ISBN 5-7281-0436-3, (2009)	4	4
2.	*Kezunovic L.; Stamatovic S.; Stamatovic B.; Jovanovic J. One-year prevalence of musculoskeletal symptoms in aluminium industry pot room workers, <i>Facta universitatis, Niš</i> , series Medicine and biology, Vol 11 (3), (148-153), (2004)	4	1
3.	*Stamatovic Biljana, Automata recognition of a class of chess labyrinths, <i>Mathematica Montisnigri</i> , 17, (2004)	4	4
4.	*S. Stamatovic, B. Stamatovic, Gnedenko type limit theorem for chi fields, <i>Mathematica Montesnigri</i> , 17, (2004)	4	2
5.	*B. Stamatovic, S. Stamatovic, Mosaic Labyrinths and Uniform Structures, <i>Mathematica Balkanica</i> , NS, Vol. 19, p. 215-220, (2005)	4	4
6.	*B.Stamatovic, Automata recognition of cycle in labyrinths, <i>Intelligent systems</i> , Moscow, T 8, 573-579, ISBN 5-7281-0436-3 (2004)	4	4
7.	*B.Stamatovic, Automata recognition of digit eight, <i>Intelligent systems</i> , Moscow, T 6, 365 – 380, ISBN 5-7281-0436-3 (2001)	4	4
8.	*B.Stamatovic, Recognition of two-connected digits with collective automata, <i>Intelligent systems</i> , Moscow, T 4, 321 – 337, ISBN 5-7281-0436-3 (1999)	4	4
9.	*B.Stamatovic, Automata recognition of one-connected digit, <i>Intelligent systems</i> , Moscow, T 3, 291-307, ISBN 5-7281-0436-3, (1998)	4	4
10.	*B.Stamatovic: Automata recognition of labyrinths, <i>Discrete mathematics and applications</i> , Vol. 10, No.2, DOI: https://doi.org/10.1515/dma.2000.10.2.203 (2000)	4	4
11.	Biljana Stamatovic, Artem Korsun: Local data flow principles in porosity of materials, <i>Applied Mechanics and Materials</i> , Vol 725-726, p.371-376 (2014)	4	4
12.	Stamatovic S. Stamatovic B., Limit theorem for high level A- upcrossings by chi field, <i>Matematički vesnik</i> , Vol 57, (2005)	4	2
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Milos Todorov, Ninoslava Tihi Srdjan Popov Biljana Stamatovic, TIME SERIES MODELS FOR WEATHER FORECASTING IN SMART CITIES, AlfaTech	2	0.5

	International Conference, 2024, accepted		
2.	Biljana Stamatovic, Implementation of CA algorithm for labeling of 26-connected components in 3D binary lattices, 23rd International Scientific-Professional Conference on Information Technology (IT), 2018, DOI: 10.1109/SPIT.2018.8350853	2	2
3.	Smart tags for brand protection and anti-counterfeiting in wine industry Stevan Šandi; Sanja Radonjić; Jovana Drobniak; Marko Simeunović; Biljana Stamatović; Tomo Popović, 23rd International Scientific-Professional Conference on Information Technology (IT), 2018, DOI: 10.1109/SPIT.2018.8350849	2	0.3
4.	Biljana Stamatovic, Labeling connected components in binary images based on cellular automata, Proceedings of the Second International Workshop on Sustainable Ultrascale Computing Systems, Krakow, Poland, ISBN: 978-84-608-2581-4 (2015)	2	2
5.	Biljana Stamatovic, Roman Trobec, Data parallel algorithm in finding 2-D site percolation backbones, Proceedings of the First International Workshop on Sustainable Ultrascale Computing Systems, Porto, Portugal, ISBN: 978-84-617-2251-8 (2014)	2	2
6.	Peter Podsklan, Biljana Stamatovic, Business process modelling, Informacione tehnologije Zabljak , 2013	2	1
7.	B. Stamatovic, Automata recognition of a class labyrinths of letter A with collective automata, IX international conference „Intelligent systems and computer science“ T1, part 2, page 241 (2006)	2	2
8.	S. Stamatovic, B. Stamatovic, Gnedenko type limit theorem for chi procceses, XVI Conference on Applied Mathematics, (2006)	2	1
9.	Hakile Resulbegović, Biljana Stamatović: SPATIAL STATISTICS AND APPLICATION OF THE GLOBAL POSITIONING SYSTEM IN FIELD SURVEYS, Kolašin, Montenegro, GNP 2022.	2	1
10.	Stanko Jankovic, Biljana Stamatovic, Automated classification of web application parts from a blackbox security testing perspective, Informacione tehnologije Zabljak, 2017	2	1
11.	Biljana Stamatovic, Roman Trobec: Identification of Backbones in a Two-Dimensional Percolation Site, Proceedings of the fourth international conference on parallel, distributed, grid and cloud computing for engineering, doi:10.4203/ccp.107.16, (2015)	2	2
R9 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	ПРАКТИКУМ ЗА ПРИПРЕМАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ЗА СОФТВЕРСКО ИНЖЕЊЕРСТВО, Факултет организационих наука, 2017	0.5	0.5
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Moro, Kamal; Fakir, Mohammed; Badr, Dine El Kessab; Bouikhalene, Belaid; Daoui, Cherki, Comparison of two feature extraction methods based on the raw form and his skeleton for Gujarati handwritten digits. (English) [Zbl 1340.68108] Facta Univ., Ser. Math. Inf. 28, No. 2, 161-178 (2013).	0.5	0.5
2.	Korsh, James; LaFollette, Paul; Lipschutz, Seymour, A loopless implementation of a Gray code for signed permutations. (English) [Zbl 1265.94094] Publ. Inst. Math., Nouv. Sér. 89(103), 37-47 (2011)	0.5	0.5
3.	You, Zhifu; Liu, Bolian, On hypoenergetic unicyclic and bicyclic graphs. (English) [Zbl 1199.05249] MATCH Commun. Math. Comput. Chem. 61, No. 2, 479-486 (2009)	0.5	0.5
4.	Kurbalija, Vladimir; Budimac, Zoran, Case-based reasoning framework for generating decision support systems. (English) [Zbl 1224.68211] Novi Sad J. Math. 38, No. 3, 219-226 (2008).	0.5	0.5
5.	Czédli, Gábor, Stronger association rules for positive attributes. (English) [Zbl 1199.68085] Novi Sad J. Math. 38, No. 1, 103-110 (2008)	0.5	0.5
6.	Olea, Maria, Modelling of p,p-dinitrobenzyl electroreduction by using an artificial neural network. (English) [Zbl 1187.92093] MATCH Commun. Math. Comput. Chem. 57, No. 3, 735-748 (2007).	0.5	0.5
7.	Brankov, Vladimir; Cvetković, Dragoš; Simić, Slobodan; Stevanović, Dragan, Simultaneous editing and multilabelling of graphs in system newGRAPH. (English) [Zbl 1199.68191] Publ. Elektroteh. Fak., Univ. Beogr., Ser. Mat. 17, 112-121 (2006)	0.5	0.5
8.	Zivković, Dejan, Hamiltonianity of the towers of Hanoi problem. (English) [Zbl 1199.91035] Publ. Elektroteh. Fak., Univ. Beogr., Ser. Mat. 17, 31-37 (2006).	0.5	0.5
9.	Milovanović, E. I.; Bekakos, M. P.; Milovanović, I. Ž.; Mirković, T. Z. Systolic matrix vector iterations. (English) [Zbl 1199.68539] Facta Univ., Ser. Math. Inf. 21, 87-92 (2006)	0.5	0.5
10.	*Kovachev, Dimiter St., On the number of some k-valued functions. (English) [Zbl 1078.03019] Piperevski, Boro (ed.) et al., 2nd congress of mathematicians and computer scientists of Macedonia. Proceedings of the congress, Ohrid, Macedonia, September 28–October 1, 2000. Skopje: Sojuz na Matematicarite i Informatičarite na Makedonija. 83-88 (2003).	0.5	0.5
11.	*Yordanova, Stefka, Classification of parallel processes states. (English) [Zbl 1058.68078] Piperevski, Boro (ed.) et al., 2nd congress of mathematicians and computer scientists	0.5	0.5

	of Macedonia. Proceedings of the congress, Ohrid, Macedonia, September 28–October 1, 2000. Skopje: Sojuz na Matematicharite i Informaticharite na Makedonija. 145-147 (2003).		
12.	*Dimovski, Dončo; Manevska, Violeta, Vector valued semigroup automata. (English) [Zbl 1058.68075] Piperevski, Boro (ed.) et al., 2nd congress of mathematicians and computer scientists of Macedonia. Proceedings of the congress, Ohrid, Macedonia, September 28–October 1, 2000. Skopje: Sojuz na Matematicharite i Informaticharite na Makedonija. 7-16 (2003).	0.5	0.5
13.	*Zeremski, Mirjana; Škrbić, Srđan, Conversion of data from relational database to XML document of UNIMARC format. (English) [Zbl 1081.68592] Krejić, N. (ed.) et al., PRIM 2002. Proceedings of the XV conference on applied mathematics, Zlatibor, Yugoslavia, May 26–May 31, 2002. Novi Sad: Univ. of Novi Sad, Faculty of Science, Department of mathematics and Informatics. 187-194 (2002).	0.5	0.5
14.	*Milovanović, I. Ž.; Milovanović, E. I.; Stojčev, M. K.; Tokić, T. I.; Stojanović, N. M., Determining space parameters in systolic array design. (English) [Zbl 1199.68540], Filomat 15, 55-60 (2001).	0.5	0.5

Inovativna djelatnost

I3 Novi proizvod, tehnologija, software ili hardware, pripremljeni za domaće ili inostrano tržište, rješenje problema recenzirano i prihvaćeno na nacionalnom ili međunarodnom nivou (uz dokaz)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Rukovodilac ekspertskega tima Projekta "Joining to EUREF permanent network with Multi GNSS CORS stations in Montenegro", studija "Analiza preciznog pozicioniranja koja uključuje Galileo sistem, i moguće primjene u različitim sektorima industrije". Fakultet za informacione sisteme i tehnologije, Univerzitet Donja Gorica I Ministarstvo nauke Crne Gore. http://montepn.udg.edu.me. Podgorica 2019.-2020. (Napomena – Prvi put jedna permanentna stanica u Crnoj Gori je postala dio jedinstvene EUREF mreže – lista stanica na sajtu EUREFA – https://www.epncb.oma.be/_networkdata/siteinfo4onestation.php?station=DGOR00M NE.)	6	6
2.	Član MoDrone tima, An AI-baseD algorithm for optimized 3D dronE fLighT pAth planning, DELTA, SMART4ALL, H2020 funded project (Grant Agreement No. 872614), Knowledge Transfer Experiment (KTE) 3rd Call, Algorithm based on AI, to find the energy-optimal, collision-free drone path that will reduce drone battery consumption.	6	6
3.	Član MoDrone tima, Validacija geosenzorske tehnologije za praćenje pomjeranja klizišta na lokaciji Topliš. Inovacioni vaučer, saradnja sa Građevinskim fakultetom, UCG, Validacija prototipa geosenzora na TRL5 nivo	6	6

Projekti

I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Member of MC in Language In The Human-Machine Era, Cost action CA19102, 2020-2024	4	4
2.	Member of pilot Horizon 2020 project TagItSmart, Smart tags driven service platform for enabling ecosystems of connected objects, Grant agreement #688061	4	4
3.	Distant Reading for European Literary History, COST Action CA16204, 2017-2021	4	4
4.	Mathematics for Industry Network (MI-NET), Cost action TD 1409, 2015-2018	4	4
5.	Network for Sustainable Ultrascale Computing (NESUS) COST action IC1305, 2014-2017	4	4

I9 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Member of innovative project "Real-Time Environmental Parameters Monitoring System-RTEPMS", 2019-2020	2	2
2.	*Member of national project, Algebra and Discrete mathematics, Ministry of education and science, 2000-2002	2	2
3.	*Član tima, Logička arhitektura IS u obrazovnom sistemu Crne Gore, 2003	2	2
4.	*Član tima, ARHIS aplikacija, 2001.	2	2

I10 Rukovodenje međunarodnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Manager of billateral project with China "Identifying antimicrobial peptides and their functional types based on Cellular Automata" 2019-2020	6	6
2.	Manager of billateral project with Serbia „Fractional and cellular automata models of wave propagation: Analysis, synthesis and application“, 2016-2018	6	6
3.	Manager of billateral project with China " Studying protein evolution model based on Cellular automata", 2012-2014	6	6
4.	Manager of billateral project with Slovenia " Shape recognition with cellular automata", 2012-2013	6	6

I11 Rukovodenje nacionalnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Manager of innovative project "Joining to EUREF permanent network with Multi GNSS CORS stations in Montenegro" 2019-2020	3	3
2.	Manager of national project " Discrete structures and dynamic models with applications", 2012-2015	3	3

3.	Manger of national researcher project team: Discrete structures in solving contemporary problems in different part of computer science, Ministry of education and science, 2005-2007	3	3
4.	*Manager of Frequent Flyer Program. 2004.	3	3

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Udžbenici			
P2 Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. *B. Stamatovic, S. Stamatovic, Zbirka zadataka iz Kombinatorike, Vjerovatnoće i Statistike, Prirodno-matematički fakultet, ISBN 86-905195-1, 2005		4	4
Priručnici			
P5 Priručnici, rječnici, leksikoni izdati u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Biljana Stamatović, Biljana Radulović, Akturska matematika, skripta		2	2
Gostujući profesor			
P7 Gostujuci profesor na inostranim univerzitetima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Jingdenzhen Ceramic Institute, China, 2019		5	5
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Peter Podsklan, Bussiness process modeling		2	2
2. Armin Alibasic, XML baze podataka		2	2
3. Milica Bozovic, Softverska rješenja za upravljanje projektima		2	2
4. Isidora Sljukic, CA modeliranje složenih sistema		2	2
5. Stanko Jankovic, Automatizacija blackbox sigurnosnog testiranja web aplikacija		2	2
6. Nevena Vukčević, Sigurnost podataka i trendovi u oblasti njihove zaštite		2	2
7. Hakile Ruselbegović, Prostorna statistika i primjena globalnog pozicionog sistema na terenskim anketnim istraživanjima		2	2
8. Zdravko Radulović, Duboko učenje u klasterizaciji klijenata maloprodaje		2	2
9. Zorica Miljkovic, Implementacija i audit baze podataka		2	2
10. Ivana Ivanovic, Primjena IT u savladavanju matematičkih zadataka		2	2
11. Aleksandra Jankovic, Upravljanje IT uslugama		2	2
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Goran Gosovic, Open Source CMS - case study		1	1
2. Milos Maltez, Bezbjednost elektronske trgovine		1	1
3. Bojana Injac, Analiza poslovnog procesa za planiranje i realizaciju inspekcijskog nadzora inspekcije rada		1	1
4. Nemanja Zvicer, Razvoj aplikacije za evidentiranje naučnih projekata u partnerstvu sa UDG-om		1	1
5. Tea Banda, Mašinsko učenje		1	1
6. Bojan Sljivicić, Algoritmi u računarskim mrežama		1	1
P12 Na osnovnim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Stefan Culafic, Web programiranje		0.5	0.5
2. Armin Alibasic, IS u bibliotekartsu		0.5	0.5
3. Bojan Mijuskovuc, IT podrška naučno-istraživačkim projektima na UDG-u		0.5	0.5
4. Verica Martinovic, Razvoj i značaj elektronskog poslovanja		0.5	0.5
5. Tea Banda, Tehnologije za izradu mobilnih aplikacija		0.5	0.5
6. Darija Dragicevic, Java web tehnologije		0.5	0.5
7. Bojan Sljivic, Kovanica od jednog eura, umjetnost i matematika		0.5	0.5
8. Danica Popadic, Web portali		0.5	0.5
9. Isidora Sljukic, SQL inection		0.5	0.5
10. Matija Cvijovic, Web tehnologije		0.5	0.5
11. Boban Vujoovic, Mehanizmi zaštite podataka ugrađenih u SUBP		0.5	0.5
12. Milan Cvorovic, Zahtjevi normalizacije u bazama podataka		0.5	0.5
13. Eldin Kurpejovic, izrada mobilne aplikacije		0.5	0.5
14. Sandra Boskovic, Pitagorejska škola		0.5	0.5
15. Nikola Stanković, Autentifikacija korisnika web aplikacije		0.5	0.5
16. Nebojša Radosavovic, Zahtjevi normalizacije u bazama podataka		0.5	0.5
17. Vasilije Radunovic, Android aplikacija za kupovinu meda		0.5	0.5
18. Paško Đonović, Veb sajt za potrebe online kupovine		0.5	0.5
19. Lazar Brnović, Mašinsko učenje- prevodenje govora u tekst		0.5	0.5
20. Aleksandar Vojvodic, Informacioni sistem o studijskim programima		0.5	0.5
21. Dino Kurpejović, Web portal za mlade programere u Crnoj Gori		0.5	0.5
22. Bojana Mrdak, Elementi Ramzeove teorije		0.5	0.5

23.	Anja Andrić, Vedska matematika (dijeljenje, korijen, kubni korijen, kvadratna jednačina)	0.5	0.5
24.	Natalija Šćekić, Vedska matematika (množenje, kvadrat, kub, kubna jednačina)	0.5	0.5
25.	Tijana Šekarić, Celularni automati - mravi, virusi, tekstura slike	0.5	0.5
26.	Danilo Gluscevic, JSP i servleti	0.5	0.5
27.	Ljubica Migosa, Tredovi u Javi	0.5	0.5
28.	Milutin Milic, Diferencijalni račun i njegova primjena u ekonomiji	0.5	0.5
29.	Filip Tatar, Izrada web sajta projekta MontePN	0.5	0.5
30.	Ksenija Radulović, Klasterizacija podataka	0.5	0.5
31.	Veselinka Calasan, Planarni grafovi	0.5	0.5

Članstvo u komisijama**Kvalitet nastave**

P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	*Pedagoski rad od 2000-2005 (Odluka PMF)	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

Prije izbora kandidata u zvanje vanrednog profesora na UCG, uključujući i izbor (kriterijumimi za izbor u akademska zvanja Savjeta za visoko obrazovanje, broj 631-3/2019-3 od 16. aprila 2019. godine).

Napomena: U gornjim tabelama, referenca koja počinje simbolom *, računa se kao referenca za prije izbora kandidata u zvanje vanrednog profesora na UCG, uključujući izbor.

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	18	18	42.5	42.5
2. UMJETNIČKI RAD				
2. PEDAGOŠKI RAD	2	2	9	9
UKUPNO		20		51.5

Poslije izbora u vanrednog profesora na UCG

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	52	70	165.5	208
2. UMJETNIČKI RAD				
2. PEDAGOŠKI RAD	50	52	50.5	59.5
UKUPNO	100	118	216	267.5

Kandidat: DR SRĐAN KADIĆ

- Matematika I, Metalurško-tehnološki fakultet u Podgorici.
- Računari i programiranje, Građevinski fakultet u Podgorici.
- Osnovi informatike, Odsjek za Biologiju Prirodnomočničkog fakulteta u Podgorici.

BIOGRAFIJA

Rođen 11.09. 1968.godine u Beogradu.

Diplomirao na Prirodnomočničkom fakultetu, Univerziteta Crne Gore, na Odsjeku za Matematiku i računarske nake – smjer računarstvo sa prosječnom ocjenom 9, 00 - 1994.godine.

Postdiplomske studije upisao na Odsjeku za matematiku i računarske nake, smjer računarstvo Matematičkog fakulteta u Beogradu. Ispite na postdiplomskim studijama položio sa prosječnom ocjenom 10, 00. Magistarski rad pod nazivom "Algoritam sortiranja za hardverski akcelerator obrade podataka" odbranio na Matematičkom fakultetu u Beogradu – 2000.godine.

Doktorsku disertaciju pod nazivom "Algoritam provjere serijalizovanosti konkurentnog izvršavanja transakcija" odbranio na Prirodnomočničkom fakultetu u Podgorici - 16.05. 2009.godine.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Od oktobra 1994.godine radi u nastavi na Odsjeku za matematiku i računarske nake Prirodnomočničkog fakulteta u Podgorici. Kao asistent odnosno saradnik u nastavi držao vježbe iz predmeta:

- Računari i programiranje, Principi programiranja, Programske jezici, Numerička analiza, Organizacija računarskih sistema Vizuelizacija i računarska grafika, Napredne programske tehnike, Kompijuterska animacija na Odsjeku za matematiku i računarske nake Prirodnomočničkog fakulteta u Podgorici.

Od 25.03. 2010.godine, u akademskom zvanju docent Univerziteta Crne Gore radi u nastavi na Odsjeku za matematiku i računarske nake Prirodnomočničkog fakulteta u Podgorici, drži predavanja i vježbe iz predmeta:

- Računari i programiranje, Principi programiranja, Programske jezici (do 2014),
- Vizuelizacija i računarska grafika, Napredne programske tehnike, Kompijuterska animacija, Uvod u informacione sisteme, Softver inženjerstvo, Softver za mobilne platforme, Bioinformatika na Odsjeku za matematiku i računarske nake Prirodnomočničkog fakulteta u Podgorici.
- Interaktivni dizajn II, Fakultet likovnih umjetnosti u Cetinju.
- Informacioni sistemi u građevinarstvu, Projektovanje informacionih sistema Građevinski fakultet u Podgorici.
- Infromaciono komunikacione tehnologije, Forenzika, Pravni fakultet u Podgorici.

Od 01.10. 2019.godine, u akademskom zvanju docent Univerziteta Crne Gore radi u nastavi na Odsjeku za matematiku i računarske nake Prirodnomočničkog fakulteta u Podgorici, drži predavanja na smjerovima Računarske nake (C smjer), Računarstvo i informacione tehnologije (D smjer) i Matematika i Računarske nake (D smjer) na osnovnim, specijalističkim i magistarskim studijama na matičnom fakultetu, na magistarskim studijama Gradjevinskog fakulteta i na magistarskim studijama Pravnog fakulteta iz predmeta:

- Zimski semestar (fond 20č)
  - Web of Things (p+v 4č) - M1c i M2d

- Uvod u informacione sisteme (p 2č) – IIIc
- Napredne programske tehnike (p+v 2č) – IIId
- Računarska forenzika (p+v 4č) – M1c i M2d
- Projektovanje informacionih sistema (p 2č) – S1d, M2d i M1c
- Projektovanje računarskih igara (p+v 3č) – M2d
- Kompjuterska animacija (p+v 3č) – S1d i M2d

- Letnji semestar (fond 32č)
- Projektovanje informacionih Sistema (p+v 2č) – IIIc
- Vizuelizacija i računarska grafika (p+v 3č) – IIc, IIId i IIIb
- Interaktivni dizajn (p+v 3č) – IIIc i IIId
- Digitalna forenzika (p+v 4č) – Krivično pravo, M1 Pravni fakultet
- Informatika (p 2č) – M1, Biologija
- Inžinjering zahtjeva (p+v 3č) – S1d i M1d
- Informacioni sistemi u građevinarstvu (p 3č) - M1 Građevinski fakultet
- Projektovanje informacionih Sistema (p 2č) - M1 Građevinski fakultet
- Bioinformatika (p 2č) – S1c i M1c
- Softver za mobilne platforme (p 2č) – S1d i M1d
- Softver inženjerstvo (p 3č) – IIIb, IIIc i IIId
- Napredne programske tehnike (p+v 3č) – IIIc

U periodu 2013-2020.godine obavlja funkciju prodekana za finansije na Prirodo-matematičkom fakultetu u Podgorici. Na predlog Odjeljenja prirodnih nauka CANU, 2013.godine, imenovan je za člana Odbora za informaciono komunikacione tehnologije.

Na predlog ministarstva Nauke i tehnologije, 2013.godine, imenovan je za člana upravnog odbora projekta "Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost –

INVO/HERIC 2013-2018".

Od strane Vlade Crne Gore, 2012.godine, imenovan za člana Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavje 10 – Informatičko društvo i mediji.

Kao jedan od pionira digitalne/računarske forenzičke u Crnoj Gori, izradio je plan i program za magisterske studije u oblasti računarske bezbjednosti (Cyber Security) na Univerzitetu Crne Gore.

Svoje zanje potvrđuje u praksi kao Senior ICT konsultant sa višedecenijskim iskustvom koji je radio sa Svjetskom bankom, UNDP-om, USAID-om i Vladom Crne Gore na planiranju, projektovanju i implementaciji brojnih ICT rješenja na nacionalnom nivou – Government servis bus - platforma za razmjenu podataka, Socijalni karton, Prijredni model, Trezorski sistem itd.

Glavna interesovanja se odnose na rad sa decom, tehnike učenja i korišćenje IKT tehnologija u obrazovanju. Privatno, posvećen volonter sa velikim iskustvom u radu sa djecom i razvoju njihovih vještina, kroz rad u organizacijama kao što su MENSA, NTC, Fondacija mladih pronalazača Crne Gore i FIRST LEGO liga. Kao jedan od osnivača pomenutih organizacija pokrenuo je brojne projekte na nacionalnom nivou između ostalih: sajam pronalazača za učenike srednjih škola i studente, liga za robotiku za uzrast 10-16 godina, koji su postali dio nacionalne strategije za talente. U okviru dana matematike u organizaciji gimnazije "Slobodan Škerović", Aleksandar Dlabač i moja malenkost osmisili smo takmičenje u rešavanju "glavolomki" za učenike srednjih škola u zemlji i regionu – u maju je održano 13to po redu takmičenje (<https://youlearn.dlabac.com/channels/dani1s3xuozl>).

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Srđan Kadić, Božidar V. Popović, Ali I Genc (2024) "Two families of continuous probability distributions generated by the discrete Lindley distribution", Mathematics https://doi.org/10.3390/math11020290	10	10
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Sanja Jančić-Rašović, Srdjan Kadić, An extension of the study on P1-P2 hypernear-rings, 3 rd Symposium on "Hypercompositional Algebra-new Developments and Applications", 12.06.2023-14.06.2023.	2	1
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	2022-2025 Erasmus+ project with Brno University of Technology https://www.umat.fekt.vut.cz/en/our-cooperation-montenegro	4	4
2.	2020-2023, Erasmus+ project KA 107 with University of Nova Gorica, Slovenia	4	4
3.	2023-2027 Ulysses Inovacioni hab za sajber bezbjednost Supervizor/Mentor za projekte iz oblasti Cyber security https://www.ucg.ac.me/objava/blog/618290/objava/181847-odrzana-uvodna-radionica-projekta-span-class-cyrlatignore-cyber-challenge-lab-spa	4	4

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		do 5	

Napomena:

U proteklom 5 godišnjem periodu:

- Član komisije
  - za tri magistarska rada odbranjena na Prirodno-matematičkom fakultetu: Nikola Pižurica, Velibor Došljak i Jovan Perunović.
- Mentorstvo:
  - komentor na doktorskom radu iz oblasti Računarske bezbjednosti
  - mentor na tri magistrska rada jedan iz oblasti Računarske bezbjednosti i dva iz oblasti Mreže inteligentnih uređaja (web of things)

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslige izbora	Ukupno	Poslige izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAŽIVAČKI RAD	2	2	23	23
2. PEDAGOSKI RAD				
UKUPNO				

IZVJEŠTAJ RECENZENTA**I OCJENA USLOVA****ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA**

Dr Biljana Stamatović završila je osnovne studije na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na Odsjeku za matematiku i računarske nauke, gdje je diplomirala 5. oktobra 1990. godine, s prosječnom ocjenom 9.0. Nakon toga, upisuje magistarske studije na Matematičkom fakultetu u Beogradu, gdje je boravila jedan semestar na katedri za Računarske nauke pod mentorstvom prof. dr Gordane Pavlović Lažetić. Magistarski rad pod nazivom "Geometrijski tipovi podataka u objektno orijentisanim sistemima za upravljanje bazama podataka" odbranila je 17. novembra 1995. godine, čime je stekla zvanje magistra računarskih nauka. Doktorirala je 23. februara 2000. godine na Matematičkom fakultetu u Beogradu s disertacijom pod nazivom "Prepoznavanje nekih specijalnih klasa pi-lavirinata konačnim automatima". Kandidatkinja je tokom izrade disertacije provela dvije godine na Moskovskom državnom univerzitetu Lomonosov, na Katedri matematičke teorije inteligentnih sistema, pod mentorstvom akademika Valerija Borisovića Kudrijavtseva.

Konstatujem da, u pogledu obrazovanja, **Dr Biljana Stamatović** zadovoljava sve uslove za izbor u akademsko zvanje, definisane Uslovima i kriterijumima za izbor u akademска zvanja na Univerzitetu Crne Gore i Žakonom o visokom obrazovanju Crne Gore.

Dr Srđan Kadić je diplomirao na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na Odsjeku za matematiku i računarske nauke, smjer računarstvo, sa prosječnom ocjenom 9,0. Postdiplomske studije iz računarstva pohodao je na Matematičkom fakultetu u Beogradu, gdje je sve ispite položio sa najvećom ocjenom 10. Magistarski rad pod nazivom „Algoritam sortiranja za hardverski akcelerator obrade podataka“ odbranio 2000. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom “Algoritam provjere serijalizovanosti konkurentnog izvršavanja transakcija” odbranio je na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici 06.05.2009. godine, čime je stekao zvanje doktora računarskih nauka.

Konstatujem da, u pogledu obrazovanja, **Dr Srđan Kadić** zadovoljava sve uslove za izbor u akademsko zvanje, definisane Uslovima i kriterijumima za izbor u akademска zvanja na Univerzitetu Crne Gore i Žakonom o visokom obrazovanju Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA(Rezime recezenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerenima za izbor)

Dr Biljana Stamatović je ostvarila značajan naučni doprinos kroz radove objavljene u vodećim međunarodnim časopisima i učešće u međunarodnim projektima. Njena naučnoistraživačka aktivnost obuhvata različite oblasti matematike i računarskih nauka, uključujući primjenu čelijskih automata. On je koautor rada „iAMP-

CA2L: a new CNN-BiLSTM-SVM classifier based on cellular automata image for identifying antimicrobial peptides and their functional types“, koji je objavljen u prestižnom (Q1) časopisu Briefings in Bioinformatics 2021. godine. U ovom radu je predstavljen novi prediktor iAMP-CA2L, koji koristi kombinaciju različitih metoda i čelijskih automata za identifikaciju antimikrobnih peptida i njihovih funkcionalnih tipova. Cilj rada je poboljšati tačnost predikcije tih peptida u odnosu na postojeće metode. Rezultati evaluacije prezentirani u radu pokazuju značajno poboljšanje u odnosu na druge pristupe. **Dr Stamatović** je koautor rada "Analysis and Classification of Flow-Carrying Backbones in Two-Dimensional Lattices" objavljenog u časopisu prestižne kategorije (Q1) Advances in Engineering Software 2015. godine. U radu se predlaže novi pristup baziran na protoku podataka za identifikaciju glavnih komponenti beskonačnih klastera u dvodimenzionalnim perkolacionim rešetkama dimenzija $L \times L$. Performanse algoritma su evaluirane teorijski i eksperimentalno. Predložena metodologija rješava problem prekoračenja steka kod velikih sistema, koji se javlja kod klasičnih algoritama zasnovanih na grafovima, i ima potencijal za značajno ubrzanje na paralelnim arhitekturama. Njen rad "Cellular automata labeling of connected components in n-dimensional binary lattices" objavljen je u časopisu The Journal of Supercomputing 2016. godine i bavi se primjenom celularnih automata u prepoznavanju povezanih komponenti u višedimenzionalnim rešetkama, što je važan doprinos teoriji automata i njenoj primjeni u matematičkom modeliranju. Njen rad "Using Cellular Automata to simulate domain evolution in proteins" objavljen u časopisu Frontiers in Genetics bavi se simulacijom evolucije proteinskih domena. U radu je prezentirana nova metoda za simulaciju evolucije proteina sa više domena, uključujući fuzije, umetanja i brisanja domena. Testovi simulacije su pokazali da predloženi prediktor postiže visoke stope uspješnosti. Kroz rezultate simulacija, korisnici mogu predvidjeti trend evolucije arhitekture proteinskih domena.

Dr Srđan Kadić je ostvario značajan doprinos u oblasti naučnoistraživačkog rada kroz publikacije u vodećim međunarodnim časopisima, kao i kroz učešće u međunarodnim i nacionalnim naučnim projektima. Njegov rad se pretežno fokusira na oblasti računarstva, informacionih tehnologija i digitalne forenzike. Jedan od najistaknutijih radova je objavljen u prestižnom časopisu Mathematics, gdje je koautor rada pod nazivom "Two families of continuous probability distributions generated by the discrete Lindley distribution" koji se bavi razvojem i analizom novih modela kontinuiranih raspodjela vjerovalitnoće. Ovaj rad je objavljen u časopisu koji je rangiran kao Q1, što ukazuje na visok kvalitet i značaj ovog istraživanja. Pored toga, Srđan Kadić je učeštvovao na međunarodnim naučnim skupovima, gdje je prezentovao radove iz oblasti hiperprstenova i algoritama. U okviru međunarodnih projekata, učeštvovao je u Erasmus+ projektima sa Univerzitetom u Brnu i Univerzitetom u Novoj Gorici, koji su se bavili unapređenjem obrazovnih sistema i razvojem inovativnih rješenja u oblasti sajber bezbjednosti. Kadić je takođe dao značajan doprinos kroz učešće u nacionalnim projektima, uključujući rad na projektima vezanim za digitalnu forenziku i informacionu bezbjednost. Njegova istraživanja pokrivaju širok spektar tema od algoritama i struktura podataka do kompleksnih sistema za zaštitu i analizu podataka.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Dr Biljana Stamatović ima bogato iskustvo u oblasti pedagoškog rada, koje obuhvata preko tri decenije nastavne aktivnosti na različitim visokoškolskim institucijama. Tokom svoje karijere, predavala je veliki broj predmeta iz oblasti matematike, statistike i informacionih tehnologija, kako na osnovnim tako i na master studijama. Njena pedagoška djelatnost uključuje rad sa studentima na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, Univerzitetu Donja Gorica, kao i na Fakultetu za informacione tehnologije i inženjerstvo Univerziteta UNION Nikola Tesla u Beogradu. Neki od predmeta koje je predavala uključuju: Matematika 1, Matematika 2 - Elektrotehnički fakultet Univerziteta Crne Gore, Diskretna matematika 1 i Diskretna matematika 2 – Prirodno-matematički fakultet Univerziteta Crne Gore, Informatika – Građevinski fakultet Univerziteta Crne Gore, Baze podataka – Fakultet za informacione sisteme i tehnologije, Univerzitet Donja Gorica, na drugoj godini osnovnih i master studija i Java – Fakultet za informacione sisteme i tehnologije, Univerzitet Donja Gorica.

S obzirom na njeno dugogodišnje iskustvo u nastavi, kao i na aktivno učeće u razvoju obrazovnih resursa, **Dr Biljana**

Stamatović ispunjava sve uslove za pedagošku sposobljenost potrebnu za izbor u akademsko zvanje na Univerzitetu Crne Gore.

Dr Srđan Kadić ima bogato iskustvo u nastavi na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, gdje je od 1994. godine angažovan na Odsjeku za matematiku i računarske nauke. Njegova pedagoška djelatnost obuhvata predavanja i vježbe na osnovnim, specijalističkim i magistarskim studijama iz oblasti računarstva i informacionih tehnologija. Dr Kadić je bio odgovoran za širok spektar predmeta, uključujući: Vizuelizacija i računarska grafika, Napredne programske tehnike, Kompjuterska animacija, Softver inženjerstvo, Uvod u informacione sisteme, Bioinformatika, te Računarska forenzika. Njegov angažman u nastavi je pokriva različite fakultete Univerziteta Crne Gore, uključujući Pravni fakultet, Građevinski fakultet i Fakultet likovnih umjetnosti, čime je značajno doprinio širenju znanja i vještina među studentima iz različitih oblasti. Kao pionir digitalne forenzike u Crnoj Gori, Kadić je bio ključan u razvoju i implementaciji nastavnih planova i programa u oblasti računarske bezbjednosti i forenzike. Njegova sposobnost da prati savremene tehnološke trendove i integriše ih u nastavni proces dokazuje njegovu fleksibilnost i inovativnost u pedagoškom radu.

Na osnovu svih navedenih činjenica, **Dr Srđan Kadić** ispunjava sve kriterijume pedagoške sposobljenosti potrebne za izbor u akademsko zvanje, pokazujući visok nivo stručnosti, posvećenosti i kontinuiranog profesionalnog usavršavanja.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

Dr Biljana Stamatović

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAŽIVAČKI RAD		18	18		42.5	42.5
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOSKI RAD		2	2		9	9
UKUPNO			20			51.5

Dr Srđan Kadić

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAZIVACKI RAD		2	2		23	23
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOSKI RAD						
UKUPNO			2			23

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu detaljne analize dokumentacije, konstatujem oba kandidata zadovoljavaju uslove definisane Uslovima i kriterijumima za izbor u akademска zvanja na Univerzitetu Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore. Prednost dajem **Dr Srđanu Kadiću**, jer je njegov stručni i pedagoški rad direktno povezan sa brojnim oblastima računarskih nauka, kroz predavanja i vježbe iz ključnih predmeta kao što su programiranje, računarska forenzika i softversko inženjerstvo, što ga čini bližim predmetu konkursa za izbor u akademsko zvanje.

Sa posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Srđana Kadića izabere u zvanje vanrednog profesora na Prirodno-matematičkom fakultetu za oblast Računarstvo.

RECENTZENT

Prof. Dr Aleksandar Popović, vanredni profesor
Univerzitet Crne Gore
Prirodno-matematički fakultet

IZVEŠTAJ RECENTZENTA

po konkursu za izbor u akademsko zvanje za oblast
Računarske nauke

na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore

Na konkurs su se prijavila dva kandidata: dr Srđan Kadić i dr Biljana Stanatović. Za oba kandidata Naučni odbor Senata Univerziteta Crne Gore je konstatovao da su ispunjeni uslovi za nastavak procedure za izbor u akademsko zvanje.

I STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Srđan Kadić je rođen 1968. godine u Beogradu. Završio je osnovne akademske studije na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, Odsjek za matematiku i računarske nauke - smjer Računarstvo, sa prosječnom ocjenom 9.00. Postdiplomske studije je upisao na Matematičkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, smjer računarstva, i završio sa prosječnom ocjenom 10.00. Magistarski rad iz oblasti računarstva *Algoritam sortiranja za hardverski akcelerator obrade podataka* odbranio je 2000. godine. Doktorsku disertaciju iz računarskih nauka pod nazivom *Algoritam provjere serijalizovanosti konkurentnog izvršavanja transakcija* odbranio je na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore 2009. godine.

Dr Biljana Stamatović je rođena u Nikšiću 1968. godine. Upisala se 1986. godine na osnovne studije na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na Odsjeku za matematiku i računarske nauke, i diplomirala 1990. godine sa prosječnom ocjenom 9.00. Nakon toga, upisala je magistarske studije na Matematičkom fakultetu Univerziteta u Beogradu koje je završila odbranom magistarskog rada iz oblasti računarskih nauka *Geometrijski tipovi podataka u objektno orientisanim sistemima za upravljanje bazama podataka* 1995. godine. Na Matematičkom fakultetu Univerziteta u Beogradu je postala doktor matematike odbranivši disertaciju pod nazivom *Prepoznavanje nekih specijalnih klasa pi-lavirinata konačnim automatima*. Kandidatkinja je tokom izrade disertacije provela dvije godine na Moskovskom državnom univerzitetu Lomonosov, MehMat, na Katedri matematičke teorije inteligentnih sistema.

U pogledu stepena obrazovanja, oba kandidata zadovoljavaju uslov za izbor u akademsko zvanje, definisan Statutom Univerziteta Crne Gore, Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja i

Zakonom o visokom obrazovanju, jer imaju doktorat nauka (Srđan Kadić je doktor računarskih nauka, a Biljana Stamatović doktor matematike).

II NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Naučno-istraživački rad dr Srđana Kadića odnosi se na računarske nauke, sa naglaskom na oblast programiranja i obrade podataka, uključujući analitičku obradu podataka. U svom naučnom radu bavio raznim temama iz ove oblasti, a posebno problemima klasifikacije iz velikih rezervitorijuma podataka. U njegovim radovima razvijen je i novi klimatski klasifikacioni sistem korišćenjem tehnike stabla odlučivanja. U radovima autor uspešno primjenjuje različite *data mining* algoritme, a rezultate validira odgovarajućim statističkim testovima. Objedinjuju se tehnike više disciplina kao što su baze podataka, statistika, mašinsko učenje, prepoznavanje šablona, neuronske mreže, vizuelizacija podataka, ... Od skorašnjih publikacija izdvaja se rad sa naslovom *Two families of continuous probability distributions generated by the discrete Lindley distribution* objavljen u časopisu prestižne kategorije Q1. U njemu je predložen *Expectation Maximization* algoritam, izvršena validacija modela i predložen algoritam za rješavanje teških nelinearnih jednačina. U poslednje vrijeme je učestvovao je na više međunarodnih naučnih projekata (dva Erasmus+ projekta za podizanje kvaliteta visokoškolskog obrazovanja, Ulysseus projekt u oblasti sajber bezbjednosti). Kandidat je u prethodnom periodu imao i značajnu stručnu aktivnost u pogledu prenosa nauke u praksi. Učestvovao je u realizaciji velikog broja projekata u kojima su u državnu upravu i privredu ugrađena znanja iz raznih disciplina računarskih nauka i tako dao značajan doprinos procesu digitalne transformacije društva i ekonomije u Crnoj Gori. Kao senior ICT konsultant sa višedesetinjskim iskustvom radio je sa Svjetskom bankom, UNDP-om, USAID-om i Vladom Crne Gore na planiranju, projektovanju i implementaciji brojnih ICT rješenja na nacionalnom nivou: *Government servis bus* - platforma za razmjenu podataka, Socijalni karton, Prihodni model, Trezorski sistem, itd. Dr Srđan Kadić je prepoznatljiv i renomiran računarski ekspert što potvrđuju činjenice da ga je CANU imenovala 2013. godine za člana odbora za Informaciono komunikacione tehnologije, a Vlada Crne Gore ga je imenovala za člana Radne grupe za vođenje pregovora i pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlje 10 – Informatičko društvo i mediji.

Dr Biljana Stamatović je ostvarila veoma obiman naučni opus i objavila radove u vodećim međunarodnim časopisima i na skupovima, a učestvovala je i u više međunarodnih projekata. Njena oblast interesovanja obuhvata različite probleme matematike, statistike i računarstva, pogotovo iz teorije konačnih automata. Prepoznatljiv je doprinos u primjenama teorije automata, posebno u bioinformatici. Od skorašnjih doprinosa treba istaći rad *iAMP-CA2L: a new CNN-BiLSTM-SVM classifier based on cellular automata image for identifying antimicrobial peptides and their functional types* objavljen u vodećem međunarodnom (Q1) časopisu iz bionfirmatike 2021. godine u kojem se primjenom čelijskih automata vrši poboljšano prepoznavanje i klasifikacija antimikrobnih peptida. Takođe, ove 2024. godine je prihvaćeno za objavljivanje poglavlje u monografiji međunarodnog značaja (M2) iz oblasti statistike. Novijeg je datuma i rad iz 2020. godine *Using Cellular Automata to simulate domain evolution in proteins* objavljen u časopisu *Frontiers in Genetics* (kategorija Q2) koji razmatra simulaciju evolucije proteinskih domena i predlaže prediktor visoke uspješnosti. U čitavom opusu, pored ostalih, ima 2 rada u časopisima iz kategorije Q1, 5 radova iz kategorije Q2, 2 rada iz kategorije Q3 i 1 rad iz kategorije Q2. Učestvovala je u 5 naučnih međunarodnih projekata i tri inovaciona projekta. Bila je rukovodilac 4 međunarodna i 4 nacionalna projekta. Obavljala je i recenzije za 14 radova objavljenih u raznim časopisima. Nacionalni je koordinator za EWM (European Women in Mathematics) i ambasador u CWM (Committee for Women in Mathematics).

III ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Srđan Kadić već tri decencije neprekidno predaje na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. U tom periodu je izvodio predavanja i vježbe iz neuobičajeno velikog broja predmeta iz širokog spektra oblasti računarskih nauka i imao natprosječno nastavno opterećenje. Držao je nastavu iz predmeta na akademskim i primjenjenim osnovnim, specijalističkim i magistarskim studijama, na studijskim programima iz oblasti računarskih nauka, matematike i biologije na Prirodno-

matematičkom fakultetu, ali je bio angažovan i na drugim fakultetima Univerziteta Crne Gore. Neki od predmeta koje je držao ili trenutno predaje su: *Računari i programiranje, Principi programiranja, Programske jezici, Vizuelizacija i računarska grafika, Napredne programske tehnike, Kompjuterska animacija, Softver inženjerstvo, Uvod u informacione sisteme, Projektovanje informacionih sistema, Računarska forenzika, Web of Things, Bioinformatika, Softver za mobilne platforme, Projektovanje računarskih igara, Interaktivni dizajn, Inženjerstvo zahjeva*, i dr. On je koautor plana i programa master studija na engleskom jeziku iz oblasti *Cyber security*. Na predlog Ministarstva nauke i tehnologije Crne Gore imenovan je za člana Upravnog odbora projekta *Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost*.

Dr Srđan Kadić je poznat po izuzetnoj posvećenosti i inovativnosti u nastavi. Njegova sposobnost da komunicira i da se angažuje sa studentima stvara živo okruženje za učenje, što rezultira značajnim poboljšanjima u prenosu znanja kao i kvalitetu predavanja. Sa dugom i uspešnom karijerom u primjeni stečenih znanja na tržištu rada, uspostavio je snažna partnerstva između univerziteta i javnog/privatnog sektora, osiguravajući da studenti steknu neophodna znanja i praktične vještine, što ih čini visoko konkurentnim na tržištu rada. Njegova pedagoška posvećenost se proteže i dalje od univerziteta, jer aktivno učestvuje u organizacijama kao što su Mensa, NTC i Fondacija pronalazača, u radu sa darovitim ljudima različitih starosnih grupa. Doprinosi dr Kadića u promociji STEM nauka su prepoznati i priznati na nacionalnom nivou, kroz organizacije događaja kao što su LEGO liga u robotici, takmičenja u programiranju i sajmovi pronalazačstva. U ovim aktivnostima pokazuje veliki entuzijazam i zalaganje.

Dr Biljana Stamatović je pedagošku karijeru započela na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore gdje je radila do 2008. godine, nastavila na Fakultetu za informacione sisteme i tehnologije Univerziteta Donja Gorica do 2021. godine, a od tada do danas je redovni profesor za oblast Matematika i statistika na Fakultetu za informacione tehnologije i inženjerstvo Univerziteta Union Nikola Tesla u Beogradu. Ima značajno predagoško iskustvo jer je na ovim fakultetima je držala veliki broj predmeta iz matematike (*Matematika 1, Matematika 2 Diskretna matematika 1, Diskretna matematika 2, Kombinatorika, Diskretna matematika, Analiza 2*, i dr.), statistike (*Statističke metode, Kvantitativne statističke metode, Statistika u sociologiji*, i dr.) i računarskih tehnologija (*Baze podataka, Java, Big data*, i dr.). Držala je nastavu na osnovnim, specijalističkim i master studijama. Koautor je nastavnih materijala *Aktuarska matematika i Žbirka zadataka iz kombinatorike, vjerovatnoće i statistike*. Na Univerzitetu Donja Gorica bila je mentor za pedesetak diplomskih, specijalističkih i master radova. Posjeduje sertifikat Oracle akademije. Bila je 2019. godine gostujući profesor na Jingdzheng Ceramic University, Kina.

MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju može se zaključiti da obe kandidata zadovoljavaju uslove za izbor saglasno kriterijumima za izbor u akademска zvanja na Univerzitetu Crne Gore. Oboje imaju značajne doprinose u svojim oblastima i predstavljaju prepoznatljive istraživače i nastavnike u svojim oblastima interesovanja. Poredjem ova dva kandidata može se utvrditi da je u pogledu obima naučne produkcije prednost, svakako, na strani dr Biljane Stamatović. S druge strane, dr Srđan Kadić ima doktorat iz računarskih nauka, znatno obimnije i raznovrsnije pedagoško iskustvo u držanju nastave iz velikog broja računarskih i informatičkih predmeta na Univerzitetu Crne Gore i veću prepoznatljivost u angažovanju na stručnim informatičkim projektima od nacionalnog značaja, u privatnom i javnom sektoru. S obzirom da je konkurs raspisan za oblast Računarske nauke, sve ovo ga čini pogodnijim kandidatom kandidatom u odnosu na profil ovog konkursa i potrebe Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

Zvog svega navedenog, imam zadovoljstvo da predložim Senatu Univerziteta Crne Gore da **dr Srđana Kadića izabere u zvanje vanrednog profesora** za oblast Računarske nauke na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Milo Tomašević, red.prof. u penziji
Elektrotehnički fakultet Univerziteta u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

po konkursu za izbor u akademsko zvanje za oblast Računarske nauke na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore

Na konkurs objavljen 12. juna 2024. godine prijavila su se dva kandidata: dr Srđan Kadić i dr Biljana Stamatović.

STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidat dr Srđan Kadić završio je osnovnu školu i gimnaziju u Podgorici. Na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici dr Srđan Kadić završio je 1994. godine osnovne studije na Odsjeku za Matematiku i računarske nauke – smjer računarstvo sa prosječnom ocjenom 9,00. Kandidat je magistrirao iz oblasti računarskih nauka 2000. godine na Matematičkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Diplomu doktora računarskih nauka stekao je 2009. godine pošto je odbranio disertaciju *Algoritam provjere serijalizovanosti konkurentnog izvršavanja transakcija* na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici.

Kandidat dr Biljana Stamatović završila je osnovne studije na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici 1990. godine na Odsjeku za matematiku i računarske nauke sa prosječnom ocjenom 9,00. Magistarski rad pod nazivom *Geometrijski tipovi podataka u objektno orientisanim sistemima za upravljanje bazama podataka* odbranila je na Matematičkom fakultetu u Beogradu, novembra 1995. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Prepoznavanje nekih specijalnih klasa pi-lavirinata konačnim automatima* odbranila je 2000. godine na Matematičkom fakultetu u Beogradu na osnovu čega joj je izdata diploma o stečenom naučnom stepenu doktora matematike.

U dokumentu *Uslovi i kriterijumi za izbor u akademска zvanja* koji je utvrdio Savjet za visoko obrazovanje, članom 4 se propisuje da u "akademsko zvanje može biti izabrano lice koje ima doktorat nauka za oblast za koju se bira". Konkursom je planiran izbor u akademsko zvanje za oblast Računarske nauke, pa smatram da kandidat Biljana Stamatović, kao doktor matematike ne zadovoljava ovaj uslov.

Izjave ili bilo kakva druga pojašnjenja ne mogu da promijene diplomu koja je sama po sebi jasna i dovoljna. Osim toga, u izvještajima recenzentata za izbor Biljane Stamatović na Fakultetu za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis Univerziteta Donja Gorica, može se pročitati da svi recenzenti pomenutu doktorsku disertaciju prvenstveno klasifikuju kao rad iz oblasti "teorije automata", "diskretnе matematike", odnosno "oblasti koja je čisto matematička disciplina".

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Naučno-istraživački rad dr Srđana Kadića odnosi se na više oblasti računarskih nauka, naročito na analizu i projektovanje informacionih sistema srednje i velike složenosti, te modelovanje i analizu podataka. U radu *Srđan Kadić, Božidar V. Popović, Ali I Genc, Two families of continuous probability distributions generated by the discrete Lindley distribution, Mathematics, 11(2), 2023*, izložen je Expectation Maximization algoritam za ocjenu nepoznatih parametara u familijama posebno generisanih raspodjedla. Kandidat je predložio koncepte rješenja koji se tiču konvergencije predloženog algoritma koji je i softverski realizovan. Posebno je značajna procedura za validaciju modela na realnim podacima.

Na osnovu prijave dr Biljane Stamatović, može se zaključiti da do 2010. godine "glavna naučna aktivnost kandidatkinje se odnosi na raspoznavanje nekih klasa lavirinata automatima", odnosno da se može klasifikovati kao doprinos dominantno temama iz teorije konačnih automata, grafova, statistike i vjerovatnoće. U posljednjih 5 godina, najznačajniji doprinos kandidata saglasno *Uslovima i kriterijumima za izbor u zvanje*, predstavlja rad *Xuan Xiao, Yu-Tao Shao, Xiang Cheng, Biljana Stamatović, iAMP-CA2L: a new CNN-BiLSTM-SVM classifier based on cellular automata image for identifying antimicrobial peptides and their functional types, Briefings in Bioinformatics, Volume 22, Issue 6, November 2021*. U ovom radu, gdje je kandidatkinja četvrti autor, predlaže se hijerarhijski, hibridni klasifikator koji kombinuje CNN, BiLSTM i SVM u cilju prepoznavanja da li je dati peptid antimikrobnii peptid (AMP) ili nije, odnosno prepoznavanja da li pripada jednom ili većem broju funkcionalnih tipova.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Srđan Kadić zaposlen je na Prirodno-matematičkom fakultetu od 1994. godine i to u raznim zvanjima. Izvodio je nastavu iz velikog broja predmeta: Računari i programiranje, Principi programiranja, Programski jezici, Numerička analiza, Organizacija računarskih sistema, Vizuelizacija i računarska grafika, Napredne programske tehnike, Kompjuterska animacija na Prirodno-matematičkom fakultetu; Matematika I, Metalurško-tehnološki fakultet; Računari i programiranje, Građevinski fakultet; Osnovi informatike, studijski programa za Biologiju Prirodno-matematičkog fakulteta. Napominjem da je broj časova koje je držao dr Kadić svih ovih godina bio više puta veći od norme (saradničke i za docenta) i kretao se preko 20 časova na nedjeljnom nivou.

U višegodišnjem periodu, dr Kadić preuzeo je na sebe značajan dio aktivnosti tokom koncipiranja studijskih programa i predmeta na studijskim programima Računarske nauke i Računarstvo i informacione tehnologije na Prirodno-matematičkom fakultetu, te master studijskog programa Informaciona bezbjednost na kojem će upis početi naredne školske godine.

Srđan Kadić je u prethodnom periodu imao i značajnu stručnu aktivnost u pogledu prenosa nauke u praksi. Učestvovao je u realizaciji velikog broja projekata u kojima su u državnu upravu i privrednu preneseša znanja iz raznih disciplina računarskih nauka. Kandidatkinja dr Biljana Stamatović već je radila na Univerzitetu Crne Gore, koji je napustila 2008. godine i prešla na Univerzitet Donja Gorica. Na Univerzitetu Crne Gore držala je nastavu na predmetima: Matematika 1 i Matematika 2 (ETF, Mašinski fakultet, Građevinski fakultet), Diskretna matematika 1 i Diskretna matematika 2 (PMF, Računarski smjer), Analiza 2 (PMF, Fizika), Informatika (Građevinski fakultet), Uvod u računarske nauke i Principi programiranja (PMF, D smjer). Na Univerzitetu Donja Gorica držala je nastavu iz matematičkih i računarskih predmeta. Trenutno je zaposlena kao redovni profesor na Fakultetu za informacione tehnologije i inženjerstvo, Univerzitet UNION Nikola Tesla u Beogradu i angažovana na predmetima Diskretna matematika i Finansijska i aktuarska matematika.

Napominjem da se članom 4 Uslova i kritetijuma za izbor u akademска zvanja propisuje da u akademsko zvanje može biti izabrano lice koje "ima provjere pedagoške sposobnosti, koje utvrđuje vijeće organizacione jedinice u okviru koje se izvodi najveći broj časova", što u slučaju kandidatkinje Biljane Stamatović nedostaje imajući u vidu da se vijeće Prirodno-matematičkog fakulteta o ovome nije izjašnjavalo.

MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Smatram da su oba kandidata u svom naučnom radu postigli rezultate kojima zadovoljavaju uslove za izbor u akademsko zvanje vanredni profesor, definisane *Uslovima i kriterijumima za izbor u akademска zvanja* na Univerzitetu Crne Gore. Takođe, oba kandidata posjeduju višegodišnje iskustvo i njihov dosadašnji pedagoški i stručni rad ocjenjujem kao uspješan.

Smatram da nastavna i stručna aktivnost Srđana Kadića nesumnjivo više odgovara oblasti računarskih nauka, tj. uslovima konkursa, potrebama i planovima razvoja studijskih programa Računarske nauke i Računarstvo i informacione tehnologije Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, pa mu dajem prednost u odnosu na kandidatkinju Biljanu Stamatović.

Moram naglasiti neupitnu privrženost i lojalnost fakultetu koju je dr Kadić pokazivao i dokazivao u kontinuitetu preko trideset godina pokrivajući višestruko veći broj časova od onog koji je ugovorom mogao da bude plaćen, učestvujući u planiranju i razvoju studijskih programa, te predstavljajući i zastupajući interes fakulteta u velikom broju projekata.

Dodatao, kako je ovaj konkurs raspisan za oblast Računarske nauke, a ne za oblast koja "leži na granici matematike i računarstva", smatram da u smislu uslova i kriterijuma za izbor u akademска zvanja na Univerzitetu Crne Gore kandidat Srđan Kadić, kao doktor računarskih nauka, takođe ima prednost.

Na osnovu konkursnog materijala i podataka o naučno-istraživačkom i stručnom radu, te *Uсловима i критеријумима за избор у академска звјанја, предлаžeњем Сената Универзитета Црне Горе да се докент др Срдан Кадић изабере у звјанје ванредни професор за област Рачунарске науке на Природно-математичком факултету.*

RECENTENT

Prof. dr Savo Tomović, redovni професор
Природно-математичког факултета

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Računarske nauke** na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje od 19.07.2024. године. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR ALEKSANDAR POPOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen je u Podgorici 28.06.1982. godine. U Podgorici je 2001. godine završio Matematičku gimnaziju "Slobodan Škerović". Dobitnik je diplome "Luča". Iste godine upisuje Prirodno-matematički fakultet u Podgorici, odsjek za matematiku i računarske nauke, smjer računarske nauke. U toku studija bio je dobitnik više nagrada od kojih su najznačajnije: Studentska nagrada "19. decembar" koju dodjeljuje Skupština opštine Podgorica za 2003. godinu, "Stipendija za talentovane studente" koju dodjeljuje Ministarstvo prosvjete i nauke za 2002/2003 i 2003/2004 školsku godinu.

Diplomirao je 2005. godine s prosječnom ocjenom u toku studija 9.90(9 i 90/100). Iste godine upisuje poslijediplomske studije na Fakultetu tehničkih nauka, odsjek računarstvo i automatika, smjer računarske nauke. Sve ispite predviđene planom i programom položio je s prosječnom ocjenom 10. U Novom Sadu je 2008. godine uspješno odbranio magistarku tezu pod nazivom

"Specifikacija vizuelnih atributa i struktura poslovnih aplikacija u alatu IIS*Case".

Godine 2008. upisuje doktorke studije na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici, smjer računarske nauke. Uspješno sam odbranio polazna istraživanja i prijavio doktorsku tezu pod nazivom "Jedan pristup specificiranju izvršnih modela aplikacija informacionog sistema". Pomenutu doktorsku tezu uspješno sam odbranio 07.09.2013. godine i stekao akademski stepen doktora računarskih nauka.

Od 2007. zaposlen je na Prirodno-matematičkom fakultetu. U junu 2014. godine izabran je zvanje docent, a decembra 2020. godine u zvanje vанредног професора. Tokom zaposlenja obavljao je funkcije rukovodioca studijskih programa Računarske nauke i Računarstvo i informacione tehnologije, kao i funkciju prodekanu za finansije. Trenutno obavlja funkciju direktora Centra Informacionog Sistema.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Honorarno sam angažovan 2006. godine, a od 2007. godine i zaposlen kao saradnik u nastavi na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Kao saradnik u nastavi izvodio sam vježbe iz sljedećih predmeta: Programiranje I, Programiranje II, Baze podataka, Napredne baze podataka, Softversko inženjerstvo i Geografski informacioni sistemi.

U junu 2014. godine izabran sam u zvanje docent Univerziteta Crne Gore za predmete: Objektno-orientisano programiranje na studijskom programu Računarske nauke, Uvod u informacione sisteme na studijskom programu Računarske nauke, Geografski informacioni sistemi na specijalističkom studijskom programu Računarske nauke na Prirodno-matematičkom fakultetu i Matematički softverski paketi na specijalističkom studijskom programu Matematika i računarske nauke na Prirodno-matematičkom fakultetu.

U decembru 2019. godine izabran sam u zvanje vanrednog profesora Univerziteta Crne Gore za oblast Računarstvo.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA	
1. Popović A., Ivković V., Trajković N., Luković I., <i>A domain-specific language for managing ETL processes</i> , PeerJ Computer Science, https://doi.org/10.7717/peerj-cs	10	10	
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA	
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa)	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA	
1. Djukić V., Popović A., <i>Handling complex representations in visual modeling tools for MDSD/DSM by means of code generator languages</i> , Journal of Computer Languages, Elsevier Science Publishers, Volume 75, 2023, ISSN 2590-1184, https://doi.org/10.1016/j.cola.2023.101208	6	6 ¹	
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA	
1. Journal of Computer Languages	2	2	
2. Journal of Computer Languages	2	2	
3. Journal of Computer Languages	2	2	
4. Computer Science and Information Systems	2	2	

¹ Predata izjava o vodećem autorstvu

5.	Computer Science and Information Systems	2	2
R13 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	FedCSIS 20223	0.2	0.2
2.	FedCSIS 20223	0.2	0.2
3.	FedCSIS 20223	0.2	0.2
4.	MADEISD 2023	0.2	0.2
5.	MADEISD 2022	0.2	0.2
6.	MADEISD 2022	0.2	0.2
7.	MADEISD 2022	0.2	0.2
8.	MADEISD 2021	0.2	0.2
9.	MADEISD 2020	0.2	0.2
10.	MADEISD 2019	0.2	0.2

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P9 Na doktorskim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Nikola Trajković. NAMENSKI JEZIK ZA UPRAVLJANJE ETL PROCESIMA U SISTEMIMA ZA SKLADIŠTENJE PODATAKA	2	2
2.	Nikolina Sikmanović. Uporedna analiza alata za razvoj klijentskih aplikacija u programskom jeziku JavaScript	2	2
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Dejan Todorović - Izrada npm biblioteke za prioritetni red	1	1
2.	Ivan Pleskonjić - Docker kontejneri i njihova orkestracija pomoću alata Docker Swarm	1	1
3.	Marija Cosović - Vizuelizacija podataka putem R alata	1	1
4.	Tijana Tomić - Osnovni koncepti Angulara	1	1
5.	Ana Živković - Prostorna analiza putem Python-a	1	1
6.	Jelena Nedović - Uporedna analiza radnih okvira AngularJS i Angular	1	1
7.	Marijana Veličić - Grails i ExtJS – tehnologije za brzu i efikasnu izradu složenih web aplikacija	1	1
8.	Nevena Gigović - Razvoj aplikacija za elektronsko učenje korišćenjem Laravela	1	1
9.	Radoman Gledović - Razvoj iOS aplikacija u programskom jeziku Swift	1	1
10.	Petar Bjelica - Wordpress	1	1
11.	Vuk Vukčević - MODEL-VIEW-VIEWMODEL ARHITEKTURA U RAZVOJU ANDROID APLIKACIJA	1	1
12.	Payle Milić - Kontejnerizacija aplikacija pomoću Dockera	1	1
13.	Aleksa Radovanović – Razvoj aplikacija za različite mobilne platforme	1	1
14.	Rade Gajević - Primjena mikroservisne arhitekture za razvoj klijentskih aplikacija	1	1
15.	Miroslav Perović - Primjena mikroservisne arhitekture za razvoj klijentskih aplikacija	1	1
16.	Petar Jovanović - Emocije i kodiranje animacije lica	1	1
17.	Maša Bošković - GOOGLE MAPS API	1	1
18.	Jovan Sćepović - Express.js	1	1

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	2	22	28	64,1
2. UMJETNIČKI RAD				
2. PEDAGOŠKI RAD			24	34
UKUPNO			52	98,1

IZVJEŠTAJ RECEZENTA

I OCJENE USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Aleksandar Popović je 2005. godine završio osnovne studije na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici. Godine 2008. na Fakultetu tehničkih nauka u Novom Sadu odbranio je magistarski rad iz oblasti računarskih nauka. Doktorske studije završio je na Prirodno-matematičkom fakultetu. Zvanje doktora računarskih nauka stekao je 2013. godine javnom odbranom doktorske disertacije pod nazivom "Jedan pristup specificiranju izvršnih modela aplikacija informacionog sistema". U toku cijelokupnog školovanja, kandidat je pokazivao veliko zalaganje, a postizao je i zapažene rezultate. Dobitnik je više priznanja i nagrada, od kojih se ističe Decembarska nagrada Glavnog grada Podgorice.

Kada je obrazovanje u pitanju, konstatujem da kandidat zadovoljava uslove za izbor u akademsko zvanje, definisane Uslovima i kriterijumima za izbor u akademска zvanja na Univerzitetu Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA(Rezime recezenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Dr Aleksandar Popović je svojim naučno-istraživačkim radom ostvario značajan doprinos u oblastima računarskih nauka, sa posebnim fokusom na jezike specifične za domen (Domain-Specific Languages - DSL), upravljanje ETL (Extract, Transform, Load) procesima i razvoj informacionih sistema. Njegovo istraživanje pokazuje visok stepen inovativnosti i interdisciplinarnosti, jer objedinjuje tehničke aspekte razvoja softverskih sistema s potrebama za njihovom praktičnom primjenom. Jedan od najvažnijih radova kandidata, koji predstavlja njegov doprinos upravljanju ETL procesima, nosi naslov "A domain-specific language for managing ETL processes" i objavljen je u časopisu *PeerJ Computer Science*. Ovaj rad je od velikog značaja za oblast skladištenja podataka, jer razmatra način na koji se jezici specifični za domene mogu koristiti za automatizaciju ETL procesa. Razvijeni DSL omogućava efikasniju orkestraciju ovih procesa i značajno smanjuje mogućnost grešaka u kompleksnim ETL

sistemima, čime doprinosi optimizaciji rada u sistemima za skladištenje podataka. Ovaj rad pruža važne smjernice za praktične primjene u industriji i istraživačkom sektoru, doprinoseći napretku u oblasti obrade velikih količina podataka i njihovog menadžmenta. Još jedan istaknuti rad, "Handling complex representations in visual modeling tools for MDSD/DSM by means of code generator languages," objavljen u časopisu *Journal of Computer Languages*, posvećen je istraživanju vizuelnih jezika i alata za modelovanje specifičnih za domene (DSM - Domain-Specific Modeling). U ovom istraživanju, Popović i njegovi koautori analiziraju metode upravljanja složenim vizuelnim predstavama koristeći jezike za generisanje koda, čime istražuju načine za smanjenje složenosti kod alata za modelovanje. Ova istraživanja imaju praktične implikacije za razvoj alata koji omogućavaju bolje modelovanje i automatizaciju kodiranja, što je od posebne važnosti za ubrzavanje procesa razvoja softvera.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Pedagoška sposobljenost dr Aleksandra Popovića ogleda se u njegovom dugogodišnjem iskustvu u akademskom radu na Univerzitetu Crne Gore, gdje je napredovao kroz akademska zvanja od saradnika u nastavi do vanrednog profesora. Tokom karijere, kandidat je predavao više predmeta iz oblasti računarskih nauka, kao što su Objektno-orientisano programiranje, Internet tehnologije, Uvod u kompjuterske nauke itd. Pored predavanja, kandidat ima bogato iskustvo u mentorstvu studenata na različitim nivoima studija. Uspješno je vodio i nadgledao rad na velikom broju specijalističkih i master radova, pri čemu je pružao podršku studentima u razvoju njihovih istraživačkih i analitičkih sposobnosti. Osim nastavnog i mentorskog rada, dr Aleksandar Popović je takođe bio aktivан u razvoju nastavnih programa i unapređenju kurikuluma. Kroz svoje uloge rukovodioca studijskih programa, Popović je doprinosis osmišljavanju i prilagodavanju nastavnih sadržaja potrebama savremenog tržista rada i razvoju tehnologije.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

Nakon uvida u dostavljene radeve i konkursni materijal, saglasan sam da su klasifikacija i bodovanje radeve korektno sačinjeni.

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	2	22	28	64,1
2. UMJETNIČKI RAD				
2. PEDAGOŠKI RAD			24	34
UKUPNO			52	98,1

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Dr Aleksandar Popović objavio je značajan broj naučnih radova iz oblasti računarskih nauka u referentnim međunarodnim časopisima. Takođe, on veoma uspješno izvodi nastavu iz više predmeta na Prirodno-matematičkom fakultetu, a bio je i učesnik u implementaciji niza stručnih projekata iz oblasti informacionih sistema, programiranja i baza podataka. Imajući u vidu navedeno, sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Aleksandar Popović izabere u akademsko zvanje redovni profesor na Prirodno-matematičkom fakultetu, za oblast Računarske nauke.

RECEZENT

Dr Milenko Mosurović, redovni profesor
Prirodno-matematički fakultet,
Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECEZENTA

I OCJENE USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Aleksandar Popović završio je redovne studije na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici 2005. godine sa prosečnom ocenom 9,90. Na Fakultetu tehničkih nauka u Novom Sadu završio je poslediplomske studije sa prosečnom ocenom 10 i odbranio je 2008. godine magistarski rad iz oblasti računarskih nauka. Doktorske studije završio je na Prirodno-matematičkom fakultetu. Doktorsku disertaciju odbranio je 2013. godine, čime je stekao zvanje doktora računarskih nauka. Tokom ukupnog školovanja, kandidat je stekao široko i kvalitetno znanje iz oblasti računarskih nauka. Za rezultate u školovanju dobio je više priznanja i nagrada, od kojih se posebno ističe Decembarska nagrada Glavnog grada Podgorice (2003. godina).

S obzirom na njegovo obrazovanje, sa zadovoljstvom konstatujem da dr Aleksandar Popović zadovoljava uslove za izbor u akademsko zvanje, definisane Uslovima i kriterijumima za

izbor u akademska zvanja na Univerzitetu Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA (Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Naučno-istraživački rad dr Aleksandra Popovića odnosi se na računarske nauke, preciznije na oblast softverskog inženjerstva. U pitanju je aktuelna oblast koja je, u velikoj meri, posvećena razvoju pristupa i alata koji automatizuju pojedine korake u procesu razvoja softverskih sistema.

Naučno-istraživački rad dr Aleksandra Popovića jednim delom je posvećen i namenskom modelovanju za domen. U radu dr Aleksandra Popovića po nazivom „*Handling complex representations in visual modeling tools for MDSD/DSM by means of code generator languages*“ prezentirani su rezultati istraživanja koji se odnose na razvoj pristupa i alata za implementaciju namenskih jezika za domen koji imaju vizuelnu sintaksu. Kao rezultat istraživanja proistekao je i jezik pod nazivom *Action Reports* koji je namenjen specifikaciji transformacija tipa model-u-model i model-u-teks. Ovaj jezik, između ostalog, obuhvata koncepte modifikatora i kvalifikatora koji omogućavaju konstrukciju velikog broja varijacija konkretne sintakse namenskog jezika za domen. Na taj način, omogućeni su različiti pogledi na model u rasponu od prikaza topologije modela do složenih 3D prikaza.

U svom naučnom radu kandidat se bavio i razvojem namenskog jezika pod nazivom ETLCL čiji je cilj da olakša orkestraciju i održavanje ETL (Extraction Transformation Loading) procesa na nivou modela koji su nezavisni od konkretnе implementacione platforme. Pristup koji se zasniva na ovom jeziku ima za cilj da pojednostavi održavanje Data Warehouse (DW) sistema. Takođe, kao rezultat istraživanja nastali su algoritmi koji omogućavaju transformaciju ETLCL programa u izvršni kod za konkretnu platformu, kao što je SQL skripta za odredišni DBMS, ili

batch skripta za odredišni ETL alat, kao što su Oracle Data Integrator (ODI), SQL Server Integration Services (SSIS) i Informatica.

Pored publikacija u časopisima, dr Aleksandar Popović učestovao je u radu većeg broja vodećih međunarodnih konferencija, kongresa i seminara, gde je izlagao rezultate svojih istraživanja.

Zaključujem da je dr Aleksandar Popović u svom naučnom radu postigao veoma zapažene rezultate.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Dr Aleksandar Popović zaposlen je na Prirodno-matematičkom fakultetu od 2006. godine, na kojem je od početka svog angažovanja savesno, sistematično i uspešno prenosio svoja naučna i stručna znanja studentima. U zvanje docent izabran je 2014. godine, a u zvanje vanrednog profesora 2020. godine. Kandidat izvodi predavanja i vežbe iz velikog broja predmeta iz oblasti računarskih nauka. Predmeti su na akademskim i primjenjenim, osnovnim, specijalističkim i magistarskim studijama, na studijskim programima iz oblasti računarskih nauka i matematike na Prirodno-matematičkom fakultetu.

Na osnovu iznetih činjenica, smatra da dr Aleksandar Popović poseduje zavidno pedagoško-stručno iskustvo i njegov dosadašnji pedagoški rad ocenjujem kao veoma uspešan. Konstatujem da Aleksandar Popović ima sve sposobnosti i izrazit smisao za uspešnu nastavničku karijeru na Univerzitetu Crne Gore.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

Nakon uvida u dostavljene radeve i konkursni materijal, saglasan sam da je kandidat dr Aleksandar Popović pravilno bodovao svoje radeve i adekvatno sačinio klasifikacionu bibliografiju.

DJELATNOST	Broj radeve		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	2	22	28	64,1
2. UMJETNIČKI RAD				
2. PEDAGOŠKI RAD			24	34
UKUPNO			52	98,1

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Dr Aleksandar Popović objavio je značajan broj naučnih radeve iz oblasti računarskih nauka u referentnim međunarodnim časopisima. Takođe, on veoma uspešno učestvuje u izvođenju nastave iz većeg broja predmeta na Prirodno-matematičkom fakultetu, bio je i učesnik u implementaciji niza stručnih projekata iz oblasti informacionih sistema, programiranja i baza podataka.

Iz svega izloženog sledi da dr Aleksandar Popović, vanredni profesor na Prirodno-matematičkom fakultetu, ispunjava sve uslove predviđene Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja na Univerzitetu Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore za izbor u zvanje redovnog profesora. Stoga, s velikim zadovoljstvom predlažem Vijeću Prirodno-matematičkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da **dr Aleksandar Popovića izabere u akademsko zvanje redovni profesor** na Prirodno-matematičkom fakultetu, za oblast Računarstvo.

RECENT
Dr Ivan Luković, redovni profesor
Fakultet organizacionih nauka,
Univerzitet u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECEZENTA

I OCJENE USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Aleksandar Popović je tokom cijelokupnog studiranja stekao vrlo kvalitetno i široko obrazovanje iz oblasti računarskih nauka. U svim fazama školovanja postizao je zapažene rezultate. Kao naročito uspješan student dobio je Decembarsku nagradu Glavnog grada Podgorice (2003. godina) za izuzetne rezultate u studiranju. Nakon diplomiranja poslijediplomske (dvogodišnje) studije, koje je upisao na Fakultetu tehničkih nauka, završio je u februaru 2008. godine odbranom magistarskog rada, pošto je prethodno položio sve ispite sa ocjenom 10. Doktorsku disertaciju pod nazivom "Jedan pristup specificiranju izvršnih modela aplikacija informacionog sistema" odbranio je 2013. godine, čime je stekao zvanje doktora računarskih nauka.

Smatram da po stepenu obrazovanja kandidat zadovoljava uslove za izbor u akademsko zvanje, definisane Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja na Univerzitetu Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA(Rezime recezenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Aleksandar Popović je ostvario značajan doprinos u oblasti računarskih nauka kroz niz naučno-istraživačkih radova i publikacija, posebno u domenu upravljanja ETL procesima, modelovanja poslovnih procesa, i razvoja informacionih sistema. Njegov rad pod nazivom "A domain-specific language for managing ETL processes," objavljen u časopisu PeerJ Computer Science, predstavlja važan doprinos oblasti jezika specifičnih za domene, s posebnim fokusom na optimizaciju ETL procesa. Kroz ovaj rad, Popović istražuje i definiše način na koji se procesi ekstrakcije, transformacije i učitavanja podataka mogu unaprijediti korišćenjem jezika specifičnih za domene, čime doprinosi bržem, sigurnijem i efikasnijem rukovanju podacima unutar sistema za skladištenje podataka. Popović je takođe i autor rada koji je objavljen je u časopisu Journal of Computer Languages i nosi naslov "Handling complex representations in visual modeling tools for MDSD/DSM by means of code generator languages." U ovom radu, istražuje se način upravljanja složenim prikazima u alatima za vizuelno modelovanje, koristeći generatore koda. Rad se fokusira na tehnike upravljanja vizuelnim složenostima unutar alata za modelovanje usmjerenog ka modelima (MDSD) i specifičnog za domene (DSM), čime se omogućava preciznije modelovanje i automatizirano generisanje aplikativnih kodova. Ovo istraživanje doprinosi širem razumijevanju i praktičnom razvoju alata koje

podržavaju modelovanje i automatizaciju u okviru modernih softverskih sistema, što je od suštinskog značaja za savremeni softverski inženjeriranje.

Popović takođe učestvuje u recenzentskim aktivnostima, i uređivačkom radu, što potvrđuje njegovu poziciju u naučnoj zajednici. Njegovo učešće u recenzirajući radova za časopise visokog renomea, kao i na međunarodnim konferencijama kao što su FedCSIS i MADEISD, doprinosi kvalitetu naučnih publikacija.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI(Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Dr Aleksandar Popović ima značajno iskustvo u izvođenju nastave iz velikog broja predmeta iz oblasti računarskih nauka. Većina predmeta je na osnovnim, specijalističkim i master studijskim programima Računarske nauke, Računarstvo i informacione tehnologije na PMF-a. Studenti kojima je izvodio nastavu iz oblasti računarskih nauka ističu visok kvalitet predavanja, stručnost i odgovoran odnos prema obavezama u nastavi. Po jednoglasnoj ocjeni njegovih kolega, sve poslove u nastavi obavlja sa velikim zalaganjem.

Smatram da kandidat posjeduje bogato pedagoško iskustvo i njegov pedagoški rad ocjenjujem kao jako uspješan.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

Klasifikacija i bodovanje radova, pedagoškog i stručnog rada koje je dao kandidat, su korektni.

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	2	22	28	64,1
2. UMJETNIČKI RAD				
2. PEDAGOŠKI RAD			24	34
UKUPNO			52	98,1

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu konkursnog materijala i podataka o naučno-istraživačkom i stručnom radu, te Uslovima i mjerilima za izbor u akademска zvanja i Zakona o visokom obrazovanju, predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da se **dr Aleksandar Popović izabere u zvanje redovni profesor** za oblast Računarske nauke na Prirodno-matematičkom fakultetu.

RECENTENT

Dr Savo Tomović, redovni profesor
Prirodno-matematički fakultet,
Univerzitet Crne Gore

Na osnovu člana 32 stav 1 tačka 29 Statuta Univerziteta Crne Gore (Bilten UCG br. 337/15 i 447/18), i čl. 6 i čl. 8 stav 2 Pravilnika o izdavačkoj djelatnosti (Bilten UCG, br. 571/22 i 584/23), a u vezi sa Odlukom o imenovanju članova Izdavačkog savjeta br. 03-782 od 8.2.2024. godine, na predlog rektora br. 01-5443 od 28.10.2024. godine, Senat Univerziteta Crne Gore je, na sjednici održanoj 29.10.2024. godine,donio

**ODLUKU
o izmjeni Odluke o imenovanju članova Izdavačkog savjeta,
br. 03-782 od 8.2.2024. godine**

Član 1

U Odluci o imenovanju članova Izdavačkog savjeta br. 03-782 od 8.2.2024. godine, u članu 1 stav 1 tačka 5, mijenja se, i glasi:

“5. Dr Veljko Radulović, redovni profesor na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore”.

Član 2

U istoj Odluci, član 1 stav 1 tačka 7, mijenja se i glasi:

“7. Dr Sara Vujošević Jovanović, docent na Fakultetu dramskih umjetnosti”.

Član 3

Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u Biltenu UCG.

Br. 03-5443/1
Podgorica, 29.10.2024. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednik
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“, br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20, 104/21, 86/22, 125/23, 33/24 i 88/24) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 29.10.2024. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr ANDJELA MIJANOVIĆ bira se u akademsko zvanje **docent** Univerziteta Crne Gore, iz oblasti **Matematika na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore**, na period od pet godina.

Broj: 03-5487
Podgorica, 29.10.2024.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSEDJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“, br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20, 104/21, 86/22, 125/23, 33/24 i 88/24) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 29.10.2024. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr BRIGITA SMOLOVIĆ bira se u akademsko zvanje **redovni profesor** Univerziteta Crne Gore, iz oblasti **Internistička grupa kliničkih medicinskih predmeta na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore**, na neodređeno vrijeme.

Broj: 03-5488
Podgorica, 29.10.2024.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSEDJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“, br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20, 104/21, 86/22, 125/23, 33/24 i 88/24) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 29.10.2024. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr SLAVICA STAMATOVIĆ VUČKOVIĆ bira se u akademsko zvanje **redovni profesor** Univerziteta Crne Gore, iz oblasti **Arhitektonsko projektovanje na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore**, na neodređeno vrijeme.

Broj: 03-5486
Podgorica, 29.10.2024.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSEDJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“, br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20, 104/21, 86/22, 125/23, 33/24 i 88/24) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 29.10.2024. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr SLOBODAN RADUSINOVIĆ bira se u naučno zvanje **viši naučni saradnik** iz oblasti **Geologija**, na period od pet godina.

Broj: 03-5485
Podgorica, 29.10.2024.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSEDJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“, br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20, 104/21, 86/22, 125/23, 33/24 i 88/24) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 29.10.2024. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr LJUBOMIR IVANOVIĆ bira se u akademsko zvanje **docent** Univerziteta Crne Gore, iz oblasti **Germanistika – Njemački jezik na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore**, na period od pet godina.

Broj: 03-5484
Podgorica, 29.10.2024.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSEDJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“, br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20, 104/21, 86/22, 125/23, 33/24 i 88/24) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 29.10.2024. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr DRAGA BOJOVIĆ bira se u akademsko zvanje **vanredni profesor** Univerziteta Crne Gore, iz oblasti **Srbistika – Srpski jezik na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore**, na period od pet godina.

Broj: 03-5483
Podgorica, 29.10.2024.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSEDJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“, br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20, 104/21, 86/22, 125/23, 33/24 i 88/24) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 29.10.2024. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

Dr VLADAN DURKOVIĆ bira se u akademsko zvanje **docent** Univerziteta Crne Gore, iz oblasti **Elektroenergetski sistemi na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore**, na period od pet godina.

Broj: 03-5482
Podgorica, 29.10.2024.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“, br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20, 104/21, 86/22, 125/23, 33/24 i 88/24) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 29.10.2024. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

Dr MILENA ERCEG bira se u akademsko zvanje **vanredni profesor** Univerziteta Crne Gore, iz oblasti **Elektronika na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore**, na period od pet godina.

Broj: 03-5481
Podgorica, 29.10.2024.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“, br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20, 104/21, 86/22, 125/23, 33/24 i 88/24) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 29.10.2024. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

Dr BOJANA MILETIĆ bira se u akademsko zvanje **docent** Univerziteta Crne Gore, iz oblasti **Socijalna psihologija i Opšta psihologija na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore**, na period od pet godina.

Broj: 03-5480
Podgorica, 29.10.2024.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

SADRŽAJ:**1. REFERATI ZA IZBOR U ZVANJA****Filološki fakultet**

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast: Srbistica – Srpska i južnoslovenske književnosti / Montenegristica – Crnogorska i južnoslovenske književnosti i nematične studije	1
---	---

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast: Germanistika – književnost i civilizacija njemačkog govornog područja	10
--	----

Biotehnički fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast: Zaštita bilja.....	19
--	----

Biotehnički fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast: Melioracija zemljišta.....	28
--	----

Biotehnički fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast: Agrohemija	35
--	----

Medicinski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast: Socijalna farmacija i Farmaceutska tehnologija i kozmetologija.....	41
--	----

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast: Bolesti zuba, Preventivna i Djeca stomatologija i Opšti stomatološki predmeti.....	49
---	----

Arhitektonski fakultet

Referati za izbor u akademsko zvanje za oblast: Arhitektonске tehnologije	57
--	----

Institut za biologiju mora

Referat za izbor u naučno zvanje za oblast: Fitoplankton	68
---	----

Gradevinski fakultet

Referat za izbor u naučno zvanje za oblast: Geologija.....	78
---	----

Prirodno-matematički fakultet

Referati za izbor u naučno zvanje za oblast: Računarske nauke	84
--	----

Referat za izbor u naučno zvanje za oblast: Računarske nauke	96
---	----

2. ODLUKE SENATA UCG 100